



Πανεπιστήμιο Πειραιώς – Τμήμα Πληροφορικής  
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών  
«Πληροφορική»

**Μεταπτυχιακή Διατριβή**

Τίτλος Διατριβής	<b>Target2-Securities</b>
Όνοματεπώνυμο Φοιτητή	<b>Λάζαρος – Χρήστος Αναστασίου</b>
Πατρώνυμο	<b>Νικόλαος</b>
Αριθμός Μητρώου	<b>ΜΠΠΛ/ 09015</b>
Επιβλέπουσα	<b>Αριστέα Σινανιώτη καθηγήτρια</b>

**Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή**

(υπογραφή)

**Αριστέα Σινανιώτη**  
**Καθηγήτρια**

(υπογραφή)

**Γεώργιος Τσιχριντζής**  
**Καθηγητής**

(υπογραφή)

**Ευάγγελος Φούντας**  
**Καθηγητής**

## **Ευχαριστίες – Αφιερώσεις**

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου **κα Αριστέα Σινανιώτη** για τη βοήθειά της κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της μεταπτυχιακής μου διατριβής, την ενθάρρυνση, τις συμβουλές και τις πολύτιμες υποδείξεις της για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Επίσης ευχαριστώ θερμά τον **κο Ιωάννη Φαρσαρώτα**, Προϊστάμενο του Τμήματος Υποστήριξης Διαχείρισης Διαθεσίμων στη Τράπεζα της Ελλάδος για την επιλογή του θέματος και τη σχετική καθοδήγηση. Η βοήθειά του ήταν ανεκτίμητη και ελπίζω με το αποτέλεσμα της εργασίας αυτής να τον δικαιώσω για την συνεργασία μας.

Πολλές ευχαριστίες και στα μέλη της επιτροπής εξέτασης της μεταπτυχιακής διατριβής **κ.κ. Γεώργιο Τσιχριντζή και Ευάγγελο Φούντα** που μου κάνουν τιμή αυτή.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω την εκτίμησή μου και τις ευχαριστίες μου, σε όλο το διδακτικό προσωπικό του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Πληροφορική», του τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

# Περιεχόμενα

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
ABSTRACT.....	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
<b>1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ – T2S.....</b>	<b>12</b>
1.1	
Ορισμοί.....	12
1.2	
Διακρίσεις.....	13
1.3 Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα του e-banking από την πλευρά των Πελατών.....	15
1.4 Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα του e-banking από την πλευρά των Τραπεζών.....	16
<b>2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: TARGET2.....</b>	<b>18</b>
2.1	
Παρεχόμενες υπηρεσίες από το Target2.....	20
2.2 Συμμετοχή Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλων φορέων στο Target2.....	21
2.3 Διακανονισμός Επικουρικών Συστημάτων (Ancillary Systems Settlement).....	23
2.3.1 Εκτίμηση Όγκου Συναλλαγών του Target2.....	24
2.3.2 Τιμολόγηση.....	25

<b>2.4</b>			<b>Χρονοδιάγραμμα</b>
<b>Υλοποίησης.....</b>			<b>30</b>
<b>3</b>	<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ....34</b>		
<b>3.1</b>	<b>Τάσεις</b>	<b>Ευρωπαϊκού</b>	<b>Διακανονισμού</b>
<b>Αξιογράφων.....</b>			<b>34</b>
<b>3.2</b>	<b>Συστήματα Εκκαθάρισης και Διακανονισμού από τις Συναλλαγές Αξιογράφων.....35</b>		
3.2.1	Ενοποίηση των Υποδομών Διακανονισμού στην Αγορά.....36		
3.2.2	Κεντρική Αποζημίωση (Central Counterparty).....36		
<b>4</b>	<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΧΑΕ:ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ TARGET2-SECURITIES.....41</b>		
<b>4.1</b>			<b>Συστήματα</b>
<b>Πληροφορικής.....</b>			<b>43</b>
<b>4.2</b>			<b>Νεότερες</b>
<b>Εξελίξεις.....</b>			<b>47</b>
4.2.1	Βελτιώσεις Υφισταμένων Συστημάτων την χρονολογία 1998-1999 .....47		
4.2.2	Νέα Πληροφοριακά Συστήματα που αναπτύχθηκαν από το 1999 και μετά.....48		
4.2.3	Επέκταση Πληροφοριακών Συστημάτων και Θεσμικές Βελτιώσεις .....48		
<b>4.3</b>	<b>Πληροφοριακά Συστήματα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Συστημάτων (ΕΣΚΤ) κατά των Παραχαράξεων.....49</b>		
4.3.1		Το κοινό project	
Target2.....			49
<b>4.4</b>	<b>Τα projects του ΕΣΚΤ για την αποτελεσματική κατανομή και διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων.....53</b>		
<b>5</b>	<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ T2S (EU CODE OF CONDUCT).....54</b>		
<b>5.1</b>	<b>Ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας για την Εκκαθάριση και τον Διακανονισμό.....54</b>		
5.1.1	Πρώτη Φάση του Κώδικα Δεοντολογίας.....56		

5.1.2	Δεύτερη Φάση του Κώδικα Δεοντολογίας.....	56
5.1.3	Τρίτη Φάση του Κώδικα Δεοντολογίας.....	57
5.2	<b>Κώδικας Δεοντολογίας των Α.Ε.Δ.Α.Κ. (Ανώνυμος Εταιρεία Διαχείρισης Κεφαλαίων) και Α.Ε.Ε.Χ. (Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου).....</b>	<b>59</b>
5.3	<b>Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις για την βελτίωση του Ευρωπαϊκού Διασυνοριακού Διακανονισμού Αξιογράφων.....</b>	<b>60</b>
5.4	<b>Τρέχουσα Υποδομή Αγοράς με το Target2-Securities.....</b>	<b>62</b>
6	<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ.....</b>	<b>67</b>
6.1	<b>Παρακολούθηση της Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.....</b>	<b>67</b>
6.1.1	Ο Τραπεζικός Τομέας στη Ζώνη του Ευρώ.....	67
6.1.2	Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα.....	69
6.1.3	Ρυθμίσεις για τη Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα.....	70
7	<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....</b>	<b>72</b>
	<b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....</b>	<b>.74</b>
	<b>A) Νομικές Πράξεις που εκδόθηκαν απο την ΕΚΤ.....</b>	<b>74</b>
	<b>B) Αποφάσεις της ΕΚΤ για το T2S.....</b>	<b>77</b>
	<b>Γ) ΕΙΔΗΣΕΙΣ-ΝΕΑ.....</b>	<b>104</b>

<b>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....</b>	<b>1</b>
<b>08</b>	

<b>ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ-ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΧΡΗΣΗΣ.....</b>	<b>113</b>
---	------------

## **ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ**

A.E.Δ.ΑΚ.	Ανώνυμος Εταιρεία Διαχειρίσεως Κεφαλαίων
A.E.E.X.	Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου
AS	Ancillary Systems
ΒΔΠΤ	Βάση Δεδομένων Πλαστών Τραπεζογραμματίων
BIC	Bank Identifier Code
CAC	Counterfeit Analysis Centre
CAI	Consolidated Account Information
CCP	Central Counterparty Clearing
CESAME	Clearing and Settlement Advisory and Monitoring Expert Group
CLS	Continuous Linked Settlement
CSD	Central Securities Depository
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
CCBM	Correspondent Central Banking Model
CMS	Counterfeit Monitoring System
CSDB	CENTRALISED SECURITIES DATABASE
DTCC	Depository Trust & Clearing Corporation
EACH	European Association of Central Counterparty Clearing House
EAKAA	Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών
E-Banking	Electronic Banking
ECSDA	European Central Securities Depositories Association
EE	Ευρωπαϊκή Ένωση
EKT	Ευρωπαϊκή Κέντρική Τράπεζα
EOX	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΕΘΝΚΤ	Εθνική Κεντρική Τράπεζα
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Συστημάτων
EKA	Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης
EΚΔ	Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας
EMIR	European Market Infrastructure Regulation
ΕΤΟ	Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία
ΕΧΑΕ	Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.

ΗΠΑ	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
ICSD	International Central Securities Depositories
ΚΑΠΤ	Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών Τραπεζογραμματίων
Target	Trans European Automated Real Time Cross Settlement Express Transfer
ΤτΕ	Τράπεζα της Ελλάδος
T2S	Target2Securities
FESE	Federation of European Securities Exchanges
KAT	Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων
ΜΑΚΤ	Μοντέλο Ανταποκριτριών Κεντρικών Τραπεζών
ΜΙFID	Markets in Financial Instruments Directive
MME	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
NAC	National Analysis Centre
NERA	National Economic Research Associates
PC	Personal Computer
PM	Payment Module
PSSC	Payment and Settlement Systems Committee
FSAP	Financial Services Action Plan
FWA	Fair Work Agreement
RTGS	Real Time Gross Settlement
ΣΔΣΧ	Συστήματος Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο
ΣΠΠΝ	Σύστημα Παρακολούθησης Πλαστών Νομισμάτων
SFD	Settlement Finality Directive
SSP	Single Shareable Platform
SSS	Securities Settlement Systems
Swift	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication
ΧΑΚ	Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

## Περίληψη

Ιστορικά, υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών στην Ευρώπη δημιουργήθηκαν για να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των εθνικών χρηματοπιστωτικών αγορών. Στις περισσότερες περιπτώσεις, υπήρχαν ένα ή δύο κυρίαρχα παίκτες σε κάθε στάδιο της αλυσίδας αξίας: συνήθως μόνο ένα χρηματιστήριο για διαπραγμάτευση, πιθανόν ένας κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (**CCP**) για την εκκαθάριση και τουλάχιστον ένα κεντρικό αποθετήριο αξιών (**CSD**) για το διακανονισμό. Επιπλέον, κάθε μία από αυτές τις εθνικές υποδομές σχεδιάστηκε κυρίως για να διαχειριστεί αξίες που εκφράζονται στο εθνικό νόμισμα.

Σήμερα, παρά την εισαγωγή του ευρώ πριν από δέκα χρόνια, η παροχή υπηρεσιών ολοκλήρωσης των συναλλαγών (π.χ. εκκαθάριση και διακανονισμός) παραμένει σε μεγάλο βαθμό κατακερματισμένη κατά μήκος των εθνικών γραμμών. Για παράδειγμα, υπήρχαν ακόμη 19 κεντρικά CSD που λειτουργούν στη ζώνη του ευρώ το 2009, και σχεδόν 40 στις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Η κατάσταση αυτή σαφώς δεν είναι η βέλτιστη για μια ζώνη ενιαίου νομίσματος ή για την ΕΕ, καθώς



ενθαρρύνει χρηματοπιστωτικής αγοράς κάθε χώρας να παραμείνει προσανατολισμένη στην εγχώρια αγορά. Οι επενδυτές συνεχίζουν να επενδύουν κυρίως σε εγχώριες αξίες, και ως εκ τούτου οι ζώνες του ευρώ χρηματοπιστωτικές αγορές ως σύνολο δεν μπορεί να επωφεληθεί πλήρως από τη διαφοροποίηση των κινδύνων και τα οφέλη του ανταγωνισμού που προκύπτουν από την ύπαρξη του ενιαίου νομίσματος.

Οι ΗΠΑ ήταν σε μια πολύ παρόμοια θέση στην Ευρώπη πριν από αρκετές δεκαετίες, με μια κατακερματισμένη συναλλαγών και μετά τη διαπραγμάτευση των υποδομών. Οι ανεπάρκειες του συστήματος των ΗΠΑ τελικά ανάγκασε την κυβέρνηση των ΗΠΑ να παρέμβουν με αποτέλεσμα υψηλό βαθμό ενοποίησης. Οι ΗΠΑ έχουν τώρα ένα πολύ βελτιωμένο περιβάλλον συναλλαγών και διακανονισμού, με τον Αποθετήριο **Trust & Clearing Corporation (DTCC)**, υπεύθυνη για την εκκαθάριση και το διακανονισμό όλων των μετοχών και εταιρικών ομολόγων, καθώς και το Ομοσπονδιακό Αποθεματικό Σύστημα υπεύθυνο για τα κρατικά ομόλογα.

Οι αρχές της ΕΕ έχουν μέχρι στιγμής δεν κατέφυγε σε τέτοιες δραματικές βήματα. Οι πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί μέχρι τώρα έχουν επικεντρωθεί στην άρση των εμποδίων στον ανταγωνισμό μεταξύ των εθνικών υποδομών της αγοράς, έτσι ώστε να αφήσουμε τις δυνάμεις της αγοράς κάνουν τα μαγικά τους. Οι δυνάμεις της αγοράς θα καθορίσουν τη βέλτιστη δομή της αγοράς, είτε πρόκειται για ένα ενιαίο φορέα μονοπώλιο, όπως στις ΗΠΑ, ή πολλαπλούς παρόχους. Οι δύο πιο σημαντικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι οι «Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων» (**Markets in Financial Instruments Directive, ή MiFID**) και «Κώδικα Δεοντολογίας για την Εκκαθάριση και Διακανονισμό». T2S έχει ως στόχο να συμπληρώσει τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες από την τόνωση του ανταγωνισμού, την αύξηση της διαφάνειας των τιμών και την εναρμόνιση των υφιστάμενων πρακτικών σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ο διακανονισμός ήταν ανέκαθεν τομέας εθνικών κεντρικών αποθετηρίων, οπότε ήταν δύσκολο για ένα CSD σε μια άλλη χώρα να αποκτήσει πρόσβαση σε αυτές τις κινητές αξίες. Με τη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας, το T2S στοχεύει να σπάσει τους φραγμούς μεταξύ των εθνικών αγορών κατά τρόπο που δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί με το MiFID ή με τον κώδικα δεοντολογίας.

## Abstract

Historically, financial market infrastructures in Europe were created to meet the requirements of national financial markets. In most cases, there were one or two dominant players at each stage of the value chain: typically only one stock exchange for trading, possibly one central counterparty (**CCP**) for clearing and at least one central securities depository (**CSD**) for settlement. Furthermore, each of these national infrastructures was primarily designed to manage securities that were denominated in the national currency.

Today, despite the introduction of the euro over ten years ago, the provision of post-trading service (i.e. clearing and settlement) remains heavily fragmented along national lines. For example, there were still 19 central CSDs operating in the euro area in 2009, and almost 40 in the 27 countries of the European Union (**EU**).

This situation is clearly not optimal for a single currency area or for the EU, as it encourages each country's financial market to remain domestically-oriented. Investors continue to invest mostly in domestic securities, and as a result the euro area financial markets as a whole cannot fully benefit from the risk diversification and competition benefits that arise from having a single currency.

The US was in a very similar position to Europe several decades ago, with a fragmented trading and post-trading infrastructure. The inefficiencies of the US system eventually forced the US government to intervene resulting in a high degree of consolidation. The US now has a very streamlined

trading and settlement environment, with the Depository Trust & Clearing Corporation (DTCC), responsible for the clearing and settlement of all equities and corporate bonds, and the Federal Reserve System responsible for government bonds.

The EU authorities have so far not resorted to such dramatic steps. The initiatives taken up to now have focused on removing the barriers to competition between national market infrastructures so as to let market forces work their magic. Market forces would determine the optimal market structure, whether this is a single monopoly provider, as in the US, or multiple providers. The two most important initiatives from the European Commission are the “Markets in Financial Instruments Directive” (MiFID) and “Code of Conduct for Clearing and Settlement”. T2S is intended to complement these existing initiatives by boosting competition, increasing price transparency and harmonising existing practices across Europe. Settlement has traditionally been the domain of national CSDs, so it was difficult for a CSD in another country to gain access to these securities. By creating a pan-European platform, T2S aims to break down the barriers between national markets in a way which could not have been achieved by the MiFID or the Code of Conduct on their own.

## Εισαγωγή

Το έργο του T2S συνιστά μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με χρονικό ορίζοντα έναρξης λειτουργίας το 2014 και περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας τεχνικής ενιαίας πλατφόρμας (**IT Platform**) η οποία θα εξυπηρετεί το διακανονισμό τόσο των διασυνοριακών συναλλαγών, όσο και των εγχώριων (domestic) συναλλαγών σε χρήματα Κεντρικής Τράπεζας (**Central Bank Money**). Στην πλατφόρμα αυτή θα συμμετέχουν Αποθετήρια της Ευρωζώνης καθώς και Αποθετήρια Ευρωπαϊκών χωρών εκτός της Ευρωζώνης, με υποστήριξη της Κεντρικής τους Τράπεζας και θα καλύπτει όλες τις άυλες αξίες: μετοχές, ομόλογα, κ.α. Ως εκ τούτου το έργο του T2S θα δίνει πρόσβαση για διακανονισμό οδηγίων εκκαθάρισης, έναντι οποιουδήποτε διαθέσιμου νομίσματος. Η χρήση της Πλατφόρμας αυτής θα γίνεται παράλληλα με την ενοποιημένη πλατφόρμα για πληρωμές (**Target 2**) τόσο σε Ευρώ, όσο και σ' άλλα νομίσματα. Η πλατφόρμα του T2S δεν πρόκειται να λειτουργεί ως Αποθετήριο, αλλά θα παρέχει υπηρεσίες Διακανονισμού στα Αποθετήρια. Τα Αποθετήρια θα είναι οι μόνοι συμμετοχοί που θα έχουν συμβατική σχέση με την ΕΚΤ και θα παραμείνουν υπεύθυνοι για τις σχέσεις τους με τους πελάτες τους, τόσο σε νομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εργασιών. Τα Αποθετήρια θα συνεχίσουν να διατηρούν και να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς αξιών των πελατών τους και θα παρέχουν υπηρεσίες θεματοφυλακής, εταιρικές δραστηριότητες, asset servicing κ.τ.λ. Το κύριο χαρακτηριστικό του T2S είναι ότι θα καταστήσει το διασυνοριακό διακανονισμό των συναλλαγών ταυτόσημο με τον εγχώριο διακανονισμό, σε θέματα κόστους, τεχνικής διαδικασίας και αποτελεσματικότητας. Επιπλέον θα παρέχει ενιαίους κανόνες λειτουργίας, πρότυπα και κοινή τιμολόγηση για όλες τις Ευρωπαϊκές συναλλαγές, συμβάλλοντας έτσι στη μείωση της πολυπλοκότητας των υφιστάμενων δομών της χρηματαγοράς.

Σήμερα, η παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, δεν διευκολύνεται από διάφορους φραγμούς, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη δυσκολία και κίνδυνος στο διακανονισμό των διασυνοριακών συναλλαγών. Επιπλέον υπάρχει μεγάλο κόστος λόγω έλλειψης εναρμόνισης σε νομικό, τεχνικό και δημοσιονομικό επίπεδο. Σκοπός του έργου είναι η προαγωγή του διασυνοριακού εμπορίου και η υπερπήδηση των περισσότερων εμποδίων (**Giovanini Barriers**) που επηρεάζουν την ομαλή διεξαγωγή των διασυνοριακών συναλλαγών. Επιπλέον στόχος είναι η επίτευξη ασφάλειας και

αποδοτικότητα στην αγορά, η ανάπτυξη σχέσεων με τα υπόλοιπα Αποθετήρια μέσω της δημιουργίας συνδέσεων για παροχή διαλειτουργικότητας (**interoperability**) και η παροχή υπηρεσιών διακανονισμού στα Αποθετήρια, για υλοποίηση των διασυνοριακών συναλλαγών. Αναμένεται ότι το T2S θα καταστεί ο μοναδικός παροχέας υπηρεσιών διακανονισμού, για όλα τα Αποθετήρια της Ευρώπης.

Το T2S θα καταστεί καταλύτης για εναρμόνιση των τεχνικών, νομικών και δημοσιονομικών θεμάτων στην Ευρωπαϊκή επικράτεια, συμβάλλοντας στην τυποποίηση της εγχώριας και της διασυνοριακής υπηρεσίας διακανονισμού των συναλλαγών. Η προσπάθεια αυτή θα συμβάλει στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς τόσο στην Ευρωζώνη όσο και εκτός Ευρωζώνης για το διασυνοριακό εμπόριο. Ως εκ τούτου θα υπάρξει θετική επίδραση στην χρηματοοικονομική σταθερότητα, με αποτέλεσμα την επίτευξη μείωσης του κόστους διακανονισμού των διασυνοριακών συναλλαγών. Επιπρόσθετα, η προσπάθεια αυτή θα προωθήσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των συμμετεχόντων, διευρύνοντας τις επενδυτικές ευκαιρίες για τους επενδυτές και τους εκδότες, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική ανάπτυξη.

Ένα από τα σημαντικότερα οφέλη του έργου αυτού είναι ότι θα προσφέρεται πανευρωπαϊκός διακανονισμός συναλλαγών σε χαμηλό κόστος. Συνεπώς το ζητούμενο όμως είναι ότι θα πρέπει να υπάρξει μείωση του κόστους διακανονισμού για τον τελικό επενδυτή. Με το έργο αυτό θα επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας και θα υπάρχουν διευρυμένες ευκαιρίες για διασυνοριακές συναλλαγές, νοουμένου ότι θα υπάρχουν συνδέσεις (**Links**) με άλλα Αποθετήρια. Οι διεθνείς Οργανισμοί Θεματοφυλακής θα έχουν την ευχέρεια άμεσης σύνδεσης με την πλατφόρμα του T2S.

Φάσεις του έργου: Φάση ετοιμασίας (**Specification phase**): Η φάση αυτή ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2008. Στις 17 Ιουλίου 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να ξεκινήσει το έργο του T2S, διαθέτοντας τους αναγκαίους πόρους μέχρι και την ολοκλήρωση του. Φάση Προσδιορισμού (**Development phase**): Στη παρούσα φάση, ετοιμάζεται η υποδομή και τα απαραίτητα εργαλεία, που θα συμβάλουν στην λειτουργία του έργου. Μεταξύ άλλων θα καθοριστούν οι λειτουργικές προδιαγραφές, οι μη λειτουργικές προδιαγραφές, η τεχνική υποδομή, η διακυβέρνηση του έργου, το χρηματοοικονομικό πλαίσιο – τιμολογιακή πολιτική, το νομικό πλαίσιο, ο έλεγχος και η μετάβαση στο νέο σύστημα, η διαχείριση ασφάλειας πληροφοριών κ.τ.λ. Το ΧΑΚ υπέγραψε στις 16 Ιουλίου 2009 το Μνημόνιο Συναντίληψης - **Memorandum of Understanding** (υπογράφηκε από 30 Αποθετήρια) το οποίο καλύπτει κυρίως την ετοιμασία και διαπραγμάτευση των συμβατικών διευθετήσεων που καλύπτουν την ανάπτυξη και λειτουργία του έργου. Το ΧΑΚ ετοίμασε το Πλάνο Προσαρμογής για το έργο του T2S και το απέστειλε στην ΕΚΤ, στις 30 Σεπτεμβρίου 2009. Τα Αποθετήρια, διαμέσου της ομάδας του T2S Conduct Group σε συνεργασία με δύο επιμέρους ομάδες που αποτελούνται από τεχνικούς και νομικούς εμπειρογνώμονες, ανέλαβαν τη διαπραγμάτευση της Συμφωνίας του Framework Agreement (FWA)<sup>1</sup>.

<sup>1</sup> Βλ. Ιγγλεζάκης Ι., «Το δίκαιο του ηλεκτρονικού εμπορίου», Εκδόσεις Σάκκουλα 2009, σ. 55

Τα Αποθετήρια καλούνται να υπογράψουν την εν λόγω Συμφωνία το Σεπτέμβριο του 2011, η οποία θα αποτελεί τη νομική υποχρέωση των Αποθετηρίων για υλοποίηση και εφαρμογή του έργου. Σημειώνεται ότι τους τελευταίους μήνες γίνονται πολλές προσπάθειες για κατάληξη στο περιεχόμενο της εν λόγω Συμφωνίας. Φάση Ελέγχου (**user testing**): Μετά από την υπογραφή της Συμφωνίας του **FWA**, τα Αποθετήρια θα προχωρήσουν στην υλοποίηση και εφαρμογή του έργου. Τα Αποθετήρια θα έχουν την ευχέρεια να ξεκινήσουν τις δοκιμές τους το Δεκέμβριο του 2013 ενώ ακολούθως θα

ξεκινήσουν οι δοκιμές για τους χρήστες (**users**). Η φάση αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί αφού συμπληρωθεί η μετάβαση (**migration**) και της τελευταίας ομάδας Αποθετηρίων στο T2S το Σεπτέμβριο του 2015 - ένα χρόνο μετά την έναρξη λειτουργίας του έργου. Σημειώνεται ότι η μετάβαση των Αποθετηρίων θα γίνει σε τρεις διαφορετικές φάσεις.

Το T2S θα διασφαλίσει την παράδοση μέσω πληρωμής (**Delivery Versus Payment**) στις χρηματιστηριακές συναλλαγές σε πραγματικό χρόνο. Τόσο οι λογαριασμοί αξιών όσο και οι χρηματικοί λογαριασμοί, θα ενοποιηθούν σε μία μοναδική τεχνική πλατφόρμα. Θα υπάρχει σύνδεση μέσω κοινής επιφάνειας (**interface**) μεταξύ των Αποθετηρίων και της Πλατφόρμας. Το T2S θα παρέχει ένα μεγάλο σύνολο τεχνικών χαρακτηριστικών όπως προηγμένους αλγόριθμους για βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας, μηχανισμούς για εγγυήσεις, υπηρεσίες για διαχείριση ρευστότητας, άμεση σύνδεση σε μεγάλους Θεματοφύλακες, κ.τ.λ. Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ετοιμάστηκε βάσει του υπάρχοντος συστήματος και των υφιστάμενων διαδικασιών που εφαρμόζονται στο ΧΑΚ, σύμφωνα με το **User Requirement Document** και άλλων εγγράφων που ετοίμασε η ΕΚΤ, το Πλάνο Προσαρμογής του ΧΑΚ, στο πλαίσιο λειτουργίας του έργου του T2S. Σύμφωνα με τα πιο πάνω, μία αγορά που λειτουργεί στη βάση του **Direct Holdings**, όπως και το ΧΑΚ, θα μπορεί να προβεί σε μία από τις ακόλουθες ενέργειες:

(α) Άμεση Σύνδεση με το T2S με αντικατοπτρισμό (**map**) των λογαριασμών των τελικών επενδυτών στο T2S (**end investor level**), ή

(β) Άμεση Σύνδεση με την οποία θα υπάρχουν τεχνικοί λογαριασμοί των συμμετεχόντων σε μορφή ομπνίβους σε διαδοχικά επίπεδα στο T2S, (**layered participant's technical omnibus securities accounts**). Οι τελικοί λογαριασμοί των επενδυτών θα διατηρούνται στο εγχώριο Αποθετήριο. Το ΧΑΚ ως **Direct Holding Market** αναμένεται να ακολουθήσει την άμεση σύνδεση, όπως περιγράφεται παραπάνω. Συγκεκριμένα, θα ισχύουν τα ακόλουθα:

- Οι λογαριασμοί αξιών σε τελικό επενδυτή θα παραμείνουν στο Κεντρικό Μητρώο Αποθετήριο του ΧΑΚ.
- Οι Χειριστές του Αποθετηρίου καθώς και το ίδιο το Αποθετήριο, ( Μέλη του ΧΑΚ, Θεματοφύλακες και τα Αποθετήρια που ενεργούν ως Επενδυτές Αποθετήρια στο ΧΑΚ), θα διατηρούν Λογαριασμό Διακανονισμού στο T2S, στον οποίο θα διενεργείται ο Διακανονισμός.
- Το Αποθετήριο θα λαμβάνει τις οδηγίες διακανονισμού από τους Χειριστές διαμέσου του γραφικού περιβάλλοντος επικοινωνίας ( Graphical User Interface), θα τυγχάνουν επεξεργασίας στο ΧΑΚ κι ακολούθως θα γίνεται φόρτωση των οδηγιών στο T2S διαμέσου των Τεχνικών Λογαριασμών ( σε επίπεδο Χειριστή).
- Θα γίνεται διμερής διακανονισμός RTGS με χρήση ενδιάμεσου τεχνικού λογαριασμού του ΧΑΚ τόσο για τις Χρηματιστηριακές Οδηγίες, όσο και για τις OTC.
- Τα μετρητά θα μεταφέρονται από τα T2S RTGS Accounts στα T2S Dedicated Cash Account των χειριστών.
- Οι οδηγίες θα διακανονίζονται κατά τη διάρκεια του νυκτερινού κύκλου (night time cycle).
- Ο διακανονισμός σύμφωνα με το Settlement Finally, θα είναι τελικός και αμετάκλητος στους Λογαριασμούς στο T2S (**final and irrevocable**). Με την ολοκλήρωση του διακανονισμού, το Αποθετήριο θα λαμβάνει ενημέρωση από το T2S (μέσω μηνυμάτων) για να προβεί στην κατανομή των αξιών στον τελικό επενδυτή. Διακανονισμός των Συναλλαγών: Το T2S θα υιοθετήσει ένα εναρμονισμένο πρόγραμμα για όλες τις ενέργειες διακανονισμού. Μέσω της εναρμόνισης αυτής θα επιτευχθεί αποδοτικότερος διακανονισμός, συντονισμός στη διαχείριση και εκτέλεση των εταιρικών δραστηριοτήτων και βελτίωση του ποσοστού των αποτυχιών σ' ένα διασυνοριακό περιβάλλον.

Η πλατφόρμα θα είναι ανοικτή καθημερινά από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή. Ο διακανονισμός σε Ευρώ θα γίνεται σε χρήματα Κεντρικής Τράπεζας και βάσει του ημερολόγιου του Target 2, ενώ ο διακανονισμός σ' άλλα νομίσματα θα γίνεται με βάση το ημερολόγιο της κάθε Κεντρικής Τράπεζας<sup>2</sup>. Η πλατφόρμα θα παραμένει κλειστή για όλα τα νομίσματα, κάθε Σάββατο και Κυριακή, καθώς επίσης και στις 25, 26 Δεκεμβρίου αλλά και την 1 Ιανουαρίου κάθε έτους. Την 1 Μαΐου και το Πάσχα θα είναι ανοικτή για τις Κεντρικές Τράπεζες, οι οποίες εργάζονται. Κατά τη διάρκεια του νυχτερινού διακανονισμού θα αποστέλλεται για διακανονισμό η πλειονότητα των οδηγιών διακανονισμού και κατά τη διάρκεια του ημερήσιου διακανονισμού θα γίνεται προσπάθεια διακανονισμού των οδηγιών που δεν διακανονίστηκαν το βράδυ, καθώς επίσης και οδηγιών που πρέπει να εκκαθαριστούν ημερήσια (T+0) όπως τα πακέτα διακανονισμού (Spot).

## 1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ηλεκτρονική Τραπεζική - T2S

### 1.1 Ορισμοί

Με τον όρο **ηλεκτρονική τραπεζική ή e-banking** εννοούμε όλες εκείνες τις υπηρεσίες που παρέχουν οι τράπεζες μέσω του Διαδικτύου, χωρίς δηλαδή τη φυσική παρουσία του πελάτη στο υποκατάστημα μιας τράπεζας. Εναλλακτικά θα μπορούσαμε να ορίσουμε την ηλεκτρονική τραπεζική ως την αυτοματοποιημένη παροχή νέων και παραδοσιακών προϊόντων και υπηρεσιών χρηματοοικονομικής φύσης, απευθείας στους πελάτες μέσω ηλεκτρονικών, αλληλεπιδραστικών καναλιών επικοινωνίας. Οι πιο συνηθισμένες υπηρεσίες που παρέχονται online στα πλαίσια της ηλεκτρονικής τραπεζικής αφορούν πληροφορίες σχετικά με λογαριασμούς, κινήσεις λογαριασμών, υπόλοιπα και κινήσεις πιστωτικών καρτών, πληρωμές δόσεων δανείων, εξοφλήσεις κάθε είδους λογαριασμών και πάγιων εντολών πληρωμής προς ΔΕΚΟ. Επιπλέον, διατίθενται και πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες όπως real-time χρηματιστηριακές συναλλαγές και παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου των μετοχών του πελάτη καθώς επίσης και προσωπικές υπηρεσίες πελάτη όπως για παράδειγμα προσωπικά μηνύματα από την τράπεζα, εκτύπωση αποδείξεων συναλλαγών και προσωπικές προσφορές<sup>3</sup>.

**TARGET (ή TARGET1)**, δηλαδή Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Άμεσης Διαβίβασης Ακαθάριστου Διακανονισμού σε Πραγματικό Χρόνο (**Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer system**). Το σύστημα πληρωμών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών που χρησιμοποιείται ιδιαίτερα για το διακανονισμό των πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και γενικά των μεγάλων πληρωμών ενώ δεν αποκλείεται η επεξεργασία των μικρών πληρωμών. Αποτελείται από τα εθνικά συστήματα RTGS που εδρεύουν σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα, το μηχανισμό πληρωμών της EKT (ECB Payment Mechanism, EPM) και το τηλεπικοινωνιακό σύστημα διασύνδεσης (interlinking system). Με το εθνικό συστατικό του TARGET (RTGS) συνδέονται τα πιστωτικά ιδρύματα (Π.Ι), της χώρας, τα υποκαταστήματα ξένων Π.Ι που λειτουργούν στη χώρα αυτή,

<sup>2</sup> European Commission: Draft working document on Post-Trading, 2006, σ. 21

<sup>3</sup> Σουφλής Ιωάννης, «Οι ηλεκτρονικές τραπεζικές υπηρεσίες σήμερα», Strategic's INTERNET Observatory, 2000, σ. 112

Π.Ι που είναι εγκατεστημένα στον Οικονομικό Ευρωπαϊκό Χώρο ενώ στην Ελλάδα μετά από ειδική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορούν να μετέχουν υπηρεσιακές μονάδες της κεντρικής διοίκησης που δραστηριοποιούνται στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, οργανισμοί του δημόσιου τομέα που

δέχονται καταθέσεις πελατών ή δραστηριοποιούνται στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) και εποπτευόμενοι από αρμόδιες αρχές οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες συμψηφισμού και διακανονισμού. Το 2005, ο μέσος ημερήσιος αριθμός πληρωμών και η μέση ημερήσια αξία του TARGET αυξήθηκαν κατά 10% σε σχέση με το 2004. Οι συμμετέχοντες στο TARGET ανήλθαν σε 10.564 ενώ μπορούσαν να αποσταλούν εντολές πληρωμής σε 53.000 ιδρύματα ιδίως υποκαταστήματα των συμμετεχόντων. Ο μέσος ημερήσιος αριθμός των πληρωμών ανήλθε σε 296.306 ενώ η μέση ημερήσια αξία των πληρωμών ανήλθε σε 1,902 τρισεκατομμύρια ευρώ.

**TARGET2– SECURITIES (T2S)** είναι σύστημα διακανονισμού σε χρήμα κεντρικής τράπεζας χρεογράφων σε ευρώ. Η ανάγκη για την προώθηση του έργου αυτού από το Ευρωσύστημα προέκυψε κύρια από την έλλειψη ανταγωνισμού σε διασυνοριακό επίπεδο. Το Ευρωσύστημα θα προσφέρει μία νέα δυνατότητα διακανονισμού χρεογράφων σε ευρώ μέσω της πλατφόρμας του συστήματος TARGET2 που συνίσταται στην ευχέρεια κάθε μετέχοντος να διακανονίζει μέσω ενός αποκλειστικού λογαριασμού στο TARGET2. Μέχρι τώρα, το ταμειακό σκέλος του διακανονισμού των χρεογράφων γίνεται από τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (**Central Securities Depositories, CSDs**) μέσω των τοπικών συστημάτων διακανονισμού μεγάλων ποσών (RTGS systems). Στόχος του TARGET2 – Securities είναι η δημιουργία μιας ενιαίας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας διακανονισμού χρεογράφων σε ευρώ μέσω μιας βέλτιστης σύνδεσης του TARGET2 με τα συστήματα διακανονισμού χρεογράφων (Securities Settlement Systems, SSS). Κατά την έναρξη λειτουργίας της νέας εφαρμογής, τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDs) πρέπει να μεταφέρουν τις θέσεις των λογαριασμών που τηρούν στην πλατφόρμα TARGET2– Securities.<sup>4</sup> Το ολοκληρωμένο αυτό πρότυπο (**integrated model**) θα επιτρέπει όπως τόσο ο διακανονισμός των χρεογράφων όσο και το ταμειακό σκέλος αυτού διεκπεραιώνονται στην ίδια τεχνική πλατφόρμα. Οι υπόλοιπες λειτουργίες (θεματοφυλακή, διαχείριση ασφαλειών κλπ) θα εξακολουθήσουν να προσφέρονται από τα CSDs. Τα πλεονεκτήματα της ενιαίας πλατφόρμας είναι τα εξής: **α)** μεγαλύτερη αξιοπιστία των σχετικών διακανονισμών αφού ιδιοκτήτης της πλατφόρμας είναι το Ευρωσύστημα **β)** μεγάλη μείωση του κόστους των συναλλαγών **γ)** ακόμα μεγαλύτερη μείωση του κόστους στις διασυνοριακές συναλλαγές **δ)** ευκολότερη διαχείριση του ενεχύρου (collateral) στις διασυνοριακές συναλλαγές. Την 8.3.2007 το Δ.Σ της ΕΚΤ εκτίμησε ότι είναι δυνατή η λειτουργία του T2S και ανέθεσε στις ΕθνΚΤ της Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας και Ισπανίας την προώθηση του έργου. Το 2007 θα καλυφθεί η φάση των απαιτήσεων των χρηστών σε συνεργασία με τα CSDs και τους μετέχοντες στις αγορές. Το TARGET2 – Securities αναμένεται να είναι έτοιμο για να λειτουργήσει το 2013.

## 1.2 Διακρίσεις

Η ηλεκτρονική τραπεζική διακρίνεται σε λιανική ηλεκτρονική τραπεζική και σε χονδρική ηλεκτρονική τραπεζική με γνώμονα τις παρεχόμενες υπηρεσίες, οι οποίες αν απευθύνονται σε ιδιώτες μιλάμε για την πρώτη κατηγορία, ενώ αν απευθύνονται σε επιχειρήσεις για τη δεύτερη. Αμέσως παρακάτω ακολουθεί ένας συνοπτικός πίνακας με τις κυριότερες παρεχόμενες υπηρεσίες των δύο προαναφερθεισών κατηγοριών ebanking:

<sup>4</sup> <http://en.wikipedia.org/wiki/T2S>

Υπηρεσίες λιανικής	Υπηρεσίες χονδρικής
Διαχείριση λογαριασμού	Διαχείριση λογαριασμού
Πληρωμή λογαριασμών και παρουσίαση	Διαχείριση μετρητών
Νέο άνοιγμα λογαριασμού	Εφαρμογές, εγκρίσεις, ή πρόοδο δανείου μικρών επιχειρήσεων
Εμβάσματα καταναλωτών	
Επένδυση / Υπηρεσίες Χρηματιστηρίου	Εμπορικά εμβάσματα
Αίτημα Δανειοδότησης και έγκρισής του	Ενδοεπιχειρησιακές πληρωμές
Συνάθροιση απολογισμού	Οφέλη υπαλλήλων / Συνταξιοδοτική διοίκηση

### **Κοινές υπηρεσίες του e-banking**

Επιπλέον, ανάλογα με τον εξοπλισμό και τα προγράμματα λογισμικού που χρησιμοποιούνται, συναντάμε διαφορετικούς όρους όπως personal computer (PC) banking, Internet ή online banking, mobile banking και phone banking.<sup>5</sup>

#### **To PC banking**

Το PC banking είναι μια μορφή ηλεκτρονικής τραπεζικής η οποία δίνει στους πελάτες τη δυνατότητα να εκτελούν τραπεζικές συναλλαγές από ένα PC μέσω ενός modem. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η τράπεζα προσφέρει στον πελάτη ένα χρηματοοικονομικό πρόγραμμα λογισμικού το οποίο του επιτρέπει να επιτελεί οικονομικές συναλλαγές από τον υπολογιστή του σπιτιού του.

#### **To Internet ή online banking**

Το Internet banking, το οποίο μερικές φορές ονομάζεται και online banking, είναι φυσική συνέπεια του PC banking. Το Internet banking χρησιμοποιεί το Internet ως μέσο διεξαγωγής τραπεζικών δραστηριοτήτων. Ένας πελάτης έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς του μέσω ενός browser. Τα προγράμματα Internet banking βρίσκονται στο server της τράπεζας και όχι στο PC του χρήστη.

#### **To mobile banking**

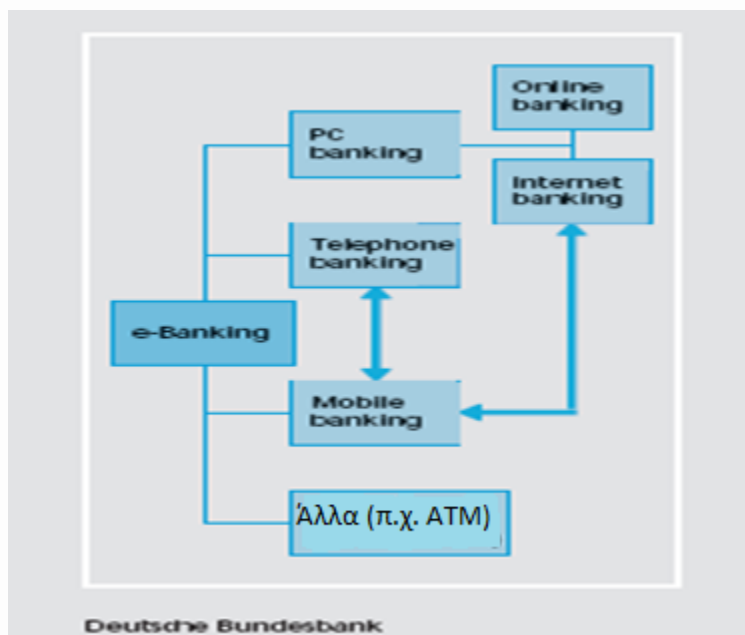
Συσκευές όπως τα κινητά τηλέφωνα ή τα PDAs που είναι εφοδιασμένες με την τεχνολογία WAP και μπορούν να συνδεθούν στο Internet μπορούν να παρέχουν στους χρήστες τους τη δυνατότητα διεξαγωγής τραπεζικών συναλλαγών.<sup>6</sup>

#### **To phone banking**

Διεξαγωγή τραπεζικών συναλλαγών μέσω του τηλεφωνικού δικτύου. Αμέσως παρακάτω παραθέτουμε σχεδιαγραμματικά τις διαφορετικές μορφές που μπορεί να πάρει το e-banking, τις οποίες μόλις περιγράψαμε:

<sup>5</sup> [http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/kir/ci\\_nav/1\\_settlement/025\\_csd/035\\_t2s/020\\_t2s\\_and\\_clearstream](http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/kir/ci_nav/1_settlement/025_csd/035_t2s/020_t2s_and_clearstream)

<sup>6</sup> <http://www.t2s-augsburg.com/>



**Ηλεκτρονικές μορφές τραπεζικών επιχειρήσεων<sup>7</sup>**

### 1.3 Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα του e-banking από την πλευρά των Πελατών

#### Πλεονεκτήματα

· Ευκολία

Οι δικτυακοί τόποι ηλεκτρονικής τραπεζικής δεν κλείνουν ποτέ. Είναι διαθέσιμοι 24 ώρες τη μέρα και 7 μέρες την εβδομάδα. Όλες οι υπηρεσίες που παρέχει η τοπική τράπεζα διατίθενται σε έναν δικτυακό τόπο. Για να παραγγείλει κανείς ένα καινούριο μπλοκ επιταγών ή για να ακυρώσει μια τραπεζική κάρτα, αρκεί να πάει στην ιστοσελίδα.

· Φορητότητα

Όλες οι υπηρεσίες που παρέχει μια τράπεζα είναι διαθέσιμες οποιαδήποτε στιγμή σε οποιονδήποτε τόπο εφόσον υπάρχει το κατάλληλο υλικό (hardware).

· Ταχύτητα συναλλαγών

Οι τραπεζικοί δικτυακοί τόποι επεξεργάζονται και εκτελούν συναλλαγές με την ίδια ταχύτητα ή και γρηγορότερα από τα ATM.

· Αποτελεσματικότητα



<sup>7</sup> <http://www.s1.com>

Πολλοί τραπεζικοί δικτυακοί τόποι προσφέρουν τώρα σύγχρονες υπηρεσίες τύπου alert, δηλαδή συνεχείς ενημερώσεις μέσω email ή γραπτών μηνυμάτων όσον αφορά μεταβολές των λογαριασμών, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α. Με αυτό τον τρόπο οι πελάτες έχουν τη δυνατότητα καλύτερου χειρισμού των περιουσιακών τους στοιχείων.

#### **Μειονεκτήματα**

· Χρονοβόρα εγγραφή πελατών

Για να γραφτεί κάποιος στο online πρόγραμμα της τράπεζάς του, θα πρέπει να δώσει στοιχεία ταυτότητας και να υπογράψει ένα έντυπο στο τραπεζικό κατάστημα ή αν πρόκειται για μια αποκλειστικά ηλεκτρονική τράπεζα, τα έντυπα θα του αποσταλούν ταχυδρομικώς έτσι ώστε να συμπληρωθούν και να σταλούν ξανά στην τράπεζα.

· Δυσκολία στο χειρισμό

Οι τραπεζικοί δικτυακοί τόποι ίσως φανούν δύσχρηστοι σε κάποιον που δεν ξέρει να χειρίζεται καλά το Internet. Το άνοιγμα ενός online λογαριασμού ή η online λήψη ενός δανείου μπορεί να τρομάζει κάποιους λόγω ελλιπών γνώσεων πάνω στις νέες τεχνολογίες.

· Δυσπιστία του χρήστη

Πολλοί άνθρωποι δεν εμπιστεύονται την ηλεκτρονική τραπεζική. Θέλουν να βλέπουν αυτόν που θα επεξεργαστεί το λογαριασμό τους, ενώ η ηλεκτρονική μεταφορά χρημάτων τους προκαλεί αμφιβολίες.

## **1.4 Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα του e-banking από την πλευρά των Τραπεζών**

#### **Πλεονεκτήματα**

· Μείωση του λειτουργικού κόστους των τραπεζών

Η απόφαση μιας τράπεζας να ξεκινήσει να παρέχει υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής θα έχει ως αποτέλεσμα το κόστος λειτουργίας της να μειωθεί σημαντικά καθώς οι συναλλαγές που πραγματοποιούν οι πελάτες σ' ένα τραπεζικό υποκατάστημα στοιχίζουν στην τράπεζα πολύ περισσότερο από τις αυτοματοποιημένες online συναλλαγές της ηλεκτρονικής τραπεζικής. Σύμφωνα με στοιχεία της McKinsey & Consultants για την αμερικανική αγορά, το κόστος μιας τυπικής τραπεζικής συναλλαγής μέσω υποκαταστήματος είναι κατά μέσο όρο \$2,5, μέσω τηλεφώνου πέφτει στο \$1, μέσω ATM στα \$0,24, ενώ μέσω Internet είναι μόλις \$0,1.

· Διεύρυνση της πελατειακής βάσης

Η υιοθέτηση της ηλεκτρονικής τραπεζικής από μια τράπεζα δίνει στην τράπεζα τη δυνατότητα να αποκτήσει περισσότερα κανάλια διανομής για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της. Επιπλέον, η παροχή online υπηρεσιών δεν περιορίζει γεωγραφικά την τράπεζα. Με τον τρόπο αυτό υπάρχει η δυνατότητα να προσελκύσει απομακρυσμένους πελάτες και να διευρύνει την πελατειακή της βάση. Υποψήφιοι πελάτες πλόν των τραπεζών δεν είναι όσοι μένουν κοντά σε κάποιο νέο υποκατάστημα αλλά ολόκληρος ο κόσμος. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να δημιουργούνται οικονομίες κλίμακας καθώς όσο αυξάνονται οι χρήστες του ebanking, όσο μειώνεται το κόστος ανά συναλλαγή καθώς η υποδομή είναι η ίδια για όλους τους χρήστες<sup>8</sup>.

<sup>8</sup> Παναγή Κ., «Target2Securities, T2S», 12/2010, σελ. 231

· Ενίσχυση της αφοσίωσης των πελατών

Πολλοί τραπεζικοί αναλυτές υποστηρίζουν ότι μέσω των υπηρεσιών της ηλεκτρονικής τραπεζικής ενισχύεται η αφοσίωση των πελατών καθώς η σχέση μεταξύ πελάτη και τράπεζας τίθεται σε νέα βάση. Επομένως, οι πελάτες που έχουν εξοικειωθεί με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρει μια τράπεζα είναι πολύ πιο διστακτικοί να αλλάξουν τράπεζα<sup>9</sup>.

#### **Μειονεκτήματα**

· Υψηλό αρχικό κόστος εγκατάστασης

Όπως συμβαίνει με όλες τις νέες τεχνολογίες, το αρχικό κόστος εγκατάστασης είναι υψηλό. Η επένδυση που πρέπει να κάνει η τράπεζα για να αγοράσει τον απαιτούμενο εξοπλισμό αλλά και για να εκπαιδεύσει το προσωπικό της πάνω στις νέες τεχνολογίες είναι μεγάλη και πρέπει να γίνει με προσοχή και να είναι συμβατή με τη γενικότερη επιχειρηματική στρατηγική της τράπεζας<sup>10</sup>.

· Ασφάλεια

Οι ηλεκτρονικές επιθέσεις και η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση στα τραπεζικά ηλεκτρονικά συστήματα είναι συχνή. Η ασφάλεια λοιπόν των συναλλαγών και η προστασία των συναλλασσομένων είναι θέματα ύψιστης σημασίας για τις τράπεζες. Καθώς κανένα υπολογιστικό σύστημα δεν είναι 100% ασφαλές, οι τράπεζες πρέπει με κάποιο τρόπο να διασφαλίσουν τα περιουσιακά στοιχεία των πελατών τους από επιθέσεις hacker και ηλεκτρονικές απάτες. Από έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στις ΗΠΑ, έχει υπολογιστεί ότι κάθε χρόνο χάνονται περίπου 11δισ. δολάρια λόγω της ελλιπούς ασφάλειας. Για να καταστήσουν οι τράπεζες την ηλεκτρονική τραπεζική ασφαλή για τους πελάτες τους, πρέπει να επενδύσουν σε εξοπλισμό που περιλαμβάνει firewalls και συστήματα ενεργούς παρακολούθησης, καθώς και σε ανθρώπινο δυναμικό προσλαμβάνοντας ειδικούς συμβούλους σε θέματα ασφαλείας δικτύων<sup>11</sup>.

Ο σχετικά νέος όρος της ηλεκτρονικής τραπεζικής έχει εντείνει για τα καλά τον ανταγωνισμό μεταξύ των εταιριών του τραπεζικού κλάδου. Οι πελάτες των τραπεζών, αν και αρκετοί ακόμα διστάζουν, επωφελούνται από την πληθώρα των υπηρεσιών που τους παρέχονται χάρη στη νέα τεχνολογία, καθώς πλέον με το πάτημα ενός κουμπιού τελειώνουν δουλειές που παραδοσιακά απαιτούσαν πολλή ώρα. Παράλληλα οι τράπεζες, παρά το αρχικά υψηλό κόστος που απαιτεί ένα σύστημα ηλεκτρονικής τραπεζικής για να εγκατασταθεί, κατορθώνουν με την υιοθέτησή του να μειώσουν το λειτουργικό τους κόστος και να παραμείνουν ανταγωνιστικές προσελκύοντας ταυτόχρονα και νέους αφοσιωμένους πελάτες. Μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί στα θέματα ασφαλείας καθώς ένα ευάλωτο σε επιθέσεις σύστημα μπορεί να αποβεί καταστροφικό τόσο για τους πελάτες όσο και για τις τράπεζες<sup>12</sup>.

<sup>9</sup> *Internet Banking Report 2003* Bill Martin Editor & Publisher, Jim Ambrosio Managing Director [www.financeinsider.com](http://www.financeinsider.com)

<sup>10</sup> Strauss, Judie and Frost, Raymond, "E- marketing", Prentice Hall, 2001, p.79

<sup>11</sup> Peterson M., *A Brief History of Internet Banking, Ezine Articles*, 2006, p.23

<sup>12</sup> *Börsen-Zeitung: Börsen nehmen Kodex ernst 4 (February 2, 2007)*, p.111

## 2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Target2

**TARGET2** είναι το σύστημα που πρόκειται να αντικαταστήσει σταδιακά από 19.11.2007 το TARGET1.

- Το σύστημα TARGET1 λειτουργεί αποκεντρωτικά. Η τεχνική υποδομή ευρίσκεται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες και την ΕΚΤ και η επικοινωνία επιτυγχάνεται με το τηλεπικοινωνιακό σύστημα διασύνδεσης (interlinking system). Δεν υπάρχει κεντρικός Η/Υ στην ΕΚΤ. Τα συστατικά του συστήματος, δηλαδή τα RTGS systems των κεντρικών τραπεζών, ακολουθούν την αρχή της ελάχιστης εναρμόνισης όσον αφορά το λογισμικό τους.

- Από την Άνοιξη του 2001 άρχισε στο ΕΣΚΤ μια συζήτηση για την αναβάθμιση του συστήματος προκειμένου να καταστεί πιο ανταγωνιστικό. Την 24.10.2002 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έλαβε μία στρατηγική απόφαση για τη ριζική τροποποίησή του:

**α)** το TARGET2 θα ήταν ένα σύστημα με πολλές πλατφόρμες (multiple-platform system) και με **μία ενιαία βασική υπηρεσία (core service)**<sup>13</sup> που προσφέρεται υποχρεωτικά από όλες τις πλατφόρμες. Η ενιαία βασική υπηρεσία θα καλύπτει πιο ευρύτερο φάσμα και πολύ πιο εναρμονισμένο επίπεδο υπηρεσιών σε σύγκριση με το υφιστάμενο σύστημα

**β)** η ενιαία βασική υπηρεσία θα έχει μία ενιαία τιμή που θα ισχύει για όλες τις πλατφόρμες και για τις εγχώριες και για τις διασυνοριακές πληρωμές<sup>14</sup>

**γ)** η τιμολόγηση θα είναι ανταγωνιστική. Αυτό σημαίνει ότι για τη διαμόρφωση της τιμής για την ενιαία βασική υπηρεσία οι επιδοτήσεις που υπερβαίνουν έναν αποδεκτό συντελεστή δημόσιου συμφέροντος (κύρια τη μείωση του συστημικού κινδύνου) θα πρέπει σταδιακά να εξαιρεθούν υποχρεωτικά. Δηλαδή θα ληφθεί υπόψη το πλέον ανταγωνιστικό σύστημα διακανονισμού μεγάλων ποσών σε πραγματικό χρόνο (RTGS) δηλαδή αυτό με τη χαμηλότερη τιμολόγηση<sup>15</sup>

**δ)** στο τέλος μιας τετραετούς περιόδου από την έναρξη της λειτουργίας του TARGET2 οι πλατφόρμες που δεν προσφέρουν ανταγωνιστικές τιμές πρέπει να κλείσουν<sup>16</sup>. Από αυτό συνάγεται ότι να μην είναι υποχρεωτική η συμμετοχή σε μία πλατφόρμα αλλά ο ανταγωνισμός θα αναγκάσει τις κεντρικές τράπεζες να περιορισθούν στο τέλος σε μία πλατφόρμα

**ε)** όλες οι κεντρικές τράπεζες θα συνεχίσουν να τηρούν τους λογαριασμούς των Π.Ι δηλαδή ο διακανονισμός θα εξακολουθεί να πραγματοποιείται σε χρήμα κεντρικής τράπεζας, θα έχουν την ευθύνη των σχέσεων με τους χρήστες και προπαντός θα εξασφαλίζουν την ενδοημερήσια οριστικότητα των πληρωμών σε συνεχή βάση παρέχοντας ρευστότητα στα Π.Ι. Τελικά, δεν χρειάστηκε να εφαρμοσθεί αυτός ο κανόνας αφού μόνο μία πλατφόρμα λειτουργεί από το 2007

**ζ)** το πολυπλατφορμικό σύστημα TARGET2 θα αποτελείται από ατομικές πλατφόρμες πληροφορικής και, στα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας του, από μία **ενιαία πολυσυμμετοχική πλατφόρμα (single shareable platform, SSP)** διαθέσιμη σε εκείνες τις κεντρικές τράπεζες που θα αποφασίσουν εθελοντικά να εγκαταλείψουν την ατομική τους πλατφόρμα. Μετά την αρχική αυτή περίοδο, οι κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ είναι ελεύθερες είτε να κρατήσουν την ατομική τους πλατφόρμα είτε να προσχωρήσουν στην κοινή πλατφόρμα είτε να δημιουργήσουν μαζί με άλλες κεντρικές τράπεζες μια νέα κοινή πλατφόρμα

<sup>13</sup> Μαυρογιάννης Δημήτριος, «Ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών», Δελτίο Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, Γ' Τρίμηνο 2003, σ. 123

<sup>14</sup> Σινανιώτη – Μαρούδη Α., Φαρσαρώτας Ι.Δ., «Ηλεκτρονική Τραπεζική», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2005, σ.98

<sup>15</sup> Schaper, T.: Trends in European Clearing and Settlement – The European Code of Conduct and TARGET2-Securities. Working Paper 570 (2007), p.210

<sup>16</sup> Frühauf, M.: EZB ist bei Abwicklungsplattform im Zugzwang. Börsen-Zeitung, 8 (January 25, 2007), p.201

**η)** η κοινή πλατφόρμα δεν θα δημιουργηθεί πριν εκδηλωθεί ενδιαφέρον από κεντρικές τράπεζες που θα θελήσουν να συμμετάσχουν σε αυτή. Μπορεί να δημιουργηθεί εξ ολοκλήρου από την αρχή ή να βασισθεί σε μια από τις υπάρχουσες πλατφόρμες. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της τεχνικής ανάλυσης ενδέχεται να δομηθεί με βάση τα λεγόμενο ενεργό/ενεργό πρότυπο, σύμφωνα με το οποίο οι βασικές λειτουργίες και το προσωπικό κατανέμονται σε τοποθεσίες διαφορετικών χωρών<sup>17</sup>

**θ)** όλες οι πλατφόρμες που συμμετέχουν στο TARGET2 υπόκεινται στις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές όπως για την τιμολόγηση και την αρχή της πλήρους κάλυψης του κόστους, τα κριτήρια εισδοχής στο σύστημα, την ενιαία βασική υπηρεσία

**ι)** το TARGET2 θα επεξεργάζεται πληρωμές που **1)** υποχρεωτικά πρέπει να διακανονισθούν μέσα από το σύστημα όπως οι πράξεις της νομισματικής πολιτικής και ο συμψηφισμός των παλαιών βοηθητικών συστημάτων διακανονισμού μεγάλων ποσών (ancillary systems) όπως π.χ των Γραφείων Συμψηφισμού Επιταγών **2)** το Ευρωσύστημα επιθυμεί να διέρχονται από το σύστημα TARGET οι ατομικές πληρωμές μεγάλων ποσών που δεν σχετίζονται με πράξεις νομισματικής πολιτικής και **3)** άλλες πληρωμές που οι ίδιοι οι χρήστες (άμεσα τα πιστωτικά ιδρύματα ή έμμεσα οι πελάτες τους) επιθυμούν να διακανονισθούν μέσω του TARGET χωρίς να τίθεται από το Ευρωσύστημα ή από τις ΕθνΚΤ ελάχιστο όριο ποσού πληρωμών πέραν του οποίου θα επιτρέπεται ο διακανονισμός μέσω του TARGET2<sup>18</sup>

**κ)** εκτός από την προσφερόμενη ενιαία βασική υπηρεσία, κάθε πλατφόρμα μπορεί να παρέχει συμπληρωματικές υπηρεσίες (additional services)

**λ)** μία ενιαία διασύνδεση (interface) με το TARGET2, συμπεριλαμβανομένης και της διασύνδεσης με τους χρήστες, είναι επιθυμητή. Είναι πολύ πιθανόν η σημερινή διασύνδεση μέσω του συστήματος SWIFT να γενικευθεί. Αυτό αφορά κύρια τα εθνικά επικουρικά συστήματα συμψηφισμού που ο διακανονισμός τους συνολικά στο τέλος της ημέρας γίνεται υποχρεωτικά μέσω του TARGET. Τα συστήματα αυτά (ancillary systems) χρησιμοποιούν στην μεγάλη πλειοψηφία τους τις παλιές τοπικές διασυνδέσεις για να συνδεθούν με το σύστημα TARGET. Δεν είναι υποχρεωτικό αλλά επιθυμητό όπως και τα συστήματα αυτά εγκαταλείψουν τις παλιές in-house εφαρμογές και διασυνδεθούν με το TARGET2 μέσω του SWIFT

**μ)** η κοινή πλατφόρμα θα χρηματοδοτείται από τις συμμετέχουσες κεντρικές τράπεζες ενώ οι ατομικές πλατφόρμες θα χρηματοδοτούνται από τις κεντρικές τράπεζες που τις διατηρούν

**ν)** για την ενιαία βασική υπηρεσία θα υπάρχει μία ενιαία τιμολόγηση ενώ οι συμπληρωματικές υπηρεσίες θα τιμολογούνται χωριστά από κάθε μία κεντρική τράπεζα

**ξ)** το TARGET2 θα αρχίσει τη λειτουργία του όταν οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές έχουν θεσπισθεί και όταν όλα τα συστατικά του συστήματος είναι ικανά να προσφέρουν την ενιαία βασική υπηρεσία και η κοινή πλατφόρμα είναι έτοιμη να λειτουργήσει

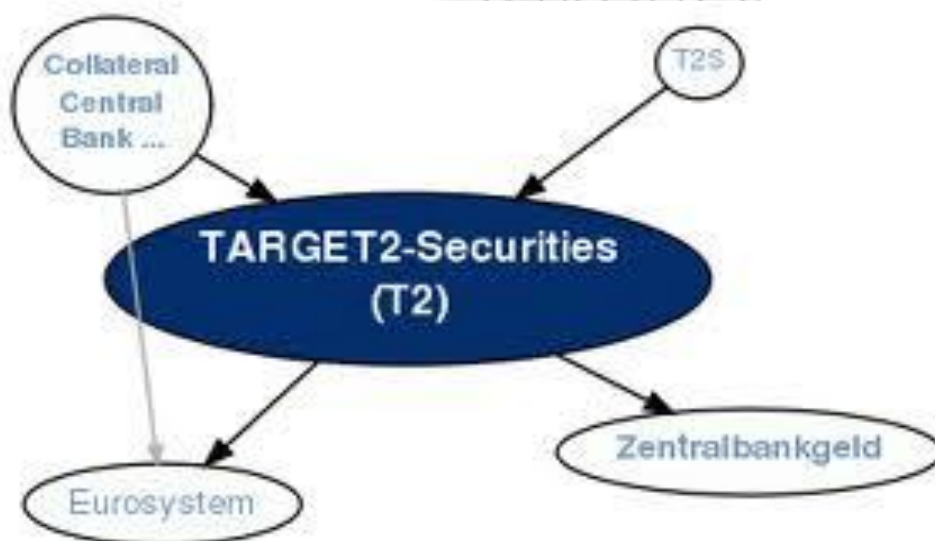
**ο)** οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των υπό ένταξη κρατών θα έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως και οι ΕθνΚΤ των κρατών μελών της Ε.Ε που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ. Με δεδομένο ότι η μεγάλη διεύρυνση της Ε.Ε (<sup>1</sup>-5-2004) προηγήθηκε της έναρξης λειτουργίας του TARGET2, για

εκείνες τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες των προσχωρούντων κρατών που δεν επιθυμούν να εγκαταστήσουν την δική τους πλατφόρμα RTGS, θα τους προσφερθεί μία μεταβατική λύση μέχρι να συγκροτηθεί η κοινή πλατφόρμα. Μόνο μία πρόταση για συγκρότηση μιας κοινής πολυ-συμμετοχικής πλατφόρμας (SSP) υποβλήθηκε για αξιολόγηση στο Δ.Σ της Εθνικής Κεντρικής Τράπεζας της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας. Την 16.2.2004 το Δ.Σ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ενέκρινε τη δημιουργία της ενιαίας κοινής πλατφόρμας με βάση την πρόταση που υπέβαλαν οι ανωτέρω τρεις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες.

<sup>17</sup> van Cayseele, P., Wuys, C.: *Cost Efficiency in the European Securities Settlement and Safekeeping Industry. In: Clearing and settlement of financial markets (2005), p.96*

<sup>18</sup> Giovannini Group: *Cross-Border Clearing and Settlement Arrangements in the EU (2001) ,p.21*

Όλες οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος συμμετέχουν στην κοινή πλατφόρμα του TARGET2. Από τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες εκτός Ευρωσυστήματος, η Τράπεζα της Αγγλίας και η Εθνική Τράπεζα της Δανίας επιβεβαίωσαν τελικά τη συμμετοχή τους. Αντίθετα, η Βασιλική Τράπεζα της Σουηδίας δεν θα συνδεθεί με το TARGET2. Οι σουηδικές τράπεζες αναζητούν άλλη λύση για το διακανονισμό των πληρωμών τους σε ευρώ. Μερικές Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες νέων κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα συμμετάσχουν μόνο αφού υιοθετήσουν το ευρώ.



19

## 2.1 Παρεχόμενες Υπηρεσίες από το TARGET2

Υπηρεσίες παρεχόμενες σε όλους τους χρήστες που με τη σειρά τους διακρίνονται σε:

**α)** βασικές που είναι η διενέργεια πληρωμών μέσω της κοινής πλατφόρμας (Payment Module, PM of the SSP), η παροχή πληροφοριών – έλεγχος κινήσεων (Information and Control Module, ICM), η

διαχείριση στατικών δεδομένων (Static Data, SD), στατιστικά στοιχεία (CROSS) και η διαχείριση έκτακτων περιστατικών (Contingency Module, CM).

**β)** δυναμικές που είναι η σωρευτική διαχείριση ρευστότητας, τα διμερή – πολυμερή όρια του αποστέλλοντος και η επιφύλαξη ρευστότητας.<sup>20</sup> Υπηρεσίες παρεχόμενες από την κοινή πλατφόρμα υπό τον όρο υιοθέτησης αυτών από την εθνική κεντρική τράπεζα που είναι ο ειδικός λογαριασμός έμμεσων μελών (Accounting Module, HAM), η μονάδα πάγιων διευκολύνσεων (Standing Facilities Module, SF), η μονάδα διαχείρισης υποχρεωτικών αποθεματικών (Reserve Management Module, RM), η τιμολόγηση (CRISP), στατιστικά στοιχεία (CRAKS1) και αρχεία περιστατικών (CRAKS3).

<sup>19</sup> FESE, EACH, and ECSDA: *The European Code of Conduct for Clearing and Settlement (2006)*, p.10

<sup>20</sup> van Cayseele, P., Wuys, C.: *Cost Efficiency in the European Securities Settlement and Safekeeping Industry. In: Clearing and settlement of financial markets (2005)*, p.32

Από το προαιρετικό μέρος, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) έχει αποφασίσει να μην υιοθετήσει τις υπηρεσίες HAM και RM. Για τη διαχείριση λογαριασμών έμμεσων μελών μέσω της ΤτΕ (EMTE) θα γίνει χρήση εσωτερικών εφαρμογών της ΤτΕ (Proprietary Home Accounting, PHA) δηλαδή οι διακανονισμοί θα πραγματοποιούνται σε τρεχούμενο λογαριασμό στο σύστημα πληροφορικής της ΤτΕ. Επίσης για την τήρηση των υποχρεωτικών αποθεματικών θα χρησιμοποιηθεί εφαρμογή της ΤτΕ. Αντίθετα, η ΤτΕ υιοθετεί τις υπηρεσίες της κοινής πλατφόρμας «πάγιες διευκολύνσεις (Standing Facilities Module, SF), τιμολόγηση (CRISP), στατιστικά στοιχεία (CRAKS1) και αρχεία περιστατικών (CRAKS3)». <sup>21</sup> Μέσω του νέου συστήματος θα διενεργούνται μεταφορές πιστώσεων και άμεσες χρεώσεις σε ευρώ. Η ουσιαστική διαφορά μεταξύ των δύο συστημάτων είναι ότι στο TARGET2 όλοι οι λογαριασμοί των άμεσων μελών θα τηρούνται στην κοινή πλατφόρμα. Σαν αποτέλεσμα, η χρέωση του λογαριασμού του αποστέλλοντος και η πίστωση του λογαριασμού του λαμβάνοντος μέλους θα πραγματοποιούνται ταυτόχρονα χωρίς τη μεσολάβηση μηχανισμού διασύνδεσης. Κατά τη διενέργεια των πληρωμών το νέο σύστημα TARGET2 θα χρησιμοποιεί το σύστημα SWIFT FINY-copy. Στο TARGET2 οι άμεσες χρεώσεις θα αφορούν αποκλειστικά διατραπεζικές πληρωμές που θα συνίστανται σε διακανονισμούς ανάληψης μετρητών, αποπληρωμή πράξεων νομισματικής πολιτικής και είσπραξη προμηθειών.

## **2.2 Συμμετοχή Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλων Φορέων στο TARGET2**

Υπάρχουν πολλοί τρόποι συμμετοχής στο TARGET2:

### **1) Άμεση συμμετοχή (Direct participation)**

Τα επόμενα ιδρύματα είναι επιλέξιμα σαν άμεσα συμμετέχοντα στο TARGET2:

**α)** εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους **β)** επενδυτικές εταιρίες εγκατεστημένες στον ΕΟΧ που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από μία αναγνωρισμένη εποπτική αρχή **γ)** τα Υπουργεία Οικονομικών των κρατών μελών της Ε.Ε των κεντρικών ή περιφερειακών κυβερνήσεων που δραστηριοποιούνται στις αγορές χρήματος **δ)** οργανισμοί του δημόσιου τομέα των κρατών μελών της Ε.Ε που τηρούν λογαριασμούς για τους πελάτες τους **ε)** οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες συμψηφισμού και διακανονισμού οι οποίοι υπόκεινται σε εποπτεία από μία αρμόδια αρχή **ζ)** οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της Ε.Ε. Επιπρόσθετα, οργανισμοί των ανωτέρω τύπων που είναι εγκατεστημένοι σε χώρα με την οποία η Ε.Ε έχει υπογράψει νομισματική συμφωνία όπως είναι το Πριγκιπάτο του Μονακό, ο Άγιος Μαρίνος και η Πόλη του Βατικανού μπορούν να γίνουν αποδεκτοί σαν άμεσα συμμετέχοντες εάν τηρούν τους κανόνες του TARGET2. Σε αντίθεση με όσα ισχύουν με το σύστημα TARGET1, δεν θα ισχύσει καμία εξαίρεση σε ιδρύματα που δεν ανήκουν σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες.<sup>22</sup> Οι άμεσα συμμετέχοντες θα τηρούν ένα λογαριασμό στο Μηχανισμό Πληρωμών (Payments Module, PM) της ενιαίας πολυσυμμετοχικής πλατφόρμας (Single Shared Platform, SSP) του TARGET2 και κατά συνέπεια θα είναι σε θέση: **α)** να δέχονται και να αποστέλλουν πληρωμές άμεσα από/προς το σύστημα και

<sup>21</sup> Frühaufl, M.: EZB ist bei Abwicklungsplattform im Zugzwang. Börsen-Zeitung, 8 (January 25, 2007), p.54

<sup>22</sup> Committee of Wise Men: Final Report of Committee of Wise Men on Regulation of European Securities Markets (2001), p. 86

**β)** να διακανονίζουν άμεσα τις συναλλαγές μέσω της κεντρικής τους τράπεζας. Οι άμεσα συμμετέχοντες θα είναι υπεύθυνοι για όλες τις πληρωμές που δέχονται ή αποστέλλουν για λογαριασμό τους από κάθε μονάδα που είναι εγγεγραμμένη μέσω αυτών στο TARGET2 δηλαδή έμμεσα συμμετέχοντες, μονάδες με πρόσβαση πολλών παραληπτών και μονάδες με προσβάσιμους κωδικούς αναγνώρισης τραπεζών.

### **2) Πρόσβαση πολλών παραληπτών (Multi-addressee access)**

Στο σύστημα πληρωμών TARGET2, οι άμεσα συμμετέχοντες μπορούν να εξουσιοδοτούν τα υποκαταστήματα αυτών και τα πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, εγκατεστημένα στον ΕΟΧ, να προωθούν πληρωμές μέσω του κύριου λογαριασμού του άμεσα συμμετέχοντος χωρίς την εμπλοκή του, με την υποβολή/αποστολή πληρωμών απευθείας προς/από το σύστημα. Αυτό παρέχει στις θυγατρικές τράπεζες ή μία ομάδα τραπεζών μία αποτελεσματική ευχέρεια για τη διαχείριση της ρευστότητας και τη διενέργεια πληρωμών. Οι πληρωμές διακανονίζονται στον κύριο λογαριασμό αυτού που συμμετέχει άμεσα. Η πρόσβαση πολλών παραληπτών υπόκειται στους λεπτομερείς κανόνες του TARGET2<sup>23</sup>.

### **3) Έμμεση συμμετοχή (Indirect participation)**

Μόνο εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στον ΕΟΧ και κεντρικές τράπεζες της Ε.Ε που συμμετέχουν άμεσα στο σύστημα δικαιούνται να μεσολαβούν για λογαριασμό πιστωτικών ιδρυμάτων εγκατεστημένων στον ΕΟΧ τα οποία, για οποιονδήποτε λόγο, επιθυμούν όπως οι πληρωμές τους διακανονίζονται μέσω του TARGET2 χωρίς όμως να συνδέονται άμεσα με αυτό. Σε αντίθεση με την πρόσβαση πολλών παραληπτών, η έμμεση συμμετοχή σημαίνει ότι οι εντολές πληρωμών διαβιβάζονται στο σύστημα από τον άμεσα συμμετέχοντα. Οι πληρωμές αυτές διακανονίζονται στο λογαριασμό του άμεσα συμμετέχοντος στο μηχανισμό πληρωμών της ενιαίας πολυσυμμετοχικής πλατφόρμας (PM of

the SSP) . Η έμμεση συμμετοχή υπόκειται στους λεπτομερειακούς κανόνες του TARGET2. Σημειώνεται ότι οι κεντρικές τράπεζες της Ε.Ε θα πάντων να παρέχουν έμμεση συμμετοχή μετά το τέλος της μεταβατικής περιόδου των τεσσάρων ετών<sup>24</sup>.

#### 4) Προσβάσιμοι κωδικοί αναγνώρισης τραπεζών (Addressable BICs)

Ο τύπος αυτός πρόσβασης δεν υπόκειται σε κανόνες του συστήματος. Κάθε ανταποκριτής ή υποκατάστημα ενός άμεσα συμμετέχοντος που κατέχει ένα BIC είναι επιλέξιμο εγγραφής στο διευθυνσιολόγιο (directory) του TARGET2, ανεξάρτητα του τόπου εγκατάστασης. Επιπρόσθετα, το Ευρωσύστημα δεν καθόρισε χρηματοοικονομικά και διοικητικά κριτήρια για τους προσβάσιμους κωδικούς αναγνώρισης τραπεζών. Αυτό σημαίνει ότι εξαρτάται από τον άμεσα συμμετέχοντα να κρίνει με ποιους όρους θα παραχωρεί πρόσβαση. Ο άμεσα συμμετέχων θα προωθεί τη σχετική πληροφόρηση στην εθνική κεντρική τράπεζα της χώρας του για την εγγραφή του προσβάσιμου BIC στο διευθυνσιολόγιο του TARGET2. Για πρακτικούς λόγους, κάθε έμμεσα συμμετέχων ή έχων προσβάσιμο BIC μπορεί να συνδεθεί με ένα μόνο άμεσα συμμετέχοντα. Ο έχων προσβάσιμο BIC πάντα θα στέλνει και θα δέχεται εντολές πληρωμής μέσω ενός άμεσα συμμετέχοντα. Οι πληρωμές του διακανονίζονται στο

λογαριασμό του άμεσα συμμετέχοντος στο μηχανισμό πληρωμών της ενιαίας πολυσυμμετοχικής πλατφόρμας (PM of the SSP)<sup>25</sup>.

<sup>23</sup> Χρυσάνθης Χ., «Η ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των σύγχρονων τραπεζικών συναλλαγών», Εκδόσεις Σάκκουλα, 1997, σ.120

<sup>24</sup> Τσάμης Αλέξανδρος, «Εξελίξεις, διαπιστώσεις και διλήμματα στη σύγχρονη ηλεκτρονική τραπεζική», Δελτίο Ελληνικής Τραπεζών, Γ' Τρίμηνο 2003, σ.118

<sup>25</sup> van Cayseele, P., Wuys, C.: *Cost Efficiency in the European Securities Settlement and Safekeeping Industry. In: Clearing and settlement of financial markets (2005), p.50*

Αν και δεν υπάρχει, τεχνικά, διαφορά μεταξύ ενός έμμεσα συμμετέχοντος και ενός προσβάσιμου BIC από νομική άποψη, μόνο ο έμμεσα συμμετέχων θα αναγνωρίζεται από το TARGET2 προκειμένου να τύχει της νομικής προστασίας, όπου αυτή υφίσταται, της Settlement Finality Directive (SFD). Τυπικά, στο διευθυνσιολόγιο του TARGET2 θα υπάρχει διάκριση μεταξύ των έμμεσα συμμετεχόντων και των προσβάσιμων BICs<sup>26</sup>. Τα προσβάσιμα BICs δεν έχουν δικαίωμα απαιτήσεων στο πλαίσιο του κανονισμού αποζημιώσεων του TARGET2.

### 2.3 Διακανονισμός Επικουρικών Συστημάτων (Ancillary Systems Settlement)

Στην έννοια των επικουρικών συστημάτων περιλαμβάνονται τα Γραφεία Συμφηφισμού Επιταγών και τα συστήματα διακανονισμού πληρωμών λιανικής, πληρωμών μεγάλης αξίας εκτός του TARGET, πράξεων συναλλάγματος, πράξεων χρηματαγοράς και πράξεων σε τίτλους.

Το σύστημα TARGET2 θα εξυπηρετεί και τα δύο μοντέλα που συναντώνται σήμερα στα κράτη μέλη της Ε.Ε: **1)** του διασυνδεδεμένου μοντέλου, στο οποίο ο διακανονισμός σε χρήμα κεντρικής



τράπεζας των θέσεων των μελών στο επικουρικό σύστημα διενεργείται εντός του Συστήματος Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο (ΣΔΣΧ) 2) του ενοποιημένου μοντέλου, για το διακανονισμό των συναλλαγών τίτλων σε χρήμα κεντρικής τράπεζας όπου ο διακανονισμός του ταμειακού σκέλους των συναλλαγών διενεργείται εντός του ίδιου του επικουρικού συστήματος<sup>27</sup>.

Μέσω της διασύνδεσης (**Ancillary System Interface**), τα επικουρικά συστήματα θα δύνανται να πραγματοποιούν 1) μεταφορές πιστώσεων για ίδιο λογαριασμό ενώ η χρέωση θα λαμβάνει χώρα σε ίδιο λογαριασμό 2) άμεσες χρεώσεις για ίδιο λογαριασμό ενώ οι άμεσες χρεώσεις θα πιστώνονται σε ίδιο λογαριασμό 3) πληρωμές μετά από εξουσιοδότηση για λογαριασμό των συμμετεχόντων στο επικουρικό σύστημα. Τα πλεονεκτήματα που θα παρέχει η διασύνδεση αφορούν την τυποποίηση σε επίπεδο 1) μηνυμάτων με τη χρήση του SWIFT 2) δικτύου και υπηρεσιών μέσω του SWIFTNet services και 3) διαδικασίας διακανονισμού με την πρόβλεψη έξι γενικών διαδικασιών. Η διασύνδεση για τα επικουρικά συστήματα θα χρησιμοποιείται α) από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό των επικουρικών συστημάτων και β) από τα επικουρικά συστήματα.

Οι συμμετέχοντες στο επικουρικό σύστημα θα μπορούν να διακανονίζουν τις συναλλαγές τους στην ενιαία πλατφόρμα πληρωμών, είτε απευθείας εφόσον είναι άμεσα μέλη, είτε μέσω άλλου, ειδικά καθοριζόμενου για το σκοπό αυτό, άμεσου μέλους που καλείται τράπεζα διακανονισμού (settlement bank)<sup>28</sup>.

<sup>26</sup> Frühaufl, M.: *EZB ist bei Abwicklungsplattform im Zugzwang*. Börsen-Zeitung, 8 (January 25, 2007), p.11

<sup>27</sup> Committee of Wise Men: *Final Report of Committee of Wise Man on Regulation of European Securities Markets (2001)*, p.15

<sup>28</sup> Αλεξανδροπούλου Ελίζα, Γιοβανόπουλος, Ρήγας, «Το δίκαιο του ηλεκτρονικού εμπορίου», 2004, σ.3

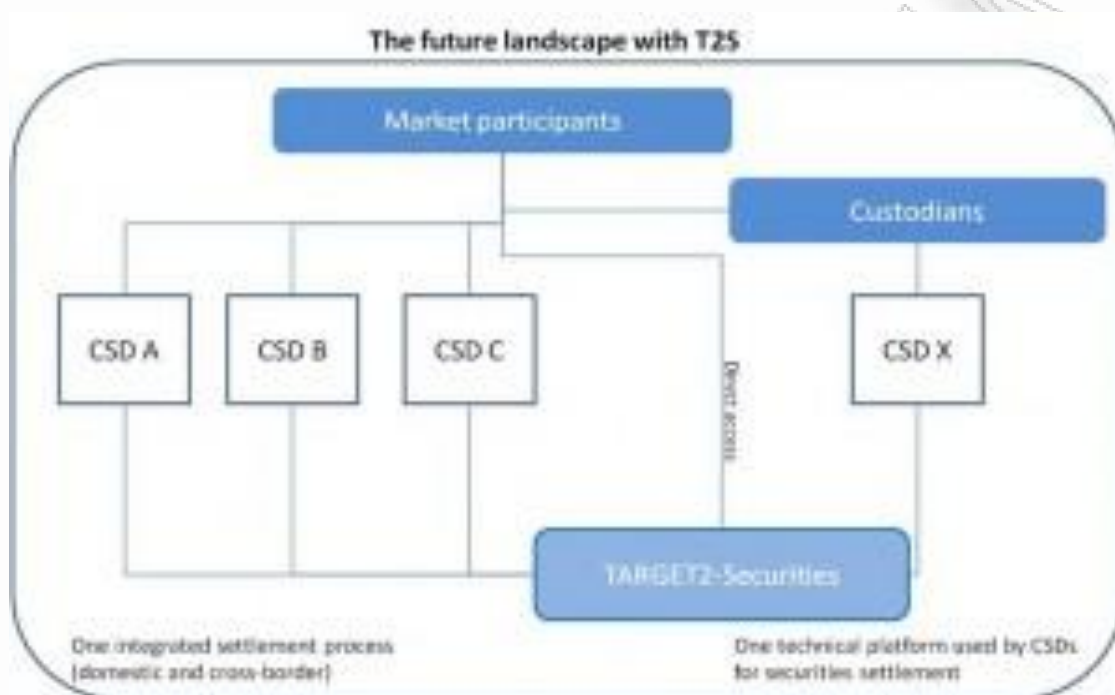
### **2.3.1 Εκτίμηση Όγκου Συναλλαγών του TARGET2**

Αρχικά το Ευρωσύστημα εκτιμούσε ότι με το TARGET2 ο μέγιστος αριθμός πληρωμών σε ημερήσια βάση θα έφθανε σε 500.000 από 296.306 με το σύστημα TARGET1 το 2005 και ο συνολικός αριθμός συναλλαγών για το πρώτο έτος της λειτουργίας του θα έφθανε τα 81,3 εκατομμύρια ευρώ. Δεν αναμενόταν, όμως, να αυξανόταν ο αριθμός των συμμετεχόντων αμέσων και εμμέσων μελών που το 2005 ανερχόταν σε 10.564 ενώ συνολικά συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και των υποκαταστημάτων ο αριθμός των τραπεζών και άλλων ιδρυμάτων που είχαν πρόσβαση στο TARGET1 ανερχόταν σε 53.000.

Τον Ιούλιο του 2006, το Ευρωσύστημα αναθεώρησε τις προβλέψεις του: 1) για το πρώτο έτος λειτουργίας (από το Μάιο του 2008 έως τον Απρίλιο του 2009), εκτιμά ότι ο αριθμός των πληρωμών θα ανέλθει σε 93,1 εκατομμύρια 2) ο συνολικός αριθμός συναλλαγών κατά τη διάρκεια των 6 ετών της απόσβεσης των δαπανών θα ανέλθει σε 650 εκατομμύρια.

Η αναθεώρηση των προβλέψεων βασίσθηκε στα εξής στοιχεία: α) η αρχική εκτίμηση για αύξηση 3% το χρόνο που στηρίχθηκε στα στοιχεία των ετών 2002-2004 δεν ήταν σωστή διότι δεν έλαβε υπόψη ότι την περίοδο αυτή πληρωμές μετακινήθηκαν από το TARGET στο σύστημα Διακανονισμού Αδιάλειπτης Σύνδεσης (Continuous Linked Settlement, CLS) και αυτό δεν επρόκειτο να επαναληφθεί τα επόμενα χρόνια β) η αύξηση των πληρωμών το 2005 ήταν 8,27% και τους πρώτους μήνες του 2006 άνω του 10% γ) παρατηρήθηκε ότι από το γερμανικό σύστημα EAF που έπαψε να λειτουργεί το Νοέμβριο του 2001 και το ισπανικό SPI που έκλεισε το Δεκέμβριο του 2004 το 60% των πληρωμών μετακινήθηκε

προς το σύστημα TARGET. Εκτιμάται ότι το ίδιο ποσοστό θα μετακινηθεί και για τα άλλα ανταγωνιστικά συστήματα που θα κλείσουν δηλαδή το γαλλικό PNS και το βρετανικό CHAPS Euro.



**Το μελλοντικό τοπίο με το T2S<sup>29</sup>**

<sup>29</sup> <http://www.ecb.int/paym/t2s/html/index.en.html>

### 2.3.2 Τιμολόγηση

Το Συμβούλιο των Διοικήτων της ΕΚΤ αποφάσισε ότι, επί του παρόντος, δεν θα υπάρξει εναρμόνιση της τιμολόγησης των προαιρετικών υπηρεσιών (optional services) της ενιαίας πολυσυμμετοχικής πλατφόρμας (single shareable platform, SSP). Η Επιτροπή Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμών (PSSC) επεξεργάστηκε ένα σχέδιο για το κόστος της λειτουργίας ενός help desk για το TARGET2 που θα συμπεριληφθεί στον υπολογισμό της τιμής που θα επιβαρύνει τους χρήστες δηλαδή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τους άλλους συμμετέχοντες.

Το Ευρωσύστημα είχε επεξεργαστεί μια μεθοδολογία για ένα πιθανό σύστημα διπλής τιμολόγησης των βασικών υπηρεσιών του TARGET2, που θα επέτρεπε στους συμμετέχοντες να επιλέγουν ανάμεσα σε μία μόνο χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής ή σε μια μικρότερη χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής συν μιας περιοδικής χρέωσης. Προέβλεπε τις ακόλουθες βασικές αρχές: α) το σύστημα θα πρέπει να επιτρέπει την ανάκτηση ενός πολύ μεγάλου μέρους του συνολικού κόστους του TARGET2 β) η υψηλότερη χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 0,80 ευρώ και γ) η μικρότερη (οριακή) χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής θα πρέπει να διαμορφώνεται στα 0,25 ευρώ ανά συναλλαγή. Προκειμένου να εξακριβωθεί ότι οι παραπάνω αρχές τιμολόγησης είναι

συμβατές με την εκτίμηση του κόστους και του όγκου συναλλαγών του TARGET2, πραγματοποιήθηκαν ορισμένες ασκήσεις προσομοίωσης.

Για την **ενιαία βασική υπηρεσία (core service)** το Δ.Σ της ΕΚΤ τον Οκτώβριο του 2005 αποφάσισε κατ' αρχήν να προτείνει όπως οι συμμετέχοντες έχουν δύο επιλογές από την οποία θα έχουν τη δυνατότητα να υιοθετήσουν τη μία: ΕΠΙΛΟΓΗ Α': Μηνιαίο πάγιο τέλος: 100 ευρώ και Ενιαία τιμή ανά συναλλαγή: 0,80 ευρώ ΕΠΙΛΟΓΗ Β': Μηνιαίο πάγιο τέλος: 1.250 ευρώ και Διαφοροποιημένη τιμή ανά συναλλαγή ως εξής: Από 1 έως 10.000 συναλλαγές: 0,60 ευρώ. Από 10.001 έως 25.000 συναλλαγές: 0,50 ευρώ. Από 25.001 έως 50.000 συναλλαγές: 0,40 ευρώ. Από 50.001 συναλλαγές και άνω: 0,20 ευρώ. Η πρόταση αυτή τέθηκε για συζήτηση με τους συμμετέχοντες στο σύστημα. Οι μεγαλύτερες τράπεζες θεώρησαν την τιμολόγηση υψηλή ιδιαίτερα γι' αυτές που διακινούν μεγάλο όγκο πληρωμών ενώ άλλες ζήτησαν την τιμολόγηση κατά ομάδα δηλαδή ο όγκος των κεντρικών τους καταστημάτων να συνυπολογίζεται με τον όγκο των πληρωμών των υποκαταστημάτων και των θυγατρικών τους προκειμένου να επιτύχουν χαμηλότερη μέση τιμή ανά συναλλαγή. Τελικά, τον Ιούλιο του 2006, το ΔΣ της ΕΚΤ έλαβε την οριστική του απόφαση που είναι η εξής:

Τιμολόγηση ενιαίας βασικής υπηρεσίας	
<b>ΕΠΙΛΟΓΗ Α'</b>	<b>ΕΠΙΛΟΓΗ Β'</b>
Μηνιαίο πάγιο τέλος: 100 ευρώ	Μηνιαίο πάγιο τέλος: 1.250 ευρώ
Ενιαία τιμή ανά συναλλαγή: 0,80 ευρώ	Διαφοροποιημένη τιμή ανά συναλλαγή ως εξής:
	Από 1 έως 10.000 συναλλαγές: 0,60 ευρώ
	Από 10.001 έως 25.000 συναλλαγές: 0,50 ευρώ
	Από 25.001 έως 50.000 συναλλαγές: 0,40 ευρώ
	Από 50.001 συναλλαγές και άνω: 0,20 ευρώ
	<b>Άνω των 100.000 συναλλαγών: 0,125 ευρώ</b>

### **Τιμολόγηση των υπηρεσιών των Επικουρικών Συστημάτων (Pricing of ancillary systems)**

Τον Οκτώβριο του 2005, το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε όπως τα επικουρικά συστήματα (Ancillary Systems, **AS**) που συνδέονται με το TARGET2 υπόκεινται σε μια τιμολόγηση η οποία περιλαμβάνει ένα τέλος συναλλαγής και ένα πάγιο τέλος για κάθε σύστημα ανεξάρτητα που λαμβάνει χώρα ο διακανονισμός π.χ στο PM (Payment Module)<sup>30</sup> της ενιαίας κοινής πλατφόρμας ή σε ένα τοπικό λογαριασμό και ανεξάρτητα της χρησιμοποιούμενης διασύνδεσης (interface) δηλαδή της διασύνδεσης των επικουρικών συστημάτων ή αυτής της πληρωμής. Τελικά, τον Ιούλιο του 2006, το ΔΣ της ΕΚΤ αποφάσισε ότι το πάγιο τέλος (fixed fee)<sup>31</sup> θα έχει τα εξής συστατικά:

- 1) ένα πάγιο τέλος που θα είναι το ίδιο για όλα τα επικουρικά συστήματα εκτιμώντας ότι ένα τμήμα του κόστους (π.χ το γενικό κόστος σύνδεσης και διαχείρισης) πρέπει να είναι ίσο ανεξάρτητα του μεγέθους του AS. Το τέλος αυτό καθορίστηκε σε 12.000 ευρώ το έτος για κάθε AS που διακανονίζει σε χρήμα κεντρικής τράπεζας<sup>32</sup>
- 2) ένα δεύτερο πάγιο τέλος που θα είναι ανάλογο της αξίας των διακανονιζόμενων συναλλαγών. Με το τέλος αυτό γίνεται μία διάκριση μεταξύ μεγάλων και μικρών AS. Το τέλος αυτό καθορίστηκε μεταξύ 5.000 και 50.000 ευρώ το έτος ανάλογα με το μέγεθος του συστήματος. Το μέγεθος αυτό θα είναι κατά

προσέγγιση η υποκείμενη μεικτή αξία διακανονισμού του επικουρικού συστήματος δηλαδή η αξία διακανονισμού πριν από τον συμψηφισμό των καθαρών συστημάτων (net systems)<sup>33</sup>.

**3)** ένα τέλος ανά συναλλαγή. Το τέλος αυτό μπορεί να είναι μία από τις δύο επιλογές: 0,80 ευρώ ανά συναλλαγή (ΕΠΙΛΟΓΗ Α') ή μία αποκλιμάκωση ανά αυξανόμενο αριθμό συναλλαγών (ΕΠΙΛΟΓΗ Β'). Όταν το επικουρικό σύστημα επιλέξει την ΕΠΙΛΟΓΗ Β', τα όρια των ζωνών της τιμολόγησης της ενιαίας βασικής υπηρεσίας (βλέπε ανωτέρω πίνακα) θα διαιρούνται δια δύο ώστε να αυξάνεται το απομακλιμακούμενο στοιχείο του μηχανισμού<sup>34</sup>. Το μηνιαίο πάγιο τέλος (100 ευρώ για την ΕΠΙΛΟΓΗ Α' και 1.250 ευρώ για ΕΠΙΛΟΓΗ Β') θα πληρώνονται πάνω από τα δύο πάγια τέλη που καθορίζονται ειδικά για τα επικουρικά συστήματα. Επόμενα, η τιμολόγηση για το διακανονισμό των επικουρικών συστημάτων είναι η εξής<sup>35</sup>:

### Τιμολόγηση επικουρικών συστημάτων

<sup>30</sup> η-Επιχειρείν: Αφιέρωμα: Online Συναλλαγές "Κίνδυνοι του E-banking" [www.go-online.gr](http://www.go-online.gr)

<sup>31</sup> E-banking, IT Examination Handbook, Federal Financial Institutions Examination Council, August 2003, p.200

<sup>32</sup> Tumpel-Gugerell, G.: TARGET2-Securities: from vision to reality. The Eurosystem's contribution to an integrated securities market. In: EU Commission's Conference on: The EU's new regime for clearing and settlement in Europe (2006), p.99

<sup>33</sup> European Central Bank: TARGET2-Securities – Economic Feasibility Study. In: 2<sup>nd</sup> TARGET2-Securities meeting with market participants (2007), p.121

<sup>34</sup> Committee of Wise Men. Final Report of Committee of Wise Men on Regulation of European Securities Markets. Brussels: European Commission (2001), p.200

<sup>35</sup> Frühauf, M.: EZB ist bei Abwicklungsplattform im Zugzwang. Börsen-Zeitung, 8 (January 25, 2007), p.5

1 Α) Μηνιαίο τέλος πλέον αποκλιμακούμενο τέλος ανά συναλλαγή				1 Β) Μηνιαίο τέλος πλέον ενιαίο τέλος ανά συναλλαγή	
Μηνιαίο τέλος:			€1,250	Μηνιαίο τέλος:	€100
Όγκος (μηνιαία)					
Ζώνη:	Από:	Σε:	Τέλος συναλλαγής:	Ενιαίο τέλος ανά συναλλαγή:	€0.80
1	0	5,000	€ 0.60		
2	5,001	12,500	€ 0.50		
3	12,501	25,000	€ 0.40		
4	25,001	50,000	€ 0.20		
5	50,001		€ 0.125		
2) Πάγιο τέλος I: (ενιαία τιμή)					
Μηνιαίο τέλος ανά επικουρικό σύστημα:			€1,000		
3) Πάγιο τέλος II: (βασισόμενο στην ημερήσια υποκείμενη μεικτή αξία)					
(εκατομμύρια ευρώ/ημερησίως):	Ετήσιο τέλος:	Μηνιαίο τέλος:			
€ 0-1,000	€ 5,000	€ 417			
€ 1,001-2,500	€ 10,000	€ 833			
€ 2,501-5,000	€ 20,000	€ 1,667			
€ 5,001-10,000	€ 30,000	€ 2,500			
€10,001-50,000	€ 40,000	€ 3,333			

- Τιμολόγηση ανάλογα με τον τρόπο συμμετοχής

Η τιμολόγηση των άμεσα συμμετεχόντων αναφέρθηκε ανωτέρω στον πίνακα για την ενιαία βασική υπηρεσία<sup>36</sup>. Στον κατώτερο πίνακα περιλαμβάνεται και η τιμολόγηση άλλων τρόπων συμμετοχής πέραν του τέλους των συναλλαγών που ισχύει για το TARGET2:

<sup>36</sup> Wooldridge, *Intelligent Agents se G. Weiss, Multiagent Systems: A modern Approach to Distributed Artificial Intelligence, 2000*

Είδος συμμετοχής	Μηνιαίο τέλος ανά λογαριασμό BIC
Άμεση συμμετοχή (Direct participation)	100 ή 1.250 ευρώ ανάλογα με την επιλογή (βλέπε ανωτέρω πίνακα).
Πρόσβαση πολλών παραληπτών (Multi-addressee access).	80 ευρώ ανά BIC επί πλέον του ποσού του BIC του λογαριασμού του άμεσου συμμετόχου.
Μη δημοσιευμένος λογαριασμός στο PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (Unpublished account in the PM of the SSP).	Άμεσοι συμμετόχοι που δεν επιθυμούν τη δημοσίευση του κωδικού ταυτοποίησης τραπεζών (BIC) θα πληρώνουν 30 ευρώ ανά λογαριασμό (BIC) κάθε μήνα επί πλέον του ανωτέρω μηνιαίου τέλους.

Επιπρόσθετα, το Ευρωσύστημα θα χρεώνει τον άμεσα συμμετόχο με εφάπαξ τέλος 20 ευρώ για κάθε εγγραφή ενός έμμεσα συμμετέχοντος και 65 ευρώ για κάθε εγγραφή στο διευθυνσιολόγιο του TARGET2 ενός προσβάσιμου BIC για τον οποίο δεν ισχύουν χρηματοοικονομικά ή διοικητικά κριτήρια.

• **Τιμολόγηση συναλλαγών σε τοπικούς λογαριασμούς (Pricing of transactions on home accounts)**

Τον Φεβρουάριο του 2005 αναφέρθηκε ότι οι συναλλαγές μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά και των συναλλαγών που είναι σχετικές με τα επικουρικά συστήματα και με τις πράξεις ανοικτής αγοράς πρέπει να διακανονίζονται στο PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας. Εν τούτοις, το Δ.Σ της EKT, επιθυμώντας να διευκολύνει τη μετάβαση των τραπεζών και των κεντρικών τραπεζών στο TARGET2, επέτρεψε για μία μεταβατική περίοδο 4 ετών, όπως οι συναλλαγές αυτές διακανονίζονται σε τοπικούς λογαριασμούς που τηρούνται όχι στην κοινή πλατφόρμα αλλά στην τοπική κεντρική τράπεζα με τον όρο ότι θα επιβαρύνονται με τιμολόγιο ανώτερο από αυτό του TARGET2.

• **Τιμολόγηση των μεταφορών ρευστότητας (Pricing of liquidity transfers)**

Σαν μεταφορές ρευστότητας νοούνται όλες οι συναλλαγές που μεταδίδονται μέσω ενός απλοποιημένου μηνύματος SWIFT MT202 ή του αντίστοιχου μηνύματος XML μεταξύ των τοπικών λογαριασμών και του PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας<sup>37</sup>. Η τιμολόγηση της ενιαίας βασικής υπηρεσίας του TARGET2 θα εφαρμόζεται στις μεταφορές ρευστότητας που γίνονται μέσω του PM. Αντίθετα, όταν πραγματοποιούνται μέσω των τοπικών λογαριασμών, η τιμολόγηση θα καθορίζεται από την οικεία εθνική κεντρική τράπεζα. Το σχήμα αυτό θα είναι προσωρινό και θα ισχύσει για έξι μήνες μετά τη περίοδο μετάβασης (Μάιος 2008).

• **Σωρευτική διαχείριση ρευστότητας (Liquidity pooling)**

Το σύστημα είναι προαιρετικό και τιμολογείται ξεχωριστά στα πλαίσια της ενιαίας βασικής υπηρεσίας (core service). Αναπτύχθηκε μετά από αίτημα των χρηστών του TARGET που επιθυμούν να αποφύγουν τη διάσπαση της ρευστότητας αυτών εντός του συστήματος. Επίσης αποσκοπεί να παράσχει στους συμμετέχοντες την ευχέρεια συγκεντροποίησης της διαχείρισης της ρευστότητας ακόμη και με τήρηση αποκεντρωμένων λογαριασμών<sup>38</sup>. Το TARGET2 προσφέρει δύο επιλογές για τη σωρευτική διαχείριση της ρευστότητας με την ομαδοποίηση ενός αριθμού λογαριασμών πιστωτικών ιδρυμάτων που ανήκουν στον ίδιο όμιλο:

<sup>37</sup> Σιδηρόπουλος, «Εισαγωγή στο Δίκαιο του Ηλεκτρονικού Εμπορίου», 2000, σ.20

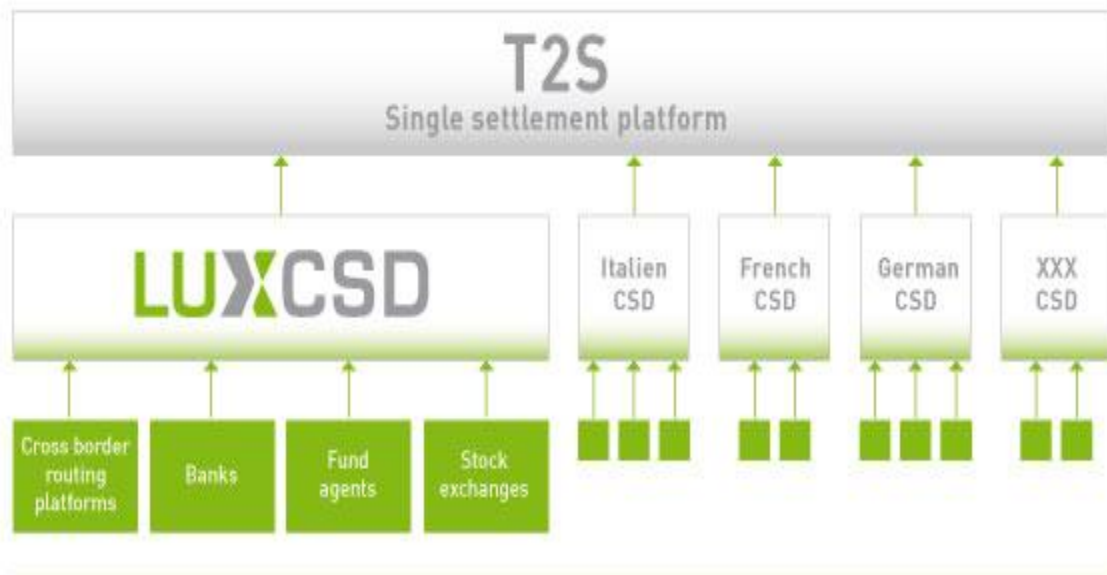
<sup>38</sup> Ι.Δ. Φαρσαρώτας, «Κατανοώντας τη Σύγχρονη Τραπεζική», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2005, σ.35

**i) τον δυνητικό λογαριασμό (virtual account, VA option)**

Μία εντολή πληρωμής που υποβάλλεται από ένα συμμετέχοντα ο οποίος ανήκει σε μία ομάδα λογαριασμών θα διακανονίζεται εάν το ποσό της πληρωμής είναι ίσο ή μικρότερο του ποσού της ρευστότητας που είναι διαθέσιμη σε όλους τους λογαριασμούς της ομάδας. Διαφορετικά, η εντολή θα τίθεται σε σειρά αναμονής. Η τιμολόγηση της υπηρεσίας αυτής ανέρχεται σε 2.400 ευρώ το έτος για κάθε λογαριασμό και περιλαμβάνει και την προσφορά της υπ' αριθ. 2 υπηρεσίας (CAI option)<sup>39</sup>.

**ii) τον πληροφοριακό συγκεντρωτικό λογαριασμό (consolidated account information, CAI option).**

Πρόκειται για ένα πληροφοριακό εργαλείο. Παρέχει πληροφόρηση για τη θέση ρευστότητας όλων των μελών της ομάδας σε κάθε στιγμή. Η τιμολόγηση της υπηρεσίας αυτής ανέρχεται σε 1.200 ευρώ το έτος για κάθε λογαριασμό. Ωστόσο, τα ποσά των πληρωμών θα ελέγχονται μόνο έναντι της διαθέσιμης ρευστότητας στους ατομικούς λογαριασμούς RTGS του αποστέλλοντος συμμετόχου. Η διαθέσιμη σε άλλους λογαριασμούς της ομάδας ρευστότητα δεν θα χρησιμοποιείται για τον διακανονισμό της πληρωμής. Μόνο πιστωτικά ιδρύματα κρατών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ζώνης και άμεσα συμμετέχοντες στο PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας επιτρέπεται να χρησιμοποιούν το CAI. Επιπρόσθετα, η επιλογή CAI είναι μόνο διαθέσιμη για τους λογαριασμούς PM των τραπεζών της ζώνης του ευρώ που τηρούνται στις κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ<sup>40</sup>.



**Διάγραμμα πλατφόρμας T2S**

<sup>39</sup> *Wendt, F.: Intraday Margining of Central Counterparties: EU Practice and a Theoretical Evaluation of Benefits and Costs. Netherlands Central Bank Working Paper 107 (2006), p.150*

<sup>40</sup> *NERA Economic Consulting: The direct costs of clearing and settlement: an EU-US comparison. Corporation of London City Research Series, vol. 1 (2004), p.143*

## 2.4 Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης

Το χρονοδιάγραμμα του TARGET2 είχε προσδιορισθεί αρχικά ως εξής:

**i) Pre-project phase** (φάση προετοιμασίας σχεδίου): Οκτώβριος 2002-μέσα 2004.

- καθορισμός των υπηρεσιών του συστήματος
- διαρθρωτικά ζητήματα συνδεδεμένα με την ενιαία πολυσυμμετοχική πλατφόρμα όπως χρηματοδοτικοί πόροι και θέματα διοίκησης του συστήματος.<sup>41</sup>

**ii) Project phase** (φάση σχεδίου): μέσα 2004-τέλος 2005.

- καθορισμός των λεπτομερειακών απαιτήσεων των χρηστών και των επιχειρησιακών και τεχνικών προδιαγραφών
- ανάπτυξη του σχεδίου<sup>42</sup>

**iii) Testing and trial phase** (φάση τεστς και δοκιμών): Ιανουάριος 2006- τέλος 2006.

- εντατικά τεστ
- δοκιμαστικές εφαρμογές πριν από την έναρξη της παραγωγής<sup>43</sup>

**iv)** 2.1.2007: έναρξη ζωντανής παραγωγής. Στη συνέχεια το χρονοδιάγραμμα αναθεωρήθηκε και όρισε ότι η μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή (**live production**) θα γίνει κατά κύματα από 19.11.2007 έως 15.11.2008.<sup>44</sup>

**α)** η εργασία για τα διαρθρωτικά ζητήματα που συνδέονται με την ενιαία πολυσυμμετοχική πλατφόρμα όπως οι χρηματοδοτικοί πόροι και ο καθορισμός των λεπτομερειακών απαιτήσεων των χρηστών και των επιχειρησιακών και τεχνικών προδιαγραφών ολοκληρώθηκαν το 2005.

**β)** η ανάπτυξη της SSP πραγματοποιείται το 2005 και 2006. Το έτος 2006 θα πραγματοποιούνταν οι δοκιμές (tests). Και αυτός ο στόχος δεν επιτεύχθηκε με αποτέλεσμα να αναθεωρηθεί.

**γ)** η μετάβαση στο νέο σύστημα (migration) δεν θα γίνει τελικά με τη μέθοδο του *bing bang* αλλά σταδιακά. Οι κεντρικές τράπεζες θα μεταβούν στο TARGET2 σε ομάδες από τον Ιανουάριο μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2007. Και αυτός ο στόχος δεν επιτεύχθηκε με αποτέλεσμα να αναθεωρηθεί. Μέχρι τους πρώτους μήνες του 2005 είχαν πραγματοποιηθεί τα εξής:

**δ)** την 2.9.2004 το Δ.Σ της ΕΚΤ υιοθέτησε κατευθυντήρια αρχή για μια κοινή διακυβέρνηση του TARGET2 σύμφωνα με την οποία τα τρία επίπεδα διοίκησης ορίστηκαν ως εξής: α) Level 1: το Δ.Σ της ΕΚΤ είναι υπεύθυνο για τη διοίκηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του συστήματος β) Level 2: η Επιτροπή των Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμών της ΕΚΤ (Payment and Settlement Systems Committee, PSSC) είναι αρμόδια κύρια για την καθημερινή διαχείριση του συστήματος ενώ θα εξακολουθήσει να ασκεί συμβουλευτικά καθήκοντα προς το Δ.Σ της ΕΚΤ γ) Level 3: οι τρεις εθνικές κεντρικές τράπεζες (Γερμανίας, Γαλλίας και Ιταλίας) που παρέχουν την ενιαία πολυσυμμετοχική πλατφόρμα (SSP) λαμβάνουν αποφάσεις για την καθημερινή λειτουργία αυτής στη βάση των συμφωνιών παροχής υπηρεσιών. Όλες οι εθνικές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος εμπλέκονται στην εκτέλεση των καθηκόντων των επιπέδων 2 και 3. Το χρονοδιάγραμμα του TARGET2 για την περίοδο 2005 – 2008 εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα της ΕΚΤ:



41 *Committee of Wise Men: Final Report of Committee of Wise Man on Regulation of European Securities Markets (2001), p.101*

42 *Giovannini Group: Second Report on EU Clearing and Settlement Arrangements (2003), p.79*

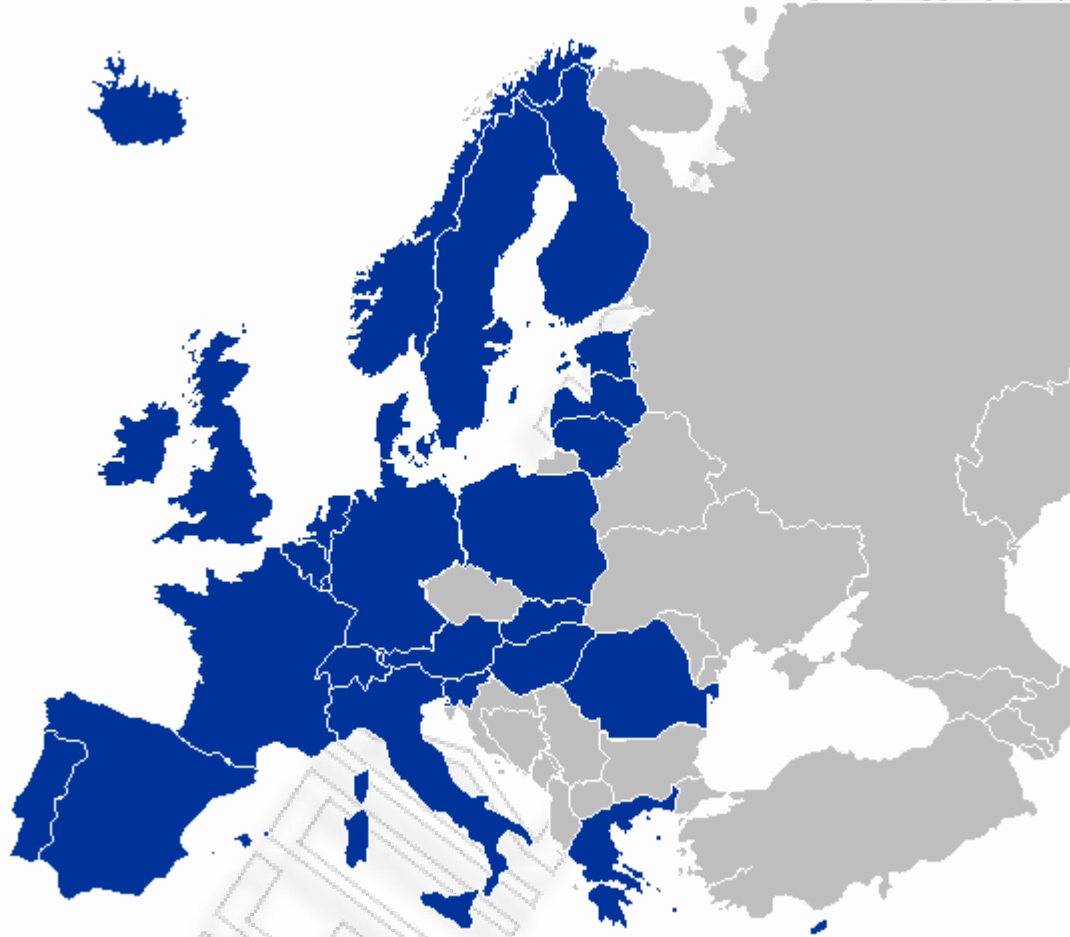
43 *Börse, D.: The European Post-Trade Market – An Introduction (2005), p.85*

44 *Schmiedel, H., Malkamaki, M., Tarkka, J.: Economies of scale and technological development in securities depository and settlement systems. Journal of Banking & Finance 30, 1783–1806 (2006), p.9*

1	2005	Προετοιμασία των επικείμενων δραστηριοτήτων δοκιμών και μετάπτωσης.
2	30 Νοεμβρίου 2005	Παράδοση του εγγράφου σχετικά με τις αναλυτικές προδιαγραφές λειτουργίας για τους χρήστες (User Detailed Functional Specifications – UDFS).
3	2006	Ανάπτυξη της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (SSP). Προσαρμογή των εσωτερικών συστημάτων των συμμετεχόντων ώστε να συνδεθούν με το TARGET2.
5	Μάιος 2007 και εξής	Δοκιμές σε περιβάλλον ζωντανής παραγωγής. Συμμετοχή στις τελικές δοκιμές των ΕθνΚΤ και της κοινότητας των χρηστών (πιστωτικά ιδρύματα, κλ) . Και ενώ για όσους ανήκουν στο πρώτο κύμα της μετάβασης το χρονοδιάγραμμα είναι πιεστικό (5 μήνες) για τους υπόλοιπους θα υπάρξει κάποια άνεση χρόνου.
6	19 Νοεμβρίου 2007	Μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή του πρώτου κύματος: • Αυστρία • Γερμανία • Κύπρος • Λετονία • Λιθουανία • Λουξεμβούργο • Μάλτα • Σλοβενία
7	18 Φεβρουαρίου 2008	Μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή του δεύτερου κύματος: • Βέλγιο • Γαλλία • Ιρλανδία • Ισπανία
		• Κάτω Χώρες • Πορτογαλία • Φινλανδία
8	19 Μαΐου 2008	Μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή του τρίτου κύματος: • Δανία • Ελλάδα • Εσθονία • Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα • Ηνωμένο Βασίλειο • Ιταλία • Πολωνία
9	15 Σεπτεμβρίου 2008	Αντιμέτωπιση έκτακτων καταστάσεων – εφεδρικά συστήματα (Reserved for contingency)

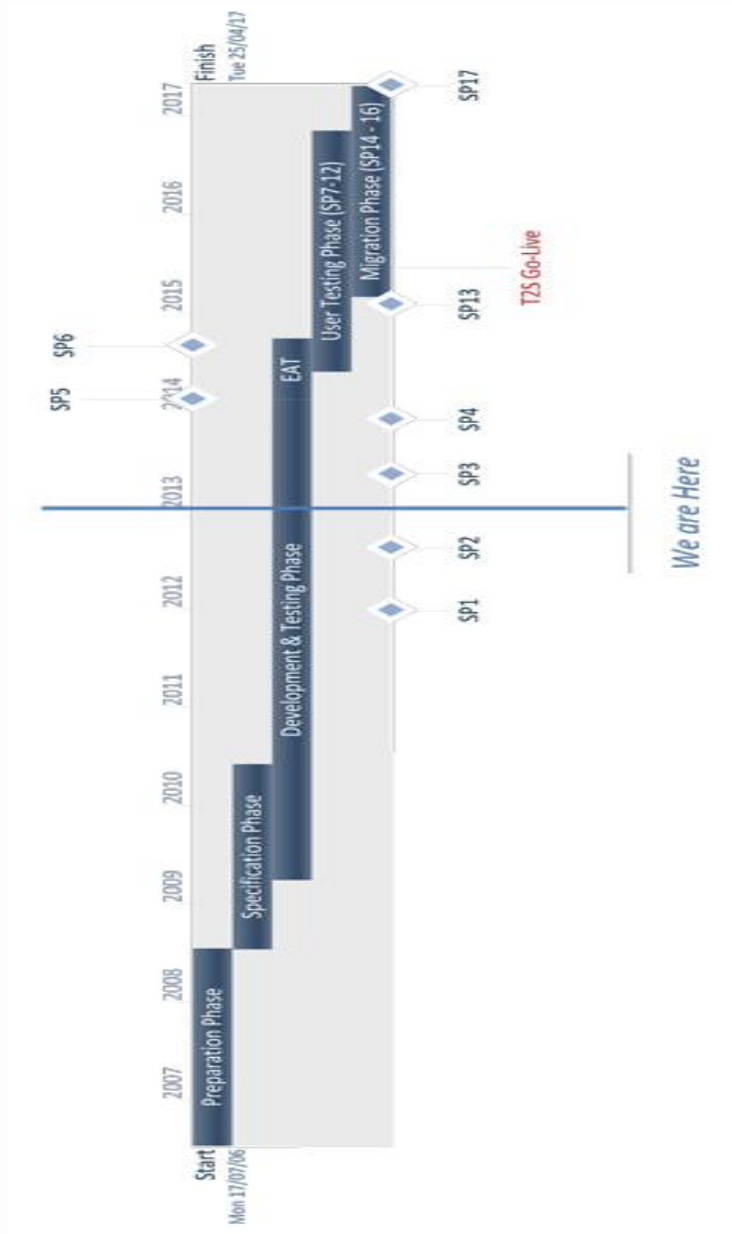
#### **Κύρια στάδια 2005-2008<sup>45</sup>**

<sup>45</sup> Κοτζάμπαση Αθηνά, «Οι απαλλακτικές ρήτρες στους Γενικούς Όρους των Συναλλαγών», 2001, σ.60



**Χάρτης: Με μπλε χρώμα είναι οι χώρες που θα χρησιμοποιήσουν το T2S<sup>46</sup>**

<sup>46</sup> [http://www.ecb.int/paym/t2s/pdf/T2Sonline\\_02.pdf](http://www.ecb.int/paym/t2s/pdf/T2Sonline_02.pdf)



### 3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ανάπτυξη Εκκαθάρισης και Διακανονισμού στην Ευρώπη

#### 3.1 Τάσεις Ευρωπαϊκού Διακανονισμού Αξιογράφων

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών αυξάνονται αισθητά οι αγορές διακίνησης αυτών των τίτλων. Επιπλέον, το διεθνές εμπόριο σχετικά με τα αξιόγραφα να αυξάνονται έντονα. Αυτό υπονοεί ότι όχι μόνο περισσότερες συναλλαγές πρέπει να εγκατασταθούν, αλλά και περισσότεροι αυτών των συναλλαγών χρειάζονται τον διασυνοριακό διακανονισμό<sup>47</sup>. Η σημασία ενός αποδοτικού συστήματος διακανονισμού αξιογράφων βρίσκεται στην ασφαλέστερη μεταφορά της ιδιοκτησίας κεφαλαίων ενάντια στην πληρωμή. Η ουσία του διακανονισμού προκύπτει από το γεγονός ότι πρέπει να αντιμετωπισθεί ως υποσύνολο των δαπανών συναλλαγής αντιμετωπίζοντας έναν επενδυτή στη πραγματοποίηση μιας συναλλαγής. Τέτοια συστήματα πρέπει να αναπτυχθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που περιλαμβάνονται στις συναλλαγές αξιογράφων και πρέπει να προσφέρουν το χαμηλότερο κόστος, το οποίο δεν εμποδίζει την πρόθεση ανταλλαγής αξιογράφων<sup>48</sup>. Γενικά, οι ρυθμίσεις μεταξύ των δραστών με τις συναλλαγές και τον διακανονισμό σε οποιαδήποτε χώρα, έχουν θεσπιστεί βάσει της άμεσης ή έμμεσης πρόσβασης στο τοπικό Κεντρικό Αποθετήριο Αξίων (**Central Securities Depository - CSD**) και από λογαριασμούς που κατέχουν στη κεντρική τράπεζα. Η πρόσβαση σε αυτήν την τοπική αγορά από έναν ξένο επενδυτή περιλαμβάνει δαπάνες στην καθέρωση μιας σχέσης με έναν τοπικό πράκτορα, όπου τα χρηματοδοτικά ιδρύματα περνούν στον επενδυτή. Οι δαπάνες του διασυνοριακού διακανονισμού αξιογράφων μέσα στην Ευρώπη είναι αισθητά υψηλότερη από τον εγχώριο διακανονισμό.

Μια μελέτη από τη NERA (**National Economic Research Associates - Οικονομική Συμβουλευτική Εταιρεία**) έδειξε ότι υπάρχει ένα σημαντικό χάσμα των δαπανών από τις συναλλαγές αγοραπωλησίας αξιογράφων μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ευρώπης. Εκτιμώντας ότι μια συναλλαγή τίτλων σε καθαρή βάση κοστίζει περίπου €0.10 στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην ευρωπαϊκή αγορά κοστίζει από €0.35 έως και €0.80<sup>49</sup>. Ο κύριος λόγος είναι η κατακερματισμένη δομή της ευρωπαϊκής βιομηχανίας διακανονισμού. Οι τεχνολογικές καινοτομίες και ένα μεταβαλλόμενο ρυθμιστικό περιβάλλον είναι θεμελιώδεις καταλύτες πίσω από προηγούμενες και μελλοντικές αλλαγές όσον αφορά το διακανονισμό. Στο παρελθόν η σταθεροποίηση της μετα-εμπορικής υποδομής και η εισαγωγή της κεντρικής αποζημίωσης (**Central Counterparty - CCPs**) έχουν βελτιώσει την αποδοτικότητα των μετα-εμπορικών υπηρεσιών. Το 2008 που εφαρμόστηκε ο ευρωπαϊκός κώδικας δεοντολογίας, μείωσε τις δαπάνες των εμπορικών συναλλαγών στα κράτη-μέλη με την ενίσχυση της διαφάνειας τιμών και του αυξανόμενου ανταγωνισμού<sup>50</sup>. Επιπλέον, το TARGET2-Securities (T2S) ως τεχνική πλατφόρμα για τον διακανονισμό τίτλων μπορεί να έχει ένα σημαντικό αντίκτυπο στον διακανονισμό αυτών των τίτλων στην Ευρώπη. Οι διαφορετικές προσεγγίσεις συγκρίνονται η μια με την άλλη σχετικά με την ικανότητα να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των ευρωπαϊκών τίτλων στην Ευρώπη.

48

[http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci\\_nav/news/10\\_Headlines/48\\_2008/Content\\_Files/2008/news\\_080217.htm?headline=TARGET2\\_Securities\\_positioning\\_paper](http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci_nav/news/10_Headlines/48_2008/Content_Files/2008/news_080217.htm?headline=TARGET2_Securities_positioning_paper)

<sup>49</sup> Lannoo, K.: *The ECB should not monopolise securities settlement*. CEPS, [http://www.ceps.be/wp.php?article\\_id=555](http://www.ceps.be/wp.php?article_id=555) (accessed, February 8, 2007)

<sup>50</sup> Bernd Fahrholz "E-banking without banks? Closing Remarks", 2000 [www.frankfurt-ebc.com](http://www.frankfurt-ebc.com)

### **3.2 Συστήματα Εκκαθάρισης και Διακανονισμού από τις Συναλλαγές Αξιογράφων**

Η εκκαθάριση και η διευθέτηση απαιτούνται αφότου έχουν αποφασιστεί δύο συμβαλλόμενα μέρη για την μεταφορά ιδιοκτησίας ενός αξιογράφου. Οι υπηρεσίες εκκαθάρισης και διακανονισμού εξετάζουν την εκτέλεση μιας συναλλαγής. Η ανάγκη προκύπτει μετά από οποιοδήποτε συναλλαγή, ανεξάρτητα από τα συμβαλλόμενα μέρη κάνουν εμπόριο πέρα από μια ανταλλαγή ή πέρα από το μετρητή, και εάν το συναλλαγή περιλαμβάνει εσωτερικό ή Διεθνείς Αξιόγραφα<sup>51</sup>. Η εκκαθάριση μιας συναλλαγής αξιογράφων επιβεβαιώνει τη νομική υποχρέωση από το εμπόριο. Αυτή η εκκαθάριση περιλαμβάνει τον υπολογισμό των αμοιβαίων υποχρεώσεων των συμμετεχόντων της αγοράς και καθορίζει τί λαμβάνει κάθε ομόλογο. Τα γραφεία συμψηφισμού, CSDs, ή Διεθνή Κεντρικά Αποθετήρια Αξιών (**International Central Securities Depositories - ICSDs**) είναι οι προμηθευτές της εκκαθάρισης. Η κεντρική αποζημίωση δεν συμπεριλαμβάνεται στην έννοια του καθαρίσματος. Μια κεντρική αποζημίωση είναι μια οντότητα που παρεμβάλλεται μεταξύ των συναλλαγών των αποζημιώσεων προκειμένου να αναληφθούν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους, ενεργώντας ως αγοραστής σε κάθε πωλητή και πωλητής σε κάθε αγοραστή. Η αρχική νομική σχέση μεταξύ του αγοραστή και του πωλητή αντικαθίσταται έτσι από δύο νέες νομικές σχέσεις: μεταξύ του CCP και του αγοραστή και μεταξύ του CCP και του πωλητή. Η αντικατάσταση του αρχικού αντισυμβαλλομένου από μια νέα συμβατική αποζημίωση ονομάζεται ανανέωση σύμβασης. Το CCP διατρέχει έτσι τον κίνδυνο αποζημίωσης και εγγυάται το καθαρίσμα και τον διακανονισμό της συναλλαγής. Ένα CCP είναι μια υπηρεσία που προσφέρεται από ένα γραφείο εκκαθάρισης τραπεζικών επιταγών. Μετά από το στάδιο του καθαρίσματος, το δεύτερο στάδιο είναι ο κανονισμός μιας συναλλαγής<sup>52</sup>.

Ο διακανονισμός είναι η ανταλλαγή των μετρητών ή περιουσιακά στοιχεία σε αντάλλαγμα με άλλα περιουσιακά στοιχεία ή μετρητών και μεταφορά της ιδιοκτησίας αυτών των περιουσιών και μετρητών. Ο CSD είναι ο οργανισμός που εκτελεί αυτές τις λειτουργίες. Μερικές μετα-συναλλαγικές υπηρεσίες δεν συσχετίζονται με μια συναλλαγή αξιογράφων, αλλά απαιτούνται σε τρέχουσα βάση για να τα διαχειριστούν εξ ονόματος του ιδιοκτήτη. Η διαδικασία αυτή του διακανονισμού τυπικά συνδέεται με την επιτήρηση και τη διαφύλαξη<sup>53</sup>.

Μια τυποποιημένη εγχώρια συναλλαγή εσωτερικής καθοδηγούμενης ροής αποτελείται από έξι βήματα. Για ένα διασυνοριακό διακανονισμό οι επενδυτές σπάνια έχουν πρόσβαση άμεσα σε ένα ξένο σύστημα, αλλά αντ' αυτού στηρίζονται χαρακτηριστικά στους μεσάζοντες για το λόγο αυτό. Μια διασυνοριακή συναλλαγή περιλαμβάνει κανονικά το ένα από τρία βασικά πρότυπα: χρησιμοποίηση μιας σύνδεσης μεταξύ των δύο CSD (τοπικός και ξένος), χρησιμοποίηση ενός δικτύου των τοπικών χρηματιστών (που έχουν πρόσβαση στο τοπικό CSD), ή τέλος η χρησιμοποίηση ενός ICSD. Δεδομένου ότι μία διασυνοριακή συναλλαγή αυξάνει τον αριθμό μεσάζοντων που καθαρίζουν και διακανονίζουν αυτούς που πρέπει να προσεγγιστούν, ώστε να ολοκληρωθεί η συναλλαγή. Αυτό είναι πιθανό να αυξήσει τις δαπάνες μιας διασυνοριακής συναλλαγής. Σε μια διασυνοριακή συναλλαγή δύο CSDs και

δύο κεντρικές τράπεζες εμπλέκονται στη διαδικασία. Μια τυποποιημένη διασυννοριακή ροή των συναλλαγών αποτελείται από εννέα βήματα<sup>54</sup>.

<sup>51</sup> Περιοδικό Χρήμα, «Ηλεκτρονικές αγορές: Η καρδιά του ηλεκτρονικού εμπορίου», Τεύχος 299, Μάιος 2004, σ.5

<sup>52</sup> Ι.Δ. Φαρσαρώτας, «Κατανοώντας τη Σύγχρονη Τραπεζική», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2005, σ.65

<sup>53</sup> Αρχοντάκης Α., «Νέες Τεχνολογίες και Επιπτώσεις στον Χρηματοπιστωτικό Χώρο», σ.100

<sup>54</sup>

[http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci\\_nav/news/10\\_Headlines/48\\_2008/Content\\_Files/2008/news\\_080217.htm?headline=TARGET2\\_Securities\\_positioning\\_paper](http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci_nav/news/10_Headlines/48_2008/Content_Files/2008/news_080217.htm?headline=TARGET2_Securities_positioning_paper)

### **3.2.1 Ενοποίηση των Υποδομών Διακανονισμού στην Αγορά**

Σε αντίθεση με τις Ηνωμένες Πολιτείες, η βιομηχανία διακανονισμού στην Ευρώπη είναι κατακερματισμένη. Μέχρι σήμερα, κάθε χώρα στην Ευρώπη είχε δικά της αποθέματα συναλλαγών. Επιπλέον, η κάθε χώρα έχει ξεχωριστά νομικά και ρυθμιστικά μηχανήματα. Ο διακανονισμός στην Ευρώπη μας δείχνει την προέλευσή της σε μια προσθήκη των εθνικών συστημάτων. Στην αρχή, υπήρξαν διάφορα όργανα που προσέφεραν υπηρεσίες διακανονισμού σε εθνικό επίπεδο. Τώρα στο εθνικό επίπεδο, η ενοποίηση έχει πραγματοποιηθεί και στις περισσότερες χώρες μόνο μια CSD έχει επικρατήσει. Τα εσωτερικά συστήματα διακανονισμού είναι αποδοτικά στα πλαίσια των εθνικών συνόρων. Οι δαπάνες κάθε συναλλαγής στον εγχώριο διακανονισμό είναι το ίδιο ακριβός όσο στις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά το ευρωπαϊκό CSD πραγματοποιεί τα υψηλότερα περιθώρια. Αντίθετα, η διευθέτηση των διασυννοριακών συναλλαγών στην Ευρώπη δεν είναι αποδοτική<sup>55</sup>. Ο κύριος λόγος για την κατακερματισμένη ευρωπαϊκή βιομηχανία διακανονισμού είναι ότι τα αξιόγραφα συναλλάσσονταν σε εθνικό επίπεδο, εν μέρει ως αποτέλεσμα της ύπαρξης διαφορετικών νομισμάτων. Σαν αποτέλεσμα, μερικά CSD συνεχίζουν να συνυπάρχουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο και πρόσφατα η ενοποίηση έχει πραγματοποιηθεί. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο αριθμός των μηχανών διακανονισμού μειώθηκε από 23 που ήταν το 1999 σε 18 το 2004. Η ενοποίηση της ευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αγοράς δεν πραγματοποιείται μόνο σε ένα οριζόντιο επίπεδο<sup>56</sup>. Παρατηρήθηκαν οι διαφορετικοί τύποι ενσωμάτωσης και σταθεροποίησης όσον αφορά τις συναλλαγές, εκκαθάριση και τη βιομηχανία διακανονισμού:

- Η οριζόντια ενσωμάτωση περιλαμβάνει συγχωνεύσεις των οργάνων ή των συστημάτων που παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες στις διαφορετικές αγορές, όπως η συγχώνευση συστημάτων διακανονισμού των αξιογράφων.
- Η κάθετη ενσωμάτωση περιλαμβάνει συγχωνεύσεις των οργάνων που παρέχουν διαφορετικές, αλλά ενσωματωμένες υπηρεσίες που υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά μήκος της αλυσίδας συναλλαγής των αξιογράφων μέσα σε μια ενιαία οντότητα ή ομάδα οντοτήτων<sup>57</sup>.

### **3.2.2 Κεντρική Αποζημίωση (Central Counterparty)**

Το CCP αρχικά έχει παρουσιαστεί στις αγορές παραγώγων και πρόσφατα στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις αγορές αξιογράφων. Σήμερα, ένα CCP καθιερώνεται σχεδόν σε όλες τις σημαντικές αγορές αξιογράφων. Ένας σημαντικός οδηγός για την αυξανόμενη χρήση των υπηρεσιών CCP στις αγορές τοις μετρητοίς είναι η αυξανόμενη χρήση των παραγγελιών ηλεκτρονικών βιβλίων. Η ανωνυμία των παραγγελιών ηλεκτρονικών βιβλίων περιπλέκει τη διαχείριση κινδύνων όσων συμμετέχουν στην αγορά, επειδή ο κίνδυνος αποζημίωσης δεν μπορεί να ρυθμιστεί μέσω της επιλογής αποζημίωσής τους<sup>58</sup>.

<sup>55</sup> Γκαργκάνας Ν., «Εξελίξεις και Προοπτικές του Τραπεζικού Τομέα», Συνέδριο περιοδικού *Economist*, 28 Ιουνίου 2006, σ.95

<sup>56</sup> "Banking on Change –February 9, 2000" *Insight from Standard and Poors*, p.44

<sup>57</sup> *Reuters Business Insights "The European E-banking and e-payments market outlook"*, 2004, p.60

<sup>58</sup> [http://presscode.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=877&Itemid=9](http://presscode.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=877&Itemid=9)

Ένα CCP είναι χρήσιμη υπηρεσία για να καθαρίσει και να εγκαταστήσει την ανώνυμη συναλλαγή, από τη στιγμή που οι συμμετέχοντες στην αγορά μπορούν να διαχειριστούν τον κίνδυνο αποζημίωσης προς το CCP. Ενισχύουν την αποδοτικότητα της εκκαθάρισης και του διακανονισμού των αξιογράφων και ανακατανέμουν τον κίνδυνο μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά. Ένα CCP δημιουργεί τη δυνατότητα σε καθαρό σε έναν πολύπλευρο αντί μιας διμερούς βάσης, δεδομένου ότι όλες οι θέσεις χρεώσεων και πίστωσης ενός ιδιαίτερου μέλους εκκαθάρισης μπορούν να πιαστούν, ως αποτέλεσμα μια μόνο ενιαία καθαρή θέση προς το CCP. Οι δαπάνες διακανονισμών μειώνονται ουσιαστικά λόγω της μείωσης του αριθμού τους<sup>59</sup>. Γενικά, η εισαγωγή ενός CCP ακολουθείται από την αυξανόμενη ρευστότητα, και το χαμηλότερο κόστος.

Όπως στην υποδομή διακανονισμού, η ενοποίηση εκκαθάρισης στην Ευρώπη έχει πραγματοποιηθεί. Μεταξύ 1999 και 2004 ο αριθμός του CCP μειώθηκε από 14 σε 8. Οι κυριότεροι οργανισμοί εκκαθάρισης συναλλαγών επί παραγώγων που δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη είναι οι LCH.Clearnet και Eufex<sup>60</sup>. Εκτός από αυτούς υπάρχουν και άλλοι μικρότεροι οργανισμοί.

Το Μάιο του 2006, το Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου και της Ελβετίας έχουν αναγγείλει ότι θα παράσχουν στους συμμετέχοντες της αγοράς μια επιλογή εκκαθάρισης του προμηθευτή για πιο αμερόληπτες συναλλαγές. Εκτός από το Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου και το virt-X που είναι μία πλατφόρμα ηλεκτρονικής διασυννοριακής διαπραγμάτευσης μετοχών συναλλάσει προσφέροντας μόνο δύο CCP στους πελάτες τους<sup>61</sup>. Το συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρότυπο αναμένεται να έχει μειωμένες τιμές και τροποποιήσεις στις υπηρεσίες των αγορών λόγω του ανταγωνισμού.

Από τότε που άρχισε η χρηματοπιστωτική κρίση το 2008, η ΕΕ διενεργεί συστηματική αξιολόγηση κάθε σταδίου του κύκλου συναλλαγών σε μια προσπάθεια να ενισχύσει τις χρηματοοικονομικές δομές μας και να αποτρέψει την εμφάνιση περαιτέρω κρίσεων στο μέλλον. Με την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τον διακανονισμό αξιογράφων και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ) μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το τελικό στάδιο αυτής της διαδικασίας, που περιλαμβάνει υποδομές και υπηρεσίες επεξεργασίας των συναλλαγών. Στο παρελθόν, οι προσπάθειες εστιάζονταν ιδίως στη μείωση του κόστους για τους επενδυτές και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας, μετά την κρίση όμως οι ρυθμιστικοί φορείς του χρηματοπιστωτικού τομέα και οι Target2-Securities

υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής επέκτειναν το ενδιαφέρον τους στον τομέα της επεξεργασίας των συναλλαγών προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι χρηματοπιστωτικές υποδομές μας μετριάζουν, στο μέτρο του δυνατού, τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου, είναι εύρωστες και εξυπηρετούν τις ανάγκες των τελικών επενδυτών<sup>62</sup>.

Η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και αγωνιζόμαστε για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, της ανάπτυξης και της χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

<sup>59</sup> <http://www.naftemporiki.gr/audionews/listenstory.asp?id=1551598>

<sup>60</sup> [http://www.hba.gr/main/paratiriseis\\_et.asp](http://www.hba.gr/main/paratiriseis_et.asp)

<sup>61</sup> [http://www.deloitte.com/view/en\\_LU/lu/services/consulting/strategyoperations/63c90c53b120a310VgnVCM2000003356f70aRCRD.htm](http://www.deloitte.com/view/en_LU/lu/services/consulting/strategyoperations/63c90c53b120a310VgnVCM2000003356f70aRCRD.htm)

<sup>62</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2012-11-12/fresh-setback-as-t2s-timing-hangs-in-the-balance>

Για να μετριάσουμε τον κίνδυνο, αλλά και να διασφαλίσουμε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον για τις υπηρεσίες επεξεργασίας των συναλλαγών, πρέπει να εξετάσουμε προσεκτικά τα υφιστάμενα μοντέλα ΚΑΤ στην ΕΕ<sup>63</sup>. Πρέπει να αξιολογήσουμε κατά πόσον τα υφιστάμενα μοντέλα ενδείκνυνται για τις μελλοντικές εξελίξεις της ενιαίας αγοράς. Μία από τις αμεσότερες εξελίξεις είναι η εισαγωγή του συστήματος T2S της ΕΚΤ, που αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2015<sup>64</sup>. Αν και στο παρελθόν υπήρχε ένα μόνο ΚΑΤ για κάθε κράτος μέλος, με την εισαγωγή του T2S είμαστε πλέον σε θέση να δούμε πώς μπορεί να εξελιχθεί ένα πιο εξορθολογισμένο και ολοκληρωμένο μοντέλο. Στην παρούσα έκθεση η εισηγήτρια εξέτασε προσεκτικά τα τρέχοντα μετασυναλλακτικά συστήματα διακανονισμού ώστε να αξιολογήσει ποιοι τομείς χρήζουν βελτίωσης για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των αναγκών όλων των επενδυτών<sup>65</sup>. Περαιτέρω στόχοι της παρούσας νομοθετικής πράξης είναι η ενθάρρυνση των νεοεισερχομένων ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, η μείωση του κόστους του διασυνοριακού διακανονισμού και ο μετριασμός του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου· η έκθεση πραγματεύεται όλα αυτά τα ζητήματα.

Κύκλοι διακανονισμού και εξασφάλιση του διακανονισμού. Για να γίνουν αισθητά τα πραγματικά οφέλη του T2S, είναι απαραίτητη η εναρμόνιση των κύκλων διακανονισμού. Πολλά κράτη μέλη και άλλες διεθνείς αγορές συγκλίνουν ήδη γύρω από το T+2, πράγμα που σημαίνει ότι η προβλεπόμενη ημερομηνία διακανονισμού είναι το αργότερο η δεύτερη εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία της διαπραγμάτευσης<sup>66</sup>. Αυτό φαίνεται, λοιπόν, ένα κατάλληλο πρώτο βήμα που θα μπορούσε ενδεχομένως να γίνει μελλοντικά συντομότερο.

Επί του παρόντος δεν υπάρχει κοινός ορισμός στην ΕΕ για το τι συνιστά αδυναμία διακανονισμού. Συνεπώς, είναι πολύ δύσκολος ο υπολογισμός των επιπτώσεων της στην αγορά. Όλες οι αδυναμίες διακανονισμού θα πρέπει να αναφέρονται στη ρυθμιστική αρχή και να δημοσιοποιούνται τακτικά σε συγκεντρωτική μορφή<sup>67</sup>.



Για να μειωθούν τα προβλήματα που προκαλούν οι αδυναμίες διακανονισμού, είναι σκόπιμο να επιβάλλονται κυρώσεις στους παραβάτες συμμετέχοντες στην αγορά και να είναι σε θέση οι αποδέκτες να κινούν διαδικασία αγοράς τέσσερις ημέρες από την προβλεπόμενη ημερομηνία διακανονισμού σε περίπτωση αδυναμίας παράδοσης των αξιογράφων εκ μέρους του αντισυμβαλλομένου τους. Σε συνέχεια των ανωτέρω<sup>68</sup>:

Αγορές ανάπτυξης MME. Το σύνολο της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά τις αγορές πρέπει να προσαρμοστεί καταλλήλως για τις αγορές ανάπτυξης MME, για να ενθαρρύνονται περισσότερες MME να εισέλθουν στις κεφαλαιαγορές και ιδίως για να μειωθεί η εξάρτηση των εταιρειών από τον τραπεζικό δανεισμό. Δεδομένου ότι συχνά τα αξιόγραφα των MME χαρακτηρίζονται από μικρότερη ρευστότητα, είναι σκόπιμο να επιτρέπεται στους τόπους διαπραγμάτευσης να εξαιρούν τις αγορές ανάπτυξης MME από τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση αδυναμίας διακανονισμού για περίοδο έως και 15 ημερών από την προβλεπόμενη ημερομηνία διακανονισμού, οπότε μπορεί επίσης να κινηθεί και διαδικασία αγοράς για τη διασφάλιση της παράδοσης.

<sup>63</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2012-12-24/csd-t2s-settlement-costs-euroclear-clearstream>

<sup>64</sup> <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:129:0008:0008:EL:PDF>

<sup>65</sup> <http://www.ftseglobalmarkets.com/issues/issue-65-october-2012/t2s-europes-game-changer.html>

<sup>66</sup> [http://www.nbb.be/doc/ti/201206NBB-SSS\\_Adaptation\\_plan\\_to\\_T2S\\_FirstQA.pdf](http://www.nbb.be/doc/ti/201206NBB-SSS_Adaptation_plan_to_T2S_FirstQA.pdf)

<sup>67</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2011-09-19/t2s-forces-custodians-back-to-the-drawing-board>

<sup>68</sup> <http://www.slideshare.net/Hermesen/sibos-2011-target2-interconnection-with-t2s>

Παρότι απώτερος στόχος θα πρέπει να παραμείνει το T+2, θα πρέπει να επιτρέπεται μια κάποια ευελιξία από τους διαχειριστές των εν λόγω αγορών<sup>69</sup>. Εποπτεία. Την ευθύνη για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και την εποπτεία των ΚΑΤ θα πρέπει να εξακολουθήσουν να έχουν πρωτίστως τα κράτη μέλη. Εντούτοις, για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής ανάπτυξης και στη συνέχεια τον συντονισμό της εποπτείας μιας ενιαίας μετασυναλλακτικής ευρωπαϊκής υποδομής, η ΕΑΚΑΑ θα πρέπει να διεξάγει τακτικά ειδική αξιολόγηση από ομοτίμους των αρμόδιων εθνικών αρχών των ΚΑΤ που προσφέρουν διασυνοριακές υπηρεσίες. Θα πρέπει να υπάρχει ανταλλαγή των πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία των ΚΑΤ με όλες τις αρμόδιες αρχές κατόπιν αίτησης<sup>70</sup>.

Τραπεζικές υπηρεσίες. Προκειμένου να είναι όσο το δυνατόν πιο εύρωστα τα ΚΑΤ και να διατηρηθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού σε ολόκληρη την ΕΕ, εάν κρίνεται σκόπιμο να προσφέρει ένα ΚΑΤ τραπεζικές υπηρεσίες για την εκτέλεση των πρωταρχικών του καθηκόντων, πρέπει να θεσπίζεται μια χωριστή νομική οντότητα δυνάμει της σχετικής τραπεζικής νομοθεσίας (ΟΚΑ IV) για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών. Δεδομένου ότι ασκείται περισσότερη πίεση στις υποδομές των αγορών μέσω των κεντρικών αντισυμβαλλόμενων και των αυξημένων αναγκών διαχείρισης των ασφαλειών, είναι σημαντικό να ισχύει το υψηλότερο δυνατό ρυθμιστικό πρότυπο για τα ιδρύματα που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες<sup>71</sup>.

Σε περίπτωση αποτυχίας του σκέλους διακανονισμού του ΚΑΤ λόγω της κατάρρευσης ενός από τους παρόχους ενδοημερήσιας ρευστότητάς του, παραδείγματος χάρη, θα πρέπει να είναι δυνατό να πάρει τη θέση του μια άλλη τράπεζα στον ρόλο του διακανονιστή χωρίς να σημειωθεί πλήρης αποτυχία του ΚΑΤ. Ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων εντός ενός ομίλου θα πρέπει να διασφαλίζει, σε έκτακτη περίπτωση, την απλούστερη εξασφάλιση της πρόσβασης των πελατών στα αξιόγραφα τους Target2-Securities

ανά πάσα στιγμή. Μια παρόμοια κατάσταση σε ένα ολοκληρωμένο μοντέλο θα απαιτούσε νομική απόφαση των διοικητών<sup>72</sup>. Οι κατευθυντήριες γραμμές CPSS IOSCO και το πρόσφατο έγγραφο διαβούλευσης που εξέδωσε η επιτροπή τραπεζικής εποπτείας της Βασιλείας με τίτλο «*Monitoring Indicators for Intraday Liquidity Management*» τον Ιούλιο του 2012 εκθέτουν τις ανησυχίες των διεθνών ρυθμιστικών φορέων στον τομέα αυτόν. Φαίνεται ότι τυχόν απώλεια όσον αφορά την αποτελεσματικότητα λόγω της διαχείρισης των τομέων μετρητών και αξιογράφων ενός ΚΑΤ ως χωριστών νομικών οντοτήτων αντισταθμίζεται απολύτως από τη μείωση του συστημικού κινδύνου για τον τελικό επενδυτή με την αποφυγή πιο περίπλοκων διαδικασιών επίλυσης<sup>73</sup>.

Εάν ο διαχωρισμός των τραπεζικών υπηρεσιών από τις υπηρεσίες διακανονισμού δεν συμπεριλαμβανόταν στον παρόντα κανονισμό, θα έπρεπε να αναπτυχθεί ένα ειδικό καθεστώς που θα περιελάμβανε τις δραστηριότητες των διεθνών ΚΑΤ (ΔΚΑΤ), δεδομένου του ρόλου τους ως συστημικά σημαντικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων<sup>74</sup>.

<sup>69</sup> <http://www.bankingtech.com/tag/t2s/>

<sup>70</sup> <http://t2s.londonstockexchange.com/articles/jean-michel-godeffroy-speaks-at-lseg-t2s-event/>

<sup>71</sup> [http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S\\_URD\\_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939](http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S_URD_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939)

<sup>72</sup> <http://www.t2s-augsburg.com/t2s-2011-conference/call-for-papers.html>

<sup>73</sup> <http://www.bankingtech.com/50895/citi-opts-for-swift-t2s-link-as-industry-readies-for-2015/>

<sup>74</sup> [http://www.helex.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1551&Itemid=10503](http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=1551&Itemid=10503)

Συνδέσεις ΚΑΤ. Για την επίτευξη ενός πιο ολοκληρωμένου μετασυναλλακτικού τοπίου στην ΕΕ, πρέπει να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος των συνδέσεων μεταξύ των ΚΑΤ στην περίπτωση τυποποιημένων συνδέσεων που δεν συνεπάγονται μεταβίβαση κινδύνου. Το Target2Securities θα καταστήσει ασφαλέστερες και χρησιμότερες αυτές τις συνδέσεις για τους συμμετέχοντες στην αγορά<sup>75</sup>. Παρότι θα πρέπει να ενθαρρύνονται επίσης άλλοι τύποι συνδέσεων, αυτοί απαιτούν στενότερη εποπτεία και θα πρέπει να υποβάλλονται σε σαφείς διαδικασίες εξουσιοδότησης.

Εσωτερίκευση. Δεν υπάρχουν δείκτες για την αναλογία των δραστηριοτήτων διακανονισμού οι οποίες λαμβάνουν χώρα εκτός των συστημάτων διακανονισμού που τελούν υπό τη διαχείριση των ΚΑΤ και των κεντρικών τραπεζών στην ΕΕ<sup>76</sup>. Αν και η δραστηριότητα αυτή θα μπορούσε να προσφέρει θετική ανταγωνιστική πίεση στις υποδομές της αγοράς και να μειώσει το κόστος για τους επενδυτές, η εισηγήτρια πιστεύει ότι όλοι οι διακανονισμοί θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε ρυθμιζόμενο περιβάλλον<sup>77</sup>. Δεδομένης της έλλειψης πληροφοριών για αυτού του είδους τη δραστηριότητα, είναι σημαντικό να θεσπίσει ο παρών κανονισμός ένα πλαίσιο για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εσωτερίκευση του διακανονισμού ώστε να γίνει καλύτερα κατανοητός, και να μπορεί να προσαρμοστεί η ρύθμιση, εφόσον απαιτείται.

Διαχωρισμός. Οι επενδυτές θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέξουν το επίπεδο προστασίας που χρειάζεται για τα στοιχεία ενεργητικού τους σε όλο το εύρος της αλυσίδας συναλλαγών μέχρι την επεξεργασία των συναλλαγών. Αυτό θα πρέπει να συνεπάγεται προσφορά εκ μέρους των ΚΑΤ

απολύτως διαχωρισμένων λογαριασμών πελατών και συλλογικών λογαριασμών, εφόσον το επιθυμεί ο επενδυτής, σε εύλογο κόστος<sup>78</sup>. Θα πρέπει να τροποποιηθεί η εθνική νομοθεσία που δεν το επιτρέπει αυτό, ώστε να καταστεί δυνατή η μείωση του κόστους για τον τελικό επενδυτή που επιλέγει αυτό το επίπεδο διαχωρισμένου λογαριασμού.

Εκ νέου υποθήκευση. Δεδομένου ότι ο EMIR και η ΟΚΑ IV επιβάλλουν υψηλότερες απαιτήσεις ασφαλείας στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, είναι πολύ σημαντικό να μπορούν οι ρυθμιστικοί φορείς να παρακολουθούν πώς χρησιμοποιούνται και υποθηκεύονται εκ νέου οι ασφάλειες. Αν και θα αναπτυχθούν αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές για την εργασία σχετικά με τις σκιώδεις τραπεζικές δραστηριότητες, ο καίριος ρόλος που διαδραματίζουν τα ΚΑΤ μέσω των δραστηριοτήτων δανεισμού αξιολογίων, καθώς και η συμβολαιογραφική τους ιδιότητα, σημαίνει ότι είναι σε θέση να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία στους ρυθμιστικούς φορείς σχετικά με το ποια είναι η βέλτιστη πορεία που μπορεί να ακολουθηθεί στον τομέα αυτόν<sup>79</sup>. Παρ' όλα αυτά, θα πρέπει να απαιτείται πάντα από τους τελικούς επενδυτές να παράσχουν τη συγκατάθεσή τους κατόπιν ενημέρωσης σε περίπτωση χρήσης των στοιχείων ενεργητικού τους από οποιονδήποτε άλλο στην αλυσίδα των μετασυναλλακτικών υπηρεσιών για άλλους σκοπούς, και θα πρέπει να υπάρχει διαφάνεια όσον αφορά τυχόν αμοιβές που λαμβάνονται σε σχέση με την εκ νέου υποθήκευση.

<sup>75</sup> <http://www.ecb.int/paym/t2s/governance/ag/html/subadapt/index.en.html>

<sup>76</sup> <http://www.finextra.com/News/FullStory.aspx?newsitemid=24344>

<sup>77</sup> <http://t2s.londonstockexchange.com/>

<sup>78</sup> <https://www.ecb.int/paym/t2s/governance/history/html/index.en.html>

<sup>79</sup> <http://www.ft.com/cms/s/0/159079b4-9928-11e1-9a57-00144feabdc0.html#axzz2HjbadIPn>

Αποϋλοποίηση. Θα πρέπει να οριστεί μια προθεσμία για τα κράτη μέλη που δεν έχουν κάνει πλήρη αποϋλοποίηση ώστε να προβούν σε αυτήν την ενέργεια, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα οφέλη της ενιαίας αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών μπορούν να γίνουν αισθητά από όλους τους επενδυτές<sup>80</sup>.

Θα πρέπει να παρέχονται ολοκληρωμένες πληροφορίες στους ιδιώτες επενδυτές όσον αφορά τη διαδικασία μετάβασης από μετοχές με πιστοποιητικό σε αποϋλοποιημένες μετοχές και να ενημερώνονται για τα οφέλη και την ασφάλεια των ηλεκτρονικών αρχείων έναντι των έντυπων πιστοποιητικών μετοχών. Προκειμένου να διαδραματίζουν ενεργότερο ρόλο οι μέτοχοι όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων τους έναντι των εταιρειών, πρέπει να τηρούνται κεντρικά μητρώα που θα διευκολύνουν τη χρήση των εν λόγω δικαιωμάτων<sup>81</sup>. Δεδομένης της ανάγκης αλλαγής της επενδυτικής κουλτούρας, πρέπει να επιτραπεί αρκετά μεγάλη περίοδος προσαρμογής, παρότι η μετάβαση στην αποϋλοποίηση κατά τον διακανονισμό της συναλλαγής, κι όχι κατά τη συναλλαγή αυτή καθαυτή, θα διευκολύνει λογικά τη μετάβαση στην ηλεκτρονική μορφή.

Νομοθεσία σχετικά με τις κινητές αξίες και σύγκρουση νόμων. Για να καταστούν απολύτως λειτουργικές οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού, απαιτείται διευθέτηση για την υπέρβαση των

προβλημάτων σύγκρουσης νόμων των διαφόρων κρατών μελών που διέπουν τα αξιόγραφα. Η αποκλειστική σύνδεση κάθε εκδότη με το ΚΑΤ του κράτους μέλους του δεν συνάδει με την ενιαία αγορά, συνεπώς είναι σημαντικό να επιλυθεί αυτό το ζήτημα. Πάνω από όλα, πρέπει να διασφαλιστεί στον παρόντα κανονισμό η ασφάλεια δικαίου για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά και πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με νομοθεσία σχετικά με τις κινητές αξίες το συντομότερο δυνατό<sup>82</sup>.

#### **4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: EXAE: Μνημόνιο Συνεργασίας για συμμετοχή στο έργο TARGET2-Securities**

Η EXAE είναι ένα από τα 27 Ευρωπαϊκά Αποθετήρια που υπέγραψαν το Μνημόνιο Συνεργασίας με το Ευρωσύστημα - την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις 16 εθνικές Κεντρικές Τράπεζες της περιοχής του ευρώ. Το Μνημόνιο Συνεργασίας αποτελεί δέσμευση των Αποθετηρίων για τη συμμετοχή τους στο έργο TARGET2-Securities (T2S).

Το Αποθετήριο όλων των χωρών του ευρώ, καθώς και εννέα άλλα Αποθετήρια (αυτά της Δανίας, της Εσθονίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ρουμανίας, της Σουηδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ισλανδίας και της Ελβετίας), υπέγραψαν το Μνημόνιο Συνεργασίας<sup>83</sup>.

<sup>80</sup> <http://www.finextra.com/news/fullstory.aspx?newsitemid=23798>

<sup>81</sup> [http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/sessions/mtg16/2012-04-23-item-7-t2s-pricing\\_presentation.pdf?ecabcb8a50c6a044087c4e5f8fda5f8](http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/sessions/mtg16/2012-04-23-item-7-t2s-pricing_presentation.pdf?ecabcb8a50c6a044087c4e5f8fda5f8)

<sup>82</sup>

[http://www.bundesbank.de/Redaktion/EN/Standardartikel/Core\\_business\\_areas/Payment\\_systems/target2\\_securities.html](http://www.bundesbank.de/Redaktion/EN/Standardartikel/Core_business_areas/Payment_systems/target2_securities.html)

<sup>83</sup> [http://www.hba.gr/1Enosi/12diatrapezikes\\_epitropes.asp](http://www.hba.gr/1Enosi/12diatrapezikes_epitropes.asp)

Το T2S βρίσκεται αυτή την εποχή στη διαδικασία οριστικοποίησης προδιαγραφών, η οποία περιλαμβάνει τόσο τις απαιτήσεις χρηστών και τον σχεδιασμό του συστήματος, όσο και την προετοιμασία των συμβατικών υποχρεώσεων του Ευρωσυστήματος και των Αποθετηρίων που θα συμμετάσχουν<sup>84</sup>.

Εντός του 2010 αναμένεται να ξεκινήσει η ανάπτυξη του συστήματος, το οποίο προβλέπεται να τεθεί σε λειτουργία τον Ιούνιο του 2013. Από Ελληνικής πλευράς, την EXAE εκπροσώπησε ο κ. Σπύρος Καπράλος, Διευθύνων Σύμβουλος ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος εκπροσωπήθηκε από τον Διοικητή της, κ. Γεώργιο Προβόπουλο. Μετά από την υπογραφή του Μνημονίου, ο κ. Σπύρος Καπράλος, Διευθύνων Σύμβουλος της EXAE, δήλωσε ότι «το T2S αναμένεται να αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα για την ενοποίηση της Ευρωπαϊκής χρηματιστηριακής αγοράς. Η EXAE έχει ήδη ξεκινήσει τις προσπάθειες αυτές, με τη συμμετοχή της στην κοινοπραξία Link Up Markets, μέσω της οποίας πιστεύουμε ότι θα προσφέρουμε, στο επενδυτικό κοινό, νέες υπηρεσίες σε ανταγωνιστικές

τιμές»<sup>85</sup>. Το T2S, λοιπόν, είναι μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας να προσφέρει ενιαία τεχνική πλατφόρμα για το διακανονισμό των συναλλαγών, αρχικά στα Αποθετήρια της Ευρωζώνης. Απώτερος στόχος τους είναι η τυποποίηση της υπηρεσίας διακανονισμού στην Ευρωζώνη, η μείωση του κόστους του διακανονισμού των διασυνοριακών συναλλαγών, η δημιουργία ενιαίας αγοράς στην Ευρωζώνη και (προφανώς) η αύξηση ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων<sup>86</sup>.

Η ΕΧΑΕ παρακολουθεί τις εξελίξεις, ωστόσο σε αυτή τουλάχιστον τη φάση στελέχη αυτής υποστηρίζουν πως δεν είναι εμφανείς οι θετικές συνέπειες για τα τοπικά μέλη. Υπάρχουν, επισημαίνουν, ερωτηματικά για το κατά πόσο: α) η μείωση του διασυνοριακού κόστους διακανονισμού θα οδηγήσει σε αύξηση του κόστους διακανονισμού για τους τοπικούς επενδυτές και β) θα οδηγηθούμε σε μείωση εσόδων διακανονισμού για τοπικά μέλη και θεματοφύλακες ή, διαφορετικά, αν η δραστηριότητα των τοπικών μελών περιοριστεί στην εξυπηρέτηση των τοπικών αγορών και μόνο<sup>87</sup>.

Η ΕΚΤ ζήτησε letter of intent για τη συμμετοχή των Αποθετηρίων στο T2S και στις συμβάσεις που θα ετοιμαστούν στις αρχές του 2009<sup>88</sup>. Όλοι, πλην Σλοβακίας, έδωσαν θετική απάντηση. Η ΕΧΑΕ ωστόσο έθεσε κάποιες προϋποθέσεις όπως: διατήρηση του σημερινού μοντέλου της αγοράς, μη αύξηση του κόστους διακανονισμού για την ΕΧΑΕ αλλά και τα μέλη του Χ.Α.

Επίσης, η ΕΧΑΕ επιμένει στο ότι θα πρέπει η τιμολόγηση από την ΕΚΤ προς όλα τα αποθετήρια που συμμετέχουν στο T2S να είναι κοινή και ανεξάρτητη του αριθμού εντολών (ή με μικρό εύρος έκπτωσης). Θεωρεί ακόμα απαραίτητη προϋπόθεση να είναι γνωστό εξαρχής το κόστος συμμετοχής και να μην εξαρτάται από τη συμμετοχή τρίτων (άλλων Αποθετηρίων ή πελατών τους). Σε αυτό το σημείο, λοιπόν, βρισκόμαστε σήμερα όσον αφορά το T2S<sup>89</sup>.

<sup>84</sup> <http://www.icap.com/markets/electronic-markets/brokerfec.aspx>

<sup>85</sup> [http://presscode.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=877&Itemid=9](http://presscode.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=877&Itemid=9)

<sup>86</sup> FESE, EACH, and ECSDA: *Access and Interoperability Guidelines (2007)*, p.206

<sup>87</sup> *European Central Bank: TARGET2-Securities (2006)*, p.21

<sup>88</sup> *Deutsche Bundesbank: TARGET2: Single Shared Platform (2007)*, p.15

<sup>89</sup> <http://www.naftemporiki.gr/audionews/listenstory.asp?id=1551598>

#### **4.1 Συστήματα Πληροφορικής**

Το ένα τρίτο της συνολικής απασχόλησης του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ENI, από 1.1.1994 μέχρι 31.5.1998) και από 1.6.1998 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) που αφορούσε την προετοιμασία των εφαρμογών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) απορρόφησαν τα συστήματα πληροφορικής<sup>90</sup>. Στη συνέχεια παρατίθενται αναφορές από την ετήσια έκθεση 1998 της ΕΚΤ και της Επιτροπής Εσωτερικών Ελεγκτών (Internal Auditors Committee, IAK) της ΕΚΤ για την πρόοδο των εργασιών το 1998, το 1999 και το 2000.

Για την άσκηση ενιαίας νομισματικής πολιτικής, απαιτήθηκε η εγκατάσταση νέων πληροφοριακών συστημάτων υποδομής και πλήθους ιδιαίτερα προηγμένων εφαρμογών λογισμικού σε ολόκληρο το ΕΣΚΤ, δηλ. τόσο στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕΚΤ) όσο και στην ΕΚΤ. Αυτό το έργο διεκπεραιώθηκε σε στενή συνεργασία με τις ΕθνΚΤ και ήταν μια διαδικασία που κάλυψε όλη τη Target2-Securities

διάρκεια ζωής του ENI. Συγκεκριμένα, το 1997 και το 1998 διαμορφώθηκε η υποδομή όλου του ΕΣΚΤ, με επιστέγασμα την τελική εφαρμογή συστημάτων και τεχνικών και λειτουργικών δοκιμών το 1998. Γι' αυτό το σκοπό, το Μάιο του 1998 εφαρμόστηκε ένα φυσικό δίκτυο και μία ευέλικτη υποδομή επικοινωνιών πολλαπλών χρήσεων, το Δίκτυο του ΕΣΚΤ<sup>91</sup>. Το σύστημα για την ανταλλαγή στατιστικών στοιχείων, που επιτρέπει στις ΕθνΚΤ να ανακοινώνουν στοιχεία στην ΕΚΤ σε τακτά χρονικά διαστήματα και στην ΕΚΤ να διανέμει συνολικά στοιχεία, ήταν σε πλήρη και ομαλή λειτουργία από την άνοιξη του 1998. Το Μάιο του 1998 υλοποιήθηκαν τρεις εφαρμογές που παρείχαν στο ΕΣΚΤ τη δυνατότητα να διενεργεί πράξεις στη χρηματαγορά και παρεμβάσεις στις αγορές συναλλάγματος με αποκεντρωμένο τρόπο.

Τον Ιούλιο του 1998 πραγματοποιήθηκε η εγκατάσταση του συστήματος Finance Kit της εταιρίας TREMA (Europe) AB που υποστηρίζει την αποκεντρωμένη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων και τις συναλλαγματικές παρεμβάσεις του Ευρωσυστήματος και επίσης χρησιμοποιείται για τη διαχείριση των ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ. Μετά την εξαγορά της εταιρίας TREMA από την εταιρία των ΗΠΑ Wall Street Systems, το ανωτέρω λογισμικό ονομάζεται "**Wall Street Systems' Suite**"<sup>92</sup>. Το δεύτερο εξάμηνο του 1998 όλα τα απαιτούμενα κύρια και εφεδρικά συστήματα, όπως και οι σχετικές διαδικασίες συναλλαγών, υπέστησαν ολοκληρωμένες δοκιμές, στο πλαίσιο μίας συνολικής άσκησης δοκιμών που κάλυπτε όλο το ΕΣΚΤ, ώστε να εξασφαλιστεί ομαλή έναρξη των πραγματικών λειτουργιών του ΕΣΚΤ στις 4 Ιανουαρίου 1999<sup>93</sup>. Η διεξαγωγή και ολοκλήρωση της εξάμηνης φάσης, που περιελάμβανε αποτελεσματικές δοκιμές και εκπαίδευση, ήταν θετική και οι τυχόν ήσσονος σημασίας αλλαγές και προσαρμογές που χρειάστηκαν τα συστήματα πληροφορικής έγιναν ικανοποιητικά. Το Σύστημα Τηλεδιάσκεψης (Teleconference), που συνδέει την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ (όπως επίσης και έξι άλλα ιδρύματα που δεν ανήκουν στο ΕΣΚΤ) και εφαρμόστηκε το 1997, χρησιμοποιήθηκε εκτενώς κατά το τελευταίο εξάμηνο του 1998. Συγκεκριμένα, απέδειξε την αξία του ως βασικό εργαλείο ανταλλαγής επειγουσών πληροφοριών στις τελικές προπαρασκευαστικές εργασίες για την έναρξη του Τρίτου Σταδίου της ΟΝΕ και κατά τη διάρκεια των συνολικών δοκιμών και, εάν χρειαζόταν, θα διαδραμάτιζε ρόλο ως εφεδρικό εργαλείο για άλλα συστήματα<sup>94</sup>.

<sup>90</sup> FESE, EACH, and ECSDA: *Implementation Progress towards the Code of Conduct (2007)*, p.25

<sup>91</sup> Chong Soo Pyun, Les Scruggs, Kiseok Nam, "Internet banking in the U.S., Japan and Europe, 2002", p.9

<sup>92</sup> Schmiedel, H., Malkamaki, M., Tarkka, J.: *Economies of scale and technological development in securities depository and settlement systems. Journal of Banking & Finance 30, 1783–1806 (2006)*, p.5

<sup>93</sup> Sabatini, D.: *Price transparency: Feedback on implementation by CSDs, ICSDs and CCPs (2007)*, p.8

<sup>94</sup> Richard I. Hilman & Kane Wong, *Electronic banking, Diane Publishing Co., 2000*, p.100

Επιπλέον, επιβεβαιώθηκε ότι το ασφαλές σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (**Cebamail**) που λειτουργεί μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ θα μπορούσε να λειτουργήσει σαν αποτελεσματικό εφεδρικό εργαλείο σε περίπτωση βλάβης των συστημάτων του ΕΣΚΤ που έχουν σχεδιαστεί για την ανταλλαγή αρχείων δεδομένων σχετικά μεγάλου όγκου. Στον τομέα των τραπεζογραμματίων, είχαν αρχίσει εργασίες εντός του ΕΣΚΤ για την ανάπτυξη κεντρικών βάσεων δεδομένων που αφορούσαν πτυχές της μελλοντικής κυκλοφορίας των τραπεζογραμματίων ευρώ. Σχεδιαζόταν μια βάση δεδομένων για τα πλαστά νομίσματα που θα επέτρεπε στην ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ, σε συνεργασία με τις εθνικές και τις ευρωπαϊκές δικτυικές αρχές και τα νομισματοκοπεία, να αντιμετωπίσουν την παραχάραξη τραπεζογραμματίων και κερμάτων. Επίσης, θα αναπτυσσόταν βάση δεδομένων για το νόμισμα σε κυκλοφορία. Οι δραστηριότητες που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του τριμήνου της μετάβασης, οι

οποίες αποσκοπούσαν στην αλλαγή του βασικού νομίσιματος των υπάρχοντων συστημάτων σε ευρώ ή στην έναρξη νέων συστημάτων σε πραγματικές συνθήκες λειτουργίας, διεξήχθησαν επιτυχώς. Ομοίως, η εμπειρία από τους πρώτους μήνες πραγματικής λειτουργίας αποδείχθηκε εν γένει θετική και όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά συστήματα ήταν σταθερά και λειτούργησαν ομαλά. Η ΕΚΤ, μαζί με τις ΕθνΚΤ, συνέχισε να αξιολογεί τη λειτουργία των νέων συστημάτων που κάλυπταν το ΕΣΚΤ, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της απόδοσης των συστημάτων και των σχετικών διαδικασιών.

Για τη διαχείριση της ρευστότητας εκ μέρους της ΕΚΤ στην περιοχή του ευρώ μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής απαιτείτο, μεταξύ άλλων, ανάλυση διαφόρων παραγόντων που επηρεάζουν τις ανάγκες ρευστότητας της ζώνης του ευρώ. Γι' αυτό το σκοπό, το πρώτο εξάμηνο του 1998 αναπτύχθηκαν ειδικές εφαρμογές που δοκιμάστηκαν στο πλαίσιο των συνολικών δοκιμών το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Με σκοπό τη στήριξη του ερευνητικού έργου της ΕΚΤ και την παροχή μιας βάσης για τη στρατηγική νομισματικής πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων, δημιουργήθηκε μια στατιστική βάση δεδομένων. Επιπλέον, η ΕΚΤ ενθάρρυνε τη δημιουργία εργαλείων που θα στήριζαν τη λήψη αποφάσεων με σκοπό την παροχή ολοκληρωμένων πληροφοριών τόσο από εσωτερικές πηγές όσο και από τις αγορές. Στο πλαίσιο της ίδρυσης ενός νέου Τμήματος Παρεμβάσεων Συναλλαγματικής και Νομισματικής Πολιτικής, προκηρύχθηκε μειοδοτικός διαγωνισμός για την προμήθεια ειδικού τηλεφωνικού συστήματος και μιας πρόσθετης εγκατάστασης για ψηφιακή εγγραφή φωνής. Αυτό το σύστημα λειτουργεί από το Νοέμβριο του 1998. Στο τέλος του 1998 εφαρμόστηκε μια νέα γενική υποδομή εξωτερικών επικοινωνιών, με σκοπό την ασφαλή και αξιόπιστη επικοινωνία με τους εκτός ΕΣΚΤ εταίρους. Αυτή χρησιμοποιείται για τις ανάγκες οποιωνδήποτε διμερών επικοινωνιών.

Η ιστοσελίδα στο διαδίκτυο (**Internet**) που δημιουργήθηκε για το ENI το 1997 είναι πλέον η σελίδα της ΕΚΤ. Παρέχει γενική πρόσβαση σε πληροφορίες για την ΕΚΤ, δελτία τύπου, κείμενα πρόσφατων ομιλιών και εκθέσεις που δημοσιεύει η ΕΚΤ<sup>95</sup>. Σταδιακά, η ιστοσελίδα εμπλουτίστηκε με διάφορες εφαρμογές συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επιτρέπουν την έγκαιρη διάδοση πληροφοριών και δεδομένων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις αγορές και για την τραπεζική κοινότητα<sup>96</sup>. Η πρώτη εφαρμογή, που τέθηκε σε λειτουργία τον Οκτώβριο του 1998, ήταν ομάδα βάσεων δεδομένων, οι οποίες περιείχαν κατάλογο εκείνων των Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων (NXI) που είναι σημαντικά για στατιστικούς σκοπούς, κατάλογο των αντισυμβαλλόμενων που μπορούν να συμμετέχουν σε πράξεις του ΕΣΚΤ και κατάλογο των ιδρυμάτων που υποχρεούνται να τηρούν ελάχιστα αποθεματικά. Επίσης, διατίθεται κατάλογος περιουσιακών στοιχείων που πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χρησιμοποιούνται σαν ασφάλεια σε πιστοδοτικές πράξεις του ΕΣΚΤ.

Οι συνδέσεις με τις σελίδες στο διαδίκτυο των ΕθνΚΤ διατίθενται από την ιστοσελίδα της ΕΚΤ. Κατά τη διάρκεια του 1998 η αύξηση του μεγέθους της ΕΚΤ απαιτήσε ουσιαστική αύξηση της δυναμικότητας πολλών εσωτερικών συστημάτων.

<sup>95</sup> Μαλλiάρα Ν., «Αλλάζει το Τοπίο των Τραπεζών», *Εφημερίδα Το Βήμα*, 8 Απριλίου 2007, σ.85

<sup>96</sup> Γκαργκάνας Ν., «Εξελίξεις και Προοπτικές του Τραπεζικού Τομέα», *Συνέδριο περιοδικού Economist*, 28 Ιουνίου 2006, σ.90

Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας αναβαθμίστηκαν (**upgraded**) πολλά συστήματα και τυποποιημένες εφαρμογές ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις επεξεργασίας δεδομένων και να παρέχουν στην ΕΚΤ τα απαραίτητα εργαλεία για την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του 1998 η ΕΚΤ ολοκλήρωσε με επιτυχία τη μετάπτωση (migration), λειτουργικών συστημάτων του κανονικού της δικτύου σε ένα και μοναδικό σύστημα. Όσον αφορά την υποδομή του τοπικού δικτύου (LAN – local area network) του ENI, όπως δημιουργήθηκε στις αρχές του

1994, έγινε μετάπτωσή του, μετά από μειοδοτικό διαγωνισμό, στη νέα υποδομή LAN της ΕΚΤ, με την τελευταία λέξη της σύγχρονης τεχνολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου εφαρμογών της ΕΚΤ για το 1999 προβλέπονταν τα εξής:

- Λογιστικά Ζητήματα (**Accounting Issues**). Απρίλιος 1999: έλεγχος προόδου του συστήματος και των εφαρμογών. Νοέμβριος 1999: ανασκόπηση της προόδου των εργασιών, έλεγχος της ασφάλειας των εφαρμογών.
- Διαχείριση Συναλλαγματικών Διαθεσίμων (**Foreign Reserves Management**). Ιανουάριος 1999: παρακολούθηση της προόδου των εργασιών. Ιούνιος 1999: έλεγχος του συστήματος και των εφαρμογών. Δεκέμβριος 1999: παρακολούθηση της προόδου και της ασφάλειας των πληροφοριακών εφαρμογών, πιθανές διορθώσεις και βελτιώσεις.
- Διμερείς Διαδικασίες και Πολιτική Δημοπρασιών (**Bilateral Interventions and Tender Operations Policy**). Σεπτέμβριος 99: έλεγχος του συστήματος και των εφαρμογών.
- Ελάχιστα Αποθεματικά (**Minimum Reserves**). Μάρτιος 1999: έλεγχος του συστήματος και της ασφάλειας των εφαρμογών.
- Ανταλλαγή Μη Στατιστικών Στοιχείων (**Exchange of Non Statistical Data, ENSD**). Σεπτέμβριος 1999: έλεγχος της προόδου του συστήματος και της ασφάλειας των εφαρμογών διακίνησης λογιστικών και λοιπών μη στατιστικών στοιχείων.
- Σύστημα Τηλεδιάσκεψης (**Teleconference**). Μάρτιος 1999: έλεγχος των εργασιών και της επέκτασης σε εφεδρικές εφαρμογές του συστήματος.
- Κοινή Υποδομή Τηλεπικοινωνιών (**Common Telecommunications Infrastructure, H3**). Ιούνιος 1999: έλεγχος του συστήματος και των εφαρμογών. Δεκέμβριος 1999: γενική επισκόπηση, πιθανές βελτιώσεις της επάρκειας και της ασφάλειας της υποδομής.
- Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (**Central Bank Electronic Mail, Cebamail**). Μάιος 1999: δοκιμαστικές εφαρμογές για τη διαπίστωση της επάρκειας και ασφάλειας του συστήματος διασύνδεσης της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών και του ρόλου αυτού σαν εφεδρικού εργαλείου σε περίπτωση βλάβης των συστημάτων του ΕΣΚΤ.
- Εναρμόνιση Πληροφοριακών Συστημάτων με τις απαιτήσεις του έτους 2000 (**Y2K**). Μάιος 1999: έκθεση για την πρώτη φάση. Ιούνιος 1999: έκθεση για τη δεύτερη φάση. Νοέμβριος 1999: έκθεση για την τρίτη φάση και ολοκλήρωση της εναρμόνισης.
- Βάση Δεδομένων Παραχάραξης: (**Counterfeit Database**). Μάιος 1999: πρώτες εφαρμογές για τη δημιουργία βάσης δεδομένων πλαστών τραπεζογραμματίων ευρώ που θα άρχιζε να λειτουργεί μετά την 1.1.2002.
- Σύστημα Στατιστικών Στοιχείων (**Statistical Data, E9**). Νοέμβριος 1999: έλεγχος της ασφάλειας του συστήματος και των εφαρμογών του ισοζυγίου πληρωμών και της διακίνησης των λοιπών στατιστικών στοιχείων.
- SWIFT. Μάρτιος 1999: γενική επισκόπηση.
- Διασυνοριακή χρήση ενεχύρου (**Cross-Border use of collateral**). Οκτώβριος 1999: έλεγχος του συστήματος και της ασφάλειας των εφαρμογών.
- **TARGET**. Μάιος 1999: Έλεγχος του συστήματος και των εφαρμογών. Οκτώβριος 1999: ζητήματα ασφάλειας του συστήματος<sup>97</sup>.

<sup>97</sup> Καρακατσάνης Κ., «Αφιέρωμα E-banking, περιοδικό RAM, τεύχος 184, Αθήνα, Οκτώβριος 2004, σ.109

Η ραγδαία εισαγωγή πληροφοριακών συστημάτων έχει δημιουργήσει πλήρη εξάρτηση των επιχειρησιακών λειτουργιών από την Πληροφορική. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να αυξάνονται σημαντικά οι κίνδυνοι που προκύπτουν από τη χρήση της όπως η επικινδυνότητα ως προς την πρόσβαση στις πληροφορίες, η ακεραιότητα των πληροφοριών, η εμπιστευτικότητα των μηνυμάτων



και η αξιοπιστία των δικτυακών υποδομών<sup>98</sup>. Για τους λόγους αυτούς η ΕΚΤ ανέπτυξε ένα σύστημα ελέγχου της ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων του ΕΣΚΤ (**Information Systems Auditing**) που έλεγχε όλη την πληροφοριακή υποδομή του ΕΣΚΤ και συγκεκριμένα:

- Σύστημα TARGET και τη διασύνδεσή του (interlinking) με την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ.
- Πράξεις νομισματικής πολιτικής και διαχείρισης διαθεσίμων
- Σύστημα τηλεδιάσκεψης.
- Εφαρμογή κοινής υποδομής τηλεπικοινωνιών.
- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κεντρικών τραπεζών (Cebamail), SWIFT.
- Λειτουργία μοντέλου ανταποκριτών κεντρικών τραπεζών.
- Σύστημα στοιχείων ισοζυγίου πληρωμών.
- Σύστημα διακίνησης λογιστικών στοιχείων.
- Τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Τα έργα πληροφορικής που αναφέρθηκαν ολοκληρώθηκαν το έτος 1999 ενώ το έτος 2000 συνεχίστηκαν οι προσπάθειες για τη βελτίωση των συστημάτων. Το Σεπτέμβριο του 2000 είχαν προγραμματισθεί οι δοκιμές για τη βελτίωση της διαβίβασης στατιστικών δεδομένων και τον Οκτώβριο τελείωσαν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για την ενημέρωση του λογισμικού και για τη βελτίωση της μεθόδου κρυπτογραφίας του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Cebamail. Για το Δεκέμβριο του 2000 είχαν προγραμματισθεί οι ενημερώσεις του λογισμικού, οι δοκιμές με την ΕΚΤ και η ενσωμάτωση στο ΕΣΚΤ των ακόλουθων εφαρμογών: α) ανταλλαγή λογιστικών στοιχείων β) δημοπρασίες για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής γ) διμερείς παρεμβάσεις δ) διαχείριση συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ μέσω των ΕθνΚΤ. Σε εξέλιξη ευρίσκει το Σύστημα Παρακολούθησης Παραχαράξεων (Counterfeit Monitoring System, CMS)<sup>99</sup>. Η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είναι μέλος του Ευρωσυστήματος από 1.1.2001, όφειλε μέχρι 31.12.2000, εκτός των άλλων, να έχει μηχανογραφήσει το σύστημά της που αφορά τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων και να ενσωματώσει στο σύστημα Ερμής-Ευρώ τη μεταβατική εφαρμογή Ερμής-Δραχμή και να αναπτύξει ένα νέο ηλεκτρονικό λογιστικό σύστημα για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Ευρωσυστήματος, πράγμα το οποίο επέτυχε<sup>100</sup>.

Πιο αναλυτικά οι μηχανογραφικές εφαρμογές του Ευρωσυστήματος και του ΕΣΚΤ αφορούσαν τα ακόλουθα έργα:

**H0:** Αντικατάσταση του σημερινού συστήματος τηλεδιάσκεψης-σύνδεση με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες εκτός Ε.Ε και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

**H1:** Ανταλλαγή μη στατιστικών δεδομένων (ENSD=Exchange of Non Statistical Data). Σκοπό έχει να διαχειρίζεται και να διευκολύνει την ηλεκτρονική ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ των ΕθνΚΤ και της ΕΚΤ και αντίστροφα. Τα στοιχεία αφορούν λογιστικές καταστάσεις, το ισοζύγιο πληρωμών, παρακολούθηση της αγοράς κλ.

**H2:** Πληροφοριακά συστήματα για την υποστήριξη της εκτέλεσης πράξεων νομισματικής πολιτικής και παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος:

<sup>98</sup> <http://www.t2sdc.org/>

<sup>99</sup> <http://www.ftseglobalmarkets.com/issues/issue-65-october-2012/t2s-europes-game-changer.html>

<sup>100</sup> [http://www.swift.com/products/target2\\_securities/pricing](http://www.swift.com/products/target2_securities/pricing)

- i)* Διμερείς παρεμβάσεις στην αγορά συναλλάγματος (**BIFX**) και στην αγορά χρήματος (**BIMP**).
  - ii)* Εφαρμογή δημοπρασιών για τη νομισματική πολιτική (**TOP**=Tender Operations for Monetary Policy).
  - iii)* Εφαρμογή για τις συναλλαγματικές παρεμβάσεις (**FXOP**=Foreign Exchange intervention Operations)
  - iv)* Εφαρμογή για τις ελάχιστες υποχρεωτικές δεσμεύσεις ( **RR**=verification of fulfillment of Reserve Requirements).
- H3:** Σύστημα για την παροχή μιας κοινής πληροφοριακής υποδομής για το ΕΣΚΤ (**ESCB-Net System**).
- H5:** Σύστημα TARGET.
- E9:** Ανταλλαγή στατιστικών στοιχείων (ESCB statistical function).
- D12:** Βάση για τον έλεγχο των πλαστογραφημένων τραπεζογραμμάτων (Counterfeit Currency Control Database).
- I16:** Υποστήριξη συστημάτων για τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ (Information systems support for the management of the ECB foreign reserve assets).
- N14:** Τράπεζα στατιστικών δεδομένων της ΕΚΤ (ECB Statistical Data Bank)<sup>101</sup>.

## 4.2 ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τα πληροφοριακά συστήματα του ΕΣΚΤ από το 1998-1999 υπέστησαν αρκετές αλλαγές. Οι αλλαγές αυτές μπορούν να εντοπιστούν στις εξής τρεις κύριες κατηγορίες :

Βελτιώσεις/νέες εκδόσεις (**versions**) των λογισμικών εφαρμογών που είχαν ήδη αναπτυχθεί. Νέα πληροφοριακά συστήματα που αναπτύχθηκαν ή τώρα αναπτύσσονται<sup>102</sup>. Επέκταση των πληροφοριακών συστημάτων στις εθνικές κεντρικές τράπεζες των 10 νέων κρατών μελών. Πιο αναλυτικά:

### 4.2.1 Βελτιώσεις Υφισταμένων Συστημάτων την χρονολογία 1998-1999

Κατά τα έτη 1999-2003, όλα τα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα υπέστησαν λειτουργικές και τεχνικές βελτιώσεις. Οι σημαντικότερες από αυτές είναι:

- Cebamail: Οι παλαιότερες εφαρμογές του ΕΣΚΤ (μαζί με το Teleconference) "μεταφέρθηκαν" και εξυπηρετούνται από το 2002, στο ESCB-Net, το βασικό "σκελετό" επικοινωνίας μεταξύ των κεντρικών τραπεζών. Αυτό έγινε για να βελτιωθούν οι ταχύτητες, οι όγκοι μεταφοράς, η παρακολούθηση και η συντήρησή τους, και για να υπάρχει ενιαίο δικτυακό περιβάλλον<sup>103</sup>.

<sup>101</sup> de Cavalho, C.: *Cross-Border Securities Clearing and Settlement Infrastructure in the European Union as a Prerequisite to Financial Markets Integration: Challenges and Perspectives*. HWWA Discussion Paper 287 (2005), p.64

<sup>102</sup> [http://www.fimarkets.com/pagesen/target2\\_target2\\_securities.php](http://www.fimarkets.com/pagesen/target2_target2_securities.php)

<sup>103</sup> [http://www.swift.com/training/training\\_topics/securities/T2S\\_in\\_90\\_minutes.page](http://www.swift.com/training/training_topics/securities/T2S_in_90_minutes.page)

- ESCB-Net (H3) : Έγιναν δύο σημαντικές αλλαγές στο δίκτυο.
- α) Αναβάθμιση του "κορμού" του δικτύου (Core Network Migration Project) που εξυπηρετεί καλύτερα τις υφιστάμενες και μελλοντικές ανάγκες, περισσότερες χώρες καθώς και τα εναλλακτικά κέντρα (**Disaster Recovery Sites**) των κεντρικών τραπεζών. β) Τεχνολογική αναβάθμιση του δικτυακού εξοπλισμού. (**Technology Refresh**), η οποία στόχευε στην αντικατάσταση του απαξιωμένου δικτυακού εξοπλισμού των κεντρικών τραπεζών.
- Σύστημα παρακολούθησης παραχάραξης (**Counterfeit Monitoring System**). Από τον Ιούνιο του 2002 ήταν σε πλήρη λειτουργία το σύστημα.
- Εφαρμογές παρακολούθησης χρηματαγοράς και παρεμβάσεων στις αγορές συναλλάγματος (**Tender Operations, Bilateral Interventions, Exchange of non Statistical Data**). Και σε αυτές τις εφαρμογές έγιναν βελτιώσεις που αφορούσαν τη λειτουργικότητα, την ασφάλεια και τον έλεγχό τους. Ανάλογες βελτιώσεις έγιναν και στις εφαρμογές Διαχείρισης Συναλλαγματικών Διαθεσίμων (I16) και Ανταλλαγής Στατιστικών Δεδομένων (E9) καθώς και στο TARGET<sup>104</sup>.

#### 4.2.2 Νέα Πληροφοριακά Συστήματα που αναπτύχθηκαν από το 1999 και μετά

- ▶ Σύστημα ανταλλαγής "χρηματοπιστωτικών δεδομένων" μεταξύ των κεντρικών τραπεζών (**N13 Data Exchange System**)<sup>105</sup>. Χρησιμοποιείται για τα περιουσιακά και άλλα στοιχεία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων όλων των κρατών μελών. Το σύστημα βρίσκεται σε λειτουργία από το 2002.
- ▶ Κεντρική Βάση Δεδομένων Χρεογράφων (Centralised Securities Data Base).
- ▶ Παρακολούθηση κυκλοφορίας του ευρώ (**Currency Information System**): αποτελεί ξεχωριστή βάση δεδομένων με μηνιαία αναφορά, ανάλυση και άμεση αντίδραση από τις αντίστοιχες υπηρεσίες της ECB αναφορικά με την κυκλοφορία, εφοδιασμό, αποσύρσεις τραπεζογραμματίων ευρώ στα κράτη μέλη<sup>106</sup>.

#### 4.2.3 Επέκταση των Πληροφοριακών Συστημάτων και Θεσμικές Βελτιώσεις

- G1) Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των 12 νέων κρατών μελών της Ε.Ε έχουν εγκαταστήσει το Cebamail και εξασφαλίζουν τη σύνδεσή τους με το δίκτυο ECSB-Net<sup>107</sup>.
- G2) Κατά το ενδιάμεσο διάστημα (από 1999 έως το 2004) έγιναν σημαντικές "θεσμικές" αλλαγές ή βελτιώσεις που αφορούν:
- Το σύστημα TARGET, την παρακολούθηση, τη βελτίωση της ασφάλειας, της λειτουργικότητας και της διαθεσιμότητάς του.
  - Τον καλύτερο συντονισμό και εναρμόνιση της πολιτικής ασφάλειας και αντιμετώπισης μεγάλων καταστροφών (Disaster Recovery Site) στις ΕθνΚΤ<sup>108</sup>.

<sup>104</sup> [http://www.swift.com/products/target2\\_securities/pricing](http://www.swift.com/products/target2_securities/pricing)

<sup>105</sup> <http://www.ftseglobalmarkets.com/issues/issue-65-october-2012/t2s-europes-game-changer.html>

<sup>106</sup> [http://www.code-it.com/t2s\\_engines.htm](http://www.code-it.com/t2s_engines.htm)

<sup>107</sup> <http://www.iss-mag.com/news/clearstream-publishes-pricing-model-for-t2s>

<sup>108</sup> [http://www.nbb.be/doc/ti/20120608T2S\\_Auto\\_Collateralisation.pdf](http://www.nbb.be/doc/ti/20120608T2S_Auto_Collateralisation.pdf)

### **4.3 Τα Πληροφοριακά Συστήματα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Συστημάτων (ΕΣΚΤ) κατά των Παραχαράξεων**

Τα συστήματα αυτά του ΕΣΚΤ εντάσσονται στα κέντρα αποτροπής της παραχάραξης του ευρώ (euro counterfeit deterrence centres) που υποστηρίζονται από βάσεις δεδομένων και επικοινωνιακά συστήματα. Τα κέντρα αυτά είναι τα εξής:

■ Το Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών Τραπεζογραμμάτων, ΚΑΠΤ (Counterfeit Analysis Centre, CAC). Έχει σαν αποστολή την ενοποίηση της τεχνικής ανάλυσης των στοιχείων που αναφέρονται σε πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ. Με έδρα την ΕΚΤ στη Φραγκφούρτη άρχισε να λειτουργεί στις αρχές του 2002. Είναι υπεύθυνο για την ταξινόμηση των νέων πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ που λαμβάνονται από τα Εθνικά Κέντρα Ανάλυσης<sup>109</sup>.

■ Η Βάση Δεδομένων Πλαστών Τραπεζογραμμάτων, ΒΔΠΤ (Counterfeit Currency Database, CCD). Έχει έδρα την ΕΚΤ όπου καταχωρούνται όλες οι νέες περιπτώσεις πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ. Μια πρώτη έρευνα και ταξινόμηση των πλαστών γίνεται από τα Εθνικά Κέντρα Ανάλυσης τα οποία στη συνέχεια αποστέλλουν στη Φραγκφούρτη τα σχετικά στοιχεία. Το CAC προβαίνει στην τελική επεξεργασία και ταξινόμηση και τα στοιχεία καταχωρούνται στο CCD. Όλα τα στοιχεία αυτού είναι διαθέσιμα στην ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.<sup>110</sup> Το CAC συνεργάζεται με τις Αστυνομίες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, με την Europol και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

■ Το Σύστημα Παρακολούθησης Πλαστών Νομισμάτων, ΣΠΠΝ (Counterfeit Monitoring System, CMS). Περιλαμβάνει το ευρωπαϊκό δίκτυο των Εθνικών Κέντρων Ανάλυσης (ΕΚΑ, ΝΑΚ) και τη Βάση Δεδομένων Πλαστών Τραπεζογραμμάτων (ΒΔΠΤ, CCD). Τα συστήματα αυτά συνδέονται μεταξύ τους με μία βάση μέσω του Internet<sup>111</sup>.

■ Το Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης, ΕΚΑ (National Analysis Centre, ΝΑΚ). Στο ΕΚΑ διαβιβάζονται όλα τα πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ για ανάλυση και πρώτη ταξινόμηση. Αυτό με τη σειρά του αποστέλλει στο Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών Τραπεζογραμμάτων (ΚΑΠΤ) τις πιο σημαντικές περιπτώσεις πλαστών τραπεζογραμμάτων συνοδευόμενες από σχετική αναφορά. Το Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης συνεργάζεται στενά με την εθνική κεντρική τράπεζα η οποία του διαβιβάζει όλα τα πλαστά τραπεζογραμμάτια.

#### **4.3.1 Το κοινό project TARGET2**

Το Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο σύστημα Άμεσης Διαβίβασης Ακαθάριστου Διακανονισμού σε Πραγματικό Χρόνο (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer system), πιο γνωστό σαν TARGET1, λειτουργούσε αποκεντρωτικά. Η τεχνική υποδομή ευρισκόταν στις εθνικές κεντρικές τράπεζες και την ΕΚΤ και η επικοινωνία διασφαλιζόταν με το τηλεπικοινωνιακό σύστημα διασύνδεσης (interlinking system)<sup>112</sup>. Δεν υπήρχε κεντρικός Η/Υ στην ΕΚΤ. Τα συστατικά του συστήματος, δηλαδή τα συστήματα διακανονισμού μεγάλων ποσών σε πραγματικό χρόνο RTGS των κεντρικών τραπεζών, ακολουθούσαν την αρχή της ελάχιστης εναρμόνισης όσον αφορά το λογισμικό τους. Την 24.10.2002 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έλαβε μία στρατηγική απόφαση για τη ριζική τροποποίησή του προς την κατεύθυνση της συγκεντροποίησης.

<sup>109</sup> <http://www.celent.com/node/29325>

<sup>110</sup> <http://www.t2sdc.org/>

<sup>111</sup> <http://www.ecb.int/paym/t2s/governance/sessions/html/mtg12.en.html>

<sup>112</sup> <http://www.t2s.co.ma/>

Τελικά, λειτούργησε μία ενιαία κοινή πλατφόρμα (**single shared platform, SSP**) την οποία ανέλαβαν να κατασκευάσουν και να θέσουν σε λειτουργία οι ΕθνΚΤ της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας. Την 16.2.2004 το Δ.Σ της ΕΚΤ ενέκρινε τη δημιουργία της ενιαίας κοινής πλατφόρμας με βάση την πρόταση που υπέβαλαν οι ανωτέρω τρεις ΕθνΚΤ. Όλες οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος και ορισμένες του ΕΣΚΤ συμμετέχουν στην ενιαία κοινή πλατφόρμα του TARGET2. Από τις ΕθνΚΤ εκτός Ευρωσυστήματος, η Τράπεζα της Αγγλίας και η Εθνική Τράπεζα της Δανίας επιβεβαίωσαν τελικά τη συμμετοχή τους. Αντίθετα, η Βασιλική Τράπεζα της Σουηδίας δεν θα συνδεθεί με το TARGET2. Η μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή έγινε σε τρία κύματα ως εξής: **1)** 19 Νοεμβρίου 2007: κεντρικές τράπεζες της Αυστρίας, Γερμανίας, Κύπρου, Λετονίας, Λιθουανίας, Λουξεμβούργου, Μάλτας και της Σλοβενίας **2)** 18 Φεβρουαρίου 2008: κεντρικές τράπεζες του Βελγίου, Γαλλίας, Ιρλανδίας, Ισπανίας, Κάτω Χωρών, Πορτογαλίας και Φινλανδίας **3)** 19 Μαΐου 2008: κεντρικές τράπεζες της Δανίας, Ελλάδας, Εσθονίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ιταλίας, Πολωνίας και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα<sup>113</sup>.

#### **ΤΟ ΚΟΙΝΟ PROJECT «TARGET 2 – SECURITIES (T2S)»**

Είναι το σύστημα διακανονισμού σε χρήμα κεντρικής τράπεζας χρεογράφων σε ευρώ που αναμένεται να είναι έτοιμο για να λειτουργήσει **το έτος 2013**. Η ανάγκη για την προώθηση του έργου αυτού από το Ευρωσύστημα προέκυψε κύρια από την έλλειψη ανταγωνισμού σε διασυνοριακό επίπεδο. Το Ευρωσύστημα θα προσφέρει μία νέα δυνατότητα διακανονισμού χρεογράφων σε ευρώ μέσω της πλατφόρμας του συστήματος TARGET2 που συνίσταται στην ευχέρεια κάθε μετέχοντος να διακανονίζει μέσω ενός αποκλειστικού λογαριασμού στο TARGET2. Μέχρι τώρα, το ταμειακό σκέλος του διακανονισμού των χρεογράφων γίνεται από τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (Central Securities Depositories, CSDs) μέσω των τοπικών συστημάτων διακανονισμού μεγάλων ποσών (RTGS systems). Στόχος του TARGET2- Securities είναι η δημιουργία μιας ενιαίας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας διακανονισμού χρεογράφων σε ευρώ μέσω μιας βέλτιστης σύνδεσης του TARGET2 με τα συστήματα διακανονισμού χρεογράφων (Securities Settlement Systems, SSS). Κατά την έναρξη λειτουργίας της νέας εφαρμογής, τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDs) πρέπει να μεταφέρουν τις θέσεις των λογαριασμών που τηρούν στην πλατφόρμα TARGET2- Securities. Το ολοκληρωμένο αυτό πρότυπο (integrated model) θα επιτρέπει όπως τόσο ο διακανονισμός των χρεογράφων όσο και το ταμειακό σκέλος αυτού διεκπεραιώνονται στην ίδια τεχνική πλατφόρμα. Οι υπόλοιπες λειτουργίες (θεματοφυλακή, διαχείριση ασφαλειών κλπ) θα εξακολουθήσουν να προσφέρονται από τα CSDs. Την 8.3.2007 το Δ.Σ της ΕΚΤ εκτίμησε ότι είναι δυνατή η λειτουργία του T2S και ανέθεσε στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) της Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας και Ισπανίας την προώθηση του έργου<sup>114</sup>.

#### **ΤΟ ΚΟΙΝΟ PROJECT «CCBM2»**

Το μοντέλο ανταποκριτών μεταξύ κεντρικών τραπεζών (**Correspondent Central Banking Model, CCBM1**) είναι ένας μηχανισμός που καθιερώθηκε από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών για τη διασυνοριακή χρήση εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων που είναι αποδεκτά σαν ασφάλεια (collateral) στις πράξεις νομισματικής πολιτικής και παροχής ενδοημερησίας πίστωσης του Ευρωσυστήματος<sup>115</sup>. Δηλαδή επιτρέπει στους αντισυμβαλλόμενους τη σύσταση ασφαλειών επί περιουσιακών στοιχείων που ευρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ενεργούν σαν θεματοφύλακες και ανταποκριτές, η μία για λογαριασμό της άλλης. Αυτό προϋποθέτει την τήρηση ενός λογαριασμού χρεογράφων για κάθε μία από τις άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες του συστήματος αλλά και για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα<sup>116</sup>.

<sup>113</sup> Schneider J., *Handbuch des EDV-Rechts*, 1998, p.210

<sup>114</sup> Δελοούκα – Ιγγλέζη Κορήλια, «Νομικά Θέματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2005, σ.101

<sup>115</sup> Παπακωνσταντίνου Ε., «Νομικά Θέματα Πληροφορικής», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2006, σ.201

<sup>116</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2012-11-12/fresh-setback-as-t2s-timing-hangs-in-the-balance>

Μετά από απόφαση του Δ.Σ της 8.3.2007, η ΕΚΤ προωθεί το **CCBM2** σε συνεργασία με τους μετέχοντες στην αγορά μέσω ενός μεσοπρόθεσμου project που ονομάζεται «Διαχείριση Ασφάλειας Κεντρικών Τραπεζών» (Collateral Central Bank Management). Το νέο μοντέλο φιλοδοξεί να ενοποιήσει σε ενιαίο σύστημα τις εγχώριες και τις διασυνοριακές συναλλαγές και να παράσχει ένα ικανοποιητικό επίπεδο εναρμόνισης. Εκτιμάται ότι θα έχει μικρότερο λειτουργικό κόστος και αναμένεται να εισαχθεί **μέχρι το έτος 2013**<sup>117</sup>. Παρέχεται στις κεντρικές τράπεζες μία κοινή πληροφορική πλατφόρμα (IT platform) που θα λειτουργεί με βάση την αρχή της αποκέντρωσης, θα είναι πλήρως συμβατό με το σύστημα πληρωμών TARGET2 και με το σύστημα διακανονισμού σε χρήμα κεντρικής τράπεζας χρεογράφων σε ευρώ TARGET2- SECURITIES (T2S) ιδιαίτερα μέσω μίας ενιαίας διασύνδεσης μεταξύ των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος (Single Eurosystem Interface) και των διαδικασιών διακανονισμού που θα χρησιμοποιούνται από το T2S για την παράδοση των χρεογράφων. Οι κυριότερες ενότητες (modules) του CCBM2 είναι οι εξής:

- the message router = ο δρομολογητής μηνυμάτων. Χειρίζεται όλες τις επικοινωνίες μεταξύ του CCBM2 και των εξωτερικών μερών όπως των αντισυμβαλλόμενων, των SSSs/ T2S, των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων (Central Securities Depositories, CSDs), τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, το TARGET2, τα εξωτερικά συστήματα διαχείρισης ασφαλειών κλπ) και μεταξύ των άλλων ενοτήτων του CCBM2. Ο δρομολογητής επικυρώνει όλες τις εισερχόμενες και εξερχόμενες εντολές και κατευθύνει αυτές στους κατάλληλους αποδέκτες. Εξασφαλίζει αυτόματες επικοινωνίες βασιζόμενες σε πρότυπα μηνύματα και σε διάφορα δίκτυα επικοινωνιών όπως το SWIFTNet και ασφαλείς διασυνδέσεις με το διαδίκτυο<sup>118</sup>.
- the credit and collateral module = η ενότητα πίστωσης και ασφαλειών. Υποστηρίζει λειτουργίες για τη διαχείριση των θέσεων ασφαλειών των αντισυμβαλλόμενων αναφορικά με την εκτέλεση της νομισματικής πολιτικής ή τις ενδοημερήσιες πιστωτικές πράξεις μεταξύ κεντρικών τραπεζών. Ειδικότερα, παρέχει σε κάθε αντισυμβαλλόμενο μία ενιαία συνολική θέση που αποτελείται από: α) μία θέση ασφαλειών (collateral position) που αντανakλά την αξία των περιουσιακών στοιχείων που κινητοποιούνται για παροχή εγχώριας και διασυνοριακής ασφάλειας β) μία πιστωτική θέση (credit position) που αντανakλά τις εκκρεμείς πιστωτικές πράξεις συμπεριλαμβανομένων των πράξεων νομισματικής πολιτικής και την ενδοημερήσια πίστωση στο TARGET2. Η ενότητα παρέχει δύο λειτουργικότητες δηλαδή τη συγκεντροποίηση και την εξειδίκευση των ασφαλειών (pooling and earmarking systems) υποστηρίζοντας τις τεχνικές του ενεχύρου και των πράξεων αντιστροφής (repos)<sup>119</sup>.
- the securities module = η ενότητα χρεογράφων. Παρέχει υπηρεσίες κινητοποίησης διαπραγματεύσιμων περιουσιακών στοιχείων για σκοπούς ασφάλειας (collateral) και τις συνδεδεμένες υπηρεσίες θεματοφυλακής(custody). Χειρίζεται εγχώριες και διασυνοριακές ασφάλειες και υποστηρίζει τις διαδικασίες και του ενεχύρου και των πράξεων αντιστροφής (repos)<sup>120</sup>. Για παράδειγμα, εκτελεί όλες τις εργασίες για την αποδοχή χρεογράφων σαν ασφαλεία δηλαδή τον έλεγχο επιλεξιμότητας και τους ελέγχους επί των στενών δεσμών (close links)

- the credit claims module = η ενότητα πιστωτικών απαιτήσεων. Εκτελεί λειτουργικότητες σχετικές με την επεξεργασία των πιστωτικών απαιτήσεων και υποστηρίζει τις νομικές τεχνικές για την κινητοποίηση των απαιτήσεων όπως ενέχυρα, επιβαρύνσεις κλπ όπως επίσης τις συνδεδεμένες νομικές απαιτήσεις σε εθνικό επίπεδο όπως η εκ των προτέρων κοινοποίηση ή η εγγραφή στο σχετικό μητρώο<sup>121</sup>.

<sup>117</sup> <http://www.t2s-augsburg.com/>

<sup>118</sup> [http://www.hba.gr/1Enosi/12diatrapezikes\\_epitropes.asp](http://www.hba.gr/1Enosi/12diatrapezikes_epitropes.asp)

<sup>119</sup> Schneider J., *Handbuch des EDV-Rechts*, 1998, p.102

<sup>120</sup> <http://www.ecb.int/paym/t2s/governance/sessions/html/mtg12.en.html>

<sup>121</sup> <http://www.inews.gr/147/Target-2-Securities-T2S.htm>

Πριν από την εγγραφή διενεργούνται οι έλεγχοι επιλεξιμότητας. Επιπρόσθετοι έλεγχοι ενεργούνται και από τις κεντρικές τράπεζες εφόσον το επιβάλει η εθνική νομοθεσία<sup>122</sup>. Το CCBM2 συμπληρώνει τις ανωτέρω κύριες ενότητες με δύο υποστηρικτικές λειτουργίες:

1) The static data function = τη λειτουργία στατικών δεδομένων. Παρέχει εργαλεία για τη διαχείριση των δεδομένων όπως η συμβουλευτική διαδικασία, η δημιουργία στοιχείων, η ενημέρωση αυτών, η επικύρωση και η διαγραφή στοιχείων. Τα στοιχεία οργανώνονται σε δύο ομάδες: α) the Eligible Collateral Database = η βάση δεδομένων για την επιλέξιμη ασφάλεια. Περιέχει δεδομένα μόνο για τα διαπραγματεύσιμα και μη διαπραγματεύσιμα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβανομένης της τιμολογιακής πληροφόρησης<sup>123</sup> β) the Application Reference Database = η βάση δεδομένων εφαρμογής. Καλύπτει όλα τα άλλα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις εφαρμογές του CCBM2 όπως επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι, κεντρικές τράπεζες, κεντρικά αποθετήρια τίτλων κλπ και άλλα διοικητικά στοιχεία όπως ημερολόγια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, παράμετροι εφαρμογών, πρότυπα συντηρήσεων κλπ<sup>124</sup>.

2) The monitoring and reporting function = τη λειτουργία παρακολούθησης και πληροφόρησης. Παρέχει στις συμμετέχουσες κεντρικές τράπεζες και τους αντισυμβαλλόμενους εργαλεία για την παρακολούθηση των πιστώσεων τους και των συναλλαγών επί της ασφάλειας και εργαλεία πρόσβασης στα δικά τους στατικά δεδομένα και σε άλλες προαιρετικές λειτουργικότητες<sup>125</sup>. Η λειτουργία εξασφαλίζεται μέσω μιας διασύνδεσης με το διαδίκτυο (web interface) που παρέχει στις κεντρικές τράπεζες και τους αντισυμβαλλόμενους την πρόσβαση σε ιστορικά στοιχεία στις πιστοδοτικές πράξεις και τις ασφάλειες αυτών και σε τρέχοντα στοιχεία για τον έλεγχο της ακρίβειας των συναλλαγών<sup>126</sup>. Περισσότερες λεπτομέρειες παρατίθενται στο Κεφάλαιο «19) Το Μοντέλο Ανταποκριτών Κεντρικών Τραπεζών, ΜΑΚΤ (Correspondent Central Banking Model (CCBM))<sup>127</sup> και τα συστήματα διαχείρισης εγγυήσεων».

#### **TO KOINO PROJECT «CENTRALISED SECURITIES DATABASE, CSDB»**

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνεχίζει να εργάζεται για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της συγκεντρωτικής στατιστικής βάσης δεδομένων για χρεόγραφα CSDB. Πρόκειται για ένα project του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών που βασίζεται σε μια ενιαία βάση στοιχείων που περιέχει αξιολογητή πληροφόρηση για χρεόγραφα<sup>128</sup>. Το σχέδιο προβλέπει πληροφόρηση χρεόγραφο προς χρεόγραφο, έχει το πλεονέκτημα να ελαφρύνει το βάρος για τους παροχείς των στοιχείων και να βελτιώνει την ποιότητα και την ευελιξία των στατιστικών δεδομένων της ζώνης του ευρώ. Ήδη, η βάση δεδομένων χρησιμοποιείται από μερικές εθνικές κεντρικές τράπεζες για τη συλλογή εθνικών χρηματοπιστωτικών δεδομένων.

<sup>122</sup> *Börsen-Zeitung: EU will transparente Börsenabwickler 3 (April 4, 2007), p.68*

<sup>123</sup> *Chong Soo Pyun, Les Scruggs, Kiseok Nam, "Internet banking in the U.S., Japan and Europe, 2002, p.4*

<sup>124</sup> [http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci\\_nav/news/10\\_Headlines/48\\_2008/Content\\_Files/2008/news\\_080217.htm?headline=TARGET2\\_Securities\\_positioning\\_paper](http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci_nav/news/10_Headlines/48_2008/Content_Files/2008/news_080217.htm?headline=TARGET2_Securities_positioning_paper)

<sup>125</sup> *Peterson M., A Brief History of Internet Banking, Ezine Articles, 2006, p.39*

<sup>126</sup> <http://ec.europa.eu>

<sup>127</sup> <http://www.slideshare.net/Hermesen/sibos-2011-target2-interconnection-with-t2s>

<sup>128</sup> [http://www.nbb.be/doc/ti/201206NBB-SSS\\_Adaptation\\_plan\\_to\\_T2S\\_FirstQA.pdf](http://www.nbb.be/doc/ti/201206NBB-SSS_Adaptation_plan_to_T2S_FirstQA.pdf)

#### **4.4 Τα projects του (ΕΣΚΤ) για την Αποτελεσματική Κατανομή και Διαχείριση των Συναλλαγματικών Διαθεσίμων**

Ένας αυξανόμενος αριθμός ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ υιοθετεί το μηχανογραφικό σύστημα διαχείρισης διαθεσίμων Wall Street Systems' Suite που είναι ένα ολοκληρωμένο και αυτόματο σύστημα που καλύπτει το front, back και middle Office όπως επίσης τις αναφορές (reporting) και τη λογιστική επεξεργασία των συναλλαγών.

1) Για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, η ΕΚΤ σε συνεργασία με τις ΕθνΚΤ έχει ήδη εφαρμόσει ένα κοινό project για τη μετάβαση στη λογιστική έκδοση CBAM II, version 2 που αφορούσε την υιοθέτηση της οικονομικής προσέγγισης (economic approach) δηλαδή τη λογιστικοποίηση την ημέρα της συναλλαγής (trade date) υποχρεωτικά για τις πράξεις σε συνάλλαγμα και προαιρετικά για ορισμένες συναλλαγές σε ευρώ ενώ οι δεδουλευμένοι τόκοι (συμπεριλαμβανομένων των premiums and discounts) θα λογιστικοποιούνται κάθε ημέρα (on a daily basis) ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή είναι σε ευρώ ή σε άλλο νόμισμα<sup>129</sup>. Η προετοιμασία άρχισε το 2004 και η μετάβαση (migration) ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2007 όπως προέβλεπε η σχετική Οδηγία της ΕΚΤ (Guideline on the legal framework for accounting and financial reporting in the European System of Central Banks ECB/2002/10 της 5.12.2002).

Μετά την επιτυχία του πρώτου κοινού project CBAM II, version 2, η ΕΚΤ σε συνεργασία σε εθελοντική βάση με τις ΕθνΚΤ προώθησε δύο ακόμα κοινά projects που ευρίσκονται σε εξέλιξη:

1) Το κοινό project για την αναβάθμιση στην έκδοση «Central Bank (CB) version 7.2 Το 2006 άρχισε η προετοιμασία για το κοινό project CB 7.2 που αποτελεί μια νέα έκδοση η οποία χαρακτηρίζεται σαν ένα άλμα προς τα εμπρός. Οι βελτιώσεις και συμπληρώσεις του λογισμικού με νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ήταν απαιτήσεις της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ ενώ ταυτόχρονα προγραμματίστηκαν βελτιώσεις για να καταστεί το σύστημα περισσότερο φιλικό προς τον χρήστη<sup>130</sup>. Ήδη, το 2009 η Τράπεζα της Γαλλίας, σαν πιλοτική τράπεζα, θα προβεί σε εισαγωγή (implementation) της έκδοσης και θα ακολουθήσουν σταδιακά εντός του 2009, του 2010, του 2011 και του 2012 οι υπόλοιπες κεντρικές τράπεζες. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αρχίσει τις διαδικασίες της εισαγωγής το Σεπτέμβριο του 2010.

2) Το κοινό project για την υιοθέτηση μιας ενιαίας πληροφορικής πλατφόρμας με το όνομα «Market Operations Platform, MOP» Μέχρι τώρα, η ΕΚΤ και κάθε ΕθνΚΤ είχε το δικό της διακομιστή (server) και τη δική της βάση δεδομένων (database) για την υποστήριξη του συστήματος. Το 2007, η ΕΚΤ σε



εθελοντική συνεργασία με τις ΕθνΚΤ άρχισε να προωθεί μία κοινή πλατφόρμα πράξεων της αγοράς (MOP) που θα καταργήσει τους επί μέρους διακομιστές και η επικοινωνία με τον ενιαίο διακομιστή θα εξασφαλίζεται μέσω remote desktop δηλαδή με προσωπικούς υπολογιστές (PCs) των χρηστών. Το project αναμένεται να ολοκληρωθεί το έτος 2013. Πρόκειται για ένα σχέδιο στα πρότυπα του συγκεντρωτικού σχήματος TARGET2 που ευρίσκεται ήδη σε λειτουργία. Σύμφωνα με αυτό, ο κεντρικός διακομιστής ευρίσκεται σε μία ΕθνΚΤ και το σύστημα ανάκτησης δεδομένων (Disaster Recovery Site) είναι εγκατεστημένο σε άλλη ΕθνΚΤ<sup>131</sup>.

<sup>129</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2012-12-24/csd-t2s-settlement-costs-euroclear-clearstream>

<sup>130</sup>

[http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci\\_nav/news/10\\_Headlines/48\\_2008/Content\\_Files/2008/news\\_080217.htm?headline=TARGET2\\_Securities\\_positioning\\_paper](http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci_nav/news/10_Headlines/48_2008/Content_Files/2008/news_080217.htm?headline=TARGET2_Securities_positioning_paper)

<sup>131</sup> "Internet Banking Report 2003" Bill Martin Editor & Publisher, Jim Ambrosio Managing Director [www.financeinsider.com](http://www.financeinsider.com)

## **5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας για το T2S (EU Code of Conduct)**

### **5.1 Ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας για την Εκκαθάριση και τον Διακανονισμό**

Οι προσπάθειες να βελτιωθεί η αποδοτικότητα και η ασφάλεια των διασυνοριακών ρυθμίσεων μετα-εμπορικών συναλλαγών στην ημερομηνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως τη δεκαετία του '70. Ο κυριότερος λόγος πίσω από το ενδιαφέρον για τις μετα-εμπορικές υπηρεσίες των τελευταίων ετών είναι η εκρηκτική ανάπτυξη στις εμπορικές συναλλαγές αξιογράφων.

Το Σχέδιο Δράσης Οικονομικών Υπηρεσιών (Financial Services Action Plan – FSAP) είναι το κύριο όργανο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ) για την επίτευξη της ενιαίας αγοράς στις οικονομικές υπηρεσίες, Δημοσιεύτηκε το 1999 και επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας το 2000. Αποτελείται από ένα σύνολο μέτρων για την άρση των εμποδίων, έτσι ώστε να παρέχουν ένα νομικό και ρυθμιστικό περιβάλλον που υποστηρίζει την ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών. Η Επιτροπή των σοφών<sup>132</sup> ορίστηκε από το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων (ECOFIN) το 2000 προκειμένου να υποστηριχθεί το εκτενές πρόγραμμα του FSAP. Οι συγκεκριμένες συστάσεις της τελικής έκθεσης, που αναφέρεται στην εκκαθάριση και το διακανονισμό, στοχεύοντας στα απαραίτητα συστήματα που αναδιαθρώνονται, ώστε να αποφευχθούν οι υψηλές δαπάνες του διασυνοριακού διακανονισμού. Αν και η σταθεροποίηση πρέπει να οδηγηθεί από τις δυνάμεις του ιδιωτικού τομέα, η δημόσια πολιτική θα απαιτηθεί για να αφαιρέσει τα εμπόδια στη ενοποίηση. Μεταξύ των σημαντικότερων πολιτικών αξιολόγησης είναι: ανοικτή και αμερόληπτη

πρόσβαση στο CSD, τις αποκλειστικές συμφωνίες, την ορθότητα των τεχνικών συνδέσμων και την επίπτωση ενός ενιαίου CCP. Επίσης, η έκθεση αναφέρει την πιθανή ανάγκη να χωριστούν τα ζητήματα συστημάτων εκκαθάρισης από τον διακανονισμό και την κατανόηση ότι μία αποδοτική εκκαθάριση είναι δημόσιου οφέλους. Επιπλέον, θα εξεταστεί εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να θεσπίσει πλαίσιο για τις δραστηριότητες εκκαθάρισης και διακανονισμού ή όχι. Τέλος, ο ανταγωνισμός μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά πρέπει επίσης να εξεταστεί προκειμένου να αποφευχθούν οι πρακτικές που δεν είναι σύμφωνες με την πολιτική ανταγωνισμού της κοινότητας.

Το 2001, η ομάδα Giovannini<sup>133</sup> διορίστηκε από την Επιτροπή για να αναλύσει τη παρούσα κατάσταση για το διασυνοριακό διακανονισμό και την εκκαθάριση στις αγορές αξιογράφων, για να εξετάσει τις απαιτήσεις έναντι της αξιολόγησης και τον προσδιορισμό μερικών πιθανών εναλλακτικών ρυθμίσεων όσον αφορά την αποδοτικότητα πιθανών εναλλακτικών ρυθμίσεων για εκκαθάριση, το διακανονισμό και τις υπηρεσίες θεματοφυλακής.

<sup>132</sup> Η Επιτροπή Σοφών για τη ρύθμιση των ευρωπαϊκών αγορών κινητών αξιών συστάθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 17 Ιουλίου του 2000 για την ανάπτυξη προτάσεων για να καταστεί η ρυθμιστική διαδικασία για την Ευρωπαϊκή Ένωση νομοθεσία περί κινητών αξιών πιο ευέλικτη, αποτελεσματική και διαφανής. Η επιτροπή της οποίας προήδρευε ο θαρόνος Alexandre Lamfalussy.

<sup>133</sup> Μια έκθεση που συντάχθηκε από το Alberto Giovannini, που προήδρευε μιας ομάδας που εξετάζει τα εμπόδια στο διασυνοριακό καθαίρισμα και την τακτοποίηση στην Ευρώπη, έδειξε ότι μια τέτοια διασυνοριακή συναλλαγή θα περιελάμβανε κανονικά περίπου 11 μεσάζοντες (έναντι μόνο 5 για μια ισοδύναμη εσωτερική συναλλαγή) και την αποστολή ενός ελάχιστου αριθμού 14 ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

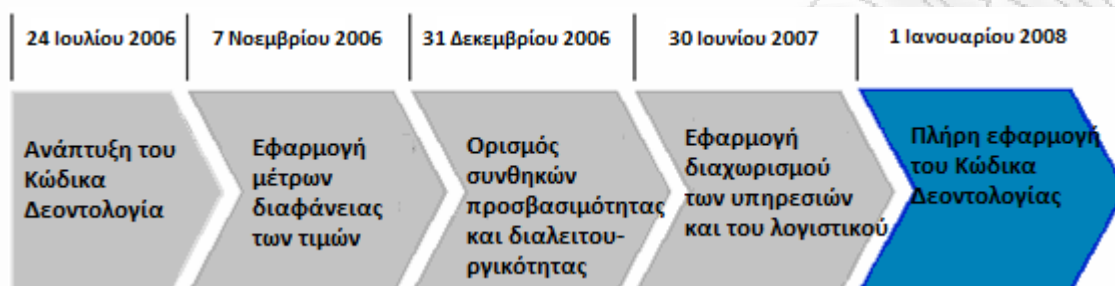
Η πρώτη έκθεση σχετικά με τη διασυνοριακή εκκαθάριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι ρυθμίσεις διακανονισμού δημοσιεύθηκαν το 2001, περιγράφοντας πρώτον τις λειτουργίες των συστημάτων αυτών, δεύτερον τις ρυθμίσεις στην Ευρώπη και τέλος την ύπαρξη 15 εμποδίων<sup>134</sup> που εμποδίζουν την ολοκλήρωση. Η δεύτερη έκθεση που δημοσιεύθηκε το 2003, ανέφερε προτάσεις για να ξεπεραστούν αυτά τα εμπόδια, που ακολουθήθηκε από μια αξιολόγηση των τρεχόντων προτύπων της σταθεροποίησης. Προτάθηκε ένα χρονικό πλαίσιο τριών ετών (στους συμμετέχοντες και τους ρυθμιστές της αγοράς) για την εκτέλεση των κατάλληλων βημάτων, ώστε να δημιουργηθεί ένα ισότιμο πεδίο συμμετοχής, όπου τα αποδοτικά συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού μπορούν να συνυπάρξουν ή να παγιωθούν. Αργότερα το 2006, η ΕΚ δημοσίευσε ένα έγγραφο εργασίας για τις μετα-εμπορικές δραστηριότητες στις οποίες καθόρισε τα μέτρα, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος. Δηλαδή, στην ύπαρξη ενός αποδοτικού, ανταγωνιστικού, ασφαλούς και οικονομικού διακανονισμού, καθώς και εκκαθάρισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Ευρωπαϊκός Επίτροπος για τις εσωτερικές αγορές και υπηρεσίες, Charlie McCreevy, ανήγγειλε τον Ιούλιο του 2006, ότι δεν θα προτείνει μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μετα-εμπορικές υπηρεσίες, αλλά θα ενθάρρυνε έντονα τον τομέα υιοθέτησης ενός κώδικα δεοντολογίας. Αυτό θα παραδίδει τη διαφάνεια, τη διαλειτουργικότητα και το ξετύλιγμα τιμών των μετα-εμπορικών υπηρεσιών. Τελικά, ο ευρωπαϊκός κώδικας δεοντολογίας για εκκαθάριση και διακανονισμό εφαρμόστηκε στις 7 Νοεμβρίου 2006.

Ο λόγος ύπαρξης του κώδικα δεοντολογίας είναι να καθιερωθεί μια ισχυρή ευρωπαϊκή κεφαλαιαγορά και να επιτρέψει στους επενδυτές την επιλογή να συναλλάσσουν με ευρωπαϊκή ασφάλεια. Ο στόχος είναι να προσφερθεί στους συμμετέχοντες της αγοράς η ελευθερία να επιλέγουν χωριστά δικούς τους παρόχους υπηρεσιών σε κάθε στρώμα της αλυσίδας συναλλαγής (εμπορικές συναλλαγές, εκκαθάριση και διακανονισμό).

Ο κώδικας δεοντολογίας είναι μια εθελοντική δέσμευση<sup>135</sup>. Περιλαμβάνει τις υπηρεσίες εκκαθάρισης και CCP, διακανονισμού και επιτήρησης και επίσης μερικά από τα στοιχεία του κώδικα που ισχύουν για δραστηριότητες εμπορικών συναλλαγών. Οι οργανώσεις αντιπροσωπεύονται από την

Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία (ΕΤΟ – Federation of European Securities Exchanges, FESE), τα κεντρικά γραφεία συμψηφισμού αποζημιώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Association of Central Counterparty Clearing House, EACH) και τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (ΚΑΤ - European Central Securities Depositories Association, ECSDA). Η εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας αποτελείται από τρεις φάσεις, όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα. Για να ελέγξει την εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει οργανώσει την ελεγκτική ομάδα.



**Εφαρμογή του ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας όσον αφορά την εκκαθάριση και τον διακανονισμό**

<sup>134</sup> Τα εμπόδια διαφοροποιούνται στις τεχνικές απαιτήσεις και την πρακτική αγοράς, φορολογία, και νομική βεβαιότητα.

<sup>135</sup> Σύμφωνα με κ. Νανα, ο κώδικας δεοντολογίας είναι ένα μίγμα αυτορύθμισης και ήπιου νόμου.

### 5.1.1 Πρώτη Φάση του Κώδικα Δεοντολογίας

Ο στόχος της πρώτης φάσης είναι να επιτρέπεται στους πελάτες να καταλαβαίνουν τις υπηρεσίες που θα τους παρασχεθούν και τις τιμές που θα πρέπει να καταβάλουν, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων έκπτωσης. Επίσης, πρέπει να διευκολυνθεί η σύγκριση των τιμών και των υπηρεσιών, ώστε να επιτρέπεται στους πελάτες για να συμφιλιωθούν εκ των υστέρων με την τιμολόγηση της επιχειρησιακής ροής ενάντια στις δημοσιευμένες τιμές και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Οι ακόλουθες αρχές θα ισχύσουν για όλες τις οργανώσεις που υποστηρίζουν τον κώδικα δεοντολογίας και όλες τις τιμές που οι οργανώσεις χρεώνουν, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων και περιοδικών αμοιβών, τις τιμές των συναλλαγών, τις τιμές των υπηρεσιών επιτήρησης και τις τιμές των πρόσθετων υπηρεσιών προς τους πελάτες.

Κάθε οργάνωση συμφωνεί στη δημοσίευση των παρακάτω:

- Όλες οι προσφερθείσες υπηρεσίες και οι αντίστοιχες τιμές τους συμπεριλαμβανομένων των εφαρμόσιμων όρων,
- Όλα τα σχέδια έκπτωσης και επιστροφής και τα εφαρμόσιμα κριτήρια επιλεξιμότητας, και
- Παραδείγματα που εξηγούν τις τιμές, καθώς επίσης και τα σχέδια έκπτωσης και επιστροφών για τους διαφορετικούς τύπους πελατών.

Όλες οι πληροφορίες θα παρασχεθούν στους ιστοχώρους των οργανώσεων. Οι δημοσιευμένοι τιμοκατάλογοι περιέχουν όλες τις υπηρεσίες και τις τιμές, μια συνοπτική περιγραφή κάθε υπηρεσίας και τη σχετική βάση τιμών. Οι οργανώσεις είναι δεσμευμένες να εργαστούν σε περαιτέρω συγκρισιμότητα των τιμών μέσα σε κάθε στρώμα της αλυσίδας αξιών.

### 5.1.2 Δεύτερη Φάση του Κώδικα Δεοντολογίας

Ο στόχος της δεύτερης φάσης είναι να καθοριστούν οι όροι πρόσβασης και διαλειτουργικότητας. Η αγορά όσον αφορά την οικονομική οδηγία οργάνων (MiFID) ήδη χορηγεί μερικά δικαιώματα πρόσβασης στις ρυθμισμένες αγορές και τις επενδυτικές εταιρείες. Ο κώδικας δεοντολογίας δεν πρόκειται να έρθει σε αντίθεση με οποιαδήποτε από εκείνα τα δικαιώματα. Η MiFID χορηγεί ορισμένα δικαιώματα πρόσβασης στα άρθρα στα άρθρα 34 και 46 [14]:

- Το δικαίωμα των συμμετεχόντων στην αγορά να έχουν απομακρυσμένη πρόσβαση σε ξένο CCP ή/και CSD
- Το δικαίωμα των συμμετεχόντων στην αγορά να επιλέξουν τη θέση διακανονισμού για τις συναλλαγές τους
- Το δικαίωμα ρυθμισμένων αγορών που να επιλέγεται ένα συγκεκριμένο CCP ή/και CSD, ώστε να γίνεται εκκαθάριση και εγκατάσταση των συναλλαγών τους.

Το MiFID εφαρμόστηκε το Νοέμβριο του 2007. Η δεύτερη φάση του κώδικα δεοντολογίας απευθύνεται στην αποτελεσματική επέκταση αυτών των αρχών και τις πρόσθετες σχέσεις στον τομέα εκκαθάρισης και διακανονισμού, εξετάζοντας κυρίως τις σχέσεις μεταξύ των υποδομών. Οι οργανώσεις από ένα κράτος μέλος πρέπει να είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στις οργανώσεις στο ίδιο ή σ'ένα άλλο κράτος μέλος και για τις αποκριμένες οργανώσεις πρέπει να παρέχεται τέτοια πρόσβαση:

- CCP που να έχει πρόσβαση σε άλλο CCP
- CCP που να έχει πρόσβαση σε CSD
- CSD που να έχει πρόσβαση σε άλλο CSD
- CCP και CSD που να έχουν πρόσβαση από τις διαπραγματεύσεις σε πηγές συναλλαγών
- CSD πρέπει να είναι σε θέση να έχει πρόσβαση στις συναλλαγές από το CCP
- Ένας τόπος συνάντησης εμπορικών συναλλαγών πρέπει να είναι σε θέση να έχει πρόσβαση το CSD ή/και το CCP για τις δραστηριότητες των μετα-εμπορικών συναλλαγών.

### 5.1.3 Τρίτη Φάση του Κώδικα Δεοντολογίας

Ο στόχος της τρίτης φάσης είναι να ξετυλιχτούν οι υπηρεσίες και να εφαρμοστεί ο τομέας λογιστικής. Αυτά είναι σημαντικά για να βελτιώσουν τη διαφάνεια και την αποδοτικότητα των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών. Το ξετύλιγμα υπηρεσιών δίνει την ευελιξία στους πελάτες να επιλέξουν αυτές τις υπηρεσίες. Από την άλλη, ο τομέας λογιστικής χορηγεί πληροφορίες για τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Τα ακόλουθα μέτρα είναι μέρος της τρίτης φάσης κώδικα δεοντολογίας:

- Για να πραγματοποιήσει τη διαφάνεια σχέσης μεταξύ των εισοδημάτων και των δαπανών των διαφορετικών υπηρεσιών προκειμένου να διευκολυνθεί ο ανταγωνισμός
- Για να παρέχουν τη διαφάνεια στις πιθανές επιδοτήσεις μεταξύ των διαφορετικών υπηρεσιών
- Για να παρέχει στους χρήστες τις επιλογές, σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες.

Οι τιμές και οι υπηρεσίες των εμπορικών συναλλαγών, CCP και CSD θα ξετυλίγονται μεταξύ τους. Επιπλέον, το κάθε CSD πρέπει να ξετυλίξει τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- Παροχή απολογισμού,
- εκκαθάριση και διακανονισμό,
- πιστωτική παροχή,
- τίτλοι που δανείζουν και που δανείζονται και
- παράλληλη διαχείριση<sup>136</sup>.

Το CCP ή το CSD θα αποκαλύψει στους εθνικούς ρυθμιστές από τον εθνικό ρυθμιστή τους ετήσιους μη-παγιωμένους απολογισμούς ξεχωριστά κατόπιν αιτήσεως. Οι οργανώσεις που προσφέρουν τις εμπορικές συναλλαγές, την εκκαθάριση, ή/και τις υπηρεσίες διακανονισμού σε μια ενιαία εταιρική δομή αποκαλύπτουν στους εθνικούς ρυθμιστές τις δαπάνες και τα εισοδήματα αυτών των υπηρεσιών χωριστά κατόπιν αιτήσεως από τον εθνικό ρυθμιστή. Κάθε οργάνωση αποκαλύπτει στους εθνικούς ρυθμιστές τις δαπάνες και τα εισοδήματα για κάθε υπηρεσία προκειμένου να γίνουν οι διαφανείς πιθανές επιδοτήσεις. Οι οργανώσεις αναθέτουν στους εξωτερικούς ελεγκτές τους, ή σ'έναν άλλο εξωτερικό ελεγκτή της οργάνωσης, για να ελέγχεται η συμμόρφωσή τους με τον κώδικα<sup>137</sup>. Οι οργανώσεις είναι δεσμευμένες να εξασφαλίζουν επαρκή έλεγχο συμμόρφωσης και να είναι έτοιμες να συμμετέχουν στις περαιτέρω συζητήσεις σχετικά με την ακριβή δήλωση αποστολής της επιτροπής αυτής, σχετικά με την πρόσβαση στα εμπιστευτικά στοιχεία και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η επιτροπή θα αλληλεπιδράσει με τις εθνικές αρχές και τους ρυθμιστές, τη συμβουλευτική και ελεγκτική ομάδα εμπειρογνομόνων, την εκκαθάριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Διακανονισμού (Clearing and Settlement Advisory and Monitoring Expert Group - CESAME) και τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Η εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη. Μόνο οι πρώτες δύο φάσεις έχουν ολοκληρωθεί. Τα FESE, EACH και ECSDA έχουν στείλει μια έκθεση θέσης σχετικά με τη διαφάνεια τιμών στα μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η εφαρμογή ρυθμίζεται μέσω της στρατιωτικής δύναμης των ενώσεων και εποπτεύεται από τον πίνακα FESE. Η διαδικασία εποπτεύεται επίσης από την ομάδα CESAME<sup>138</sup>.

<sup>136</sup> *E-banking, IT Examination Handbook, Federal Financial Institutions Examination Council, August 2003, p.29*

<sup>137</sup> *Schaper, T.: Trends in European Clearing and Settlement – The European Code of Conduct and TARGET2-Securities. Working Paper 570 (2007), p.100*

<sup>138</sup> *Wendt, F.: Intraday Margining of Central Counterparties: EU Practice and a Theoretical Evaluation of Benefits and Costs. Netherlands Central Bank Working Paper 107 (2006), p.86*

Δεδομένου ότι ο κώδικας αναφέρει τη συγκρισιμότητα των τιμών, στην έρευνα εξετάστηκαν μόνο οι αμοιβές και η τιμολόγηση διαφόρων διαθέσιμων παραδειγμάτων στα αγγλικά. Αυτή η μελέτη έδειξε ότι δεν έχουν ολοκληρώσει εγκαίρως όλες οι οργανώσεις την πρώτη φάση του κώδικα δεοντολογίας και έχουν δημοσιεύσει τις αμοιβές τους στους ιστοχώρους τους. 32 CSD, 11 γραφεία συμψηφισμού, και 20 συναλλαγές έχουν υπογράψει τον κώδικα. 9 CSD, 3 γραφεία συμψηφισμού και 4 συναλλαγές δεν έχουν δημοσιεύσει εγκαίρως τις πληροφορίες για την πρώτη φάση<sup>139</sup>.

Την 1η Φεβρουαρίου 2007, 6 CSD, 1 γραφείο συμψηφισμού και 2 συναλλαγές δεν έχουν δημοσιεύσει τις απαραίτητες πληροφορίες στα αγγλικά. Ακόμα 17 CSD, 5 CCP, και 7 συναλλαγές δεν έχουν δημοσιεύσει τα παραδείγματα που εξηγούν τις τιμές, καθώς επίσης και τα σχέδια έκπτωσης και επιστροφών για τους διαφορετικούς τύπους πελατών. Επιπλέον, η δομή, το σχήμα, η σειρά και ο σκοπός των δημοσιευμένων προγραμμάτων αμοιβής διέφεραν ουσιαστικά. Για παράδειγμα, ένα CSD αναθέτει την ίδια τιμή για κάθε συναλλαγή που είναι να εγκατασταθεί, χωρίς να χρεώνει οποιαδήποτε αμοιβή μέλους ή τις αμοιβές για τεχνική υποδομή και χωρίς να εξετάζετε οποιαδήποτε έκπτωση ή επιστροφή χρημάτων. Αντίθετα, ένα άλλο CSD χρεώνει τις αμοιβές για ένα άλλο μέλος και για την τεχνική υποδομή, καθώς και παρέχει εκπτώσεις και επιστροφές χρημάτων, οι οποίες πρέπει να εξεταστούν όταν οι τιμές συγκρίνονται. Η θεμελιώδης γνώση της τοπικής αγοράς είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση των δαπανών. Στην παρούσα κατάσταση μια σύγκριση των δαπανών για την εκκαθάριση και τον διακανονισμό είναι μόνο εφικτή εάν έχουν γίνει οι κατάλληλες προϋποθέσεις. Πρέπει να γίνουν μεγάλες προσπάθειες από τα ECSDA, EACH και FESE ώστε να βελτιωθεί η

συγκρισιμότητα των τιμών. Σύμφωνα με μια μελέτη που πραγματοποιείται από την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών (ECSA) η πρώτη φάση του κώδικα δεοντολογίας από το CSD και ICS έχει πολύ καλά αποτελέσματα. Σύμφωνα με αυτήν την μελέτη και στις τέσσερις αναλυθείσες περιοχές η πρόοδος έχει επιτευχθεί<sup>140</sup>.

Λεπτομερώς στον τομέα:

- Τιμές και υπηρεσίες: εικοσιεννέα CSD έχουν πετύχει μια καλή διαδικασία και μόνο τρία μερική πρόοδο.
- Εκπτώσεις και επιστροφές χρημάτων: εικοσιεπτά CSD έχουν πετύχει μια καλή πρόοδο και πέντε μερική πρόοδο.
- Συγκρισιμότητα τιμών: κανένα CSD δεν έχει πετύχει μια καλή διαδικασία και όλο το CSD πέτυχε μερική πρόοδο.
- Τιμολόγηση: εικοσιτρία CSD έχουν πετύχει μία καλή πρόοδο και εννέα μερική πρόοδο.

Σε μια πρώτη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στους Υπουργούς των Οικονομικών αναφέρει ότι ο κώδικας δεοντολογίας είναι μια ελπιδοφόρα αρχή. Μεγάλη προσπάθεια έχει γίνει από τη βιομηχανία για να επιτύχει διαφάνεια των τιμών. Αλλά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητά από τις οργανώσεις να βελτιώσουν τη διαφάνεια υπηρεσιών και τιμολόγησης. Οι κύριες περιοχές για τη βελτίωση φαίνονται στις εκπτώσεις και στη συγκρισιμότητα τιμών.

Από τις 3 Ιουλίου 2007 έχουν δημοσιευθεί οι οδηγίες για την πρόσβαση και τη διαλειτουργικότητα. Από εκεί καθορίζονται οι αρχές και οι όροι για την πρόσβαση και τη διαλειτουργικότητα σύμφωνα με τη δεύτερη φάση του κώδικα δεοντολογίας. Ο στόχος είναι να προσφέρεται στους συμμετέχοντες της αγοράς η ελευθερία να επιλέγουν εκείνοι τον προτεινόμενο παροχέα υπηρεσιών τους χωριστά σε κάθε στρώμα από την αλυσίδα συναλλαγής.

Έχουμε αναλύσει τις δημόσιες διαθέσιμες πληροφορίες όπως τα δελτία τύπου και τα άρθρα στον Οικονομικό Τύπο που έχουν δημοσιευθεί μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου 2007. Ανακαλύψαμε ότι ήδη 69 αιτήματα για την πρόσβαση και τη διαλειτουργικότητα έχουν εξεταστεί όπως φαίνεται στο σχήμα παρακάτω. Αυτό που μένει πλέον να εξετασθεί είναι τα αποτελέσματα αυτών των αιτημάτων.

<sup>139</sup> *European Central Bank: Summary of the 15th Meeting of the Contact Group on Euro Securities Infrastructure (2006), p.20*

<sup>140</sup> *Συγκριτική μέτρηση επιδόσεων που έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2006*

Market Receiving Entity	Belgium			France			Netherlands			Portugal			Germany			Switzerland			UK			Italy		
	Exchange	CCP	CSD	Exchange	CCP	CSD	Exchange	CCP	CSD	Exchange	CCP	CSD	Exchange	CCP	CSD	Exchange	CCP	CSD	Exchange	CCP	CSD	Exchange	CCP	CSD
Requesting Entity																								
Cassa di Compensazione e Garanzia																			X	X	X			
Eurex Clearing				X	X	X	X	X	X							X	X	X	X	X	X			
LCH.Clearnet Ltd	X		X	X		X	X		X	X		X	X	X								X	X	X
LCH.Clearnet SA													X	X	X				X	X	X	X	X	X
SIS x-clear	X	X		X	X		X	X		X	X		X	X				X	X	X				
Clearstream Banking Frankfurt		X			X			X			X	X					X			X	X			
Clearstream Banking Luxembourg		X			X			X			X					X		X						
Euroclear Bank														X										
SIS SegInterSettle													X	X	X									

Key: X New Request Connection already existent

\* virt-x

### Αίτημα για πρόσβαση και διαλειτουργικότητα<sup>141</sup>

## 5.2 Κώδικας Δεοντολογίας των Α.Ε.Δ.Α.Κ. (Ανώνυμος Εταιρεία Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων) και Α.Ε.Ε.Χ. (Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου)

Ο κώδικας Δεοντολογίας των Α.Ε.Δ.Α.Κ. και Α.Ε.Ε.Χ. θεσπίζει κανόνες για τις εταιρίες αυτές που στοχεύουν στη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, στην ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς καθώς και στη διασφάλιση της διαχείρισης αποκλειστικά προς το συμφέρον των επενδυτών. Οι Εταιρίες και τα Καλυπτόμενα<sup>142</sup>. Πρόσωπα οφείλουν να τηρούν τις βασικές αρχές συμπεριφοράς που καθορίζονται παρακάτω λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο και αποτελεσματικό προς τούτο μέτρο. Οι βασικές αρχές συμπεριφοράς, τις οποίες οφείλουν οι παραπάνω εταιρίες να τηρούν είναι οι εξής:

**Αρχή πρώτη:** Οι Εταιρίες οφείλουν να ασκούν τη δραστηριότητά τους με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ομαλότητα και η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

**Αρχή δεύτερη:** Οι Εταιρίες διασφαλίζουν την αυτονομία της διαχείρισης και τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των επενδυτικών αποφάσεων, ιδίως στο εσωτερικό του ομίλου επιχειρήσεων στον οποίο ανήκουν, θεσπίζοντας κανόνες για την αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων και λαμβάνοντας μέτρα για τη διευθέτηση τέτοιων καταστάσεων που ενδέχεται να παρουσιαστούν κατά την ενάσκηση της διαχείρισης.

<sup>141</sup> [http://www.helex.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1551&Itemid=10503](http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=1551&Itemid=10503)

<sup>142</sup> [http://www.hba.gr/main/paratiriseis\\_et.asp](http://www.hba.gr/main/paratiriseis_et.asp)

**Αρχή Τρίτη:** Οι Εταιρείες καθορίζουν τους όρους με βάση τους οποίους ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από τους μετοχικούς άλλους τίτλους που έχουν στην κατοχή τους τα Αμ.Κ. και οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου με γνώμονα το συμφέρον των Επενδυτών.

**Αρχή Τέταρτη:** Οι Εταιρείες διενεργούν τις διαφημίσεις με τρόπο ώστε να αποφεύγεται η μετάδοση παραπλανητικών μηνυμάτων και η δημιουργία πεπλανημένων εντυπώσεων στους επενδυτές.

**Αρχή Πέμπτη:** Οι Εταιρείες μεριμνούν για την οργάνωση και την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

**Αρχή Έκτη:** Οι Εταιρείες διασφαλίζουν στους Επενδυτές ίση μεταχείριση και λαμβάνουν κάθε μέτρο διαφάνειας ώστε να παρέχεται σε αυτούς τόσο επαρκής πληροφόρηση για τη διαμόρφωση τεκμηριωμένης γνώμης σχετικά με τη συγκεκριμένη επένδυση, όσο και τακτική ενημέρωση.

**Αρχή Έβδομη:** Οι Α.Ε.Δ.Α.Κ. διασφαλίζουν την οργάνωση του δικτύου διάθεσης μεριδίων των αμοιβαίων κεφαλαίων που διαχειρίζονται κατά τρόπο ώστε να προστατεύονται πάντοτε τα συμφέροντα των μεριδιούχων<sup>143</sup>.

### **5.3 Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις για την βελτίωση του Ευρωπαϊκού Διασυνοριακού Διακανονισμού Αξιογράφων**

Οι προσεγγίσεις για την βελτίωση του Ευρωπαϊκού Διασυνοριακού Αξιογράφων διαφέρουν ουσιαστικά. Ο κώδικας δεοντολογίας είναι μια προσανατολισμένη προσέγγιση που εποπτεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ η τεχνική πλατφόρμα T2S αντιπροσωπεύει συγκεντρωμένη προσέγγιση για τον διακανονισμό αξιογράφων, που παρέχεται από το Eurosystem. Μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούσε να είναι μια άλλη προσέγγιση, αλλά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ευνοήσει τον κώδικα δεοντολογίας, κυρίως επειδή μια οδηγία θα είχε διαρκέσει περισσότερο και προτιμήθηκε στην αγορά μια πιο προσανατολισμένη λύση. Αυτές οι τρεις προσεγγίσεις διαφέρουν ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για την εφαρμογή, το στόχο των προγραμμάτων, την ευελιξία να προσαρμοστούν σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον και τη νομική βεβαιότητα. Με τη νομική βεβαιότητα εννοείται η νομική εφαρμογή. Η αβεβαιότητα μιας πιθανής αποστέρησης του CSD ή των μερών του και η νομική αβεβαιότητα του ανταγωνισμού με ένα υπερεθνικό όργανο όπως είναι το Eurosystem προσδιορίστηκαν ως οι βασικές ανησυχίες.

Ο κώδικας δεοντολογίας είναι μια προσέγγιση που γρήγορα μπορεί να κατανοηθεί, παρουσιάζοντας υψηλή νομική βεβαιότητα και επεκτείνοντας την εκκαθάριση, τον διακανονισμό και τα μέρη των εμπορικών συναλλαγών. Το κύριο πλεονέκτημα του κώδικα δεοντολογίας είναι ότι είναι μια προσανατολισμένη λύση στην αγορά. Το κύριο μειονέκτημα είναι η καθυστέρηση των κυρώσεων σε περίπτωση αδικήματος και η δυνατότητα της στρατηγικής συμπεριφοράς των συμμετεχόντων στην αγορά<sup>144</sup>.

Αντίθετα, το T2S είναι μια συγκεντρωμένη τεχνική πλατφόρμα για τον διακανονισμό αξιογράφων. Το κύριο όφελος είναι η ολοκλήρωσή τους και ο διακανονισμός των μετρητών σε μια ενιαία τεχνική πλατφόρμα, όπου μειώνονται οι μηχανισμοί διακανονισμού και τα τεχνικά εμπόδια στον ευρωπαϊκό διασυνοριακό διακανονισμό. Τα κυριότερα μειονεκτήματα είναι μακροπρόθεσμα, όσον αφορά πρώτον την εφαρμογή και την αβεβαιότητα της συμμετοχής του CSD και δεύτερον την διακυβέρνηση της πλατφόρμας. Το T2S θα ανταγωνιζόταν με τις υπάρχουσες ενσωματωμένες πλατφόρμες διακανονισμού ως μία ενιαία μηχανή της ευρωπαϊκής ομάδας εκκαθάρισης.



<sup>143</sup> Bernd Fahrholz "E-banking without banks? Closing Remarks", 2000 [www.frankfurt-ebc.com](http://www.frankfurt-ebc.com)

<sup>144</sup> <http://www.s1.com>

Μια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μια άλλη πιθανή προσέγγιση για να βελτιώσει την αποδοτικότητα της εκκαθάρισης και του διακανονισμού. Η διαδικασία υιοθέτησης της νομοθεσίας είναι τις περισσότερες φορές αργή. Διάρκει περίπου τρία χρόνια για να οριοθετηθεί μια οδηγία. Ένα τέτοιο χρονοδιάγραμμα είναι απαράδεκτο όταν η νομοθεσία πρέπει να αντιδράσει κατάλληλα σε έναν γρήγορα μεταβαλλόμενο κόσμο. Λόγω του μακροχρόνιου χρόνου εφαρμογής<sup>145</sup>, πρέπει να χρησιμοποιηθεί η χαμηλή ευελιξία στη ρύθμιση ενός μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος, εάν βέβαια καμία προσαρμοσμένη λύση δεν είναι διαθέσιμη στην αγορά. Εάν η αυτορύθμιση από τον κώδικα δεοντολογίας δεν φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, η οδηγία θα μπορούσε να είναι μια εναλλακτική προσέγγιση.

	Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας	T2S	Οδηγία ΕΕ
<b>Περιγραφή</b>	Αγορά που εποπτεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Συγκεντρωτική τεχνική πλατφόρμα από το Ευρωσύστημα	Συλλογική Νομοθεσία
<b>Σκοπός</b>	Εκκαθάριση, διακανονισμός και εν μέρει εμπόριο	Διακανονισμός	Εκκαθάριση και διακανονισμό
<b>Χρόνος εφαρμογής</b>	1 χρόνο	6 χρόνια	> 4 χρόνια
<b>Ιεραρχία</b>	Αποκεντρωση	Συγκεντρωτική (ECB)	Συγκεντρωτική ή αποκεντρωμένη (υλοποιείται από την Αγορά)
<b>Ευελιξία για Προσαρμογή</b>	Υψηλό	Μεσαίο	Χαμηλό
<b>Ασφάλεια Δικαίου</b>	Υψηλό	Μεσαίο	Υψηλό

**Μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την βελτίωση του Ευρωπαϊκού Διασυνοριακού Διακανονισμού Αξιογράφων στην Ευρώπη<sup>146</sup>**

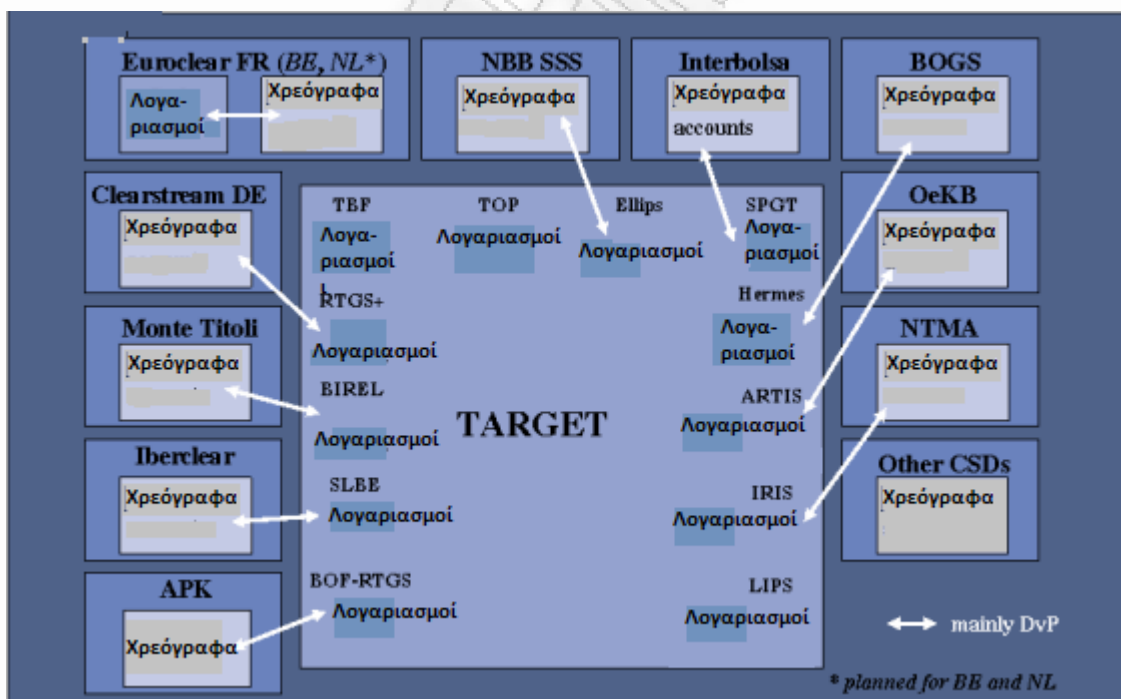
<sup>145</sup> Π.χ.. ένας συμμετέχων θα μπορούσε να ενεργήσει χωρίς να προσαρμοστεί στον κώδικα δεοντολογίας και να αναγκάσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εφαρμόσει την οδηγία. Λόγω των ελλειπουσών κυρώσεων ο συμμετέχων δεν θα τιμωρούταν.

<sup>146</sup> Lannoo, K.: *The ECB should not monopolise securities settlement*. CEPS, [http://www.ceps.be/wr.php?article\\_id=555](http://www.ceps.be/wr.php?article_id=555) (accessed, February 8, 2007), p.300

## 5.4 Τρέχουσα Υποδομή Αγοράς με το TARGET2-Securities

Το T2S αποτελεί μια διαφορετική προσέγγιση βελτίωσης της αποδοτικότητας στον ευρωπαϊκό διακανονισμό τίτλων, με την καθιέρωση μιας ενσωματωμένης τεχνικής πλατφόρμας για την εγκατάσταση των μετρητών και των τίτλων, που αναπτύσσεται και που χρησιμοποιείται από το Eurosystem<sup>147</sup>. Η πλατφόρμα θα βασίζεται στα συστήματα TARGET και TARGET2.

Το 1999, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (Ε.Σ.Κ.Τ.) παρουσίασε το διευρωπαϊκό αυτοματοποιημένο σύστημα σε πραγματικό χρόνο ακαθάριστο μεταφερόμενο διακανονισμό (TARGET), ένα χονδρικό σύστημα πληρωμής. Το TARGET αποτελείται από μια σύνδεση εθνικών συστημάτων πληρωμής του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών. Με το TARGET, τα ευρωπαϊκά συστήματα CSD εγκαθιστούν κανονικά τα χρήματα κεντρικών τραπεζών όσον αφορά τις συναλλαγές που εκφράζονται σε ευρώ μέσω του τοπικού σε πραγματικό χρόνο ακαθάριστου τμήματος διακανονισμού του συστήματος TARGET. Οι λογαριασμοί αξιογράφων διοικούνται από το CSD συνδέονται με τους λογαριασμούς μετρητών, οι οποίοι κιαυτοί με την σειρά τους διοικούνται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Στο Σχ. 4 επεξηγείται η τρέχουσα υποδομή αγοράς με το TARGET. Για να διευκολύνουν τον διακανονισμό, τα μέλη του CSD πρέπει επίσης να συμμετέχουν στο εθνικό σύστημα πληρωμής της χώρας όπου όμως το κάθε CSD βρίσκεται.

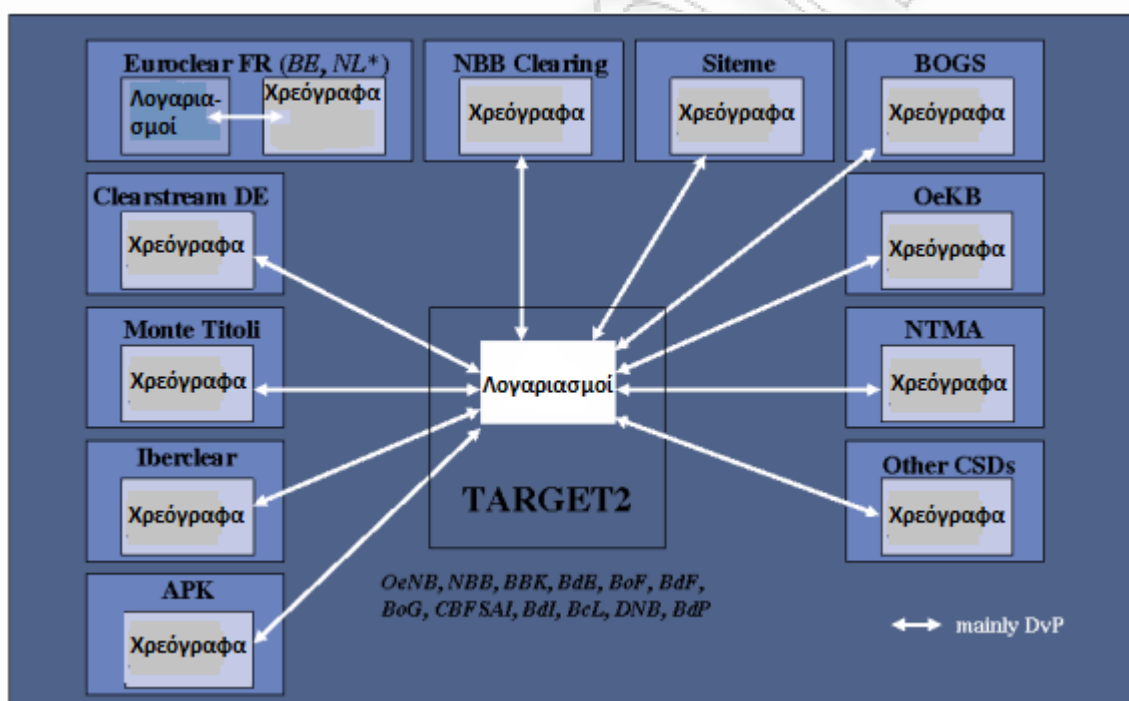


**Τρέχουσα υποδομή της αγοράς με το TARGET<sup>148</sup>**

<sup>147</sup> Αποτελούμενος από τη Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

<sup>148</sup> [http://www.helex.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1551&Itemid=10503](http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=1551&Itemid=10503)

Στις 24 Οκτωβρίου 2002, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έλαβε μια στρατηγική απόφαση σχετικά με την κατεύθυνση της επόμενης γενιάς του TARGET. Το TARGET2 είναι μία πολύπλοκη πλατφόρμα που βασίζεται στις αρχές της εναρμόνισης, σε μια ενιαία δομή των τιμών, την αποτελεσματικότητα του κόστους και στο τέλος χωρίς να υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ των συνιστωσών του. Με την εισαγωγή του TARGET2 είναι δυνατόν για κάθε συμμετέχοντα να εγκαθιστά, μέσα από ένα ενιαίο λογαριασμό TARGET2, τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω οποιουδήποτε CSD που παρέχεται διακανονισμός μέσω της Κεντρικής Τράπεζας σε Ευρώ. Επιπλέον, υπάρχει η πρόταση ότι μερικά CSD θα είναι σε θέση να πληρούν διασυνοριακές συναλλαγές μεταξύ τους χωρίς τη συμμετοχή του TARGET2. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η υποδομή της αγοράς με το TARGET2. Το TARGET2 παρουσιάστηκε επιτυχώς στις 19 Νοεμβρίου 2007<sup>149</sup>.



#### Υποδομή αγοράς με TARGET2<sup>150</sup>

Στις 7 Ιουλίου 2006, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εξέδωσε ένα δελτίο τύπου, δηλώνοντας ότι το Eurosystem αξιολόγησε τις ευκαιρίες παροχής αποδοτικών υπηρεσιών διακανονισμού για τις συναλλαγές αξιογράφων στις κεντρικές τράπεζες, που οδηγούν στην επεξεργασία τους και στο διακανονισμό μετρητών σε μια ενιαία πλατφόρμα μέσω κοινών διαδικασιών. Η πλατφόρμα, αποκαλούμενη T2S, είναι η πρόταση του CSD, προκειμένου να μεταφερθούν οι λογαριασμοί τους σε μια κοινή τεχνική πλατφόρμα. Τα κύρια οφέλη αυτής της πλατφόρμας θα είναι η μείωση των μηχανών διακανονισμού και επομένως η μείωση των δαπανών για υποδομή CSD. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανήγγειλε την διερεύνηση της νέας υπηρεσίας για το διακανονισμό αξιογράφων στην

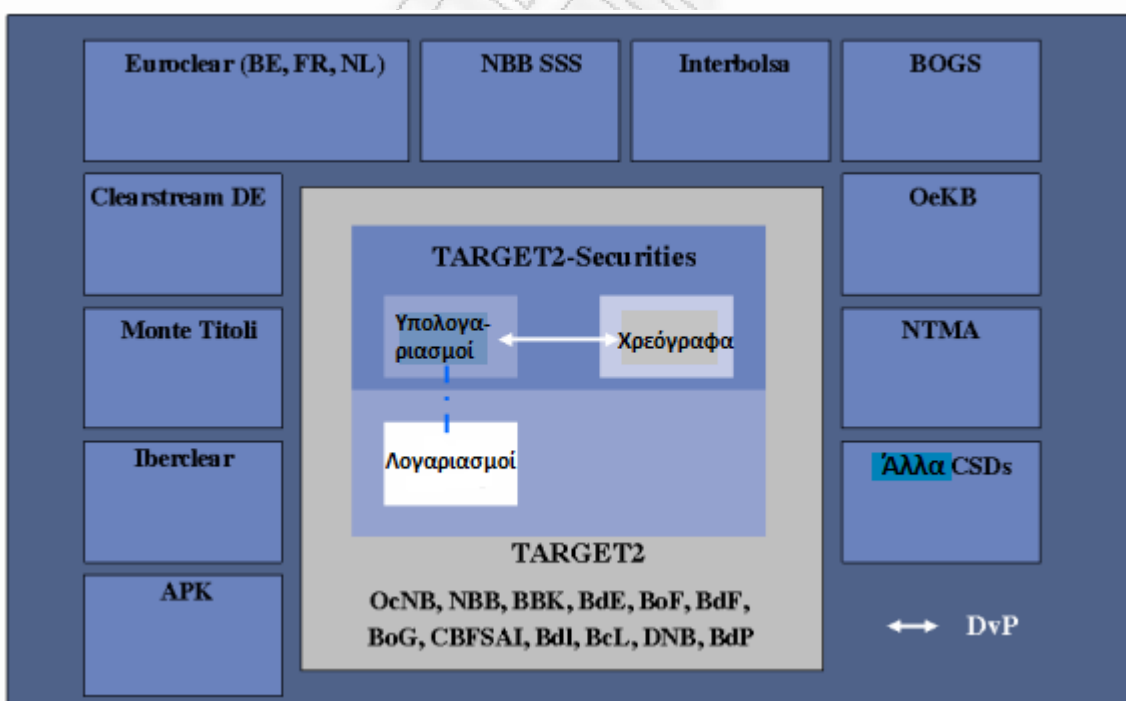
Ευρωπαϊκή Ένωση. Το υπόβαθρο του T2S είναι τεχνικά πολύ καλό για να συγχρονίζει την παράδοση αξιογράφων με πληρωμή κατά το διακανονισμό μιας συναλλαγής.

<sup>149</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2011-09-19/t2s-forces-custodians-back-to-the-drawing-board>  
150

[http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S\\_URD\\_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939](http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S_URD_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939)

Υπάρχει γενική συμφωνία ότι η αποδοτικότερη προσέγγιση για τις μετακινήσεις των μετρητών είναι η ρύθμιση με την ίδια πλατφόρμα. Σε μερικές χώρες αυτή η διαδικασία ρυθμίζεται από το σύστημα διακανονισμού αξιογράφων, η οποία καθορίζει πού γίνεται (π.χ. στη Γαλλία και στο UK)<sup>151</sup>. Κατά συνέπεια, το CSD ελέγχει αποτελεσματικά μερικές πληρωμές: όταν το CSD καθορίζει ότι μια συναλλαγή έχει εγκατασταθεί. Αυτό αναγκάζει τα χρήματα να κινηθούν στα βιβλία της Κεντρικής Τράπεζας. Σε άλλες χώρες η Κεντρική Τράπεζα είναι απρόθυμη να μεταφέρει τον έλεγχο πληρωμών Κεντρικών Τραπεζών σε μια άλλη οργάνωση. Εφόσον, το CSD δεν μπορεί να διαχειριστεί τα χρήματα, τότε για να διατηρήσει ένα ενσωματωμένο σύστημα, η Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να διαχειριστεί αυτά τα αξιόγραφα. Κατόπιν, το T2S είναι ο μόνος τρόπος να επιτευχθεί η ολοκλήρωση διακανονισμού των μετρητών και των αξιογράφων. Ο διακανονισμός των αξιογράφων και των μετρητών θα πραγματοποιείται μέσα σε μια ενιαία ενσωματωμένη πλατφόρμα. Στο σχήμα παρακάτω παρουσιάζεται η στοχευμένη υποδομή αγοράς με το T2S.

Στην αρχή της ημέρας, με την συμμετοχή του CSD μεταφέρει τα αξιόγραφα και τις εκκρεμείς συναλλαγές του T2S. Κατά τη διάρκεια της ημέρας, το T2S εγκαθιστά αυτές τις συναλλαγές και υποβάλλει έκθεση στο CSD στο τέλος της ημέρας. Μια συνέπεια του T2S θα ήταν ο χωρισμός της λειτουργίας διακανονισμού από τις άλλες λειτουργίες που εκτελούνται από το CSD, όπως η εξυπηρέτηση περιουσιακών στοιχείων, η χρηματοδότηση και παροχή επιβοηθητικής εγγύησης<sup>152</sup>.



**Υποδομή αγοράς με T2S<sup>153</sup>**

<sup>151</sup> [http://presscode.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=877&Itemid=9](http://presscode.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=877&Itemid=9)

<sup>152</sup> Reuters Business Insights "The European E-banking and e-payments market outlook", 2004, p.59

<sup>153</sup> <http://www.ecb.int/paym/t2s/html/index.en.html>

Αυτές οι άλλες λειτουργίες απαιτούν πρόσβαση σε πραγματικό χρόνο, εντός της ημέρας πληροφόρησης για τις ισορροπίες αξιογράφων που κατέχουν οι συμμετέχοντες στα συστήματα και τη δυνατότητα να ελέγχονται οι ισορροπίες αυτές<sup>154</sup>. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, απαιτείται ο περίπλοκος σύνδεσμος μεταξύ του T2S και των συστημάτων από το CSD.

Στις 15 Ιανουαρίου 2007, η ΕΚΤ παρουσίασε τις λεπτομέρειες σε οικονομικό, τεχνικό, λειτουργικό και νομικό επίπεδο του T2S. Σύμφωνα με τη μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας, το T2S θα μπορούσε να μειώσει τα μέσα κόστη για τον διακανονισμό αξιογράφων σε €0.28 ανά συναλλαγή. Σύμφωνα με αυτήν την μελέτη, οι δαπάνες για τον διακανονισμό στην Ευρώπη κυμαίνονται μεταξύ €0.45 και € 2.30. Οι συνολικές δαπάνες επένδυσης για το T2S υπολογίζονται σε €166 εκατομμύρια. Οι συμπληρωματικές τρέχουσες δαπάνες και οι δαπάνες για τις τηλεπικοινωνίες υπολογίζονται σε €62 εκατομμύρια το χρόνο. Στα έξι χρόνια υπολογίζεται η περίοδος ανάπτυξης. Η συμμετοχή του CSD θα αντιμετωπίσει τις παραγόμενες επί παραγγελία δαπάνες για τα συστήματά τους στις λειτουργίες διακανονισμού του T2S. Θα πρέπει ακόμα να διατηρήσουν και διαρκώς να ενημερώνουν όλες τις πληροφορίες που φυλάσσονται. Επιπλέον, θα πρέπει να διατηρήσουν μια διεπαφή στη πλατφόρμα του T2S. Σύμφωνα με την έκθεση του εφικτού, αυτές οι συμπληρωματικές δαπάνες ξεπερνιούνται από τη μείωση των δαπανών λειτουργίας<sup>155</sup>. Επίσης, η πλατφόρμα αυτή έχει συνέπειες στους θεματοφύλακες που θα αντιμετωπίσουν τις παραγόμενες επί την παραγγελία δαπανών για τη ρύθμιση συστημάτων. Αυτές οι δαπάνες ξεπερνιούνται από τη μείωση των δαπανών λειτουργίας. Η έκθεση εστιάζεται στις δαπάνες, ενώ τα εισοδήματα δεν είναι μέρος προς μελέτη. Εάν τα εισοδήματα εξετάζονταν, τα αποτελέσματα από την οπτική γωνία του CSD και των θεματοφυλάκων δεν είναι τόσο προφανή. Για το CSD και τους θεματοφύλακες, ο διακανονισμός αντιπροσωπεύει μια σημαντική πηγή εισοδημάτων<sup>156</sup>.

Για την επιτυχία του T2S η συμμετοχή όλων των σχετικών CSD είναι απαραίτητη. Η οικονομική έκθεση προϋποθέτει ότι όλα τα CSD συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ και έτσι υπολογίζεται μια σειρά από 161 εκατομμύρια συναλλαγές που μπορούν να διευθετηθούν ανά έτος (αριθμός των συναλλαγών που διακανονίζονται με τις σχετικά CSD το 2006)<sup>157</sup>. Αν η συμμετοχή στο T2S δεν είναι υποχρεωτική, ο αριθμός των συναλλαγών θα μπορούσε να είναι σημαντικά χαμηλότερος και το κόστος ανά συναλλαγή θα αυξανόταν σημαντικά. Παρακάτω παρουσιάζονται διαφορετικά σενάρια για τη συμμετοχή στο T2S. Ένα σενάριο είναι ο στόχος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπου συμμετέχουν 19 CSD. Εκτός από αυτό, προσπαθούμε να προσαρμόσουμε πώς θα μοιάζει η μελέτη αυτή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εάν ένα από τα δύο μεγαλύτερα CSD<sup>158</sup> ή ακόμη και κανένα από τα δύο δεν θα συμμετέχουν.

Σε περίπτωση που όλο το CSDs συμμετέχει στο T2S, η ΕΚΤ υπολογίζει τις δαπάνες ανά συναλλαγή με €0.28. Όταν ένα από τα μεγαλύτερα CSD, η τράπεζα στη Φρανκφούρτη ή η ευρωπαϊκή ομάδα εκκαθάρισης, δεν συμμετέχει στο σύστημα, τότε οι δαπάνες ανά συναλλαγή αυξάνονται σε €0.38 / €0.36 ανά συναλλαγή.

<sup>154</sup> Η τράπεζα της Φρανκφούρτης είχε περίπου 50.400.000 συναλλαγές το 2006 ενώ η ευρωπαϊκή ομάδα εκκαθάρισης είχε 44.297.500 συναλλαγές το 2006.

<sup>155</sup> “Banking on Change – February 9, 2000” Insight from Standard and Poors, p.140

<sup>156</sup> <http://t2s.londonstockexchange.com/>

<sup>157</sup> <http://www.finextra.com/news/fullstory.aspx?newsitemid=23798>

<sup>158</sup> Η μελέτη της ΕΚΤ υποθέτει ότι μόνο οι τηλεπικοινωνιακές δαπάνες είναι μεταβλητές και ανάλογα με τον αριθμό συναλλαγών. Οι άλλες δαπάνες, οι αποτελούμενες δαπάνες για την υποδομή, οι δαπάνες για τη ανάπτυξη εφαρμογών και το τρέχον κόστος, φαίνονται ως σταθερές δαπάνες αξίας με €72.2 εκατομμύρια το χρόνο.

	Τα 19 CSD που συμμετέχουν	Clearstream-δεν συμμετέχει	Euroclear Group-δεν συμμετέχει	Clearstream και Euroclear Group-δεν συμμετέχουν
Αριθμός Ετήσιων Συναλλαγών	160,773,700	110,373,700	116,476,200	66,076,200
Συνολικό Ετήσιο Κόστος σε Ευρώ	89,900,000	84,257,286	84,940,513	79,297,800
Κόστος ανά Συναλλαγή σε Ευρώ	0.28	0.38	0.36	0.60

#### **Δαπάνες ανά συναλλαγή T2S για διαφορετικά σενάρια συμμετοχής<sup>159</sup>**

Στις 17 Ιανουαρίου 2007, το T2S παρουσιάστηκε στην Επιτροπή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών. Η πλατφόρμα διακανονισμού είχε πολλούς που την υποστήριζαν, αλλά και αντίθετους. Συγκεκριμένα, το υποστήριζαν από τη Γερμανία, τη Γαλλία και τη Φινλανδία. Ενώ, η Αγγλία, οι Κάτω Χώρες και το Βέλγιο διαμόρφωσαν αντίθεση για το T2S<sup>160</sup>. Υπήρξαν διάφορες λεπτομέρειες που έπρεπε να διευκρινιστούν, όπως η επίβλεψη της πλατφόρμας, η διακυβέρνηση, ο ανταγωνισμός, τα αποτελέσματα όσον αφορά την υποδομή ιδιωτικής επιχείρησης και οι εναλλακτικές λύσεις για να ενσωματώνονται οι διαφορετικές εθνικές υποδομές. Στις 8 Μαρτίου 2007<sup>161</sup>, η Διευθύνουσα Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι είναι εφικτό να εφαρμοστεί το T2S και επομένως να εφαρμοστεί η επόμενη φάση του προγράμματος, δηλαδή ο καθορισμός των απαιτήσεων χρηστών βάσει των συνεισφορών αγοράς<sup>162</sup>.

<sup>159</sup> <http://www.ft.com/cms/s/0/159079b4-9928-11e1-9a57-00144feabdc0.html#axzz2HjbadIPn>

<sup>160</sup> <http://www.ftseglobalmarkets.com/issues/issue-65-october-2012/t2s-europes-game-changer.html>

<sup>161</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2011-09-19/t2s-forces-custodians-back-to-the-drawing-board>

<sup>162</sup> <http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/sessions/mtg16/2012-04-23-item-7-t2s-pricing-presentation.pdf?ecabfdb8a50c6a044087c4e5f8fda5f8>

## **6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα και Ενοποίηση**

Το Ευρωσύστημα συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων εθνικών αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Επίσης, παρέχει συμβουλές προς αυτές τις αρχές και προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την εμβέλεια και την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ στους εν λόγω τομείς<sup>163</sup>. Έπειτα από την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) στις 16.12.2010, το νέο ευρωπαϊκό εποπτικό πλαίσιο διαμορφώθηκε την 1.1.2011 με τη σύσταση τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ΕΕΑ) που καλύπτουν τους τομείς των τραπεζών, των αγορών κινητών αξιών και των ασφαλιστικών εταιριών και ταμείων συντάξεων. Το πλαίσιο αυτό θα ενισχύσει σημαντικά τις ευρωπαϊκές δομές εποπτείας τόσο σε μικροπροληπτικό όσο και, για πρώτη φορά, σε μακροπροληπτικό επίπεδο, καθώς αποστολή του ΕΣΣΚ είναι να εντοπίζει και να ιεραρχεί τους συστημικούς κινδύνους που απειλούν το χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ, να εκδίδει προειδοποιήσεις και, όπου κρίνεται σκόπιμο, να διατυπώνει συστάσεις για επανορθωτικές ενέργειες με σκοπό το μετριασμό των κινδύνων αυτών. Η ΕΚΤ θα “διασφαλίζει την παροχή γραμματείας και στο πλαίσιο αυτό, θα παρέχει υποστήριξη σε επίπεδο αναλύσεων, στατιστικών, διοικητικής και υλικοτεχνικής μέριμνας στο ΕΣΣΚ”<sup>164</sup>.

### **6.1 Παρακολούθηση της Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας**

#### **6.1.1 Ο Τραπεζικός Τομέας στη Ζώνη του Ευρώ**

Οι βασικές δραστηριότητες της ΕΚΤ, σε συνεργασία με την Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας (BSC) του ΕΣΚΤ, είναι η παρακολούθηση των κινδύνων που απειλούν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η αξιολόγηση της ικανότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος να απορροφά τους κλονισμούς<sup>165</sup>.

Έμφαση δίδεται κυρίως στις τράπεζες, εφόσον αυτές παραμένουν οι πρωτεύοντες φορείς χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης στην Ευρώπη.

<sup>164</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1096/1 2010 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2010, ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σελ. 162.

<sup>165</sup> Από το τέλος του 2004 η ΕΚΤ δημοσιεύει δύο φορές το χρόνο έκθεση για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ζώνης του ευρώ με τίτλο "Financial Stability Review". Το 2010 δημοσίευσε επίσης διαρθρωτικούς δείκτες για τον τραπεζικό τομέα της ΕΕ, την ετήσια έκθεσή της σχετικά με τη σταθερότητα του τραπεζικού τομέα της ΕΕ και την ετήσια έκθεσή της για τις τραπεζικές δομές της ΕΕ, η οποία εφέτος περιλάμβανε έκτακτο επίμετρο για την κερδοφορία των τραπεζών με τίτλο "Beyond RoE: How to measure bank performance". Αυτές οι εκδόσεις παρουσιάζουν τα κυριότερα ευρήματα από την τακτική παρακολούθηση, εκ μέρους της BSC, της διάρθρωσης και της σταθερότητας του τραπεζικού τομέα και δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Ωστόσο, λόγω της αυξανόμενης σπουδαιότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών, των χρηματοπιστωτικών υποδομών και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, αλλά και εξαιτίας της στενής συνάφειάς τους με τις τράπεζες, το ΕΣΚΤ πρέπει να παρακολουθεί τις τυχόν ευπάθειες και σ' αυτές τις συνιστώσες του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το 2010 η συνεχιζόμενη δυσπραγία στις αγορές κρατικών ομολόγων και άντλησης ρευστότητας των τραπεζών στη ζώνη του ευρώ έθεσε υπό δοκιμασία την εμπιστοσύνη των αγορών στην ικανότητα του τραπεζικού τομέα της ευρωζώνης να αντεπεξέλθει σε μελλοντικούς κινδύνους. Εντούτοις, η δέσμευση των χωρών της ζώνης του ευρώ να δρομολογήσουν ή να επιστεύσουν τη διαδικασία εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών τους, η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης και της Ευρωπαϊκής Διευκόλυνσης Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η έναρξη του Προγράμματος για τις Αγορές Τίτλων που ανακοίνωσε η ΕΚΤ το Μάιο με σκοπό τη διενέργεια παρεμβάσεων στις αγορές χρεογράφων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της ζώνης του ευρώ, καθώς και τα γενικώς θετικά αποτελέσματα της πανευρωπαϊκής άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) που ανακοινώθηκαν τον Ιούλιο συνέτειναν σημαντικά στη σταθεροποίηση των αγορών τους θερινούς μήνες<sup>166</sup>. Επιπρόσθετα, η σύναψη συμφωνίας για αναθεώρηση του κανονιστικού καθεστώτος που θα διέπει τις τράπεζες με διεθνή παρουσία (κανόνες του πλαισίου "Βασιλεία III"), η οποία θα εφαρμοστεί σταδιακά έτσι ώστε ο τραπεζικός τομέας να μπορέσει να συνεχίσει την παροχή πιστώσεων προς την οικονομία, μείωσε την αβεβαιότητα σχετικά με τις μελλοντικές ανάγκες των τραπεζών για κεφάλαια και ρευστότητα. Παρά τις εξελίξεις αυτές, η εν γένει οικονομική και χρηματοοικονομική κατάσταση της ευρωζώνης συνέχισε να εγκυμονεί κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ενώ το δεύτερο εξάμηνο του έτους επανεμφανίστηκαν ανησυχίες σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ προβλημάτων κρατικού χρέους και ευπαθειών του τραπεζικού τομέα σε ορισμένες χώρες της ζώνης του ευρώ<sup>167</sup>. Επιπλέον, η επανεμφάνιση παγκόσμιων ανισορροπιών το 2010 αποτέλεσε μία άλλη σημαντική πηγή κινδύνων, σε συνδυασμό με τη συνακόλουθη έντονη μεταβλητότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών και το ενδεχόμενο μιας μη ομαλής διόρθωσης των ανισορροπιών.

Ειδικότερα, οι εξελίξεις στο χρηματοπιστωτικό τομέα της ζώνης του ευρώ το 2010 παρουσίασαν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των χωρών-μελών, πράγμα που σε μεγάλο βαθμό αντανάκλωσε τη συνεχιζόμενη διαδικασία διόρθωσης παλαιότερων ανισορροπιών σε κάποιες χώρες. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, η χρονική στιγμή και κλιμάκωση της απόσυρσης των κρατικών μέτρων στήριξης που παρέμεναν σε ισχύ έθεσαν ιδιαίτερες προκλήσεις για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της ζώνης του ευρώ. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αρθούν σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα,



διαφορετικά θα διατηρηθούν άνισοι όροι ανταγωνισμού τόσο μεταξύ των τραπεζών όσο και μεταξύ των χωρών. Παράλληλα, στους κυριότερους κινδύνους εξακολούθησε να περιλαμβάνεται το ενδεχόμενο να διατηρηθούν ή ακόμη και να πυκνώσουν οι ανησυχίες για τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, ενώ δεν αποκλείονται περαιτέρω αρνητικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ δημόσιων οικονομικών και χρηματοπιστωτικού τομέα. Παρόλο που η αρνητική αλληλεπίδραση ανάμεσα στις ευπάθειες που συνδέονται με την οικονομική ανάπτυξη, στις δημοσιονομικές ανισορροπίες και στις συνθήκες άντλησης ρευστότητας των τραπεζών ήταν έντονη σε λίγες μόνο χώρες της ζώνης του ευρώ, οι κίνδυνοι μετάδοσής της και σε άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ εξακολουθούσαν να ελλοχεύουν.

<sup>166</sup> Την πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων συντόνισε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (CEBS) σε στενή συνεργασία με την ΕΚΤ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας διατίθεται στους δικτυακούς τόπους της CEBS και της ΕΚΤ, ενώ τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα στους δικτυακούς τόπους της CEBS και των εθνικών αρχών που συμμετείχαν στην άσκηση.

<sup>167</sup> Η αλληλεπίδραση αυτή κορυφώθηκε 4 στις 21 Νοεμβρίου, όταν η Ιρλανδία υπέβαλε αίτημα για πρόγραμμα οικονομικής στήριξης από ΕΕ/ΔΝΤ.

Πάντως, σε μελλοντικό ορίζοντα, το βασικό σενάριο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της ευρωζώνης είναι σε γενικές γραμμές ευνοϊκό, υποβοηθούμενο εν μέρει από το ευμενέστερο μακροοικονομικό περιβάλλον, από τη μεγαλύτερη διαφάνεια ως προς το βαθμό ευπάθειας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε περιουσιακά στοιχεία και από τους πρόσθετους ανασταλτικούς (backstop) μηχανισμούς που έχουν συσταθεί από τις κυβερνήσεις και τις κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ. Ωστόσο, ο βαθμός αβεβαιότητας που περιβάλλει τις προοπτικές αυτές παραμένει υψηλός.

Τα κέρδη των μεγάλων και σύνθετων τραπεζικών ομίλων της ζώνης του ευρώ άρχισαν να ανακάμπτουν τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2010, κυρίως χάρη στα αυξημένα καθαρά έσοδα από τόκους, στις μειωμένες (αν και ακόμη υψηλές) μέσες προβλέψεις για επισφαλή δάνεια, καθώς και στα σταθερά έσοδα από προμήθειες. Τα καθαρά έσοδα από τόκους συνέχισαν να υποβοηθούνται από την έντονα ανοδική κλίση της καμπύλης αποδόσεων αλλά και από τα ακόμη σχετικά μεγάλα περιθώρια επιτοκίων που εφαρμόζουν οι τράπεζες για τη χορήγηση νέων δανείων. Επίσης, υπήρξαν ενδείξεις ότι ο ρυθμός αύξησης των στεγαστικών δανείων ενδέχεται να έφθασε σε σημείο καμψής στα μέσα του 2010, παρόλο που παρατηρήθηκαν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των χωρών-μελών, ενώ οι τραπεζικές χορηγήσεις προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανέκαμψαν με πολύ βραδύτερους ρυθμούς<sup>168</sup>. Τέλος, οι μεγάλοι και σύνθετοι τραπεζικοί όμιλοι ωφελήθηκαν από τη σημαντική μείωση του κόστους του κινδύνου, λόγω της θετικής εξέλιξης του πιστωτικού κύκλου αλλά και της ανάκαμψης της οικονομίας (π.χ. σταθεροποίηση των ποσοστών αθέτησης και πτώση των δανείων σε καθυστέρηση). Εντούτοις, τα έσοδά τους από χρηματοοικονομικές συναλλαγές κατέγραψαν θεαματική πτώση το β' τρίμηνο του 2010, η οποία αντιστράφηκε μόνο εν μέρει το γ' τρίμηνο. Η εξέλιξη αυτή οφειλόταν στο μειωμένο όγκο των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και πολλά ιδρύματα εξακολούθησαν να καταγράφουν ζημίες σε ορισμένες τοποθετήσεις τους. Οι δείκτες φερεγγυότητας των μεγάλων και σύνθετων τραπεζικών ομίλων σημείωσαν γενικευμένη περαιτέρω βελτίωση τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2010, χάρη στα παρακρατούμενα κέρδη και τις προσπάθειες των τραπεζών να αντλήσουν νέα κεφάλαια. Μια ενδεχόμενη ανάσχεση της πρόσφατης ανάκαμψης που παρατηρείται στην κερδοφορία των μεγάλων και σύνθετων τραπεζικών ομίλων θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στην παροχή χρηματοδότησης προς την πραγματική οικονομία. Εξάλλου, η ποιοτική βελτίωση της έκθεσης των τραπεζών στον πιστωτικό κίνδυνο παραμένει εύθραυστη σε αρκετές χώρες.

### 6.1.2 Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα

Όσον αφορά τα λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η κατάσταση του τομέα των ασφαλίσεων της ζώνης του ευρώ σταθεροποιήθηκε το 2010. Ωστόσο, οι επιδόσεις των ασφαλιστικών εταιριών παρουσίασαν διαφορές μεταξύ τους και η περιορισμένη οικονομική δραστηριότητα εξακολούθησε να επηρεάζει δυσμενώς την παραγωγή ασφαλίσεων (**underwriting**). Τα οικονομικά αποτελέσματα των ασφαλιστικών εταιριών υποβοηθήθηκαν όμως από τις σχετικά συγκρατημένες ζημίες και το σταθερό εισόδημα από επενδύσεις. Συνολικά, η κερδοφορία των μεγάλων ασφαλιστικών επιχειρήσεων παρέμεινε εύρωστη ολόκληρο το 2010. Πέραν τούτου, οι κεφαλαιακές τους θέσεις διατηρήθηκαν επίσης αμετάβλητες και εμφανίζονταν, κατά μέσο όρο, ικανές να εξασφαλίσουν ένα εύλογο επίπεδο ανθεκτικότητας.

Όσον αφορά το μέλλον, εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι και προκλήσεις για τον τομέα των ασφαλίσεων της ζώνης του ευρώ, γεγονός που ενισχύει σε κάποιο βαθμό την αβεβαιότητα για τις προοπτικές του τομέα. Συγκεκριμένα, τα χαμηλά επίπεδα αποδόσεων των κρατικών ομολόγων πιστοληπτικής διαβάθμισης AAA συνέχισαν να δημιουργούν δυσχέρειες στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις (και τα ταμεία συντάξεων) που είχαν μεγάλο απόθεμα συμβολαίων με εγγυημένες αποδόσεις παραπλήσιες ή υψηλότερες από τα τρέχοντα μακροπρόθεσμα επιτόκια μηδενικού κινδύνου. Παράλληλα, η συγκρατημένη ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και η αβεβαιότητα που την περιβάλλει, συνεχίζει να επηρεάζει δυσμενώς την παραγωγή ασφαλίσεων (**underwriting**) των ασφαλιστικών επιχειρήσεων της ζώνης του ευρώ.

<sup>168</sup> *Sabatini, D.: Price transparency: Feedback on implementation by CSDs, ICSDs and CCPs (2007), p.110*

Ο τομέας των αμοιβαίων κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνων (**hedge funds**) συνέχισε να ανακάμπτει το 2010. Οι μέσες επενδυτικές επιδόσεις δεν ήταν τόσο εντυπωσιακές όσο το 2009, αλλά οι επενδυτές εξακολούθησαν να επανέρχονται στον τομέα αυτό και οι ετήσιες καθαρές ροές έγιναν εκ νέου θετικές. Ωστόσο, οι επενδυτές έτειναν να προτιμούν κυρίως μεγαλύτερα αμοιβαία κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνων, η αύξηση των οποίων ενδέχεται να υποδηλώνει και αυξημένους συνακόλουθους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Επιπροσθέτως, υπό συνθήκες χαμηλών ονομαστικών επιτοκίων και αυξανόμενης ανοχής του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου από τις τράπεζες-βασικούς διαμεσολαβητές (**prime broker banks**), τα περιορισμένα διαθέσιμα στοιχεία για τη μόχλευση των αμοιβαίων κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνων υποδηλώνουν μια σταδιακή νέα αύξηση της μόχλευσης του τομέα αυτού, και άρα της ευπάθειάς του στους διάφορους κινδύνους που συνδέονται με την αυξημένη μόχλευση.

### 6.1.3 Ρυθμίσεις για τη Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα

Το 2010 η ΕΕ ξεκίνησε μια ευρείας κλίμακας αναμόρφωση του πλαισίου της για την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση κρίσεων. Η μεταρρύθμιση – που εκτείνεται σε χρονικό ορίζοντα λίγων ετών, όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN της 18.5.2010 – επικεντρώνεται σε τρεις βασικούς άξονες: α) την υλοποίηση ενός πλαισίου για το συντονισμό της πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, β) την ενίσχυση του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ και γ) τη δημιουργία μηχανισμών που να διασφαλίζουν ότι το καθαρό κόστος των χρηματοπιστωτικών κρίσεων θα βαρύνει το χρηματοπιστωτικό τομέα. Στη διάρκεια του έτους η ΕΚΤ συμμετείχε ενεργά και στους τρεις αυτούς άξονες. Ειδικότερα, η ΕΚΤ στήριξε

την υλοποίηση ενός ολιστικού πλαισίου για το συντονισμό της πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ σε σχέση με την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση κρίσεων, το οποίο θα προβλέπει ισχυρότερο συντονιστικό ρόλο για το Συμβούλιο ECOFIN όσον αφορά τις πολιτικές για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, καθώς και την καθιέρωση συντονιστικών μηχανισμών με σκοπό τη σαφή περιγραφή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των διαφόρων κοινοτικών και εθνικών οργάνων. Σχετικά με αυτό το θέμα, η δημιουργία διασυνοριακών ομάδων σταθερότητας – όπως ορίζονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας του 2008 που αφορά τη διασυνοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα<sup>169</sup> – για όλους τους μεγάλους διασυνοριακούς χρηματοπιστωτικούς ομίλους της ΕΕ μέχρι τα μέσα του 2011, σε συνδυασμό με την υπογραφή εθελοντικών συμφωνιών διασυνοριακής συνεργασίας (**“Voluntary Specific Cooperation Agreements”**), θεωρήθηκε χρήσιμη για την ενίσχυση του συντονισμού των πολιτικών σε διμερή/πολυμερή βάση<sup>170</sup>. Στον τομέα της κανονιστικής ρύθμισης, το Φεβρουάριο του 2011 το Ευρωσύστημα συμμετείχε στη δημόσια διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη δημιουργία ενός κοινοτικού πλαισίου για τη διαχείριση διασυνοριακών κρίσεων στον τραπεζικό τομέα<sup>171</sup>.

<sup>169</sup> Βλ. Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των αρχών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των κεντρικών τραπεζών και των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη διασυνοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ECFIN/CEFCPE(2008)REP/53106), Βρυξέλλες, 1.6.2008.

<sup>170</sup> Στις 17.8.2010 ιδρύθηκε η πρώτη διασυνοριακή ομάδα σταθερότητας – η Διασυνοριακή Ομάδα Σταθερότητας Σκανδιναβικών και Βαλτικών Χωρών – με την υπογραφή συμφωνίας μεταξύ των αρχών της Δανίας, της Εσθονίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Λεττονίας, της Λιθουανίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας.

<sup>171</sup> Στις 20.10.2009 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση σχετικά με την ανακοίνωσή της με τίτλο “Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διαχείριση διασυνοριακών κρίσεων στον τραπεζικό τομέα”, που καλύπτει μια σειρά θεμάτων σε τρεις βασικούς τομείς: α) έγκαιρη παρέμβαση, β) εξυγίανση προβληματικών τραπεζών (bank resolution) και γ) αφερεγγυότητα.

Το Ευρωσύστημα στήριξε την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλάβει πρωτοβουλία προκειμένου να αναπτύξει ένα πλαίσιο εξυγίανσης προβληματικών τραπεζών (bank resolution) στην ΕΕ και να αντιμετωπίσει τα εμπόδια για την αποτελεσματική διαχείριση των κρίσεων που πλήττουν διασυνοριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ. Επίσης, το Ευρωσύστημα πρότεινε διάφορους τρόπους για την αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν εργαλεία έγκαιρης παρέμβασης, μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων εντός του ίδιου ομίλου, εξυγίανση τραπεζών (bank resolution)<sup>172</sup> και αφερεγγυότητα.

Το Μάιο του 2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση σχετικά με τη σύσταση ταμείων εξυγίανσης τραπεζών, προτείνοντας τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού δικτύου κεφαλαιοποιητικών συστημάτων το οποίο θα χρηματοδοτείται εκ των προτέρων από την αξιοποίηση των εισφορών του χρηματοπιστωτικού τομέα, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι οι περιπτώσεις πτωχεύσεων τραπεζών στο μέλλον δεν θα επιβαρύνουν τους φορολογούμενους ούτε θα αποσταθεροποιούν το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Στην ίδια κατεύθυνση, τον Ιούνιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν συστήματα εισφορών και φόρων επί των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, με σκοπό το δίκαιο καταμερισμό των βαρών και τη δημιουργία κινήτρων για τον περιορισμό του συστημικού κινδύνου<sup>173</sup>. Επ’ αυτού του θέματος, η ΕΚΤ αναγνώρισε την ανάγκη συντονισμού των διαφόρων πρωτοβουλιών που έχουν ήδη αναλάβει οι χώρες για να μετριάσουν τον κίνδυνο στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ των εθνικών τραπεζικών αγορών, καθώς και τον κίνδυνο παρακώλυσης της διασυνοριακής συνεργασίας σε περιόδους κρίσης. Προς το σκοπό αυτό, η ΕΚΤ συμμετείχε ενεργά στις δραστηριότητες της ad hoc ομάδας εργασίας της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής (ΟΔΕ) για τη διαχείριση κρίσεων, παρακολουθώντας τα διάφορα συστήματα επιβολής εισφορών στην ΕΕ και εισηγήθηκε πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης βραχυπρόθεσμων ζητημάτων όπως είναι η διπλή φορολογία και η εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού. Τον Οκτώβριο του 2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με ένα

νέο “Πλαίσιο της ΕΕ για τη διαχείριση κρίσεων στο χρηματοπιστωτικό τομέα”, το οποίο παραθέτει τα κύρια στοιχεία της αναμόρφωσης που θα συμπεριληφθεί στις νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ το 2011. Πέρα από την άμεση προτεραιότητα θέσπισης αποτελεσματικών μηχανισμών διαχείρισης κρίσεων σε όλα τα κράτη-μέλη, η ανακοίνωση περιλαμβάνει επίσης ένα σχέδιο δράσης που αποτυπώνει από πιο μακροπρόθεσμη σκοπιά ορισμένες σημαντικές προκλήσεις οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να επιτευχθεί η ομαλή διαχείριση των κρίσεων. Το Ευρωσύστημα υποστηρίζει την πρόταση που εισηγήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με στόχο την ενίσχυση του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ για τη διαχείριση και επίλυση κρίσεων. Ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης κρίσεων θα εξασφάλιζε, μεταξύ άλλων, ότι ακόμη και στην περίπτωση ενός συστημικού ενδιαφέροντος διασυννοριακού ιδρύματος η επίλυση της κρίσης είναι τελικά εφικτή και αξιόπιστη επιλογή. Η επίτευξη του στόχου αυτού προϋποθέτει όχι μόνο πιο αποτελεσματικά εργαλεία στη διάθεση των αρχών, αλλά και διατάξεις που να προάγουν τη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών σε καταστάσεις κρίσης. Σχετικά με τις τεχνικές λεπτομέρειες αυτής της πρότασης η Επιτροπή ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση στις 6.1.2011<sup>174</sup>. Το Δεκέμβριο του 2010, το Συμβούλιο ECOFIN, στα συμπεράσματά του για την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση κρίσεων, υποστήριξε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο επερχόμενο νομοθετικό της έργο και κάλεσε την ΟΔΕ να συνεχίσει να παρακολουθεί τα εθνικά συστήματα τραπεζικών εισφορών και φόρων, ιδίως όσον αφορά την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού και το συντονισμό<sup>175,176</sup>.

<sup>172</sup> Ως εξυγίανση τραπεζών νοούνται μέτρα που λαμβάνουν οι αρμόδιες εθνικές αρχές προκειμένου να διαχειριστούν μια κρίση σε ένα πιστωτικό ίδρυμα, να περιορίσουν τις επιπτώσεις της στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και, όπου είναι αναγκαίο, να διευκολύνουν την ομαλή εκκαθάριση του συνόλου ή μέρους του ιδρύματος.

<sup>173</sup> Με εξαίρεση την Τσεχία, η οποία διατήρησε το δικαίωμα να μην εισαγάγει αυτά τα μέτρα.

<sup>174</sup> Αναλυτικότερα βλ. στο δικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (<http://ec.europa.eu>).

<sup>175</sup> Βλ. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση κρίσεων, 3054η σύνοδος του Συμβουλίου ECOFIN, Βρυξέλλες, 7.12.2010.

<sup>176</sup> ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2010, ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ, σ.5

## **7 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία σταθεροποίηση στο τραπεζικό σύστημα, αλλά η ευρωπαϊκή βιομηχανία διακανονισμού είναι ακόμα τεμαχισμένη, καθώς παρουσιάζει πολλές ανεπάρκειες στο διασυννοριακό διακανονισμό. Η εισαγωγή του CCP στην Ευρώπη έχει βελτιώσει σημαντικά τον διακανονισμό αξιογράφων, με τη μείωση κινδύνου.

Η εφαρμογή του ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας για την εκκαθάριση και τον διακανονισμό από τη μετα-εμπορική βιομηχανία στοχεύει στην βελτίωση της διαφάνειας των τιμών, τη διαλειτουργικότητα, και το ξετύλιγμα υπηρεσιών. Ο κώδικας δεοντολογίας εφαρμόζεται αυτήν την περίοδο. Από τώρα τα πρώτα δύο στάδια του κώδικα εφαρμόζονται. Αυτό δείχνει ότι η πρώτη φάση του κώδικα δεοντολογίας δεν εφαρμόζεται πλήρως από διάφορες οργανώσεις. Επιπλέον, δείχνει ότι η σύγκριση των τιμών των συμμετεχόντων στην παρούσα κατάσταση δεν οφείλεται πιθανόν στις διαφορές όσον αφορά την δομή, το σχήμα, τη σειρά και το πεδίο.

Το T2S, ως κεντρική τεχνική πλατφόρμα διακανονισμού για τα αξιόγραφα θα μπορούσε να ασκήσει διαφορετική επίδραση στον διακανονισμό των ευρωπαϊκών τίτλων. Η πλατφόρμα θα μπορούσε να βοηθήσει να δημιουργήσει μια ενσωματωμένη διαδικασία διακανονισμού και να απομακρύνει τυχόν τεχνικά εμπόδια και δυσκολίες στο διασυνοριακό διακανονισμό αξιογράφων. Για την επιτυχία του T2S, η συμμετοχή όλων των CSD είναι ουσιαστική για την επίτευξη των στοχευμένων αποτελεσμάτων. Αν όχι όλα, τα περισσότερα CSD που συμμετέχουν στην πλατφόρμα δείχνουν ότι το κόστος ανά συναλλαγή της νέας πλατφόρμας είναι υψηλότερο απ'ότι στις σημερινές εγχώριες τιμές ορισμένων CSD.

Η πλατφόρμα T2S στέκεται σε αντίθεση με τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της βιομηχανίας για να φέρει περισσότερο ανταγωνισμό στις αγορές τίτλων με την εφαρμογή του MiFID και της υιοθέτησης στη βιομηχανία διακανονισμού μέσω του κώδικα δεοντολογίας. Πρέπει επίσης να θεωρηθεί ότι η βιομηχανία διακανονισμού κάνει μεγάλες προσπάθειες να βελτιώσει τις τεχνικές πλατφόρμες και να αυξήσει τη χρήση προτύπων για την επικοινωνία, ως μία ενιαία μηχανή διακανονισμού της ευρωπαϊκής ομάδας εκκαθάρισης και του SWIFT. Έτσι, θα καταργηθούν τυχόν τεχνικά εμπόδια που μπορεί να παρουσιάζονται στο διασυνοριακό διακανονισμό.

Πάνω από δέκα χρόνια μετά την εισαγωγή του ευρώ και παρά τη δημιουργία ενός ενιαίου νομίσματος σε 17 χώρες, η υπηρεσία παροχής ολοκλήρωσης των συναλλαγών παραμένει ιδιαίτερα κατακερματισμένη κατά μήκος των εθνικών γραμμών. Οι κύριες συνέπειες αυτής της έλλειψης ολοκλήρωσης είναι:

- **Πολύ υψηλό κόστος του διασυνοριακού διακανονισμού αξιογράφων** - Σήμερα, ο διακανονισμός μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών είναι εξαιρετικά περίπλοκη, με τη συμμετοχή τουλάχιστον δύο CSD και πολύ συχνά επίσης μία ή περισσότερων τραπεζών θεματοφυλακής. Επιπλέον, ο διακανονισμός είναι εκ των πραγμάτων ένα εθνικό μονοπώλιο, με σχεδόν καθόλου ανταγωνισμό μεταξύ των ευρωπαϊκών παρόχων. Για τους λόγους αυτούς, σήμερα τα διασυνοριακά τέλη διακανονισμού είναι πολλές φορές υψηλότερα απ'ότι οι οικιακές δαπάνες. Επιπλέον, είναι πολύ υψηλότερα απ'ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες, η οποία έχει ήδη μια πολύ σωστή και ορθολογική υποδομή εκκαθάρισης και διακανονισμού αξιογράφων.
- **Σύνθετες διαδικασίες όσον αφορά τον διακανονισμό αξιογράφων και υψηλό επίπεδο κινδύνου** - Το υψηλό κόστος του διασυνοριακού διακανονισμού προκαλείται από την έλλειψη εναρμόνισης σε νομικό, τεχνικό και δημοσιονομικό επίπεδο. Η μη-ομογενή πρακτική της αγοράς κάνουν τον διακανονισμό περίπλοκο και κατά συνέπεια προκαλεί ένα υψηλό επίπεδο κινδύνου.

Με το T2S θα μπουν φραγμοί μεταξύ των χωρών και θα εξαλείψει τις διαφορές μεταξύ του εγχώριου και του διασυνοριακού διακανονισμού αξιογράφων, προσφέροντας μια λύση για τα μειονεκτήματα του τρέχοντος κατακερματισμού. Το T2S θα μειώσει το κόστος του διακανονισμού σε πολύ μεγάλο βαθμό. Θα μειώσει τα διασυνοριακά τέλη διακανονισμού με την πλήρη αξιοποίηση των οικονομιών κλίμακας που προκύπτουν από τη χρήση ενός και μόνο πλατφόρμα διακανονισμού IT. Με άλλα λόγια, ένα ενιαίο σύνολο προτύπων και ένα ενιαίο πλαίσιο λειτουργίας. Το T2S θα οδηγήσει επίσης σε μια γενικότερη μείωση του συνολικού κόστους για το διακανονισμό. Το T2S θα αποτελέσει καταλύτη για την εναρμόνιση σε όλη την Ευρώπη, θα συμβάλει στην άρση των υφιστάμενων εμποδίων και της αναποτελεσματικότητας και θα δημιουργήσει μια ενιαία, υγιή και ανταγωνιστική χρηματοοικονομική αγορά στην Ευρώπη.

Το T2S θα έχει θετικό αντίκτυπο στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η οποία θεωρείται από την αγορά ως αναγκαία ενόψει της πρόσφατης χρηματοπιστωτικής αναταραχής. Το T2S θα εγκαταστήσει αποκλειστικά χρήματα σε κεντρικές τράπεζες και προσφέρει τις πιο προηγμένες προδιαγραφές τόσο σε ανθεκτικότητα και διαθεσιμότητα, αλλά και επιχειρηματική ασφάλεια. Θα μειώσει σημαντικά τους κινδύνους που εξακολουθούν να επηρεάζουν το διασυνοριακό διακανονισμό σήμερα. Θα επιτρέψει στις τράπεζες να βελτιστοποιήσουν τη ρευστότητά τους με μεγαλύτερη εγγύηση.

Θα προωθήσει τη μεγαλύτερη διαφοροποίηση και τον επιμερισμό των οποιοδήποτε κινδύνων που μπορεί να παρουσιαστούν κατά την εφαρμογή του.

Το T2S θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό, το άνοιγμα νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και τέλος προς όφελος των τελικών ευρωπαϊκών επενδυτών. Επομένως, το T2S θα έχει ένα θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης γενικότερα.

Ο στόχος αυτής της εργασίας ήταν να τονίσω ότι η ενιαία πλατφόρμα T2S προσφέρει ένα πλήρες φάσμα παροχών, προκαλώντας όχι μόνο οφέλη ως προς τις τιμές, αλλά και μείωση του κινδύνου. Ακόμη, θα εξοικονομεί μεγαλύτερες εγγυήσεις στην αγορά και θα υπάρχουν ανταγωνιστικά και επιχειρηματικά οφέλη. Το T2S θα μειώσει το ποσό αδράνειας που παρουσιάζεται σε πολλαπλά CSD και CCP, θα βελτιώσει αισθητά τη διασυννοριακή χρήση ως προς τον τομέα της ασφάλειας, θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα του διακανονισμού και θα μειώσει τον αριθμό των αποτυχημένων συναλλαγών. Σε μια εποχή που επικρατεί κρίση, η ζήτηση για υψηλή ποιότητα συνεχώς αυξάνεται.

Το T2S θα δημιουργήσει, επίσης, εξοικονόμηση κόστους για το χρηματοπιστωτικό κλάδο, μέσω του πολλαπλών γραφείων σε όλη την Ευρώπη. Σε συνδυασμό με την προσπάθεια για περαιτέρω εναρμόνιση, το T2S θα αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα προς μια πλήρως αυτοματοποιημένη διαδικασία διευθέτησης αξιολογίων. Το T2S θα κάνει τις αγορές πιο ασφαλείς με τη μείωση του αντισυμβαλλομένου και μείωση του παράγοντα κινδύνου ως προς την διαδικασία του διακανονισμού, παρέχοντας έτσι μια ισχυρή λύση επιχειρηματικής συνέχειας. Φυσικά, ένα από τα πιο σημαντικά οφέλη του προγράμματος T2S είναι η μείωση των τελών κατά την διαδικασία του διακανονισμού. Από αυτή την άποψη, το T2S έχει ήδη προετοιμάσει το έδαφος με ένα πολύ άπαχο και χαμηλό τιμοκατάλογο, ώστε η ενιαία αυτή πλατφόρμα να παράγει και να διαφοροποιήσει την κλίμακα οικονομίας. Αλλά για να επιτευχθεί αυτή μείωση όσο το δυνατόν νωρίτερα, αλλά και μακροπρόθεσμα, θα πρέπει να είναι αποτελεσματική η αναμόρφωση του CSD.

Ο συνδυασμός του T2S και της νέας νομοθεσίας όσον αφορά το CSD θα αλλάξει δραματικά το ανταγωνιστικό περιβάλλον για τα ευρωπαϊκά CSD και αυτό θα πρέπει να χαρακτηρίζεται σαν υψηλότερο βαθμό ελευθερίας για όλους τους συμμετέχοντες. Οι πελάτες δεν θα αναγκάζονται να χρησιμοποιούν τις εθνικές υποδομές. Αποτέλεσμα του T2S είναι να ανέβει η αλυσίδα αξιών. Ο κανονισμός CSD θα χορηγεί στους εκδότες τη δυνατότητα να εκδίδουν στοιχεία του σύμφωνα με την επιλογή τους. Οι κανόνες του παιχνιδιού αλλάζουν, και αυτό ανοίγει νέες προοπτικές. Το αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί από το πόσο γρήγορα και αποτελεσματικά το σύστημα αυτό θα λειτουργήσει μέσα στην αγορά. Θα είναι μια διαδικασία κατά την οποία το μέγεθος δεν είναι κατ' ανάγκη εγγύηση για την επιτυχία, αλλά μάλλον στρατηγική ευελιξία. Είναι απίθανο ότι όλα τα CSD θα συνεχίσουν να ασκούν τις δραστηριότητές τους σε τρέχουσα μορφή. Μόνο ο ισχυρότερος θα πετύχει - εκείνοι που είναι σε θέση να προσαρμοστούν με το T2S σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς.

Το T2S είναι μία ενιαία πλατφόρμα διακανονισμού που θα επιφέρει μετασχηματισμούς στις χρηματοπιστωτικές αγορές της Ευρώπης, παρέχοντας ένα ευρύ φάσμα παροχών. Για πρώτη φορά, θα δημιουργηθεί μια ολοκληρωμένη αγορά διακανονισμού αξιολογίων. Επίσης, θα καταστήσει τις αγορές πιο ασφαλείς και πιο αποτελεσματικές. Ιδιαίτερη προσοχή έχει επικεντρωθεί μέχρι στιγμής για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας που επιτυγχάνεται από τη μείωση του κόστους διακανονισμού, αλλά είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι το T2S θα δημιουργήσει επίσης σημαντική εξοικονόμηση στις τράπεζες. Προκειμένου, να παρέχονται νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες για όλους σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον μετά τη συναλλαγή. Τέλος, το T2S θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**

### **Α) Διατάξεις που εκδόθηκαν από την ΕΚΤ**

Ο παρακάτω κατάλογος περιέχει τις νομικές πράξεις που εκδόθηκαν από την ΕΚΤ το 2010 και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντίτυπα τευχών της Επίσημης Εφημερίδας διατίθενται από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατάλογος όλων των νομικών πράξεων που έχει εκδώσει η ΕΚΤ από την ίδρυσή της και οι οποίες δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (“**Legal framework**”).<sup>177</sup>

Αριθμός	Τίτλος	Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα
EKT/2010/1	Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 4ης Μαρτίου 2010 που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή EKT/2000/7 σχετικά με τα μέσα και τις διαδικασίες νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος	L 63, 12.3.2010, σελ. 22
EKT/2010/2	Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 21ης Απριλίου 2010 σχετικά με το TARGET2-Securities	L 118, 12.5.2010, σελ. 65
EKT/2010/3	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 8ης Μαΐου 2010 σχετικά με προσωρινά μέτρα που αφορούν την καταλληλότητα των εμπορεύσιμων χρεογράφων που εκδίδει ή εγγυάται η ελληνική κυβέρνηση	L 117, 11.5.2010, σελ. 102
EKT/2010/4	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 10ης Μαΐου 2010 σχετικά με τη διαχείριση συγκεντρωμένων διμερών δανείων προς όφελος της Ελληνικής Δημοκρατίας και την τροποποίηση της απόφασης EKT/2007/7	L 119, 13.5.2010, σελ. 24
EKT/2010/5	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 14ης Μαΐου 2010 σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος για τις αγορές τίτλων	L 124, 20.5.2010, σελ. 8
EKT/2010/6	Σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 1ης Ιουλίου 2010 προς το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τους εξωτερικούς ελεγκτές της Národná banka Slovenska	C 184, 8.7.2010, σελ. 1
EKT/2010/7	Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 23ης Ιουλίου 2010 που τροποποιεί τον κανονισμό EKT/2001/18 σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία επιτοκίων εφαρμοζόμενων από τα νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε καταθέσεις και δάνεια που αφορούν νοικοκυριά και μη χρηματοδοτικές εταιρίες	J L 196, 28.7.2010, σελ. 23
EKT/2010/8	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 27ης Ιουλίου 2010 που τροποποιεί την απόφαση EKT/2007/5 για τη θέσπιση των κανόνων περί ανάθεσης συμβάσεων	L 238, 9.9.2010, σελ. 14
EKT/2010/9	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 29ης Ιουλίου 2010 σχετικά με την πρόσβαση σε ορισμένα στοιχεία του TARGET2 και τη χρήση αυτών	L 211, 12.8.2010, σελ. 45
EKT/2010/10	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 19ης Αυγούστου 2010 σχετικά με τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων	L 226, 28.8.2010, σελ. 48



Αριθμός	Τίτλος	Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα
EKT/2010/11	Σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 23ης Αυγούστου 2010 προς το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τους εξωτερικούς ελεγκτές της Banca d'Italia	C 233, 28.8.2010, σελ. 1
EKT/2010/12	Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 15ης Σεπτεμβρίου 2010 που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή EKT/2007/2 σχετικά με το Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο (TARGET2)	L 261, 5.10.2010, σελ. 6
EKT/2010/13	Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 16ης Σεπτεμβρίου 2010 που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή EKT/2000/7 σχετικά με τα μέσα και τις διαδικασίες νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος	L 267, 9.10.2010, σελ. 21
EKT/2010/14	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 16ης Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας των τραπεζογραμματίων ευρώ και την εκ νέου θέση αυτών σε κυκλοφορία	L 267, 9.10.2010, σελ. 1
EKT/2010/15	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 21ης Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με τη διαχείριση δανείων του ΕΤΧΣ προς κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ	L 253, 28.9.2010, σελ. 58
EKT/2010/16	Σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 8ης Οκτωβρίου 2010 προς το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τους εξωτερικούς ελεγκτές της Besti Bank	C 282, 19.10.2010, σελ. 1
EKT/2010/17	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 14ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με τη διαχείριση των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων που διενεργεί η Ένωση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης	L 275, 20.10.2010, σελ. 10
EKT/2010/18	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 26ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή ελάχιστων αποθεματικών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μετά την εισαγωγή του ευρώ στην Εσθονία	L 285, 30.10.2010, σελ. 37
EKT/2010/19	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 2ας Νοεμβρίου 2010 που τροποποιεί την απόφαση EKT/2007/7 σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις του TARGET2-EKT	L 290, 6.11.2010, σελ. 53
EKT/2010/20	Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 11ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με το νομικό πλαίσιο για τη λογιστική παρακολούθηση και την υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (αναδιτύπωση)	L 35, 9.2.2011, σελ. 31
EKT/2010/21	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 11ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (αναδιτύπωση)	L 35, 9.2.2011, σελ. 1

Αριθμός	Τίτλος	Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα
EKT/2010/22	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 25ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με τη διαδικασία πιστοποίησης ποιότητας όσον αφορά τους φορείς παραγωγής τραπεζογραμματίων ευρώ	L 330, 15.12.2010, σελ. 14
EKT/2010/23	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 25ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (αναδιατύπωση)	L 35, 9.2.2011, σελ. 17
EKT/2010/24	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 25ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την ενδιάμεση διανομή του εισοδήματος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ και από την αγορά τίτλων βάσει του προγράμματος για τις αγορές τίτλων (αναδιατύπωση)	L 6, 11.1.2011, σελ. 35
EKT/2010/25	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 29ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την έγκριση της ποσότητας των κερμάτων που πρόκειται να εκδοθούν το 2011	L 318, 4.12.2010, σελ. 52
EKT/2010/26	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 13ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την αύξηση του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας	L 11, 15.1.2011, σελ. 53
EKT/2010/27	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 13ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την καταβολή της αύξησης του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ	L 11, 15.1.2011, σελ. 54
EKT/2010/28	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 13ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την καταβολή του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ	L 11, 15.1.2011, σελ. 56
EKT/2010/29	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 13ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ (αναδιατύπωση)	L 35, 9.2.2011, σελ. 26
EKT/2010/30	Κατευθυντήρια γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 13ης Δεκεμβρίου 2010 που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή EKT/2000/7 σχετικά με τα μέσα και τις διαδικασίες νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος	L 336, 21.12.2010, σελ. 63
EKT/2010/31	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 20ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με το άνοιγμα λογαριασμών για την επεξεργασία πληρωμών συνδεδεμένων με δάνεια του EFSF σε κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ	L 10, 14.1.2011, σελ. 7
EKT/2010/32	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 22ας Δεκεμβρίου 2010 για τροποποίηση της απόφασης EKT/2009/25 σχετικά με την έγκριση της ποσότητας των κερμάτων που πρόκειται να εκδοθούν το 2010	L 343, 29.12.2010, σελ. 78
EKT/2010/33	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 27ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με τη διαβίβαση εμπιστευτικών δεδομένων βάσει του κοινού πλαισίου όσον αφορά τα μητρώα επιχειρήσεων για στατιστικούς σκοπούς	L 6, 11.1.2011, σελ. 37
EKT/2010/34	Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 31ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την καταβολή κεφαλαίου, τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων και τις εισφορές στα αποθεματικά και στους εξομοιωμένους προς αυτά λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από την Eesti Pank	L 11, 15.1.2011, σελ. 58

<sup>177</sup> Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με αριθ. πρωτ. 2/95173/0023/Α.

**B) Αποφάσεις της ΕΚΤ για το T2S****ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ της 20ής Απριλίου 2011 σχετικά με την επιλογή των παροχών υπηρεσιών δικτύου του Target2-Securities (ΕΚΤ/2011/5), (2011/295/ΕΕ)**

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), και ιδίως τα άρθρα 3.1, 12.1, 17, 18 και 22,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το Target2-Securities (εφεξής το «T2S») στόχο έχει να διευκολύνει την ενοποίηση των διαδικασιών κατά το στάδιο που έπεται της διαπραγμάτευσης, παρέχοντας τις βασικές εργασίες διακανονισμού συναλλαγών σε μετρητά και τίτλους σε χρήμα κεντρικής τράπεζας σε ουδέτερη και διασυνοριακή βάση, πανευρωπαϊκά, προκειμένου τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ) να είναι σε θέση να παρέχουν στους πελάτες τους εναρμονισμένες και τυποποιημένες υπηρεσίες διακανονισμού με παράδοση έναντι ταυτόχρονης πληρωμής σε ένα άρτιο τεχνικό περιβάλλον με διασυνοριακές δυνατότητες.

(2) Το Φεβρουάριο του 2010, στο πλαίσιο της τρίτης ενδιάμεσης έκθεσης προόδου του T2S, το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S αποφάσισε ότι η Deutsche Bundesbank, η Banco de España, η Banque de France και η Banca d'Italia (εφεξής οι «4ΚΤ») θα προέβιαναν στις απαραίτητες προετοιμασίες για την επιλογή έως και τριών παροχών υπηρεσιών δικτύου του T2S, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σύνδεσης στην πλατφόρμα T2S, και ότι η Banca d'Italia θα ηγείτο της διαδικασίας επιλογής.

(3) Στο πλαίσιο της τέταρτης έκθεσης προόδου του T2S, το διοικητικό συμβούλιο, κατά τη συνεδρίασή του της 21ης Απριλίου 2010, αποφάσισε ότι για την παροχή υπηρεσιών δικτύου του T2S θα διενεργείτο διαγωνισμός, κατόπιν του οποίου θα χορηγούνταν έως και τρεις άδειες.

(4) Τον Ιούλιο του 2010, στο πλαίσιο της πέμπτης έκθεσης προόδου του T2S, το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S αποφάσισε ότι η Banca d'Italia θα ενεργούσε ως εκτελεστικός βραχίονας του Ευρωσυστήματος στη διαδικασία επιλογής. Επίσης, αποφάσισε ότι το ίδιο αυτό συμβούλιο θα ήταν υπεύθυνο για τον ορισμό των μελών της επιτροπής επιλογής, ενώ οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος θα έφεραν την ευθύνη για τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής και την τελική απόφαση της επιτροπής επιλογής με βάση τα εν λόγω κριτήρια. Η Banca d'Italia θα ήταν υπεύθυνη για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής, η δε συγκεκριμένη ευθύνη της όσον αφορά την εν λόγω διαδικασία θα ήταν διακριτή από την ευθύνη των 4ΚΤ βάσει της συμφωνίας επιπέδου 2 - επιπέδου 3.

(5) Στις 13 Αυγούστου 2010 το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S αποφάσισε ότι η ευθύνη της Banca d'Italia θα πρέπει να διευκρινιστεί περαιτέρω στο πλαίσιο εντολής των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος προς την Banca d'Italia για τη διεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής.

(6) Σκοπός της διαδικασίας επιλογής είναι η ανάθεση σε παροχείς υπηρεσιών δικτύου της παροχής μιας δέσμης προκαθορισμένων υπηρεσιών σύνδεσης, στο πλαίσιο των οποίων οι παροχείς υπηρεσιών δικτύου του T2S σχεδιάζουν, υλοποιούν, παρέχουν και υποστηρίζουν λύσεις σύνδεσης για την ασφαλή ανταλλαγή επιχειρηματικών πληροφοριών μεταξύ των άμεσα συνδεδεμένων συμμετεχόντων στο T2S και της πλατφόρμας T2S.

(7) Παρότι η διαδικασία επιλογής των παροχών υπηρεσιών δικτύου του T2S δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών

και υπηρεσιών<sup>178</sup>, οι κανόνες της εν λόγω οδηγίας, καθώς και οι διαδικασίες που προβλέπονται στην απόφαση ΕΚΤ/2008/17 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 17ης Νοεμβρίου 2008, που καθορίζει το πλαίσιο το οποίο διέπει την κοινή ανάθεση συμβάσεων προμηθειών του Ευρωσυστήματος<sup>179</sup>, όπως και οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις που ενσωματώνουν την οδηγία 2004/18/ΕΚ, εφόσον έχουν εφαρμογή στην εντολοδόχο κεντρική τράπεζα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως γενικές κατευθυντήριες γραμμές.

(8) Το διοικητικό συμβούλιο ανέθεσε τη διεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S στην Banca d'Italia.

(9) Η Banca d'Italia απεδέχθη την ανάθεση των σχετικών καθηκόντων και επιβεβαίωσε τη βούλησή της να ενεργεί σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

### **Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «κεντρική τράπεζα»: η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ή εθνική κεντρική τράπεζα (ΕθνΚΤ) της ζώνης του ευρώ ή άλλη κεντρική τράπεζα που καθιστά διαθέσιμο το νόμισμά της στο T2S· EL L 134/22 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 21.5.2011

β) «κεντρικό αποθετήριο τίτλων» (ΚΑΤ): οντότητα η οποία: i) καθιστά δυνατή την επεξεργασία και το διακανονισμό συναλλαγών σε τίτλους μέσω λογιστικών εγγραφών· ii) παρέχει υπηρεσίες θεματοφύλακα, π.χ. τη διεκπεραίωση διαχειριστικών εταιρικών πράξεων και εξοφλήσεων· και iii) διαδραματίζει ενεργό ρόλο στη διασφάλιση της αρτιότητας των εκδόσεων τίτλων·

γ) «συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S»: διοικητικό όργανο του Ευρωσυστήματος που συστάθηκε με την απόφαση ΕΚΤ/2009/6 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 19ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τη σύσταση του συμβουλίου για το πρόγραμμα Target2-Securities<sup>180</sup>, καθήκον του οποίου είναι η εκπόνηση προτάσεων για το διοικητικό συμβούλιο όσον αφορά κείρια ζητήματα στρατηγικής και η εκτέλεση καθηκόντων αμιγώς τεχνικής φύσης σε σχέση με το T2S, ή το όργανο που θα το διαδεχθεί·

δ) «παροχέας υπηρεσιών δικτύου του T2S»: παροχέας υπηρεσιών δικτύου ο οποίος έχει συμβληθεί σε σύμβαση χορήγησης άδειας για την παροχή υπηρεσιών σύνδεσης·

ε) «υπηρεσίες σύνδεσης»: η παροχή άμεσης δικτυακής σύνδεσης στην πλατφόρμα T2S, την οποία ζητά από ορισμένο παροχέα υπηρεσιών δικτύου του T2S ένας άμεσα συνδεδεμένος συμμετέχων στο T2S, προκειμένου να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του T2S ή να ασκεί καθήκοντα και αρμοδιότητες σε σχέση με τις εν λόγω υπηρεσίες·

στ) «άδεια»: η πράξη με την οποία ένας παροχέας υπηρεσιών δικτύου του T2S αποκτά το δικαίωμα, το οποίο χορηγείται από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος, να παρέχει στους άμεσα συνδεδεμένους συμμετέχοντες στο T2S ένα σύνολο προκαθορισμένων υπηρεσιών σύνδεσης, βάσει των οποίων ο παροχέας υπηρεσιών δικτύου του T2S σχεδιάζει, υλοποιεί, παρέχει και υποστηρίζει λύσεις για την ασφαλή ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων μεταξύ των άμεσα συνδεδεμένων συμμετεχόντων στο

<sup>178</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 134 της 30.4.2004, σ. 114.

<sup>179</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 319 της 29.11.2008, σ. 76.

<sup>180</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, EE L 102 της 22.4.2009, σ. 12.

T2S και της πλατφόρμας T2S·

ζ) «επιτροπή επιλογής»: πενταμελής επιτροπή εμπειρογνομόνων που περιλαμβάνει έναν εκπρόσωπο της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας (ο οποίος εκτελεί καθήκοντα προέδρου), έναν εκπρόσωπο των 4KT, έναν εκπρόσωπο της EPCO, καθώς και δύο εκπροσώπους των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος, που υποδεικνύονται από το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S και διορίζονται επισήμως από την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα·

η) «υπηρεσία συντονισμού προμηθειών του Ευρωσυστήματος» (EPCO): το όργανο που συστάθηκε με την απόφαση EKT/2008/17 για το συντονισμό της κοινής ανάθεσης συμβάσεων προμηθειών του Ευρωσυστήματος·

θ) «κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος»: ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ ή η ΕΚΤ·

ι) «συμφωνία επιπέδου 2 — επιπέδου 3»: συμφωνία προμήθειας και λειτουργίας, την οποία διαπραγματεύεται το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S με τις 4KT, εγκρίνει το διοικητικό συμβούλιο και ακολούθως υπογράφουν οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και οι 4KT. Περιέχει τους πρόσθετους ειδικότερους όρους των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των 4KT, του συμβουλίου για το πρόγραμμα T2S και των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος;

ια) «άμεσα συνδεδεμένος συμμετέχων στο T2S»: κάθε οντότητα εξουσιοδοτημένη να ανταλλάσσει ηλεκτρονικά δεδομένα με την πλατφόρμα T2S·

ιβ) «εντολοδόχος κεντρική τράπεζα»: ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ η οποία διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο υπεύθυνη για τη διεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S και στην οποία εκχωρείται από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος η εξουσία να συνάπτει με τους επιλεγμένους συμμετέχοντες τις συμβάσεις χορήγησης άδειας στο όνομα και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος<sup>181</sup>.

ιγ) «υπηρεσίες T2S»: οι υπηρεσίες που θα παρέχουν οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος στα ΚΑΤ και στις κεντρικές τράπεζες·

ιδ) «σύμβαση χορήγησης άδειας»: σύμβαση που διέπεται από το γερμανικό δίκαιο, την οποία προτείνει το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S και εγκρίνει το διοικητικό συμβούλιο, και η οποία καθορίζει τα αμοιβαία δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος και του οικείου παροχέα υπηρεσιών δικτύου του T2S·

ιε) «επιλεγμένος συμμετέχων»: συμμετέχων στη διαδικασία επιλογής των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S στον οποίο ανατέθηκε σύμβαση χορήγησης άδειας·

ιστ) «προκήρυξη του διαγωνισμού»: η προκήρυξη της διαδικασίας επιλογής, η οποία δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και στην εθνική επίσημη εφημερίδα του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα·

ιζ) «κανόνες ανάθεσης»: οι λεπτομερείς κανόνες που διέπουν τη διαδικασία επιλογής και αποτελούν τμήμα των δημοσιευόμενων πράξεων επιλογής·

ιη) «πράξεις επιλογής»: η ανακοίνωση της ανάθεσης, η προκήρυξη του διαγωνισμού, καθώς και οι κανόνες ανάθεσης με τα παραρτήματα και τα συνημμένα έγγραφά τους·

ιθ) «ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ»: η ΕθνΚΤ κράτους μέλους με νόμισμα το ευρώ<sup>182</sup>.

<sup>181</sup> *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, EE L 102 της 22.4.2009

<sup>182</sup> *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, L 319 της 29.11.2008

κ) «εξακρίβωση της δυνατότητας υλοποίησης της προτεινόμενης λύσης»: δοκιμασία που διενεργεί ο παροχέας υπηρεσιών δικτύου του T2S μετά τη σύναψη της σύμβασης χορήγησης άδειας, προκειμένου να εξακριβωθεί ότι η λύση που προτείνει πληροί τις βασικές απαιτήσεις λειτουργικότητας, ανθεκτικότητας και ασφάλειας·

κα) «ημερομηνία έναρξης λειτουργίας»: ημερομηνία κατά την οποία το πρώτο ΚΑΤ αρχίζει να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες T2S.

#### Άρθρο 2

##### **Εντολοδόχος κεντρική τράπεζα**

Προς όφελος των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος, η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα:

α) διεξάγει τη διαδικασία επιλογής των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S σε πλήρη συνεργασία με το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S και την επιτροπή επιλογής, στο όνομά της και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος, παρέχοντας τους υλικούς και ανθρώπινους πόρους που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι κατά τη διαδικασία επιλογής τηρείται η νομοθεσία που ισχύει στο κράτος μέλος της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας και

β) συνάπτει, σύμφωνα με την απόφαση της επιτροπής επιλογής, την οικεία σύμβαση χορήγησης άδειας στο όνομα και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος, ενώ ο συνολικός αριθμός των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S δεν υπερβαίνει τους δύο σε καμία χρονική στιγμή<sup>183</sup>.

#### Άρθρο 3

##### **Όροι επιλογής και ανάθεσης**

1. Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα διεξάγει τη διαδικασία επιλογής των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S σύμφωνα με τις γενικές αρχές της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης, της ισότιμης πρόσβασης και της απαγόρευσης των διακρίσεων<sup>184</sup>.

2. Ο συνολικός αριθμός των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S δεν υπερβαίνει τους δύο σε καμία χρονική στιγμή.

3. Κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα τηρεί ιδίως τους ακόλουθους όρους:

α) για τη χορήγηση των αδειών διεξάγει ανοικτή διαδικασία κατά την οποία μπορεί να υποβάλλει προσφορά κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας·

β) όλες οι πράξεις επιλογής καταρτίζονται από κοινού από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα και εγκρίνονται από το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S·

γ) οι παροχές υπηρεσιών δικτύου του T2S επιλέγονται με βάση τη χαμηλότερη μέγιστη τιμή για ένα τυποποιημένο σύνολο υπηρεσιών που θα παρέχεται στην κοινότητα των άμεσα συνδεδεμένων συμμετεχόντων στο T2S, σύμφωνα με το μοντέλο που έχει εγκρίνει το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S·

δ) όλες οι πράξεις επιλογής δημοσιεύονται στην αγγλική γλώσσα. Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα μπορεί επίσης να δημοσιεύει την προκήρυξη του διαγωνισμού στην επίσημη γλώσσα της. Οι συμμετέχοντες στη διαδικασία επιλογής υποβάλλουν τις προσφορές τους και όλα τα συμπληρωματικά έγγραφα στην αγγλική γλώσσα·

<sup>183</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L134 της 30.4.2004, σ.51

<sup>184</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1096/1 2010 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2010, ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ.101

ε) η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα διευκρινίζει στην προκήρυξη του διαγωνισμού ότι η διαδικασία επιλογής διεξάγεται στο όνομα και για λογαριασμό της, καθώς και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος·

στ) η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα δημοσιεύει την προκήρυξη του διαγωνισμού τουλάχιστον: i) στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*<sup>185</sup>, ii) στην εθνική επίσημη εφημερίδα που χρησιμοποιείται για τη δημοσίευση προκηρύξεων διαγωνισμού από την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα· iii) σε δύο εθνικές εφημερίδες· και iv) στην εφημερίδα *Financial Times* και στο περιοδικό *The Economist*. Οι πράξεις επιλογής δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας. Η προκήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύεται επίσης στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ, με σύνδεσμο προς το δικτυακό τόπο της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας προκειμένου να είναι δυνατή η πρόσβαση σε όλες τις πράξεις επιλογής·

ζ) η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα απαντά σε διευκρινιστικές ερωτήσεις σχετικά με τη διαδικασία επιλογής οι οποίες αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που αναγράφεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Οι εν λόγω απαντήσεις δημοσιεύονται από την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα και την ΕΚΤ στους δικτυακούς τους τόπους·

η) τα μέλη της επιτροπής επιλογής υποδεικνύονται από το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S και διορίζονται επισήμως από την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα αμέσως μετά το πέρας της περιόδου υποβολής προσφορών·

θ) τα μέλη της επιτροπής επιλογής υποχρεούνται να υπογράψουν την εγκεκριμένη από το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων·

ι) η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα αναλαμβάνει το λειτουργικό τμήμα της διαδικασίας επιλογής·

ια) η επιτροπή επιλογής, μεταξύ άλλων, εξετάζει τα διοικητικά και τεχνικά έγγραφα και αποφασίζει για τον αποκλεισμό από τη διαδικασία επιλογής των συμμετεχόντων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής<sup>186</sup>. Η επιτροπή επιλογής αξιολογεί τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές με βάση τους κανόνες που προβλέπονται στις πράξεις επιλογής. Η επιτροπή επιλογής κατατάσσει τους συμμετέχοντες που δεν έχουν αποκλειστεί από τη διαδικασία επιλογής κατ' αύξουσα σειρά με βάση τις οικονομικές προσφορές τους·

ιβ) Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα κοινοποιεί επισήμως στους ενδιαφερόμενους συμμετέχοντες όλες τις αποφάσεις της επιτροπής επιλογής χρησιμοποιώντας ασφαλές και ταχύ μέσο γραπτής επικοινωνίας.

4. Μετά την κατάταξη των συμμετεχόντων από την επιτροπή επιλογής σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο ια) (προκαταρκτική ανάθεση), η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα, με δική της ευθύνη, πραγματοποιεί εσωτερικό έλεγχο νομιμότητας προκειμένου να εξακριβωθεί η ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής. Εφόσον ο ανωτέρω έλεγχος ολοκληρωθεί επιτυχώς, η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα εκδίδει την τελική ανάθεση και επαληθεύει ότι οι επιλεγμένοι συμμετέχοντες πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής και ότι το περιεχόμενο των υπεύθυνων δηλώσεών τους είναι αληθές. Σε περίπτωση που ο έλεγχος νομιμότητας δεν ολοκληρωθεί επιτυχώς, η τελική ανάθεση αναβάλλεται και η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα ζητά σχετική καθοδήγηση από το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S<sup>187</sup>.

<sup>185</sup> *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, EE L 102 της 22.4.2009, σ.12

<sup>186</sup> *Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση κρίσεων*, 3054η σύνοδος του Συμβουλίου ECOFIN, Βρυξέλλες, 7.12.2010.

<sup>187</sup> *Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των αρχών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των κεντρικών τραπεζών και των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη διασυννοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ECFIN/CEFCPE(2008)REP/53106)*, Βρυξέλλες, 1.6.2008.

5. Για όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη διαδικασία επιλογής, η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό της, καθώς και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος. Επίσης, αναφέρεται σχετικά στο συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S και συμμορφώνεται με τις αποφάσεις που λαμβάνει το τελευταίο.

6. Τα έξοδα που συνδέονται με την εκπλήρωση των καθηκόντων της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής βαρύνουν την ίδια.

#### Άρθρο 4

##### Σύμβαση χορήγησης άδειας

1. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής και ανάθεσης από την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα σύμφωνα με τους προαναφερθέντες όρους, η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα και η επιτροπή επιλογής λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα προπαρασκευαστικά μέτρα προκειμένου η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα να μπορέσει να συνάψει σύμβαση χορήγησης άδειας με καθέναν από τους επιλεγμένους συμμετέχοντες στο όνομα και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος. Προς το σκοπό αυτόν οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος εξουσιοδοτούν την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα, με χωριστό πληρεξούσιο, να συνάψει τις συμβάσεις χορήγησης άδειας στο όνομα και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος (άμεση αντιπροσώπευση).

2. Μετά τη σύναψη της σύμβασης χορήγησης άδειας, ο παροχέας υπηρεσιών δικτύου του T2S προβαίνει στην εξακρίβωση της δυνατότητας υλοποίησης της προτεινόμενης λύσης. Εάν ο παροχέας υπηρεσιών δικτύου του T2S δεν μπορέσει να διεξάγει με επιτυχία την ως άνω διαδικασία εξακρίβωσης, η σύμβαση χορήγησης άδειας λύεται. Στην περίπτωση αυτή η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα χορηγεί άδεια στο συμμετέχοντα στη διαδικασία επιλογής που καταλαμβάνει την αμέσως επόμενη υψηλότερη θέση στον πίνακα κατάταξης μετά τους επιλεγμένους συμμετέχοντες<sup>188</sup>.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων παραγράφων, άδεια που χορηγήθηκε κατά την αρχική διαδικασία επιλογής λήγει επτά έτη μετά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας.

4. Σε περίπτωση πρόωρης λύσης της σύμβασης χορήγησης άδειας που έχει συναφθεί με ορισμένο παροχέα υπηρεσιών δικτύου του T2S, μετά όμως από την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας εξακρίβωσης της δυνατότητας υλοποίησης της προτεινόμενης λύσης, το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S αποφασίζει, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, εάν θα προταθεί η σύναψη σύμβασης χορήγησης άδειας στο συμμετέχοντα στη διαδικασία επιλογής που καταλαμβάνει την αμέσως επόμενη υψηλότερη θέση στον πίνακα κατάταξης μετά από τους επιλεγμένους συμμετέχοντες ή εάν αυτή θα ανατεθεί σε άλλον παροχέα υπηρεσιών δικτύου κατόπιν νέας διαδικασίας επιλογής που θα διενεργήσει η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα ή άλλη κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος που διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο. Η νέα σύμβαση χορήγησης άδειας έχει διάρκεια επτά ετών.

5. Κατόπιν αιτήματος του συμβουλίου για το πρόγραμμα T2S, η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα παρατείνει τη διάρκεια όλων των συμβάσεων χορήγησης άδειας δύο φορές κατά ένα έτος.

6. Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα εξουσιοδοτείται να εκπροσωπεί τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος από κοινού έναντι των παροχέων υπηρεσιών δικτύου του T2S και λοιπών τρίτων σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες σύνδεσης, καθώς και να διαχειρίζεται τις συμβάσεις χορήγησης άδειας στο όνομα και για λογαριασμό των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος σε διαρκή βάση, μεταξύ άλλων, απαιτώντας την ικανοποίηση των δικαιωμάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος, ακόμη και ενώπιον δικαστηρίων, όπως, ενδεικτικά, σε περιπτώσεις παράβασης συμβατικής υποχρέωσης, πρόκλησης ζημίας, καταγγελίας σύμβασης, αμφισβήτησης ή άλλης τυχόν τροποποίησης σύμβασης. Εν προκειμένω, η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα

<sup>188</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1096/1 2010 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2010, ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ.8



αναφέρεται στο συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S και ακολουθεί τις οδηγίες που αυτό εκδίδει.

7. Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εκπλήρωση των καθηκόντων και υποχρεώσεων των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, της ίδιας, σε σχέση με τις συμβάσεις χορήγησης άδειας<sup>189</sup>. αναφέρεται σχετικά στο συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S και ακολουθεί τυχόν σχετικές οδηγίες του.

8. Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα παραλαμβάνει όλες τις κοινοποιήσεις, δηλώσεις και αγωγές, περιλαμβανομένων και των επιδιδόμενων δικογράφων, που αφορούν σύμβαση χορήγησης άδειας προκειμένου να μπορεί να ασκεί τα δικαιώματα ή να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, της ίδιας, σε σχέση με σύμβαση χορήγησης άδειας<sup>190</sup>.

9. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 5<sup>191</sup>, οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος αποδίδουν στην εντολοδόχο κεντρική τράπεζα όλα τα εύλογα έξοδα στα οποία αυτή υποβάλλεται για τη διαχείριση και την παρακολούθηση των συμβάσεων χορήγησης άδειας σύμφωνα με τις παραγράφους 6 έως 8<sup>192</sup>.

#### Άρθρο 5

##### Αξιώσεις αποζημίωσης

1. Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα ευθύνεται απεριόριστα έναντι των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος για κάθε απώλεια ή ζημία που προκαλείται από απάτη ή δόλο κατά την άσκηση των δικαιωμάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της βάσει της παρούσας απόφασης. Ευθύνεται έναντι των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος για κάθε απώλεια ή ζημία που προκαλείται από βαρεία αμέλειά της κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από την παρούσα απόφαση<sup>193</sup>. στην περίπτωση αυτή η ευθύνη της περιορίζεται στο ανώτατο συνολικό ποσό των 2.000.000 ευρώ ανά ημερολογιακό έτος.

<sup>189</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 319 της 29.11.2008, σ.29

<sup>190</sup> Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των αρχών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των κεντρικών τραπεζών και των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη διασυνοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ECFIN/CEFCPE(2008)REP/53106), Βρυξέλλες, 1.6.2008.

<sup>191</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L134 της 30.4.2004, σ.21

<sup>192</sup> Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με αριθ. πρωτ. 2/95173/0023/Α.

<sup>193</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1096/1 2010 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2010, ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ.15

2. Σε περίπτωση που τρίτος υφίσταται απώλειες ή ζημίες που προκαλούνται από απάτη ή δόλο της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της βάσει της παρούσας απόφασης, αυτή ευθύνεται για τυχόν αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί στον εν λόγω τρίτο.
3. Σε περίπτωση που τρίτος υφίσταται απώλειες ή ζημίες που προκαλούνται από βαρεία ή απλή αμέλεια της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της βάσει της παρούσας απόφασης, η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα ευθύνεται για τυχόν αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί στον εν λόγω τρίτο. Οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος αποδίδουν στην εντολοδόχο κεντρική τράπεζα κάθε τέτοια αποζημίωση κατά το ποσό που υπερβαίνει το ανώτατο συνολικό ποσό των 2 000 000 ευρώ ανά ημερολογιακό έτος βάσει διάταξης δικαστηρίου ή συμφωνίας συμβιβασμού μεταξύ της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας και του τρίτου, υπό την προϋπόθεση ότι η συμφωνία συμβιβασμού έχει προηγουμένως εγκριθεί από το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S.
4. Οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος αποδίδουν στην εντολοδόχο κεντρική τράπεζα ολοσχερώς και αμέσως τυχόν αποζημίωση που αυτή κατέβαλε σε τρίτους και η οποία απορρέει από: α) τις προϋποθέσεις συμμετοχής και τα κριτήρια ανάθεσης· β) απόφαση της επιτροπής επιλογής βάσει των προϋποθέσεων συμμετοχής και των κριτηρίων ανάθεσης· γ) εσφαλμένες ενέργειες της επιτροπής επιλογής, εκτός εάν η τελευταία ενήργησε σύμφωνα με γραπτή συμβουλή της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας ή δεν έλαβε από την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα εκ των προτέρων κατάλληλη γραπτή συμβουλή επί του σχετικού ζητήματος· δ) απόφαση ή γεγονός που εκφεύγει του ελέγχου της εντολοδόχου κεντρικής τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που μπορούν να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα των χορηγούμενων αδειών<sup>195</sup>.
5. Η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα δεν εισπράττει από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος αποζημίωση που κατέβαλε σε τρίτους λόγω λειτουργικών ενεργειών και λοιπών διαδικαστικών πράξεων που εμπίπτουν στο πεδίο ευθύνης της, εκτός εάν η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα ενήργησε, παρά τη δική της αντίθετη συμβουλή, σύμφωνα με τις οδηγίες του συμβουλίου για το πρόγραμμα T2S βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 5.
6. Σε περίπτωση άσκησης αγωγών από τρίτους για πράξεις ή παραλείψεις συντελούμενες στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής, για τις οποίες οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος οφείλουν να αναλάβουν την αποκλειστική ευθύνη, οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος, μετά από διαβούλευση με την εντολοδόχο κεντρική τράπεζα, δίδουν εγκαίρως οδηγίες στην τελευταία σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λάβει, π.χ. εκπροσώπηση από εξωτερικό νομικό σύμβουλο ή από τη νομική υπηρεσία της. Αφού ληφθεί η απόφαση όσον αφορά τις ενέργειες σε περίπτωση δίκης, τα δικαστικά έξοδα και τέλη που συνεπάγεται τυχόν αγωγή βαρύνουν τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος.
7. Οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος<sup>196</sup> αναλαμβάνουν την ευθύνη για πράξεις και παραλείψεις μεμονωμένων μελών της επιτροπής επιλογής σε σχέση με τη διαδικασία επιλογής.

<sup>194</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 102 της 22.4.2009, σ.33

<sup>195</sup> Μαυρογιάννης Δημήτριος, «Ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών», Δελτίο Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, Γ' Τρίμηνο 2003, σ.105

<sup>196</sup> Χρυσάνθης Χ., «Η ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των σύγχρονων τραπεζικών συναλλαγών», Εκδόσεις Σάκκουλα, 1997, σ.132

8. Σε περίπτωση άσκησης αγωγών από τρίτους για πράξεις ή παραλείψεις που αφορούν διαδικασία επιλογής, για τις οποίες η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα αναλαμβάνει την αποκλειστική ευθύνη, αυτή συνεργάζεται πλήρως με τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος για τα μέτρα που πρέπει να λάβει<sup>197</sup>, π.χ. εκπροσώπηση από εξωτερικό νομικό σύμβουλο ή από τη νομική της υπηρεσία, και βαρύνεται με τα έξοδα που προκύπτουν.

9. Σε περίπτωση που οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και η εντολοδόχος κεντρική τράπεζα ευθύνονται από κοινού για απώλειες ή ζημιές που υπέστη τρίτος, τα έξοδα βαρύνουν κατ' ισομοιρία κάθε μία από αυτές.

Άρθρο 6

#### Τελικές διατάξεις

1. Μια εντολή εξακολουθεί να ισχύει για επτά χρόνια από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας.

2. Η λήξη εντολής δεν επηρεάζει την ισχύ των σχετικών συμβάσεων χορήγησης άδειας.

Άρθρο 7

#### Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει δύο ημέρες μετά την έκδοσή της.

Φρανκφούρτη, 20 Απριλίου 2011<sup>198</sup>.

### **2012/235/ΕΕ: Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 29ης Μαρτίου 2012 , σχετικά με τη σύσταση του συμβουλίου του TARGET2-Securities και την κατάργηση της απόφασης ΕΚΤ/2009/6 (ΕΚΤ/2012/6)**

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως τα άρθρα 3.1, 12.1 και 12.3 και τα άρθρα 17, 18 και 22,

Έχοντας υπόψη την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2010/2 της 21ης Απριλίου 2010 σχετικά με το TARGET2-Securities [1],

Έχοντας υπόψη την απόφαση ΕΚΤ/2009/6 της 19ης Μαρτίου 2009 σχετικά με τη σύσταση του συμβουλίου για το πρόγραμμα TARGET2-Securities (TARGET2-Securities Programme Board<sup>199</sup>).

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στη συνεδρίαση της 6ης Ιουλίου 2006 το διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε να διερευνήσει, σε συνεργασία με κεντρικά αποθετήρια τίτλων και άλλους φορείς της αγοράς, τη δυνατότητα σύστασης μιας νέας υπηρεσίας του Ευρωσυστήματος για το διακανονισμό τίτλων, με την ονομασία "TARGET2-Securities" (T2S). Το Ευρωσύστημα, στο πλαίσιο των καθηκόντων που ασκεί σύμφωνα με τα άρθρα 17, 18 και 22 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το "καταστατικό του ΕΣΚΤ"), θα συστήσει το T2S ως υπηρεσία βασικό-

<sup>197</sup> Σουφλής Ιωάννης, «Οι ηλεκτρονικές τραπεζικές υπηρεσίες σήμερα», *Strategic's INTERNET Observatory*, 2000, σ.101

<sup>198</sup> Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 117 της 01/05/2012 σ. 13 - 29

<sup>199</sup> Σιδηρόπουλος, «Εισαγωγή στο Δίκαιο του Ηλεκτρονικού Εμπορίου», 2000, σ.200

μενη σε μια κοινή πλατφόρμα που θα καθιστά δυνατή τη διεκπεραίωση των βασικών εργασιών διακανονισμού συναλλαγών σε μετρητά και τίτλους σε ουδέτερη και διασυνοριακή πανευρωπαϊκή βάση και η οποία παρέχεται σε κεντρικά αποθετήρια τίτλων, επιτρέποντάς τους να προσφέρουν στους πελάτες τους εναρμονισμένες και τυποποιημένες υπηρεσίες διακανονισμού σε χρήμα κεντρικής τράπεζας με παράδοση έναντι ταυτόχρονης πληρωμής, σε ένα άρτιο τεχνικό περιβάλλον.

(2) Στις 17 Ιουλίου 2008 το διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε να δρομολογήσει το T2S και να εξασφαλίσει τους πόρους που απαιτούνται έως την ολοκλήρωσή του. Βάσει σχετικής πρότασης της Deutsche Bundesbank, της Banco de España, της Banque de France και της Banca d'Italia (εφεξής οι "4ΚΤ"), το διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε ότι την ανάπτυξη και λειτουργία του T2S θα αναλάβουν οι τέσσερις αυτές εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ).

(3) Το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S συστήθηκε ως ένα απλοποιημένο διοικητικό όργανο για την εκπόνηση προτάσεων προς το διοικητικό συμβούλιο όσον αφορά καίρια ζητήματα στρατηγικής, την εκτέλεση καθηκόντων αμιγώς τεχνικής φύσης και την εξασφάλιση της αποδοτικής και αποτελεσματικής οργάνωσης του T2S με τη συμμετοχή εσωτερικών και εξωτερικών φορέων.

(4) Σύμφωνα με την αρχή της αποκέντρωσης, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 12.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, εφόσον κρίνεται δυνατό και εύλογο, οι ΕθνΚΤ εκτελούν πράξεις που υπάγονται στα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος. Ως εκ τούτου, οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος θα αναθέσουν στο συμβούλιο του T2S ορισμένα καθήκοντα, προκειμένου να διασφαλιστεί η άρτια λειτουργία του και η δυνατότητά του να ενεργεί εξ ονόματος του Ευρωσυστήματος συνολικά.

(5) Σύμφωνα με το πλαίσιο διακυβέρνησης του T2S, το συμβούλιο για το πρόγραμμα T2S θα αντικατασταθεί από το συμβούλιο του T2S.

(6) Συνεπώς, η απόφαση ΕΚΤ/2009/6 θα πρέπει να καταργηθεί.

**ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:**

Άρθρο 1

Ορισμοί

Οι όροι που χρησιμοποιούνται στην παρούσα απόφαση έχουν την ίδια έννοια με εκείνη που τους αποδίδεται στην κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2010/2<sup>200</sup> και στη συμφωνία-πλαίσιο για το T2S, η οποία εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο στις 17 Νοεμβρίου 2011.

Άρθρο 2

Συμβούλιο του T2S

1. Το συμβούλιο του T2S συστήνεται ως ένα απλοποιημένο διοικητικό όργανο του Ευρωσυστήματος, επιφορτισμένο με την αρμοδιότητα εκπόνησης προτάσεων προς το διοικητικό συμβούλιο για καίρια ζητήματα στρατηγικής και εκτέλεσης των καθηκόντων που του ανατίθενται από το διοικητικό συμβούλιο.

2. Η εντολή του συμβουλίου του T2S, καθώς και οι στόχοι, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, η σύνθεση, οι μέθοδοι εργασίας και ο προϋπολογισμός του, καθορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας απόφασης.

3. Ο εσωτερικός κανονισμός του συμβουλίου του T2S καθορίζεται στο παράρτημα II της παρούσας απόφασης.

4. Ο κώδικας συμπεριφοράς των μελών του συμβουλίου του T2S καθορίζεται στο παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

5. Οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις για την επιλογή, το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρικές τράπεζες καθορίζονται στο παράρτημα IV της παρούσας απόφασης.

6. Το συμβούλιο του T2S ξεκινά τις εργασίες του τον Ιούλιο του 2012<sup>201</sup>.

<sup>200</sup> [www.ecb.int/ecb/](http://www.ecb.int/ecb/)

<sup>201</sup> *EE L 118 της 12.5.2010, σ. 65.*

## Άρθρο 3

## Κατάργηση

Η απόφαση ΕΚΤ/2009/6 καταργείται.

## Άρθρο 4

## Μεταβατικές διατάξεις

Τα μέλη του συμβουλίου για το πρόγραμμα T2S συνεχίζουν να εκτελούν τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά τους έως ότου διοριστούν όλα τα μέλη του συμβουλίου του T2S με δικαίωμα ψήφου.

## Άρθρο 5

## Τελική διάταξη

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει στις 29 Μαρτίου 2012.

Φρανκφούρτη, 29 Μαρτίου 2012.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario Draghi

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

## ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟ T2S

## ΕΝΤΟΛΗ

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωσύστημα θα παρέχει τις υπηρεσίες του T2S σε κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ) στην Ευρώπη<sup>202</sup>. Ο γενικός στόχος του T2S έγκειται στο να διευκολύνει την ενοποίηση των διαδικασιών κατά το στάδιο που έπεται της διαπραγμάτευσης, υποστηρίζοντας τις βασικές εργασίες διακανονισμού συναλλαγών σε μετρητά και τίτλους σε χρήμα κεντρικής τράπεζας, σε διασυννοριακή και ουδέτερη βάση πανευρωπαϊκά, προκειμένου τα ΚΑΤ να είναι σε θέση να παρέχουν στους πελάτες τους εναρμονισμένες και τυποποιημένες υπηρεσίες διακανονισμού σε ένα άρτιο τεχνικό περιβάλλον με διασυννοριακές δυνατότητες.

## ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ T2S

Με την επιφύλαξη της τελικής αρμοδιότητας του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για τη λήψη αποφάσεων, το διοικητικό συμβούλιο ανέθεσε στο συμβούλιο του T2S την εκτέλεση σαφώς καθορισμένων καθηκόντων που σχετίζονται με το πρόγραμμα T2S και την παροχή των υπηρεσιών του T2S. Εάν και όποτε προκύπτουν νέα ζητήματα που αφορούν το T2S, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αναθέτει στο συμβούλιο του T2S και άλλα σαφώς καθορισμένα καθήκοντα που εμπίπτουν κανονικά στην αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου. Λαμβανομένης υπόψη της τελικής αρμοδιότητας του διοικητικού συμβουλίου σε ζητήματα του T2S, αυτό μπορεί να εκτελεί οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ανατίθενται στο συμβούλιο του T2S και εκτελούνται από αυτό<sup>203</sup>. Το συμβούλιο του T2S βασίζεται επίσης σε ένα πρωτόκολλο που έχουν υπογράψει οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος για το T2S.

Το συμβούλιο του T2S ενεργεί εντός των ορίων του νομικού πλαισίου του T2S (ιδίως των συμφωνιών-πλαίσιο, των συμφωνιών συμμετοχής νομίσματος, της συμφωνίας Επιπέδου2 – Επιπέδου3 που συνήφθη στις 20 Απριλίου 2011 και της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2010/2).

<sup>202</sup> *EE L 102 της 22.4.2009, σ. 12.*

<sup>203</sup> *EE L 102 της 22.4.2009, σ. 17.*

Το συμβούλιο του T2S διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα T2S εκπονείται:

α) σύμφωνα με τις προσδοκίες της αγοράς, όπως αυτές παρουσιάζονται στο έγγραφο απαιτήσεων των χρηστών (User Requirements Document – URD)·

β) στο πλαίσιο του οικονομικού καθεστώτος του T2S·

γ) εντός του χρονοδιαγράμματος που αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο.

Το συμβούλιο του T2S πρόκειται να αναλάβει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του συμβουλίου για το πρόγραμμα T2S από τον Ιούλιο του 2012. Η παρούσα εντολή ισχύει μέχρι το πέρας της περιόδου μετάπτωσης στο T2S, μετά την οποία και θα αναθεωρηθεί.

Μετά την υλοποίηση του προγράμματος T2S, το συμβούλιο του T2S διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του συστήματος T2S με βάση τα σχετικά τεχνικά και νομικά έγγραφα. Διευκολύνει επίσης τη συνεχή προσαρμογή των υπηρεσιών του T2S στις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς.

#### ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Το διοικητικό συμβούλιο ανέθεσε στο συμβούλιο του T2S τα εξής καθήκοντα:

1. Επεξεργασία προτάσεων επί των οποίων αποφασίζει το διοικητικό συμβούλιο και οι οποίες αφορούν:

α) τη γενική στρατηγική του T2S·

β) τη διακυβέρνηση του T2S·

γ) τα οικονομικά του T2S, και ιδίως:

i) τα κύρια χαρακτηριστικά του οικονομικού καθεστώτος του T2S (ιδίως τον προϋπολογισμό, τα σχετικά κονδύλια, την καλυπτόμενη χρονική περίοδο, τη χρηματοδότηση),

ii) την τακτική ανάλυση των οικονομικών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται το Ευρωσύστημα,

iii) τους κανόνες βάσει των οποίων γίνεται η διαχείριση του ειδικού λογαριασμού για το έργο T2S, ο οποίος τηρείται στα βιβλία της EKT και τον οποίο διαχειρίζεται το συμβούλιο του T2S για λογαριασμό του Ευρωσυστήματος<sup>204</sup>,

iv) τη μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους του T2S,

v) την πολιτική τιμολόγησης του T2S·

δ) το γενικό σχέδιο του προγράμματος T2S·

ε) τη χορήγηση άδειας για την υποβολή αιτήματος τροποποίησης του εγγράφου απαιτήσεων των χρηστών (URD) και τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας κάθε αιτήματος·

στ) τις συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ του Ευρωσυστήματος και των εξωτερικών φορέων συμμετοχής·

ζ) το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του T2S·

η) τις συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών που συνάπτονται με τα ΚΑΤ, τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) και τις 4ΚΤ<sup>205</sup>.

θ) τις στρατηγικές για τις σχετικές δοκιμές και τη μετάπτωση στο T2S·

ι) τη στρατηγική για την παροχή υπηρεσιών σύνδεσης·

ια) τη στρατηγική διαχείρισης κρίσεων·

ιβ) την περιγραφή των υπηρεσιών του T2S·

ιγ) τις αγωγές αποζημίωσης και άλλες αξιώσεις·

ιδ) τη συμμόρφωση των ΚΑΤ με τα σχετικά κριτήρια καταλληλότητας<sup>206</sup>.

<sup>204</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 319 της 29.11.2008, σ.12

<sup>205</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1096/1 2010 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2010, ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ.15

<sup>206</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L134 της 30.4.2004, σ.20

## 2. Διαχείριση/διεύθυνση του T2S και των σχέσεων με τις 4KT

Το συμβούλιο του T2S:

- α) έχει τη διαχείριση του προγράμματος T2S και των υπηρεσιών του T2S·
- β) με βάση το γενικό σχέδιο του προγράμματος T2S, διαχειρίζεται ένα λεπτομερές σχέδιο το οποίο εγκρίνεται από το διοικητικό συμβούλιο·
- γ) διαπραγματεύεται τυχόν τροποποιήσεις της συμφωνίας Επιπέδου2 – Επιπέδου3 και τις υποβάλλει για έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο·
- δ) καθιερώνει τακτικές επαφές με τις 4KT προκειμένου να λαμβάνει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων του βάσει της συμφωνίας Επιπέδου2 – Επιπέδου3·
- ε) συζητά και εγκρίνει τα παραδοτέα των 4KT (π.χ. τις γενικές λειτουργικές προδιαγραφές, τις αναλυτικές λειτουργικές προδιαγραφές για χρήστες και τα εγχειρίδια χρήσης), με βάση πρότυπα ποιότητας που έχουν προσυμφωνηθεί, και διασφαλίζει ότι συνάδουν με το έγγραφο απαιτήσεων των χρηστών·
- στ) επικυρώνει προτάσεις των 4KT, ιδίως αυτές που αφορούν τη στρατηγική στον τομέα της πληροφορικής, την παροχή δικτύου και το σχεδιασμό της χωρητικότητας, εφόσον σχετίζονται αυστηρά με το T2S·
- ζ) συντονίζει κατάλληλη διαδικασία διαχείρισης τροποποιήσεων όσον αφορά το σύνολο των εγγράφων που καθορίζουν το σκοπό του T2S και τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας εξουσιοδοτημένων τροποποιήσεων όσον αφορά νέες εκδόσεις του T2S·
- η) καταρτίζει σενάρια δοκιμών αποδοχής από το Ευρωσύστημα (Eurosystem Acceptance Tests) και συντονίζει δοκιμές στις οποίες συμμετέχουν διάφορες κατηγορίες φορέων συμμετοχής·
- θ) συστήνει ειδική ομάδα, η οποία είναι επιφορτισμένη με τις δοκιμές χρηστών (User Testing) σύμφωνα με τα παραρτήματα για τις δοκιμές χρηστών της συμφωνίας-πλαίσιο και της συμφωνίας συμμετοχής νομίσματος·
- ι) υλοποιεί το πλαίσιο του T2S για τη διαχείριση κινδύνων, με βάση τις παραμέτρους που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο·
- ια) υλοποιεί τη στρατηγική μετάπτωσης στο T2S με βάση τις παραμέτρους που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο·
- ιβ) υλοποιεί το λειτουργικό πλαίσιο του T2S, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής του T2S για τη διαχείριση περιστατικών και κρίσεων, με βάση τις παραμέτρους που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο·
- ιγ) διασφαλίζει την ορθή λειτουργία και την ποιότητα των υπηρεσιών του T2S·
- ιδ) διασφαλίζει τη συμμόρφωση των υπηρεσιών του T2S με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις επίβλεψης.

## 3. Σχέσεις με εξωτερικούς φορείς συμμετοχής<sup>207</sup>

Το συμβούλιο του T2S:

- α) διασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες του T2S ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς·
- β) έρχεται σε επαφή με τα ΚΑΤ και τις κεντρικές τράπεζες προκειμένου να διευκολύνει τη μετάπτωσή τους στο T2S·
- γ) διαπραγματεύεται με τα ΚΑΤ και τις κεντρικές τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ που έχουν υπογράψει τη συμφωνία-πλαίσιο και τη συμφωνία συμμετοχής νομίσματος τυχόν τροποποιήσεις των εν λόγω συμφωνιών. Οι διαπραγματεύσεις γίνονται από κοινού με τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος·
- δ) συντονίζει τη διευθύνουσα ομάδα νομισμάτων εκτός ζώνης ευρώ (Non-euro Currencies Steering Group) και τη συμβουλευτική ομάδα του T2S (T2S Advisory Group) μαζί με τις λοιπές ομάδες διακυβέρνησης του T2S και ιδίως τη διευθύνουσα ομάδα των ΚΑΤ (CSD Steering Group)·

<sup>207</sup> Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των αρχών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των κεντρικών τραπεζών και των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη διασυνοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ECFIN/CEFCPE(2008)REP/53106), Βρυξέλλες, 1.6.2008.

- ε) έρχεται σε επαφή με τους παρόχους υπηρεσιών σύνδεσης·
- στ) διορίζει τους προεδρεύοντες των τεχνικών ομάδων, μετά από διαβούλευση με τη διευθύνουσα ομάδα των ΚΑΤ και τη διευθύνουσα ομάδα των νομισμάτων εκτός ζώνης ευρώ, και λαμβάνει αναφορές από τις τεχνικές ομάδες·
- ζ) συζητά, συντονίζει και επιδιώκει να βρει κατάλληλες λύσεις με βάση τη διαδικασία επίλυσης διαφορών και κλιμάκωσης (Dispute Resolution and Escalation Procedure) που προβλέπεται στη συμφωνία-πλαίσιο και στη συμφωνία συμμετοχής νομίσματος, στο πλαίσιο της εντολής του, προκειμένου να διευθετηθούν τυχόν διαφωνίες που προκύπτουν στο πλαίσιο του Τ2S με τα συμμετέχοντα ΚΑΤ και τις κεντρικές τράπεζες·
- η) παρέχει σχετικές πληροφορίες στις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές και αρχές επίβλεψης·
- θ) διαδραματίζει, με τη συνδρομή του γραφείου προγράμματος Τ2S της ΕΚΤ και το δίκτυο ειδικών των κεντρικών τραπεζών, κεντρικό επικοινωνιακό ρόλο για το Τ2S όσον αφορά τους συμμετέχοντες της αγοράς και τις δημόσιες αρχές<sup>208</sup>.
- ι) προωθεί τις εργασίες εναρμόνισης που αφορούν το Τ2S και συμβάλλει σε αυτές·
- ια) συνεργάζεται στενά με όλες τις οικείες δημόσιες αρχές και ιδιωτικούς οργανισμούς (π.χ. την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ρυθμιστικές αρχές των αγορών κινητών αξιών) για σχετικές πρωτοβουλίες στον τομέα της εκκαθάρισης και διακανονισμού τίτλων·
- ιβ) διασφαλίζει τη διαφάνεια, δημοσιεύοντας εγκαίρως και με συνέπεια τα σχετικά έγγραφα.

#### 4. Οικονομικό καθεστώς του Τ2S

Το συμβούλιο του Τ2S διαχειρίζεται το οικονομικό καθεστώς του Τ2S σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2010/2.

Το συμβούλιο του Τ2S, από την έναρξη του σταδίου λειτουργίας, παρέχει σε τακτά χρονικά διαστήματα στα συμβαλλόμενα ΚΑΤ και τις συμβαλλόμενες ΕθνΚΤ εκτός ζώνης ευρώ οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες απεικονίζουν με σαφήνεια τις επιχειρηματικές και οικονομικές συνθήκες, τα αποτελέσματα των εργασιών και το στάδιο ανάκτησης του κόστους του Τ2S<sup>209</sup>.

Η υποβολή προτάσεων στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με το οικονομικό καθεστώς του Τ2S, οι οποίες συνεπάγονται αλλαγές στην τιμολόγηση του Τ2S, προϋποθέτει διαβούλευση με τη διευθύνουσα ομάδα των ΚΑΤ, τη διευθύνουσα ομάδα νομισμάτων εκτός ζώνης ευρώ, τη συμβουλευτική ομάδα του Τ2S και τις αρμόδιες επιτροπές του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Στο βαθμό που απαιτείται, η ΕΚΤ παρέχει κατάλληλη υποστήριξη στο συμβούλιο του Τ2S. Όλα τα έξοδα που συνεπάγεται η υποστήριξη αυτή επιστρέφονται στην ΕΚΤ.

Επιπλέον, το συμβούλιο του Τ2S:

- α) διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό του Τ2S μέσω του ειδικού λογαριασμού για το έργο Τ2S·
- β) εγκρίνει την καταβολή των δόσεων στις 4ΚΤ, σύμφωνα με το συμφωνημένο πρόγραμμα πληρωμών που έχει εγκρίνει το διοικητικό συμβούλιο, μόλις το συμβούλιο του Τ2S αποδεχτεί τα παραδοτέα των 4ΚΤ·
- γ) εγκρίνει έξοδα που αφορούν συμπληρωματική υποστήριξη των 4ΚΤ στις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος, βάσει της συμφωνίας Επιπέδου2 – Επιπέδου3<sup>210</sup>.
- δ) εγκρίνει την καταβολή των δόσεων στην ΕΚΤ, με βάση τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η τελευταία σε σχέση με το Τ2S·
- ε) εγκρίνει και αναλαμβάνει την πρωτοβουλία για την είσπραξη των προμηθειών από τους πελάτες του Τ2S και την απόδοσή τους στις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος.

<sup>208</sup> Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με αριθ. πρωτ. 2/95173/0023/Α.

<sup>209</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 102 της 22.4.2009, σ.21

<sup>210</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L134 της 30.4.2004, σ.32



## ΣΥΝΘΕΣΗ

Όλα τα μέλη του συμβουλίου του T2S διορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο. Όταν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως μέλη του συμβουλίου του T2S αναφέρονται συλλογικά και αποκλειστικά στα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ και τηρούν τις αρχές του προβλεπόμενου στο παράρτημα ΙΙΙ οικείου κώδικα συμπεριφοράς. Υπό την ιδιότητά τους αυτή, τα μέλη που προέρχονται από κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και κεντρικές τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ μπορούν να ζητούν συμβουλές από άλλους εργαζόμενους του οργανισμού προέλευσής τους. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να δέχονται οδηγίες από τον οργανισμό προέλευσής τους ή να δεσμεύονται να λάβουν συγκεκριμένη θέση κατά τη σύσκεψη και την ψηφοφορία του συμβουλίου του T2S.

Το συμβούλιο του T2S αποτελείται από:

- α) τον πρόεδρο, ο οποίος είναι ανώτερο διευθυντικό στέλεχος στην ΕΚΤ·
- β) εννέα μέλη που προέρχονται από άλλες ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, ένα από τα οποία προέρχεται από την Deutsche Bundesbank, ένα από την Banco de España, ένα από την Banque de France και ένα από την Banca d'Italia·
- γ) ένα μέλος από κεντρική τράπεζα εκτός ζώνης ευρώ, η οποία έχει υπογράψει τη συμφωνία συμμετοχής νομίσματος (ή δύο τέτοια μέλη, εφόσον ο όγκος διακανονισμού σε νομίσματα εκτός ζώνης ευρώ συνιστά τουλάχιστον το 20 % του όγκου της ζώνης του ευρώ)·
- δ) δύο μέλη που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα (χωρίς δικαίωμα ψήφου) με αδιάλειπτη εμπειρία ως ανώτερα στελέχη στον τομέα του διακανονισμού τίτλων και, ει δυνατόν, με εμπειρία στη διαχείριση έργων, για τα οποία να μην υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων.

Ο πρόεδρος επικουρείται από αναπληρωτή πρόεδρο, τον οποίο διορίζει το διοικητικό συμβούλιο. Ο αναπληρωτής πρόεδρος είναι μέλος που βρίσκεται σε ετοιμότητα να αντικαταστήσει τον πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας του. Εάν ο όγκος των νομισμάτων εκτός ζώνης ευρώ που διακανονίζονται στο T2S με παράδοση έναντι ταυτόχρονης πληρωμής αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 40 % του όγκου που διακανονίζεται σε ευρώ με τον ίδιο τρόπο, οι συμμετέχουσες εκτός ζώνης ευρώ κεντρικές τράπεζες μπορούν να προτείνουν τον αναπληρωτή πρόεδρο.

Η θητεία των μελών του συμβουλίου του T2S διαρκεί 24 μήνες και μπορεί να ανανεωθεί.

Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για τη σύνθεση του συμβουλίου του T2S βάσει πρόταση της εκτελεστικής επιτροπής της ΕΚΤ. Για τις κατηγορίες α) έως γ), οι αιτήσεις υποβάλλονται από το διοικητή/πρόεδρο της οικείας κεντρικής τράπεζας. Η εκτελεστική επιτροπή προωθεί υποψηφίους που αναφέρονται απευθείας στο ανώτατο διοικητικό όργανο της κεντρικής τους τράπεζας. Η εκτελεστική επιτροπή διασφαλίζει ότι στην πρότασή της τηρείται κατάλληλη ισορροπία μεταξύ μελών με εμπειρία στην πληροφορική, στη διαχείριση έργων και στον τομέα διακανονισμού τίτλων (είτε στην παροχή υπηρεσιών διακανονισμού είτε στη χρήση των υπηρεσιών αυτών)<sup>211</sup>.

## ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

### 1. Λήψη αποφάσεων

Το συμβούλιο του T2S αποφασίζει ομόφωνα, εάν αυτό είναι δυνατό. Ωστόσο, εάν δεν μπορεί να επιτευχθεί ομοφωνία εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει τη διεξαγωγή ψηφοφορίας με απλή πλειοψηφία.

Εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) κατά κανόνα, απαιτείται απαρτία τουλάχιστον επτά μελών προκειμένου το συμβούλιο του T2S να συσκέπτεται εγκύρως·
- β) δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του συμβουλίου του T2S που ανήκουν στις ως άνω κατηγορίες α) έως γ)·

<sup>211</sup> Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των αρχών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των κεντρικών τραπεζών και των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη διασυνοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ECFIN/CEFCPE(2008)REP/53106), Βρυξέλλες, 1.6.2008., σ.5

γ) σε περίπτωση απουσίας, ένα μέλος με δικαίωμα ψήφου μπορεί να μεταβιβάσει το δικαίωμά του σε άλλο μέλος· κανένα μέλος δεν μπορεί να ψηφίσει περισσότερες από δύο φορές για το ίδιο θέμα·

δ) σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου·

ε) σε περίπτωση που στο πρόσωπο συγκεκριμένου μέλους του συμβουλίου του T2S συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων, το μέλος αυτό δεν συμμετέχει στη λήψη απόφασης και στην ψηφοφορία·

στ) τα μέλη τηρούν τον κώδικα συμπεριφοράς του συμβουλίου του T2S.

## 2. Ωρες απασχόλησης και υποστήριξη

Με την επιφύλαξη των αρχών της καλής διακυβέρνησης που καθορίζονται στο άρθρο 8 της κατευθυντήριας γραμμής EKT/2010/2:

α) ο πρόεδρος απασχολείται με πλήρες ωράριο εργασίας στα ζητήματα του T2S, ενώ τα υπόλοιπα μέλη με καθεστώς μερικής απασχόλησης 30 %·

β) το συμβούλιο του T2S επικουρείται από το γραφείο προγράμματος T2S στην EKT·

γ) το συμβούλιο του T2S λαμβάνει πληροφορίες από τον ελεγκτή του προγράμματος·

δ) το συμβούλιο του T2S επικουρείται από τεχνική επιτροπή, η οποία επιδιώκει την επίτευξη ομοφωνίας σε τεχνικά θέματα· εάν δεν μπορεί να επιτευχθεί ομοφωνία, τα θέματα τίθενται ενώπιον του συμβουλίου του T2S·

ε) το συμβούλιο του T2S μπορεί να συστήνει άλλες επιτροπές.

## 3. Υποχρέωση αναφοράς και εκπροσώπηση

Το συμβούλιο του T2S αναφέρεται απευθείας στα όργανα λήψης αποφάσεων της EKT, σε τακτική βάση και με συγκεκριμένη δομή. Για το σκοπό αυτό, όποτε κρίνεται απαραίτητο, καταρτίζει εκθέσεις για τα όργανα λήψης αποφάσεων της EKT. Οι εκθέσεις αυτές αποστέλλονται και στη συντονιστική επιτροπή πληροφοριακών συστημάτων του Ευρωσυστήματος (EISC), η οποία μπορεί να παρέχει συμβουλές στα όργανα λήψης αποφάσεων της EKT. Η επιτροπή συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού (PSSC) λαμβάνει για ενημερωτικούς σκοπούς τις εκθέσεις.

Ο πρόεδρος προεδρεύει της συμβουλευτικής ομάδας του T2S και εκπροσωπεί το συμβούλιο του T2S στις εξωτερικές του σχέσεις, εκτός αν άλλως αποφασίζει το συμβούλιο του T2S.

## 4. Εσωτερικός κανονισμός

Λεπτομερείς κανόνες για τις διαδικασίες εκτέλεσης των εργασιών του περιέχονται στον εσωτερικό κανονισμό του συμβουλίου του T2S στο παράρτημα II<sup>212</sup>.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

### ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ T2S

### ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

### ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ T2S

#### Άρθρο 1

#### Τα μέλη

1. Τα μέλη του συμβουλίου του T2S (εφεξής τα "μέλη") ενεργούν υπό την προσωπική τους ιδιότητα και προς το μέγιστο συμφέρον του προγράμματος T2S, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του T2S. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου του T2S τα μέλη αναπτύσσουν τις δικές τους, πλήρως ανεξάρτητες θέσεις.

2. Στα μέλη που προέρχονται από κεντρικές τράπεζες πρέπει να παρέχεται από αυτές επαρκής χρόνος. Τα μέλη που δεν προέρχονται από κεντρικές τράπεζες πρέπει να διασφαλίζουν ότι διαθέτουν επαρκή χρόνο για την ενεργή συμμετοχή τους στις εργασίες του συμβουλίου του T2S (κατά κανόνα το 30 % των ωρών εργασίας, για όλα τα μέλη πλην του προέδρου).

<sup>212</sup> Σουφλής Ιωάννης, «Οι ηλεκτρονικές τραπεζικές υπηρεσίες σήμερα», *Strategic's INTERNET Observatory*, 2000, σ.245

3. Δεν επιτρέπεται στα μέλη να συμμετέχουν άμεσα στην επίβλεψη του T2S ή των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων που αναθέτουν εργασίες διακανονισμού στο T2S. Τα μέλη δεν μπορούν να συμμετέχουν σε επιτροπή του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ επιφορτισμένη με τις ως άνω αρμοδιότητες επίβλεψης. Τα μέλη δεν μπορούν να συμμετέχουν στη συντονιστική επιτροπή πληροφοριακών συστημάτων του Ευρωσυστήματος (EISC) ή στην επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών (IAC). Δεν μπορούν να συμμετέχουν σε καθημερινή βάση στις δραστηριότητες Επιπέδου 3.
4. Τα μέλη πρέπει να τηρούν τον κώδικα συμπεριφοράς του συμβουλίου του T2S (εφεξής ο "κώδικας"), ο οποίος παρατίθεται στο παράρτημα III.

#### Άρθρο 2

##### Πρόεδρος και αναπληρωτής πρόεδρος

1. Ο πρόεδρος αποτελεί μέλος του συμβουλίου του T2S με πλήρη απασχόληση.
2. Ο πρόεδρος, σε συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη, διασφαλίζει τη λειτουργία του συμβουλίου του T2S, την εκπλήρωση της εντολής του, την τήρηση του εσωτερικού κανονισμού και την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων. Ειδικότερα, ο πρόεδρος:
- α) προτείνει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του συμβουλίου του T2S και προεδρεύει αυτών
  - β) προτείνει το ετήσιο πρόγραμμα συνεδριάσεων
  - γ) ασχολείται με όλες τις διοικητικές αποφάσεις που αφορούν το γραφείο προγράμματος του T2S.
3. Ο πρόεδρος επικουρείται από αναπληρωτή πρόεδρο που τον αναπληρώνει σε περίπτωση απουσίας. Ο πρόεδρος ενημερώνει για την απουσία του τον αναπληρωτή πρόεδρο το συντομότερο δυνατό<sup>213</sup>.

#### Άρθρο 3

##### Γραμματεία

1. Ο πρόεδρος διορίζει ένα μέλος του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) με πολύ μεγάλη εμπειρία ως γραμματέα του συμβουλίου του T2S. Ο πρόεδρος μπορεί να διορίσει και αναπληρωτή γραμματέα.
2. Ο γραμματέας επικουρεί τον πρόεδρο και εργάζεται υπό τις οδηγίες του. Ο γραμματέας διαχειρίζεται έγκαιρα τη ροή των πληροφοριών: α) μεταξύ των μελών και β) μεταξύ του συμβουλίου του T2S και των λοιπών φορέων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των λοιπών επιτροπών του Ευρωσυστήματος ή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ T2S

#### Άρθρο 4

##### Ημερομηνίες και τόπος συνεδριάσεων του συμβουλίου του T2S

1. Το συμβούλιο του T2S αποφασίζει τις ημερομηνίες των συνεδριάσεων του κατόπιν πρότασης του προέδρου. Το συμβούλιο του T2S θα πρέπει να συνεδριάζει τακτικά βάσει του προγράμματος που καταρτίζει σε εύθετο χρόνο πριν από την έναρξη κάθε έτους. Η συχνότητα των συνεδριάσεων καθορίζεται βάσει των αναγκών του σχεδίου του προγράμματος T2S.
2. Ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις του συμβουλίου του T2S όποτε το θεωρεί αναγκαίο. Ο πρόεδρος συγκαλεί έκτακτη συνεδρίαση εφόσον υποβάλλουν σχετικό αίτημα τρία τουλάχιστον μέλη.
3. Το συμβούλιο του T2S γενικά συνεδριάζει στις εγκαταστάσεις της ΕΚΤ<sup>214</sup>.
4. Συνεδριάσεις μπορούν να διεξαχθούν και με τηλεδιάσκεψη, εκτός εάν δεν συμφωνούν τρία ή περισσότερα μέλη.

<sup>213</sup> Αλεξανδροπούλου Ελίζα, Γιοβανόπουλος, Ρήγας, «Το δίκαιο του ηλεκτρονικού εμπορίου», 2004, σ.54

<sup>214</sup> Κοτζάμπαση Αθηνά, «Οι απαλλακτικές ρήτρες στους Γενικούς Όρους των Συναλλαγών», 2001, σ.19

## Άρθρο 5

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις του συμβουλίου του T2S

1. Σύμφωνα με τις αρχές της καλής διακυβέρνησης, τα μέλη συμμετέχουν τακτικά στις συνεδριάσεις του συμβουλίου του T2S. Η συμμετοχή είναι αυστηρά προσωπική. Δεν είναι δυνατή η αντικατάσταση των μελών.
2. Τις συνεδριάσεις του συμβουλίου του T2S μπορούν να παρακολουθήσουν μόνο τα μέλη και άλλα πρόσωπα που προσκαλούνται από τον πρόεδρο.

## Άρθρο 6

Διεξαγωγή των συνεδριάσεων του συμβουλίου του T2S

1. Η γλώσσα εργασίας του συμβουλίου του T2S είναι τα αγγλικά.
2. Το συμβούλιο του T2S ψηφίζει την ημερήσια διάταξη κάθε συνεδρίασης. Κατά κανόνα, ο γραμματέας καταρτίζει προσωρινή ημερήσια διάταξη, υπό την ευθύνη του προέδρου, και την αποστέλλει στα μέλη πέντε τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Το συμβούλιο του T2S μπορεί να αποφασίσει την αφαίρεση ή προσθήκη θεμάτων στην προσωρινή ημερήσια διάταξη κατόπιν πρότασης του προέδρου ή οποιουδήποτε άλλου μέλους. Συγκεκριμένο θέμα αφαιρείται από την ημερήσια διάταξη κατόπιν αιτήματος τριών ή περισσότερων μελών σε περίπτωση που τα σχετικά έγγραφα δεν υποβλήθηκαν στα μέλη εγκαίρως<sup>215</sup>.
3. Κατά κανόνα, ο γραμματέας αποστέλλει στα μέλη τα προς συζήτηση έγγραφα πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Ωστόσο, σύντομα κείμενα μπορούν να αποστέλλονται μία εργάσιμη μέρα πριν από τη συνεδρίαση. Έγγραφα που αποστέλλονται λιγότερο από δύο εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση θεωρούνται εκτός ημερησίας διάταξης και δεν μπορούν να οδηγήσουν σε απόφαση του συμβουλίου του T2S, εκτός αν άλλως συμφωνούν όλα τα μέλη.
4. Μετά από κάθε συνεδρίαση του συμβουλίου του T2S, ο γραμματέας καταρτίζει σχέδιο πρακτικών όπου καταγράφονται τα θέματα που εξετάστηκαν και τα συμπεράσματα της συζήτησης. Στο σχέδιο πρακτικών καταγράφονται οι θέσεις που εκφράστηκαν κατά τη συνεδρίαση από συγκεκριμένα μέλη εφόσον το ζητήσουν<sup>216</sup>. Το σχέδιο πρακτικών διανέμεται στα μέλη εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη συνεδρίαση.
5. Επίσης, μετά από κάθε συνεδρίαση του συμβουλίου του T2S, ο γραμματέας καταρτίζει σχέδιο καταλόγου δράσεων με τα καθήκοντα που ανατέθηκαν και τις συμφωνίες που συμφωνήθηκαν κατά τη συνεδρίαση, το οποίο διανέμεται στα μέλη εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη συνεδρίαση.
6. Τα μέλη αποστέλλουν στο γραμματέα τα σχόλιά τους στο σχέδιο πρακτικών και τον κατάλογο δράσεων εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη λήψη τους. Το σχέδιο πρακτικών και του καταλόγου δράσης υποβάλλονται για έγκριση στο συμβούλιο του T2S κατά την επόμενη συνεδρίαση (ή, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, νωρίτερα με έγγραφη διαδικασία) και υπογράφονται από τον πρόεδρο.

## Άρθρο 7

Λήψη αποφάσεων από το συμβούλιο του T2S<sup>217</sup>

1. Στο μέτρο του δυνατού, οι αποφάσεις του συμβουλίου του T2S λαμβάνονται ομόφωνα.
2. Για την έγκυρη συνεδρίαση του συμβουλίου του T2S, απαιτείται απαρτία τουλάχιστον επτά μελών. Εάν δεν επιτευχθεί απαρτία, ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη συνεδρίαση κατά την οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται ανεξαρτήτως απαρτίας.

<sup>215</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, EE L 102 της 22.4.2009, σ.43

<sup>216</sup> Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με αριθ. πρωτ. 2/95173/0023/Α.

<sup>217</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 319 της 29.11.2008, σ.30

3. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, το συμβούλιο του T2S προβαίνει σε ψηφοφορία κατόπιν αιτήματος του προέδρου. Επίσης, ο πρόεδρος κινεί διαδικασία ψηφοφορίας κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε μέλους με δικαίωμα ψήφου. Μέλος, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων, δεν πρέπει να ψηφίζει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κώδικα. Σε περίπτωση απουσίας του, μέλος με δικαίωμα ψήφου μπορεί να μεταβιβάσει το δικαίωμά του σε άλλο μέλος με δικαίωμα ψήφου· κανένα μέλος δεν μπορεί να ψηφίσει περισσότερες από δύο φορές για οποιοδήποτε θέμα.
4. Ο πρόεδρος μπορεί να κινήσει διαδικασία μυστικής ψηφοφορίας εφόσον το ζητήσουν τουλάχιστον τρία μέλη.
5. Αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται και με έγγραφη διαδικασία, εκτός εάν δεν συμφωνούν τρία ή περισσότερα μέλη. Για την έγγραφη διαδικασία απαιτούνται: i) κανονικά, δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες για εξέταση από κάθε μέλος, και ii) καταγραφή της απόφασης στα συμπεράσματα της επόμενης συνεδρίασης του συμβουλίου του T2S.
6. Πρόταση που λαμβάνει την απλή πλειοψηφία των ψήφων θεωρείται ότι εγκρίθηκε. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Σε περίπτωση απουσίας του προέδρου, ο αναπληρωτής πρόεδρος δεν διαθέτει διπλή ψήφο.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

#### ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

##### Άρθρο 8

###### Εξωτερική επικοινωνία

1. Ο πρόεδρος ενημερώνει τακτικά τους οικείους φορείς συμμετοχής για την πρόοδο που επιτελείται στην υλοποίηση του προγράμματος T2S. Με τη βοήθεια του γραμματέα, ο πρόεδρος διασφαλίζει τη διαφάνεια φροντίζοντας για την έγκαιρη και συνεπή δημοσίευση των σχετικών εγγράφων στο δικτυακό τόπο του T2S, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας που περιλαμβάνονται στον κώδικα.
2. Τα μέλη πρέπει να ενημερώνουν τον πρόεδρο πριν αναλάβουν οποιαδήποτε σχετική και σημαντική εξωτερική εκπροσώπηση σχετικά με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του συμβουλίου του T2S, π.χ. ομιλίες για το T2S σε διασκέψεις ή συνεδριάσεις με φορείς συμμετοχής του T2S, πρέπει δε να υποβάλλουν στο συμβούλιο του T2S έγγραφη περίληψη εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη διοργάνωση. Οποιαδήποτε σημαντική εξωτερική επικοινωνία πρέπει να γίνεται προς το συμφέρον του Ευρωσυστήματος και του προγράμματος T2S και να συνάδει με τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου και του συμβουλίου του T2S.
3. Το συμβούλιο του T2S ορίζει ένα ή περισσότερα μέλη του ή/και προσωπικό της ΕΚΤ ή εθνικής κεντρικής τράπεζας (ΕθνΚΤ)<sup>218</sup> που εργάζεται στην υποστήριξη του T2S να συμμετάσχουν σε δημόσιες και ιδιωτικές πρωτοβουλίες που αφορούν την εκκαθάριση και το διακανονισμό τίτλων και ίσως να εκπροσωπούν το T2S σε σχετικές επιτροπές και ομάδες εργασίας. Μέλος του προσωπικού της ΕΚΤ ή ΕθνΚΤ μπορεί να οριστεί σύμφωνα με τα ανωτέρω μόνον εφόσον αποδεδειγμένα συμμορφώνεται με υποχρεώσεις που αφορούν την εμπιστευτικότητα και τη σύγκρουση συμφερόντων τουλάχιστον ανάλογες με αυτές του κώδικα.

##### Άρθρο 9

###### Εσωτερική επικοινωνία

1. Μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν ανήκουν στο Ευρωσύστημα λαμβάνουν μετά τη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου, υπό τον όρο της εμπιστευτικότητας, όλα τα έγγραφα σχετικά με το T2S που υποβλήθηκαν στο διοικητικό συμβούλιο, καθώς επίσης και συγκεκριμένα σημεία των πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου που αφορούν αποφάσεις σχετικά με το T2S.

<sup>218</sup> Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση κρίσεων, 3054η σύνοδος του Συμβουλίου ECOFIN, Βρυξέλλες, 7.12.2010.

2. ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος που δεν διαθέτουν μέλος του προσωπικού τους στο συμβούλιο του Τ2S διαθέτουν αυτόματη πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα του συμβουλίου του Τ2S. Μπορούν επίσης να ζητήσουν από τον πρόεδρο να συμμετέχουν σε επιτροπή του συμβουλίου του Τ2S εφόσον έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για κάποιο θέμα. Ένα μέλος είναι υπεύθυνο να ενημερώνει τις εν λόγω ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος εάν κρίνεται ότι αυτές μπορεί να έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Το ίδιο μέλος μπορεί επίσης να θέτει ενώπιον του συμβουλίου του Τ2S οποιοδήποτε ζήτημα θίγει η εν λόγω ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

#### ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

##### Άρθρο 10

Λειτουργία του ειδικού λογαριασμού για το έργο Τ2S

1. Το συμβούλιο του Τ2S διαχειρίζεται, για λογαριασμό του Ευρωσυστήματος, ειδικό λογαριασμό για το έργο Τ2S ο οποίος τηρείται στα βιβλία της ΕΚΤ και είναι μεταβατικός λογαριασμός. Ο ειδικός λογαριασμός για το έργο Τ2S χρησιμοποιείται: α) για τη διαχείριση οικονομικών ροών (ιδίως είσπραξη κεφαλαίων και καταβολή δόσεων) μεταξύ των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος που προέρχονται από τον προϋπολογισμό του Τ2S· και β) για τη διαχείριση οικονομικών ροών που αφορούν τις προμήθειες για υπηρεσίες του Τ2S. Το συμβούλιο του Τ2S μεριμνά ώστε το υπόλοιπο του λογαριασμού να είναι πάντα μηδενικό ή θετικό.

2. Ο πρόεδρος καλεί εγκαίρως τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος να προβλέψουν στον προϋπολογισμό τους τα μερίδια του κόστους που τους αναλογούν (σύμφωνα με την κλειδα κατανομής κόστους του Τ2S) και να τα καταβάλλουν στον ειδικό λογαριασμό για το έργο Τ2S σύμφωνα με το πρόγραμμα πληρωμών που εγκρίνει το διοικητικό συμβούλιο.

3. Ο πρόεδρος δίνει εντολή για την πληρωμή των δόσεων από τον ειδικό λογαριασμό για το έργο Τ2S κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από το συμβούλιο του Τ2S. Η πληρωμή μιας δόσης στις 4ΚΤ θεωρείται ότι εγκρίθηκε νομότυπα από το συμβούλιο του Τ2S μόλις ένα παραδοτέο των 4ΚΤ επικυρωθεί και γίνει αποδεκτό και η επικύρωση και αποδοχή αυτή εγκριθούν νομότυπα στα πρακτικά της συνεδρίασης του συμβουλίου του Τ2S<sup>219</sup>. Η πληρωμή μιας δόσης στην ΕΚΤ λαμβάνει χώρα στην αρχή κάθε έτους με βάση τις συμφωνίες που αφορούν το κονδύλιο χρηματοδότησης.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

#### ΕΛΕΓΧΟΣ

##### Άρθρο 11

Έλεγχος

Οι δραστηριότητες του συμβουλίου του Τ2S υπόκεινται σε έλεγχο από την επιτροπή εσωτερικών επιθεωρητών.

#### ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

#### ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Τ2S

#### ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Εισαγωγή

Το συμβούλιο του Τ2S συγκροτείται από μέλη που διορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο. Τα μέλη πρέπει να ενεργούν αποκλειστικά προς το μέγιστο συμφέρον του προγράμματος Τ2S, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Τ2S, και πρέπει να αφιερώνουν επαρκή χρόνο στις εργασίες που σχετίζονται με το πρόγραμμα Τ2S.

<sup>219</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 319 της 29.11.2008, σ.32

Το συμβούλιο του T2S συνδράμει τα όργανα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) στη διασφάλιση της επιτυχούς και έγκαιρης ολοκλήρωσης του προγράμματος T2S, αναφέρεται δε στο διοικητικό συμβούλιο. Για την εμπειριστατωμένη και ανεξάρτητη λήψη αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου είναι σημαντικό οι εργασίες του συμβουλίου του T2S να μην επηρεάζονται από περιστάσεις από τις οποίες μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων στο πρόσωπο οποιουδήποτε μέλους.

Επίσης, είναι αναγκαίο για την καλή φήμη και την αξιοπιστία του Ευρωσυστήματος/Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ)<sup>220</sup>, και για τη νομική αρτιότητα του προγράμματος T2S, τα μέλη να καθοδηγούνται και να φαίνεται ότι καθοδηγούνται από το γενικό συμφέρον του Ευρωσυστήματος και, ιδίως, από το συμφέρον του προγράμματος T2S. Συνεπώς, τα μέλη πρέπει: α) να αποφεύγουν καταστάσεις όπου υπάρχει ή φαίνεται να υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων· β) να ενεργούν μόνο υπό την ιδιότητά τους ως εκπρόσωποι του Ευρωσυστήματος και του T2S στις συναλλαγές τους με δημόσιες αρχές, κεντρικές τράπεζες, εκπροσώπους του χώρου και άλλους εξωτερικούς φορείς συμμετοχής που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη λειτουργία του T2S· και γ) να διασφαλίζουν αντικειμενικότητα, ουδετερότητα και συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των δυνητικών προμηθευτών που έχουν συμφέρον στο πρόγραμμα T2S.

Η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπεται στο άρθρο 37.1<sup>221</sup> του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το "καταστατικό του ΕΣΚΤ") δεσμεύει τόσο το προσωπικό της ΕΚΤ όσο και το προσωπικό των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) που εκτελεί καθήκοντα που σχετίζονται με το ΕΣΚΤ και περιλαμβάνει εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούν εμπορικά μυστικά ή πληροφορίες που έχουν εμπορική αξία. Ανάλογη υποχρέωση υπέχουν και τα μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρικές τράπεζες. Τα εν λόγω μέλη πρέπει επίσης να τηρούν και τυχόν συμπληρωματικούς κανόνες συμπεριφοράς που μπορεί να προβλέπονται στην επιστολή διορισμού τους και στη σύμβασή τους με την ΕΚΤ.

Είναι σκόπιμη και συνάδει με την καλή διοικητική πρακτική η θέσπιση δεοντολογικών προτύπων όσον αφορά την επαγγελματική ακεραιότητα, την αρχή του θεμιτού ανταγωνισμού, την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων και την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών που προέρχονται από το Ευρωσύστημα ή από τρίτους, ενώ ταυτόχρονα διαφυλάσσεται η τεχνογνωσία και η εμπειρία στους σχετικούς τομείς του προγράμματος T2S στο πλαίσιο του συμβουλίου του T2S προς το γενικό όφελος του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ<sup>222</sup>. Επίσης, είναι σκόπιμη και συνάδει με την καλή διοικητική πρακτική η πρόβλεψη έννομης προστασίας για την παραβίαση του παρόντος κώδικα συμπεριφοράς (εφεξής ο "κώδικας") στους όρους απασχόλησης που έχουν εφαρμογή στα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ και σε παρόμοιες διατάξεις που εφαρμόζονται στα μέλη του προσωπικού των ΕθνΚΤ. Παρόμοια διάταξη εφαρμόζεται στα μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα<sup>223</sup>.

Ο παρών κώδικας δεν θίγει υποχρεώσεις που προκύπτουν από άλλους δεοντολογικούς κανόνες που τυχόν εφαρμόζονται στα μέλη του συμβουλίου του T2S υπό την ιδιότητά τους ως μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ ή ΕθνΚΤ.

<sup>220</sup> [http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S\\_URD\\_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939](http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S_URD_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939)

<sup>221</sup> <http://t2s.londonstockexchangegroup.com/articles/jean-michel-godeffroy-speaks-at-lseg-t2s-event/>

<sup>222</sup> <http://www.ft.com/cms/s/0/159079b4-9928-11e1-9a57-00144feabdc0.html#axzz2HjbadIPn>

<sup>223</sup> <http://www.efinancialnews.com/story/2012-11-12/fresh-setback-as-t2s-timing-hangs-in-the-balance>

## 1. Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κώδικα:

α) ως "πρόεδρος" νοείται το πρόσωπο που διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο για να προεδρεύει του συμβουλίου του T2S·

β) ως "αναπληρωτής πρόεδρος" νοείται το πρόσωπο που διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο για να αναπληρώνει τον πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας του·

γ) ως "εμπιστευτικές πληροφορίες", με την επιφύλαξη της υποχρέωσης τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπεται στο άρθρο 37.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ ή σε έγγραφα διαβαθμισμένα με βάση το καθεστώς εμπιστευτικότητας της ΕΚΤ που παρέχονται στα μέλη του συμβουλίου του T2S, νοούνται: i) εμπορικά μυστικά του Ευρωσυστήματος ή τρίτων, καθώς και κάθε πληροφορία που έχει εμπορική αξία για σκοπούς άλλους από αυτούς των εργασιών του συμβουλίου του T2S· ii) κάθε πληροφορία, η μη εξουσιοδοτημένη δημοσίευση της οποίας θα μπορούσε να βλάψει τα βασικά συμφέροντα του Ευρωσυστήματος· και iii) κάθε πληροφορία που ένας λογικός άνθρωπος θα θεωρούσε εμπιστευτική. Οι "εμπιστευτικές πληροφορίες" δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες οι οποίες: i) είναι ή καθίστανται γενικά διαθέσιμες στο κοινό, χωρίς αυτό να γίνεται κατά παράβαση του κώδικα· ή ii) παράγονται ανεξάρτητα, από κάποιον τρίτο ο οποίος δεν έχει πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες· ή iii) με την επιφύλαξη της ενότητας 3, η δημοσιοποίησή τους υπαγορεύεται από το νόμο<sup>224</sup>.

δ) ως "μέλος του προσωπικού που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα" νοείται το μέλος του συμβουλίου του T2S που δεν ανήκει στο προσωπικό της ΕΚΤ ή ΕθνΚΤ·

ε) ως "εντολή" νοείται η εντολή που προβλέπεται στο παράρτημα I·

στ) ως "μέλος" νοείται μέλος του συμβουλίου του T2S, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου·

ζ) ως "δυναμικοί προμηθευτές" νοούνται εμπορικές επιχειρήσεις που έχουν συμφέρον στην προμήθεια αγαθών ή/και υπηρεσιών που αφορούν το T2S σε κεντρική τράπεζα της ζώνης του ευρώ ή εκτός ζώνης ευρώ, η οποία δεσμεύτηκε να διακανονίζει το εθνικό της νόμισμα μέσω του T2S.

## 2. Αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων

2.1. Σύγκρουση συμφερόντων προκύπτει σε σχέση με την παροχή αγαθών ή/και υπηρεσιών που αφορούν την εντολή του συμβουλίου του T2S στην περίπτωση που ένα μέλος έχει εμπορικό ή επαγγελματικό συμφέρον ή συμμετοχή σε δυναμικό προμηθευτή, είτε μέσω ιδιοκτησίας, ελέγχου, επένδυσης ή με άλλο τρόπο, η οποία επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων του ως μέλος.

2.2. Τα μέλη ενεργούν προς το γενικό συμφέρον του Ευρωσυστήματος και του προγράμματος T2S. Αποφεύγουν καταστάσεις από τις οποίες μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων.

2.3. Σε περίπτωση που προκύψει ή είναι πολύ πιθανό να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με τα καθήκοντα του συμβουλίου του T2S, το εμπλεκόμενο μέλος καθιστά γνωστή την πραγματική ή πιθανή σύγκρουση συμφερόντων την αρχή συμμόρφωσης της κεντρικής του τράπεζας (ή, στην περίπτωση μέλους που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα, τον υπεύθυνο για θέματα δεοντολογίας της ΕΚΤ)<sup>225</sup> χρησιμοποιώντας το έντυπο που παρατίθεται στο προσάρτημα 2, ενώ ταυτόχρονα ενημερώνει και τον πρόεδρο. Εάν η αρχή συμμόρφωσης (ή, στην περίπτωση μέλους που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα, ο υπεύθυνος για θέματα δεοντολογίας της ΕΚΤ) διαπιστώσει την ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων, υποβάλλει σύσταση στο διοικητή της οικείας κεντρικής τράπεζας (ή, στην περίπτωση μέλους που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα, στον υπεύθυνο για θέματα δεοντολογίας της ΕΚΤ) σχετικά με την κατάλληλη διαχείριση της σύγκρουσης συμφερόντων, και ο διοικητής/πρόεδρος ενημερώνει σχετικά τον πρόεδρο χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Ο διοικητής/πρόεδρος παρέχει τις αναγκαίες λεπτομέρειες προκειμένου ο πρόεδρος να είναι σε θέση να διαμορφώσει ενημερωμένη άποψη για την κατάλληλη διαχείριση της σύγκρουσης συμφερόντων.

<sup>224</sup> <http://www.bankingtech.com/50895/citi-opts-for-swift-t2s-link-as-industry-readies-for-2015/>



<sup>225</sup> <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:129:0008:0008:EL:PDF>

2.4. Εάν, στη διάρκεια συνεδρίασης του συμβουλίου του T2S, ένα μέλος ευλόγως πιστεύει ότι η συμμετοχή άλλου μέλους στη συζήτηση, την ψηφοφορία ή την έγγραφη διαδικασία του συμβουλίου του T2S θα μπορούσε να προκαλέσει σύγκρουση συμφερόντων, ενημερώνει αμέσως τον πρόεδρο.

2.5. Ο πρόεδρος καλεί το μέλος που διαπίστωσε πραγματική ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων σύμφωνα με την ενότητα 2.3 ή για το οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι έχει προκύψει σύγκρουση συμφερόντων σύμφωνα με την ενότητα 2.4 να δηλώσει εάν πράγματι υπάρχει ή ενδέχεται να υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων. Εάν ο πρόεδρος δεν ικανοποιηθεί από τη δήλωση του μέλους αποσύρεται από την ημερήσια διάταξη κάθε σχετικό θέμα. Ο πρόεδρος ενημερώνει την αρχή συμμόρφωσης της οικείας κεντρικής τράπεζας (ή, στην περίπτωση μέλους που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα, τον υπεύθυνο για θέματα δεοντολογίας της ΕΚΤ) για κάθε τέτοια περίπτωση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, το διοικητικό συμβούλιο.

2.6. Εάν οι παράγραφοι 2.3, 2.4 ή 2.5 αφορούν τον πρόεδρο, αυτός ενημερώνει τον αναπληρωτή πρόεδρο.

2.7. Τα μέλη δεν πρέπει να ψηφίζουν για κανένα ζήτημα σε σχέση με το οποίο τελούν σε σύγκρουση συμφερόντων. Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη που είναι μέλη του προσωπικού των 4ΚΤ όταν το συμβούλιο του T2S αποφασίζει για την επικύρωση παραδοτέων των 4ΚΤ.

### 3. Ορθή χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών

3.1. Τα μέλη κάνουν χρήση των εμπιστευτικών πληροφοριών αποκλειστικά για τους σκοπούς και προς το συμφέρον του Ευρωσυστήματος και του προγράμματος T2S και σύμφωνα με την εντολή του συμβουλίου του T2S.

3.2. Τα μέλη δεν πρέπει να δημοσιοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες σε τρίτους και, όσον αφορά μέλη που είναι μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ ή ΕθνΚΤ, μπορούν να δημοσιοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες μόνο σε μέλη του προσωπικού των κεντρικών τους τραπεζών ή άλλης κεντρικής τράπεζας στο μέτρο που αυτές είναι απαραίτητες προκειμένου να παρέχουν συμβουλές για τη διαμόρφωση γνώμης σε συγκεκριμένο ζήτημα. Εμπιστευτικές πληροφορίες με την ένδειξη "μόνο μέλη" δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να δημοσιοποιούνται από μέλη σε μέλη του προσωπικού των κεντρικών τους τραπεζών ή σε άλλες κεντρικές τράπεζες, εκτός αν άλλως συμφωνείται από το συμβούλιο του T2S.

3.3. Τα μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της δημοσιοποίησης εμπιστευτικών πληροφοριών από παραδρομή ή την πρόσβαση σε αυτές χωρίς άδεια.

3.4. Τα μέλη δεν πρέπει να χρησιμοποιούν την πρόσβασή τους σε εμπιστευτικές πληροφορίες προς όφελος οντότητας εκτός του Ευρωσυστήματος ή χωρίς εύλογη αιτιολογία προς όφελος της κεντρικής τους τράπεζας.

3.5. Στο μέτρο που ορισμένο μέλος διατάσσεται από δικαστήριο ή ρυθμιστική, εποπτική ή άλλη αρμόδια αρχή που έχει δικαιοδοσία σε αυτό να δημοσιοποιήσει ή να καταστήσει διαθέσιμες εμπιστευτικές πληροφορίες, το εν λόγω μέλος πρέπει:

α) να ειδοποιήσει άμεσα και εγγράφως, εφόσον το επιτρέπει ο νόμος, για τη διαταγή αυτή τον πρόεδρο και την αρχή συμμόρφωσης (ή, στην περίπτωση μέλους που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα, τον υπεύθυνο για θέματα δεοντολογίας της ΕΚΤ) της κεντρικής του τράπεζας, παρέχοντας όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες·

β) να λάβει νομική συμβουλή ειδικού για τη νομιμότητα και εκτελεστότητα της διαταγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο από τον πρόεδρο·

γ) να συνεργαστεί με όλες τις εμπλεκόμενες κεντρικές τράπεζες και να παράσχει τη συνδρομή που εύλογα μπορεί να ζητήσει ο πρόεδρος, προκειμένου το συμβούλιο του T2S ή η κεντρική τράπεζα του εμπλεκόμενου μέλους να είναι σε θέση να ασκήσει ένδικο μέσα για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών·

δ) να ενημερώσει το αρμόδιο δικαστήριο ή την οικεία αρχή για τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών και να ζητήσει την τήρηση της εμπιστευτικότητάς τους, στο μέτρο που το επιτρέπει ο νόμος.

Εάν η παρούσα παράγραφος αφορά τον πρόεδρο, αυτός ενημερώνει τον αναπληρωτή πρόεδρο.

#### 4. Διαφάνεια και ανοιχτές διαδικασίες

4.1. Τα μέλη, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που αφορούν τις εμπιστευτικές πληροφορίες, στις επαφές τους με δυνητικούς προμηθευτές ή εμπορικούς οργανισμούς που εκπροσωπούν δυνητικούς προμηθευτές, επιδιώκουν την τήρηση του θεμιτού ανταγωνισμού και παρέχουν αντικειμενική και ορθή πληροφόρηση σε όλους τους δυνητικούς προμηθευτές ή εκπροσώπους με συντονισμένο τρόπο και χωρίς διακρίσεις. Ανάλογα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, ο σκοπός αυτός μπορεί να επιτευχθεί με τη συμμετοχή των ανωτέρω σε εποικοδομητικό διάλογο και την ανταλλαγή εγγράφων με αυτούς στο πλαίσιο συμβουλευτικών ομάδων.

4.2. Τα μέλη εξετάζουν δεόντως κάθε γραπτή επικοινωνία που απευθύνεται σε αυτά από δυνητικούς προμηθευτές ή εμπορικούς οργανισμούς που εκπροσωπούν δυνητικούς προμηθευτές και τη μεταχειρίζονται ως εμπιστευτική, εκτός εάν ρητά ορίζεται το αντίθετο από τον δυνητικό προμηθευτή ή τον εκπρόσωπο.

4.3. Οι ενότητες 4.1 και 4.2 δεν πρέπει να έχουν την έννοια ότι παρεμποδίζονται οι επαφές μεταξύ του συμβουλίου του T2S και δυνητικών προμηθευτών ή εμπορικών οργανισμών που εκπροσωπούν δυνητικούς προμηθευτές. Ωστόσο, τα μέλη ανταλλάσσουν τακτικά πληροφορίες εντός του Ευρωσυστήματος σχετικά με τις επαφές τους με δυνητικούς προμηθευτές ή εκπροσώπους<sup>226</sup>.

#### 5. Συμβουλές σε ζητήματα δεοντολογίας

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος έχει ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του κώδικα, θα πρέπει να ζητήσει τη συμβουλή του υπεύθυνου για θέματα δεοντολογίας της EKT.

#### 6. Ποινές και τελικές διατάξεις

6.1. Με την επιφύλαξη των κανόνων σχετικά με τις πειθαρχικές διαδικασίες που περιέχονται στους όρους απασχόλησής τους ή οποιασδήποτε εφαρμοστέας ποινικής κύρωσης, πειθαρχικής ή διοικητικής ποινής ή ποινικής ρήτρας, τα μέλη που παραβιάζουν τον παρόντα κώδικα απομακρύνονται αμέσως από το συμβούλιο του T2S και αντικαθίστανται σύμφωνα με τις διαδικασίες του παραρτήματος I.

6.2. Τα μέλη συνεχίζουν να δεσμεύονται από την ενότητα 3 και μετά την παύση των καθηκόντων τους.

6.3. Πρώην μέλη δεν πρέπει να κάνουν χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών προκειμένου να προσληφθούν από δυνητικό προμηθευτή ή να αποκαλύπτουν ή να χρησιμοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες που απέκτησαν λόγω της συμμετοχής τους στο συμβούλιο του T2S ως εργαζόμενοι ενός δυνητικού προμηθευτή<sup>227</sup>.

6.4. Κατά το πρώτο έτος μετά την παύση των καθηκόντων τους, τα μέλη συνεχίζουν να αποφεύγουν τυχόν σύγκρουση συμφερόντων που θα μπορούσε να προκύψει από μια νέα επαγγελματική δραστηριότητα ή διορισμό. Συγκεκριμένα, πρέπει να ενημερώνουν εγγράφως το συμβούλιο του T2S κάθε φορά που προτίθενται να ασκήσουν οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα ή να αποδεχτούν διορισμό και ζητούν τη συμβουλή του συμβουλίου του T2S πριν δεσμευτούν.

6.5. Στην περίπτωση που ένα πρώην μέλος δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει των παραγράφων 6.3 και 6.4, το συμβούλιο του T2S μπορεί να ενημερώσει τον εργοδότη του πρώην μέλους για την ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ της νέας και της παλιάς θέσης αυτού.

#### 7. Αποδέκτες και διανομή<sup>228</sup>

Ο παρών κώδικας απευθύνεται στα μέλη του συμβουλίου του T2S. Αντίγραφο του διανέμεται σε όλα τα υφιστάμενα μέλη, καθώς και στα νέα μέλη με το διορισμό τους. Τα μέλη υποχρεούνται να υπογράψουν τα προσαρτήματα 1 και 2 πριν από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του συμβουλίου του T2S.

<sup>226</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L134 της 30.4.2004, σ.37

<sup>227</sup> Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με αριθ. πρωτ. 2/95173/0023/A.

<sup>228</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 102 της 22.4.2009, σ.21

Προσάρτημα 1

#### ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Με την παρούσα αποδέχομαι το συνημμένο κώδικα και γνωρίζω τις κάτωθι υποχρεώσεις μου, και ιδίως την υποχρέωσή μου α) να τηρώ το απόρρητο των εμπιστευτικών πληροφοριών που αποκτώ και β) να αποφεύγω, καθώς και να δηλώνω, καταστάσεις από τις οποίες θα μπορούσε να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων μου ως μέλους του συμβουλίου του T2S σε σχέση με το πρόγραμμα T2S.

...

(Υπογραφή και ημερομηνία)

...

(Ονοματεπώνυμο)

...

(Διεύθυνση)

...

...

...

-----  
Προσάρτημα 2

#### ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ [1]

...

(Ονοματεπώνυμο)

...

(Διεύθυνση)

...

(Επάγγελμα)

Το πρόγραμμα T2S επηρεάζεται άμεσα ή έμμεσα (π.χ. όσον αφορά μέλος της οικογένειας) από τα ακόλουθα χρηματικά ή/και μη χρηματικά συμφέροντα, τα οποία θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σύγκρουση συμφερόντων κατά την έννοια του παρόντος κώδικα [2]:

Επενδύσεις (π.χ. άμεσες ή έμμεσες σε εμπορική εταιρία, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών ή άλλων εταιριών που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, η οποία έχει συμφέρον ως δυνητικός προμηθευτής του προγράμματος T2S, εκτός εάν η επένδυση έχει πραγματοποιηθεί μέσω εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, συνταξιοδοτικά ταμεία ή παρόμοιους οργανισμούς):

...

...

...

Θέση (π.χ. υφιστάμενη ή προηγούμενη, αμειβόμενη ή μη, σε οντότητα εμπορικού σκοπού που έχει συμφέρον ως δυνητικός προμηθευτής του προγράμματος T2S):

...

...

...

Έσοδα ή δώρα (π.χ. τρέχουσες, προηγούμενες ή αναμενόμενες αποδοχές, συμπεριλαμβανομένων των μεταγενέστερων παροχών, δικαιώματα που θα ασκηθούν σε μεταγενέστερο στάδιο και μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, ή δώρα από εμπορική επιχείρηση που έχει συμφέρον ως δυνητικός προμηθευτής του προγράμματος T2S):

...

...

...

Λοιπά:

...

...

...

Με την παρούσα δηλώνω υπεύθυνα ότι από όσα δύναμαι να γνωρίζω οι ως άνω πληροφορίες είναι πλήρεις και αληθείς.

...

(Υπογραφή και ημερομηνία)

...

(Όνοματεπώνυμο)<sup>229,230</sup>

#### ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

#### ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ, ΤΟ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ Τ2S ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

##### 1. Προκήρυξη διαγωνισμού

1.1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δημοσιεύει προκήρυξη διαγωνισμού για το διορισμό ειδικών ως μέλη του συμβουλίου του Τ2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα και καταρτίζει εφεδρικό πίνακα. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται σύμφωνα με την απόφαση ΕΚΤ/2007/5 της 3ης Ιουλίου 2007 για τη θέσπιση των κανόνων περί ανάθεσης συμβάσεων [1], οι όροι εφαρμογής της οποίας εξειδικεύονται περαιτέρω στο κεφάλαιο 8 του εγχειριδίου υπηρεσιακής πρακτικής της ΕΚΤ (Business Practice Handbook). Ωστόσο, παρεκκλίνει σε ορισμένο βαθμό, ιδίως από το άρθρο 16α της απόφασης ΕΚΤ/2007/5, ενώ τηρεί τουλάχιστον τις βασικές αρχές που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις και εγγυάται τη διαδικασία ενός αμερόληπτου και διαφανούς διαγωνισμού.

1.2. Η προκήρυξη του διαγωνισμού καθορίζει, μεταξύ άλλων: α) τα καθήκοντα του συμβουλίου του Τ2S· β) τα καθήκοντα των μελών του συμβουλίου του Τ2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα· γ) τα κριτήρια επιλογής· δ) τις οικονομικές παραμέτρους της ανάθεσης καθηκόντων· και ε) τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων και την καταληκτική ημερομηνία παραλαβής τους.

1.3. Η προκήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύεται ταυτόχρονα στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο, η ΕΚΤ μπορεί να χρησιμοποιεί συμπληρωματικά και άλλα μέσα για τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού. Σε περίπτωση αποκλίσεων, υπερισχύει το κείμενο που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.4. Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεων από τους υποψηφίους πρέπει να είναι τουλάχιστον 21 ημερολογιακές ημέρες μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

##### 2. Διαδικασία επιλογής

2.1. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για τη σύνθεση του συμβουλίου του Τ2S βάσει πρότασης της Εκτελεστικής Επιτροπής και διορίζει όλα τα μέλη του συμβουλίου του Τ2S.

<sup>229</sup> Εφόσον το μέλος δεν έχει τέτοιου είδους συμφέροντα, σημειώνει τη λέξη "κανένα" στο σχετικό πεδίο(α).

<sup>230</sup> Μέλος που έχει σχετικό συμφέρον θα πρέπει να περιγράψει όλα τα σχετικά πραγματικά περιστατικά και καταστάσεις, χρησιμοποιώντας επιπλέον χώρο εφόσον απαιτείται.

2.2. Όσον αφορά τα μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα, το διοικητικό συμβούλιο αξιολογεί του υποψηφίους με βάση τα κριτήρια επιλογής της ενότητας 3.

2.3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου του T2S, εκπρόσωποι από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και μέλη του προσωπικού της EKT επικουρούν την εκτελεστική επιτροπή στη συμπλήρωση των εντύπων αξιολόγησης των υποψηφίων, τα οποία περιλαμβάνουν περίληψη των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων τους σε σχέση με τα κριτήρια επιλογής και σύσταση διορισμού ως προς την καταλληλότητα του υποψηφίου.

2.4. Σε αντίθεση με το άρθρο 16α παράγραφος 6 της απόφασης EKT/2007/5, δύο υποψήφιοι διορίζονται αμέσως και καταρτίζεται εφεδρικός πίνακας πιθανών υποψηφίων για την πλήρωση μελλοντικών κενών θέσεων.

### 3. Κριτήρια επιλογής

Τα κριτήρια επιλογής είναι τα εξής:

- α) εμπειρία στον τομέα διακανονισμού τίτλων, ως πάροχος ή χρήστης υπηρεσιών διακανονισμού τίτλων, καθώς και εξειδίκευση στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό τομέα της Ένωσης·
- β) τουλάχιστον 10 έτη εμπειρίας στις επαφές με σημαντικούς παράγοντες των χρηματοπιστωτικών αγορών της Ένωσης·
- γ) κατά προτίμηση, εμπειρία στη διαχείριση έργων·
- δ) η γλώσσα εργασίας του συμβουλίου του T2S είναι τα αγγλικά· συνεπώς, τα μέλη που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνούν αποτελεσματικά στα αγγλικά.

### 4. Εφεδρικός πίνακας

4.1. Η EKT τηρεί εφεδρικό πίνακα πιθανών υποψηφίων.

4.2. Σε περίπτωση κενής θέσης στο συμβούλιο του T2S, η εκτελεστική επιτροπή μπορεί να επιλέξει υποψήφιο από τον εφεδρικό πίνακα με βάση την κατάταξή του σε αυτόν και να τον προτείνει στο διοικητικό συμβούλιο ως μέλος του συμβουλίου του T2S διετούς θητείας, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

4.3. Αφού εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο, ο εφεδρικός πίνακας παραμένει σε ισχύ για μια περίοδο δύο ετών. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, η ισχύ του πίνακα κατάταξης μπορεί να παραταθεί για άλλη μια περίοδο δύο ετών.

4.4. Σε αντίθεση με το άρθρο 16α παράγραφος 7 της απόφασης EKT/2007/5, στον εφεδρικό πίνακα στο εφεδρικό πίνακα δεν μπορούν να συμπεριληφθούν νέοι υποψήφιοι.

4.5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 16α παράγραφος 8 της απόφασης ECB/2007/5<sup>231</sup>, οι υποψήφιοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στα στοιχεία τους, να τα ενημερώνουν ή να τα διορθώνουν. Δεν μπορούν όμως να ενημερώνουν ή να διορθώνουν τα κριτήρια καταλληλότητάς τους και τα κριτήρια επιλογής μετά την καταληκτική ημερομηνία της προκήρυξης του διαγωνισμού.

### 5. Διορισμός

5.1. Τα μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα διορίζονται με την προσωπική τους ιδιότητα. Δεν μπορούν να αναθέτουν τις αρμοδιότητές τους σε άλλο μέλος ή τρίτο πρόσωπο.

5.2. Ο διορισμός προϋποθέτει την υπογραφή από το διοριζόμενο της σύμβασης διορισμού του από τον πρόεδρο του συμβουλίου του T2S, μιας σύμβασης με την EKT για τις αποζημιώσεις και την επιστροφή των εξόδων, καθώς και των δηλώσεων της παραγράφου 6.1.

5.3. Το διοικητικό συμβούλιο διορίζει μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα ως μέλη του συμβουλίου του T2S χωρίς δικαίωμα ψήφου για διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

<sup>231</sup> Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, EE L 102 της 22.4.2009, σ.24

## 6. Δηλώσεις

6.1. Τα μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα δεσμεύονται να τηρούν τον κώδικα συμπεριφοράς του συμβουλίου του T2S. Συνεπώς, υποχρεούνται να υπογράψουν τη "Δήλωση συμμόρφωσης προς τον κώδικα συμπεριφοράς" του προσαρτήματος 1 του παραρτήματος III και να συμπληρώσουν και να υπογράψουν τη "Δήλωση συμφερόντων" του προσαρτήματος 2 του παραρτήματος III<sup>232</sup>.

6.2. Τα μέλη του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχονται από κεντρική τράπεζα υποχρεούνται επίσης να υπογράψουν τις δηλώσεις που προβλέπονται στην προκήρυξη.

## 7. Τερματισμός της θητείας και αντικατάσταση

7.1. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να τερματίσει τη θητεία ενός μέλους του συμβουλίου του T2S που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα σε περίπτωση σύγκρουσης καθηκόντων, παράβασης καθήκοντος, αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του, παραβίασης του κώδικα συμπεριφοράς ή σοβαρού παραπτώματος<sup>233</sup>.

7.2. Η θητεία θεωρείται ότι έχει τερματιστεί όταν το μέλος που δεν προέρχεται από κεντρική τράπεζα παραιτηθεί ή η θητεία του λήξει χωρίς να ανανεωθεί.

7.3. Εάν η θητεία τερματιστεί πριν από την πάροδο της περιόδου των δύο ετών, εφαρμόζονται τα άρθρα 4.2 και 4.3.

<sup>232</sup> EE L 184 της 14.7.2007, σ. 34.

<sup>233</sup> Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των αρχών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των κεντρικών τραπεζών και των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη διασυνοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ECFIN/CEFCPE(2008)REP/53106), Βρυξέλλες, 1.6.2008.

## Γ) ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΝΕΑ

### Διευκρινίσεις της ΕΕΤ στα δημοσιεύματα του Ελεύθερου Τύπου της Κυριακής 11/4 και 18/4/2010 σχετικά με τη λειτουργία της ΗΔΑΤ (Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων)

#### 1. Γενική τοποθέτηση

Με τα ανωτέρω δημοσιεύματα δημιουργείται αβάσιμα σοβαρή σύγχυση ως προς το ακριβές περιεχόμενο των συνομιλιών και της συνεργασίας της Τράπεζας της Ελλάδος, ως **Διαχειριστή** του Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Αύλοι Τίτλοι) (εφεξής «το Σύστημα»), με τα μέλη του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, ως **χρηστών** του Συστήματος. Οι εν λόγω συνομιλίες εμπίπτουν στο πλαίσιο της συνεργασίας των φορέων της αγοράς με σκοπό την ανάπτυξη και τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό των υποδομών εκκαθάρισης και διακανονισμού χρεωστικών τίτλων, προκειμένου οι κανόνες λειτουργίας της ελληνικής αγοράς χρήματος και κεφαλαίου να εναρμονίζονται με τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς. Τα μέλη της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (εφεξής «η ΕΕΤ») παρέχουν την τεχνογνωσία που διαθέτουν για τον εκσυγχρονισμό και την τεχνική αναβάθμιση των συστημάτων με γνώμονα αφενός μεν την αναβάθμιση της ελληνικής αγοράς σε σχέση με τις λοιπές ευρωπαϊκές αγορές, και αφετέρου την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της.

Στο σημείο μάλιστα αυτό κρίνεται σκόπιμο να αναφερθούν οι αρνητικές εκθέσεις αξιολόγησης των αρμοδίων ευρωπαϊκών οργάνων παρακολούθησης των διαδικασιών για την άρση των εμποδίων κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης και διακανονισμού σε διασυνοριακό επίπεδο (Giovannini Barriers), στις οποίες η ελληνική αγορά αξιολογείται ως ευρισκόμενη σε κατώτερο στάδιο εναρμόνισης από ό,τι οι αντίστοιχες ευρωπαϊκές. Στα δημοσιεύματα γίνεται συσχέτιση δύο τελείως διαφορετικών θεματικών και, ειδικότερα:

- συγκεκριμένων προβληματισμών που ετέθησαν στο Διαχειριστή του Συστήματος στο πλαίσιο της διαδικασίας διακανονισμού των συναλλαγών εκτός αγοράς και της αναβάθμισης των συστημάτων για την παροχή περισσότερης πληροφόρησης και διαφάνειας, σύμφωνα και με τα όσα προβλέπουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα,
- με μια υποτιθέμενη επιμήκυνση του κύκλου διακανονισμού των συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.).

#### 2. Ανακρίβειες του δημοσιεύματος

(α) Σύμφωνα με το δημοσίευμα της 11ης Απριλίου 2010 (που επαναλαμβάνεται και στις 18.04.2010): «...Πιο συγκεκριμένα, όπως πληροφορούμαστε, μετά από αιτήματα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών στις 5.10.2009, την επόμενη της εκλογικής νίκης του ΠΑΣΟΚ, και στις 22.10.2009 (με αριθμούς πρωτόκολλου 690 και 691 αντίστοιχα) η Τράπεζα της Ελλάδος πρόβη σε αλλαγή του κανονισμού του συστήματος διακανονισμού πωλήσεων των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, επιτρέποντας διακανονισμό από 3 σε 10 ημέρες μετά την πώληση (από T+3 σε T+10 για τους μνημένους)!. Δηλαδή μπορούσε ο κάθε «σορτάκης να πουλάει ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου που δεν είχε και, αφού είχε ρίξει την τιμή τους σε μια πολύ ρηχή αγορά, να τα ξαναγοράσει σε χαμηλότερη τιμή για να τα παραδώσει μέχρι 10 μέρες αργότερα». Τα ανωτέρω αναφερόμενα, με τα οποία γίνεται συσχέτιση της διαδικασίας της «αυτοματοποιημένης επανεισαγωγής» (**recycling**), Που εισήχθη από την Τράπεζα της Ελλάδος με το υπ' αριθμ. Πρωτ. 690/5.10.2009 έγγραφό της, με μια υποτιθέμενη επιμήκυνση του κύκλου εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών είναι απολύτως ανακριβή για τους ακόλουθους λόγους:

- Τα αιτήματα της ΕΕΤ προς την Τράπεζα της Ελλάδος ήταν συνυφασμένα με την εισαγωγή και την καθιέρωση διαδικασιών που ισχύουν διεθνώς και αποσκοπούν στην ανάπτυξη και τον περαιτέρω

εκσυγχρονισμό των υποδομών εκκαθάρισης και διακανονισμού χρεωστικών τίτλων, όπως η διαδικασία της αυτοματοποιημένης επανεισαγωγής (recycling).

- Η διαδικασία αυτή αποβλέπει στην τεχνική αναβάθμιση ενός συστήματος διακανονισμού, καθώς συμβάλλει στην αποφυγή άσκοπης ανταλλαγής πολλαπλών μηνυμάτων μεταξύ των συμμετεχόντων στο σύστημα (εντολές διακανονισμού μέσω SWIFT μηνυμάτων, τα οποία επιφέρουν σημαντικό κόστος στους χρήστες) και στην αποτελεσματικότερη και πληρέστερη παρακολούθηση των συναλλαγών.
- Σύμφωνα με την εν λόγω πρακτική, εφόσον μια συναλλαγή δεν διακανονιστεί κατά την ημερομηνία που προβλεπόταν στην αρχική εντολή διακανονισμού που συνοδεύει μια συναλλαγή, μεταφέρεται από τον ίδιο τον Διαχειριστή (την Τράπεζα της Ελλάδος) στην επόμενη εργάσιμη ημέρα με τους ίδιους όρους ακριβώς που ίσχυαν όταν ακυρώθηκε λόγω του ότι δεν διακανονίστηκε. Γι' αυτό άλλωστε η «αυτοματοποιημένη επανεισαγωγή» αποκαλείται και «ανακύκλωση».
- Η αυτοματοποιημένη επανεισαγωγή σε καμία περίπτωση δεν συνδέεται με τον κύκλο εκκαθάρισης (δηλαδή το T+3). Πρόκειται για την αυτόματη επανεισαγωγή στο Σύστημα της αρχικής εντολής διακανονισμού μιας συναλλαγής, η οποία δεν έχει διακανονιστεί κατά την προβλεπόμενη ημερομηνία, και αντί να επιστρέψει πίσω στον εντολέα-θεματοφύλακα, εισάγεται εκ νέου την αμέσως επόμενη ημέρα στο Σύστημα για άμεσο διακανονισμό, ΜΕ ΤΑ ΙΔΙΑ ΑΚΡΙΒΩΣ ΧΑΡΑΚΗΡΙΣΤΙΚΑ (τιμή αγοράς, τιμή πώλησης, όγκο) και επικαιροποιημένη μόνο ως προς την ημερομηνία διακανονισμού, εκτός αν ένας από τους δύο αντισυμβαλλόμενους εναντιωθεί στέλνοντας το αντίστοιχο μήνυμα.
- **Όπως γίνεται αντιληπτό από τα ανωτέρω, δεν υπάρχει καμία σχέση με τις ανοικτές πωλήσεις (short selling), στις οποίες αναφέρεται το δημοσίευμα και ούτε μπορεί με κανένα τρόπο να συνδέεται με αυτές, από τη στιγμή που δεν διαφοροποιούνται τα χαρακτηριστικά της εντολής διακανονισμού που αφορούν τιμές και όγκους και, άρα, ο πωλητής δεν μπορεί να επωφεληθεί από την πτώση των τιμών.** Στο σημείο μάλιστα αυτό κρίνεται σκόπιμο να αναφέρουμε ότι στην τελευταία έκθεση για τη λειτουργία της αναμενόμενης νέας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας διακανονισμού κινητών αξιών, την οποία θα διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (TARGET2-Securities - T2S), αναφέρεται ότι η εν λόγω πλατφόρμα θα επανεισάγει αυτόματα όλες τις ταυτοποιημένες μη διακανονισμένες εντολές από οποιονδήποτε συμμετέχοντα **για απεριόριστο χρονικό διάστημα** ("T2S shall recycle all unsettled matched instructions from any T2S actor for an indefinite period of time")<sup>234</sup>.

(β) Σύμφωνα με το δημοσίευμα της 11ης Απριλίου 2010 (που επαναλαμβάνεται και στις 18.04.2010): «Επιπλέον, όπως αποκαλύπτουν γνώστες της αγοράς, το διάστημα εκκαθάρισης των εν λόγω ομολόγων συχνά υπερέβαινε και τον προκαθορισμένο χρόνο των 10 ημερών με την ανοχή των ελληνικών τραπεζών οι οποίες δρούσαν ως μεσάζοντες. Επέλεξαν δηλαδή, να διατηρήσουν ρευστότητα για όσο μπορούσαν περισσότερο αδιαφορώντας για το γεγονός ότι η επιμήκυνση του χρόνου διατήρησης των κερδοσκοπικών θέσεων απαξίωνε περισσότερο τις τιμές των ελληνικών ομολόγων και τελικά ακόμη και τις τιμές των ιδίων των μετοχών τους μέσω της συνεπακόλουθης πτώσης του Χρηματιστηρίου».

Η απαξίωση των ελληνικών ομολόγων η οποία σε καμία περίπτωση δεν συνδέεται με αυτό που περιγράφεται στο δημοσίευμα, οδήγησε σε μείωση της αξίας των μετοχών των ιδίων των τραπεζών. Αναρωτιέται συνεπώς εύλογα κανείς πώς είναι δυνατόν οι ίδιες οι τράπεζες να επιδίωκαν την πτώση της αξίας των μετοχών τους. Πέραν συνεπώς της ανακρίβειας και των συσχετισμών μεταξύ τελείως διαφορετικών πραγμάτων που γίνεται μέσω του δημοσιεύματος, η αντίφαση που το ίδιο εμπεριέχει, δηλαδή ότι οι ίδιες οι τράπεζες επιδίωκαν τελικά την πτώση της αξίας των μετοχών τους, είναι προφανής.

(γ) Σύμφωνα με το δημοσίευμα της 11ης Απριλίου 2010 (που επαναλαμβάνεται και στις 18.04.2010): «Όπως αναφέρεται δε σχετικά, η αλλαγή του κανονισμού έγινε μάλλον παράνομα, δηλαδή μόνο με εντολή του διευθυντή Μ. Μιχαλόπουλου της Διεύθυνσης Οργάνωσης και όχι με πράξη του διοικητή όπως έπρεπε!»



<sup>234</sup> Εξετάζεται επίσης από το T2S η περίπτωση περιορισμού της περιόδου ανακύκλωσης σε είκοσι (20) ημέρες, για τις μη ταυτοποιημένες μη διακανονισμένες εντολές, σύμφωνα και με τη Σύσταση 5 του European Securities Forum και της ECSDA στο πλαίσιο των διαδικασιών για την άρση των εμποδίων στη διασυνοριακή εκκαθάριση και διακανονισμό των κινητών αξιών (Giovannini Barriers 2&10 και 4&7) ("Proposals to harmonise and standardize pre-settlement date matching processes throughout Europe, 5 October 2006").

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού Λειτουργίας Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων σε Λογιστική Μορφή (Αύλοι Τίτλοι): «...ο Διαχειριστής του Συστήματος δικαιούται - οποτεδήποτε - να τροποποιήσει τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, με την προϋπόθεση ότι θα λάβει χώρα αναγγελία της τροποποίησης στους συμμετέχοντες φορείς τουλάχιστον οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη εφαρμογής της, εκτός αν συντρέχει κατεπείγουσα περίπτωση τροποποίησης, όπως αλλαγή της νομοθεσίας ή κατεπείγουσα διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του Συστήματος. Οι τροποποιήσεις γνωστοποιούνται εγγράφως στους συμμετέχοντες φορείς. Ο Διαχειριστής του Συστήματος δεσμεύεται να διαβουλεύεται με τους φορείς του Συστήματος πριν προχωρήσει σε ουσιώδεις τροποποιήσεις του. Φορέας του Συστήματος που δεν αποδέχεται τις τροποποιήσεις, δικαιούται να αποχωρήσει από το Σύστημα». Πουθενά δεν γίνεται λόγος συνεπώς για την ανάγκη έκδοσης Πράξης Διοικητή, όπως ανακριβώς αναφέρεται στο δημοσίευμα. Επίσης, από το ως άνω απόσπασμα του Κανονισμού προκύπτει ότι οι επαφές της Τράπεζας της Ελλάδος με τα μέλη της ΕΕΤ εμπίπτουν στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων με τους φορείς του Συστήματος, όπως ρητά αναφέρεται.

(δ) Σύμφωνα με το δημοσίευμα της 11ης Απριλίου 2010 (που επαναλαμβάνεται και στις 18.04.2010): «Σαν να μην έφθανε αυτό, σε επόμενο αίτημα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (με την οποία εκφράζονται ευχαριστίες για τις προηγούμενες «διευκολύνσεις») στις 10/12/2009 αποφασίζεται να μην επιβάλλονται κυρώσεις για τον «σορτάκια», ο οποίος δεν θα είχε ομολογα να παραδώσει μετά τη 10η μέρα ή και αργότερα. Αυτό έγινε μετατρέποντας τη δημοπρασία που θα έπρεπε να κάνει η ΤτΕ για να βρει τα ομολογα που δεν είχε να παραδώσει ο «σορτάκιας» από υποχρεωτική σε προαιρετική!».

Η μοναδική επιστολή που εστάλη (στις 8.12.2009) από την ΕΕΤ στην Τράπεζα της Ελλάδος αφορά τεχνικά ζητήματα που δημιουργήθηκαν για ορισμένες επιμέρους διαδικασίες σε σχέση με τις αυτόματα επανεισαγόμενες πράξεις προθεσμιακών συναλλαγών και ειδικά για το διακανονισμό συναλλαγών στην πλατφόρμα της Brokertec<sup>235</sup>. Η ICAP BrokerTec είναι ένας Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης, η λειτουργία του οποίου προβλέπεται από την κοινοτική Οδηγία 2004/39/EK (MiFID) και ο οποίος υπόκειται στην εποπτεία της αρμόδιας βρετανικής εποπτικής αρχής (Financial Services Authority). Αποτελεί ηλεκτρονική πλατφόρμα διαπραγμάτευσης για τις αγορές σταθερού εισοδήματος, κυρίως ευρωπαϊκών κυβερνητικών ομολόγων (European Government Bonds) και Repos. Αναγνωρίζεται ως αποδεκτή αγορά από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2009<sup>236</sup>.

Δηλαδή, η ως άνω επιστολή της ΕΕΤ δεν είχε απολύτως καμία σχέση ούτε με την ΗΔΑΤ ούτε με το θέμα του προαιρετικού ή μη χαρακτήρα της δημοπρασίας, όπως αναληθώς αναφέρεται στο δημοσίευμα. Σε ό,τι αφορά δε τις ευχαριστίες που πράγματι εκφράζονται στη συγκεκριμένη επιστολή, αυτές σχετίζονται με το ότι η Τράπεζα της Ελλάδος είχε ανταποκριθεί εν γένει στις τεχνικές προτάσεις που είχαν συζητηθεί στο πλαίσιο της προσπάθειας αναβάθμισης των υποδομών του συστήματος, οι οποίες ωστόσο δεν είχαν καμία σχέση με τα αναφερόμενα στο δημοσίευμα.

(ε) Σύμφωνα με το δημοσίευμα της 11ης Απριλίου 2010 (που επαναλαμβάνεται και στις 18.04.2010): «Το επιχείρημα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών για το σχετικό αίτημα ήταν ότι το ζητούσαν διεθνείς οίκοι που εμπορεύονται τα ομολογα (όπως η Brokertec), οι οποίοι απειλούσαν μάλιστα ότι θα έφενγαν από τα ελληνικά ομολογα αν δεν ικανοποιούντο τα αιτήματά τους! Λες και τώρα που έμειναν στην αγορά, μας έκαναν κανένα μεγάλο καλό».

<sup>235</sup> Πηγή: Ιστοσελίδα BrokerTec (<http://www.icap.com/markets/electronic-markets/brokertec.aspx>).

<sup>236</sup> Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με αριθ. πρωτ. 2/95173/0023/Α.

Όπως προαναφέρθηκε υπό (δ), στην επιστολή της ΕΕΤ δεν γίνεται καμία αναφορά στο θέμα της προαιρετικής ή μη δημοπρασίας, αλλά σε προβλήματα που παρατηρήθηκαν στην πράξη σε ό,τι αφορά τον διακανονισμό των συναλλαγών στην πλατφόρμα της Brokertec και ειδικά για την αυτόματη επανεισαγωγή συναλλαγών Repos λόγω τεχνικών αδυναμιών που προέκυψαν και οι οποίες έπρεπε να αντιμετωπιστούν. Επίσης, πρέπει να τονιστεί ότι η BrokerTec δεν είναι κάποιος διεθνής επενδυτικός οίκος, όπως εσφαλμένα αναφέρεται στο δημοσίευμα, αλλά ευρωπαϊκή πλατφόρμα διαπραγμάτευσης τίτλων σύμφωνα με τα προαναφερθέντα υπό (δ).

(στ) Σύμφωνα με το δημοσίευμα της 11ης Απριλίου 2010 (που επαναλαμβάνεται και στις 18.04.2010): «Δεν είναι τυχαίο ότι, όπως φαίνεται στο σχετικό site του BLOOMBERG ..., τα ελληνικά ομόλογα εκτινάχθηκαν ακριβώς από τότε που τέθηκε σε ισχύ η συγκεκριμένη διάταξη, τον περασμένο Οκτώβριο κατά την εκλογή του ΠΑΣΟΚ μέχρι σήμερα από 100 περίπου basis points σε 450!».

Σε συνέχεια των προαναφερθέντων, είναι προφανές ότι η αναφορά αυτή του δημοσιεύματος είναι απολύτως αυθαίρετη.

## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. Ι.Δ. Φαρσαρώτας, «Κατανοώντας τη Σύγχρονη Τραπεζική», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2005
2. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1096/1 2010 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2010, ΕΕ L 331 της 15.12.2010
3. Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των αρχών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, των κεντρικών τραπεζών και των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τη διασυννοριακή χρηματοπιστωτική σταθερότητα (ECFIN/ CEFCPE(2008)REP/53106), Βρυξέλλες, 1.6.2008.
4. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη, τη διαχείριση και την επίλυση κρίσεων, 3054η σύνοδος του Συμβουλίου ECOFIN, Βρυξέλλες, 7.12.2010.
5. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L134 της 30.4.2004
6. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 319 της 29.11.2008
7. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 102 της 22.4.2009
8. Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με αριθ. πρωτ. 2/95173/0023/Α.
9. Σινανιώτη – Μαρούδη Α., Φαρσαρώτας Ι.Δ., «Ηλεκτρονική Τραπεζική», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα 2005
10. Μαυρογιάννης Δημήτριος, «Ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών», Δελτίο Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, Γ' Τρίμηνο 2003
11. Σουφλής Ιωάννης, «Οι ηλεκτρονικές τραπεζικές υπηρεσίες σήμερα», Strategic's INTERNET Observatory, 2000
12. Τσάμης Αλέξανδρος, «Εξελίξεις, διαπιστώσεις και διλήμματα στη σύγχρονη ηλεκτρονική τραπεζική», Δελτίο Ελληνικής Τραπεζών, Γ' Τρίμηνο 2003
13. Χρυσάνθης Χ., «Η ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των σύγχρονων τραπεζικών συναλλαγών», Εκδόσεις Σάκκουλα, 1997
14. Παπακωνσταντίνου Ε., «Νομικά Θέματα Πληροφορικής», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2006
15. Αλεξανδροπούλου Ελίζα, Γιοβανόπουλος, Ρήγας, «Το δίκαιο του ηλεκτρονικού εμπορίου», 2004
16. Ιγγλεζάκης Ι., «Το δίκαιο του ηλεκτρονικού εμπορίου», Εκδόσεις Σάκκουλα 2009
17. Δελούκα – Ιγγλέζη Κορνήλια, «Νομικά Θέματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2005
18. Κοτζάμπαση Αθηνά, «Οι απαλλακτικές ρήτρες στους Γενικούς Όρους των Συναλλαγών», 2001
19. Σιδηρόπουλος, «Εισαγωγή στο Δίκαιο του Ηλεκτρονικού Εμπορίου», 2000
20. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2010, ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

## Ξενόγλωση

1. van Cayseele, P., Wuys, C.: Cost Efficiency in the European Securities Settlement and Safekeeping Industry. In: Clearing and settlement of financial markets (2005)
2. de Cavalho, C.: Cross-Border Securities Clearing and Settlement Infrastructure in the European Union as a Prerequisite to Financial Markets Integration: Challenges and Perspectives. HWWA Discussion Paper 287 (2005)
3. Schmiedel, H., Malkamaki, M., Tarkka, J.: Economies of scale and technological development in securities depository and settlement systems. *Journal of Banking & Finance* 30, 1783–1806 (2006)
4. Giovannini Group: Cross-Border Clearing and Settlement Arrangements in the EU (2001)
5. NERA Economic Consulting: The direct costs of clearing and settlement: an EU-US comparison. Corporation of London City Research Series, vol. 1 (2004)
6. European Commission: Draft working document on Post-Trading (2006)
7. Wendt, F.: Intraday Margining of Central Counterparties: EU Practice and a Theoretical Evaluation of Benefits and Costs. Netherlands Central Bank Working Paper 107 (2006)
8. Börse, D.: The European Post-Trade Market – An Introduction (2005)
9. Schmiedel, H., Schöneberger, A.: Integration of Securities Market Infrastructure in the Euro Area. European Central Bank (2005)
10. Committee of Wise Men: Final Report of Committee of Wise Man on Regulation of European Securities Markets (2001)
11. Giovannini Group: Second Report on EU Clearing and Settlement Arrangements (2003)
12. European Central Bank: Summary of the 15th Meeting of the Contact Group on Euro Securities Infrastructure (2006)
13. FESE, EACH, and ECSDA: The European Code of Conduct for Clearing and Settlement (2006)
14. Schaper, T.: Trends in European Clearing and Settlement – The European Code of Conduct and TARGET2-Securities. Working Paper 570 (2007)
15. FESE, EACH, and ECSDA: Implementation Progress towards the Code of Conduct (2007)
16. Sabatini, D.: Price transparency: Feedback on implementation by CSDs, ICSDs and CCPs (2007)
17. Börsen-Zeitung: Börsen nehmen Kodex ernst 4 (February 2, 2007)
18. Börsen-Zeitung: EU will transparente Börsenabwickler 3 (April 4, 2007)
19. FESE, EACH, and ECSDA: Access and Interoperability Guidelines (2007)
19. European Central Bank: TARGET2-Securities (2006)
20. Deutsche Bundesbank: TARGET2: Single Shared Platform (2007)
21. Tumpel-Gugerell, G.: TARGET2-Securities: from vision to reality. The Eurosystem's contribution to an integrated securities market. In: EU Commission's Conference on: The EU's new regime for clearing and settlement in Europe (2006)

22. European Central Bank: TARGET2-Securities – Economic Feasibility Study. In: 2<sup>nd</sup> TARGET2-Securities meeting with market participants (2007)
23. Frühauf, M.: EZB ist bei Abwicklungsplattform im Zugzwang. Börsen-Zeitung, 8 (January 25, 2007)
24. Committee of Wise Man. Final Report of Committee of Wise Man on Regulation of European Securities Markets. Brussels: European Commission (2001)
25. Strauss, Judie and Frost, Raymond, “E- marketing”, Prentice Hall, 2001
26. Chong Soo Pyun, Les Scruggs, Kiseok Nam, “Internet banking in the U.S., Japan and Europe, 2002
27. E-banking, IT Examination Handbook, Federal Financial Institutions Examination Council, August 2003
28. Richard I. Hilman & Kane Wong, Electronic banking, Diane Publishing Co., 2000
29. Wooldridge, Intelligent Agents se G. Weiss, Multiagent Systems: A modern Approach to Distributed Artificial Intelligence, 2000
30. Schneider J., Handbuch des EDV-Rechts, 1998
31. Peterson M., A Brief History of Internet Banking, Ezine Articles, 2006

## Άρθρα

1. Παναγή Κ., «Target2Securities, T2S”, 12/2010
2. Αρχοντάκης Α., «Νέες Τεχνολογίες και Επιπτώσεις στον Χρηματοπιστωτικό Χώρο»
3. Γκαργκάνας Ν., «Εξελίξεις και Προοπτικές του Τραπεζικού Τομέα», Συνέδριο περιοδικού Economist, 28 Ιουνίου 2006
4. Καρακατσάνης Κ., «Αφιέρωμα E-banking, περιοδικό RAM, τεύχος 184, Αθήνα, Οκτώβριος 2004
5. Μαλλιάρη Ν., «Αλλάζει το Τοπίο των Τραπεζών», Εφημερίδα Το Βήμα, 8 Απριλίου 2007
6. Περιοδικό Χρήμα, «Ηλεκτρονικές αγορές; Η καρδιά του ηλεκτρονικού εμπορίου», Τεύχος 299, Μάιος 2004

## Internet

1. “Internet Banking Report 2003” Bill Martin Editor & Publisher, Jim Ambrosio Managing Director [www.financeinsider.com](http://www.financeinsider.com)
2. “Banking on Change – February 9, 2000” Insight from Standard and Poors
3. Reuters Business Insights “The European E-banking and e-payments market outlook”, 2004
4. n-Επιχειρείν: Αφιέρωμα: Online Συναλλαγές “Κίνδυνοι του E-banking” [www.go-online.gr](http://www.go-online.gr)
5. Bernd Fahrholz “E-banking without banks? Closing Remarks”, 2000 [www.frankfurt-ebc.com](http://www.frankfurt-ebc.com)
6. [http://presscode.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=877&Itemid=9](http://presscode.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=877&Itemid=9)
7. <http://www.naftemporiki.gr/audionews/listenstory.asp?id=1551598>
8. Lannoo, K.: The ECB should not monopolise securities settlement. CEPS, [http://www.ceps.be/wp.php?article\\_id=555](http://www.ceps.be/wp.php?article_id=555) (accessed, February 8, 2007)
9. <http://ec.europa.eu>
10. <http://www.icap.com/markets/electronic-markets/brokertec.aspx>

11. <http://www.s1.com>
12. <http://en.wikipedia.org/wiki/T2S>
13. <http://www.ecb.int/paym/t2s/html/index.en.html>
14. [http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci\\_nav/news/10\\_Headlines/48\\_2008/Content\\_Files/2008/news\\_080217.htm?headline=TARGET2\\_Securities\\_positioning\\_paper](http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/listcontent/ci_nav/news/10_Headlines/48_2008/Content_Files/2008/news_080217.htm?headline=TARGET2_Securities_positioning_paper)
15. [http://www.hba.gr/main/paratiriseis\\_et.asp](http://www.hba.gr/main/paratiriseis_et.asp)
16. [http://www.hba.gr/1Enosi/12diatrapezikes\\_epitropes.asp](http://www.hba.gr/1Enosi/12diatrapezikes_epitropes.asp)
17. <http://www.inews.gr/147/Target-2-Securities-T2S.htm>
18. [http://www.fimarkets.com/pagesen/target2\\_target2\\_securities.php](http://www.fimarkets.com/pagesen/target2_target2_securities.php)
19. [http://www.bundesbank.de/Redaktion/EN/Standardartikel/Core\\_business\\_areas/Payment\\_systems/target2\\_securities.html](http://www.bundesbank.de/Redaktion/EN/Standardartikel/Core_business_areas/Payment_systems/target2_securities.html)
20. <http://www.t2s.co.ma/>
21. <http://www.t2s-augsburg.com/>
22. [http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/kir/ci\\_nav/1\\_settlement/025\\_csd/035\\_t2s/020t2sandclearstream](http://www.clearstream.com/ci/dispatch/en/kir/ci_nav/1_settlement/025_csd/035_t2s/020t2sandclearstream)
23. <http://t2s.londonstockexchange.com/>
24. [http://www.helex.gr/index.php?option=com\\_content&task=view&id=1551&Itemid=10503](http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=1551&Itemid=10503)
25. <http://www.finextra.com/News/FullStory.aspx?newsitemid=24344>
26. <http://www.ecb.int/paym/t2s/governance/ag/html/subadapt/index.en.html>
27. [http://www.swift.com/training/training\\_topics/securities/T2S\\_in\\_90\\_minutes.page](http://www.swift.com/training/training_topics/securities/T2S_in_90_minutes.page)
28. [http://www.ecb.int/paym/t2s/pdf/T2Sonline\\_02.pdf](http://www.ecb.int/paym/t2s/pdf/T2Sonline_02.pdf)
29. <http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/sessions/mtg16/2012-04-23-item-7-t2s-pricingpresentation.pdf?ecabfdb8a50c6a044087c4e5f8fda5f8>
30. [http://www.swift.com/products/target2\\_securities/pricing](http://www.swift.com/products/target2_securities/pricing)
31. <http://www.finextra.com/news/fullstory.aspx?newsitemid=23798>
32. <http://www.deloitte.com/view/enLU/lu/services/consulting/strategy-operations/63c90c53b120a310VgnVCM2000003356f70aRCRD.htm>
33. <http://www.efinancialnews.com/story/2012-12-24/csd-t2s-settlement-costs-euroclear-clearstream>
34. <http://www.efinancialnews.com/story/2012-11-12/fresh-setback-as-t2s-timing-hangs-in-the-balance>
35. <https://www.ecb.int/paym/t2s/governance/history/html/index.en.html>
36. <http://www.ft.com/cms/s/0/159079b4-9928-11e1-9a57-00144feabdc0.html#axzz2HjbadIPn>
37. <http://www.bankingtech.com/50895/citi-opts-for-swift-t2s-link-as-industry-readies-for-2012>
38. <http://www.iss-mag.com/news/clearstream-publishes-pricing-model-for-t2s>
39. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:129:0008:0008:EL:PDF>

40. <http://www.ftseglobalmarkets.com/issues/issue-65-october-2012/t2s-europes-game-changer.html>
41. [http://www.nbb.be/doc/ti/20120608T2S\\_Auto\\_Collateralisation.pdf](http://www.nbb.be/doc/ti/20120608T2S_Auto_Collateralisation.pdf)
42. <http://www.celent.com/node/29325>
43. [http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S\\_URD\\_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939](http://www.ecb.int/paym/t2s/progress/pdf/suburd/cr/T2S_URD_0198.pdf?c078d3c54aed11c6d90a00437dc23939)
44. <http://www.t2sdc.org/>
45. [http://www.nbb.be/doc/ti/201206NBB-SSS\\_Adaptation\\_plan\\_to\\_T2S\\_FirstQA.pdf](http://www.nbb.be/doc/ti/201206NBB-SSS_Adaptation_plan_to_T2S_FirstQA.pdf)
46. <http://www.ecb.int/paym/t2s/governance/sessions/html/mtg12.en.html>
47. <http://t2s.londonstockexchange.com/articles/jean-michel-godeffroy-speaks-at-lseg-t2s-event/>
48. <http://www.bankingtech.com/tag/t2s/>
49. [http://www.code-it.com/t2s\\_engines.htm](http://www.code-it.com/t2s_engines.htm)
50. <http://www.efinancialnews.com/story/2011-09-19/t2s-forces-custodians-back-to-the-drawing-board>
51. <http://www.t2s-augsburg.com/t2s-2011-conference/call-for-papers.html>
52. <http://www.slideshare.net/Hermesen/sibos-2011-target2-interconnection-with-t2s>

## Παρουσίαση Υλοποίησης-Εγχειρίδιο Χρήσης

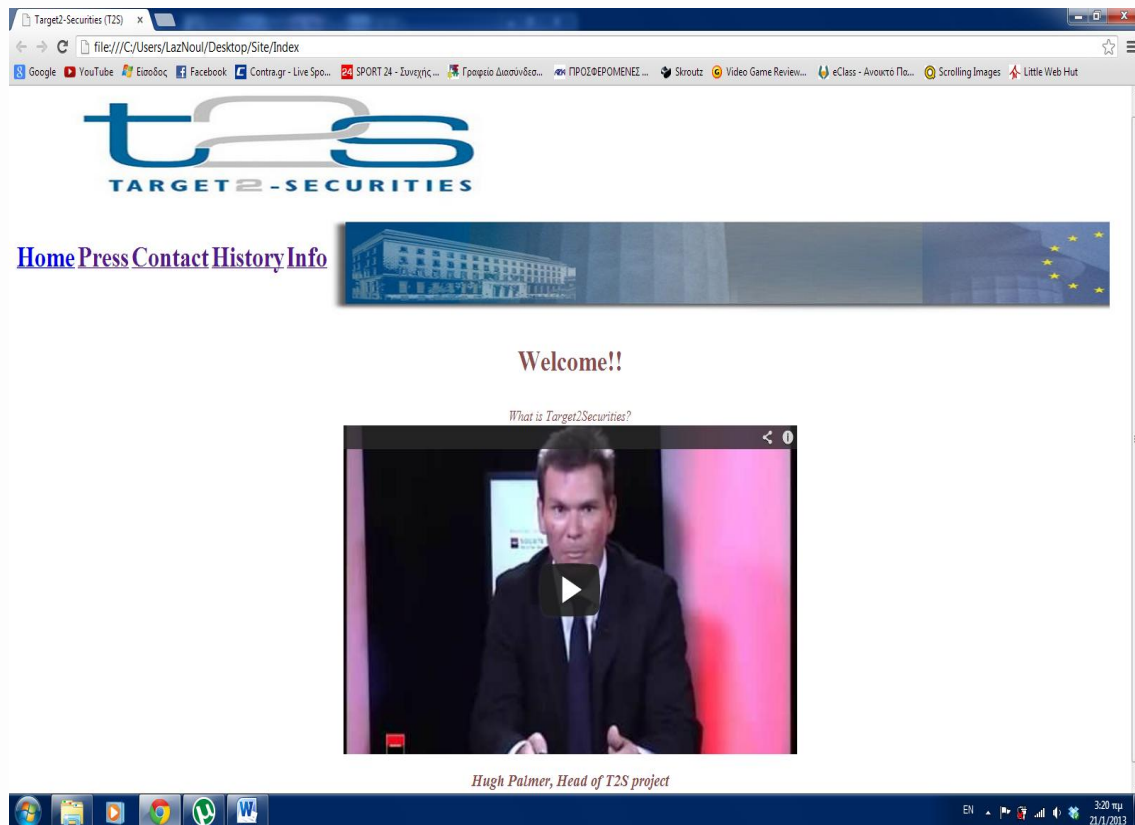
Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί ένα διαδικτυακός ιστότοπος, όπου θα ενημερώνει τους χρήστες για το Target2 –Securities. Συγκεκριμένα, ο χρήστης θα μπορεί να ενημερώνεται για το τί σημαίνει T2S, για τις λειτουργίες του, καθώς και για την εξέλιξή του. Παρακάτω, παρουσιάζονται διάφορα παραδείγματα βασικά για την λειτουργία αυτού του ιστότοπου. Επομένως, θα γίνει η ανάλογη ανάλυση σε κάθε παράδειγμα χρήσης της βασικής αρχιτεκτονικής του.

Για την υλοποίηση χρησιμοποιήθηκε κατά κύριο λόγο javascript. Ο χρήστης θα έχει την δυνατότητα να περιηγηθεί στις διάφορες επιλογές της ιστοσελίδας. Υπάρχει ένα video που τον ενημερώνει σχετικά με το T2S και στη συνέχεια μπορεί να περιηγηθεί όπως εκείνος επιθυμεί για να βρει περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά την ενιαία αυτή πλατφόρμα.

### Περιήγηση Στο Δικτυακό Τόπο

Ο χρήστης ανοίγει το αρχείο Inde.html (χρησιμοποιώντας Mozilla Firefox). Η 1<sup>η</sup> οθόνη που εμφανίζεται (Εικόνα 1) είναι μια ιστοσελίδα εισαγωγής στο θέμα της.





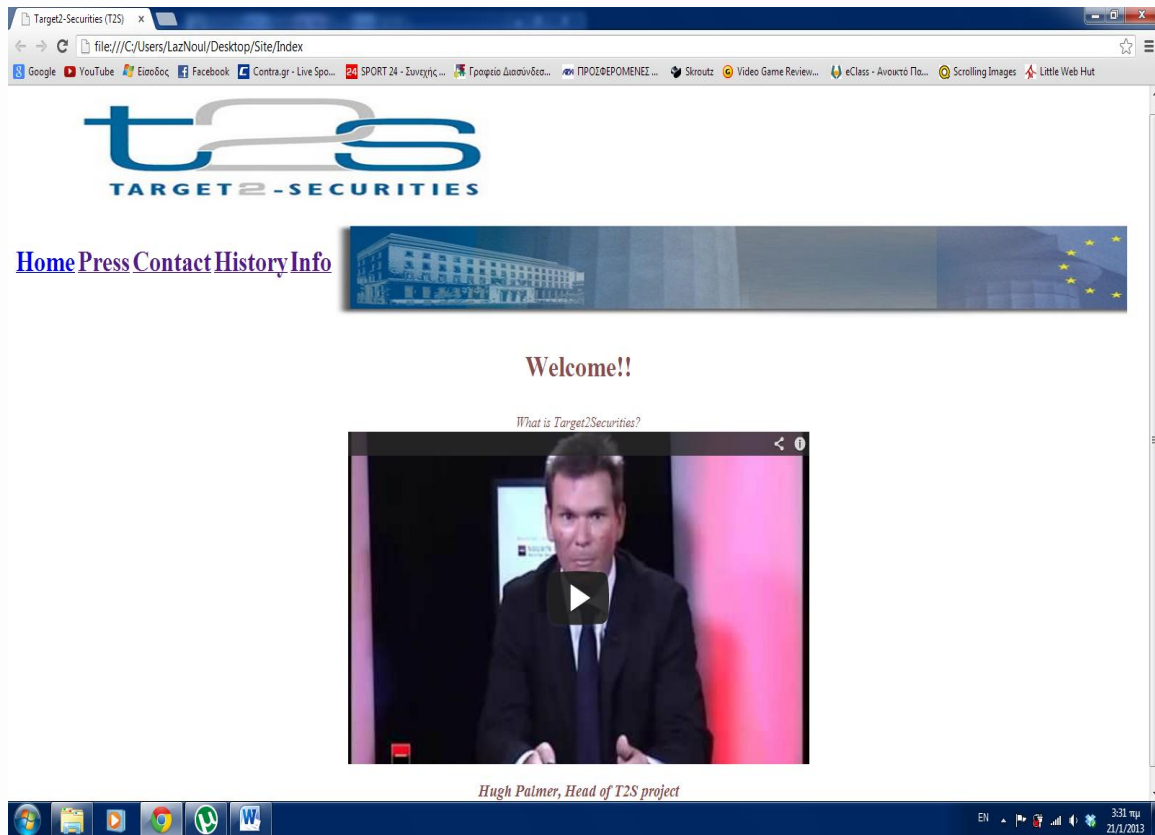
**Εικόνα 1**

Αυτή είναι η κύρια ιστοσελίδα του ιστότοπου (Index.html), όπου φορτώνονται οι ακόλουθες σελίδες:

1. Index.html
2. Press room.html
3. Contact.html
4. History.html
5. Info.html

Σ' αυτήν ο χρήστης έχει τις εξής δυνατότητες: (αρχική, Δελτία Τύπου σχετικά με το Target2-Securities, Επικοινωνία και τέλος περαιτέρω πληροφορίες). Όλα αυτά θα αναλυθούν παρακάτω. Μετά από κάθε εικόνα θα παρουσιάζεται ο κώδικας που χρειάστηκε για την υλοποίηση αυτή.

### **Αρχική Σελίδα:**



**Εικόνα 2**

**Index.html**

```
<html>
<head>
<title>Target2-Securities (T2S)</title>

<body>

<marquee behavior="slide" direction="right"></marquee><body>

<table border="0">
<tr>

Target2-Securities
```

```

<td><h1><a href="file:///C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/Target2Securities">Home</a></h1></td>
<td><h1><a href="file:///C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/press%20room">Press</a></h1></td>
<td><h1><a href="file:///C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/Contact">Contact</a></a></h1></td>
<td><h1><a href="file:///C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/History">History</a></h1></td>
<td><h1><a href="file:///C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/Info">Info</a></h1></td>
<td></td>
</tr>
</table>

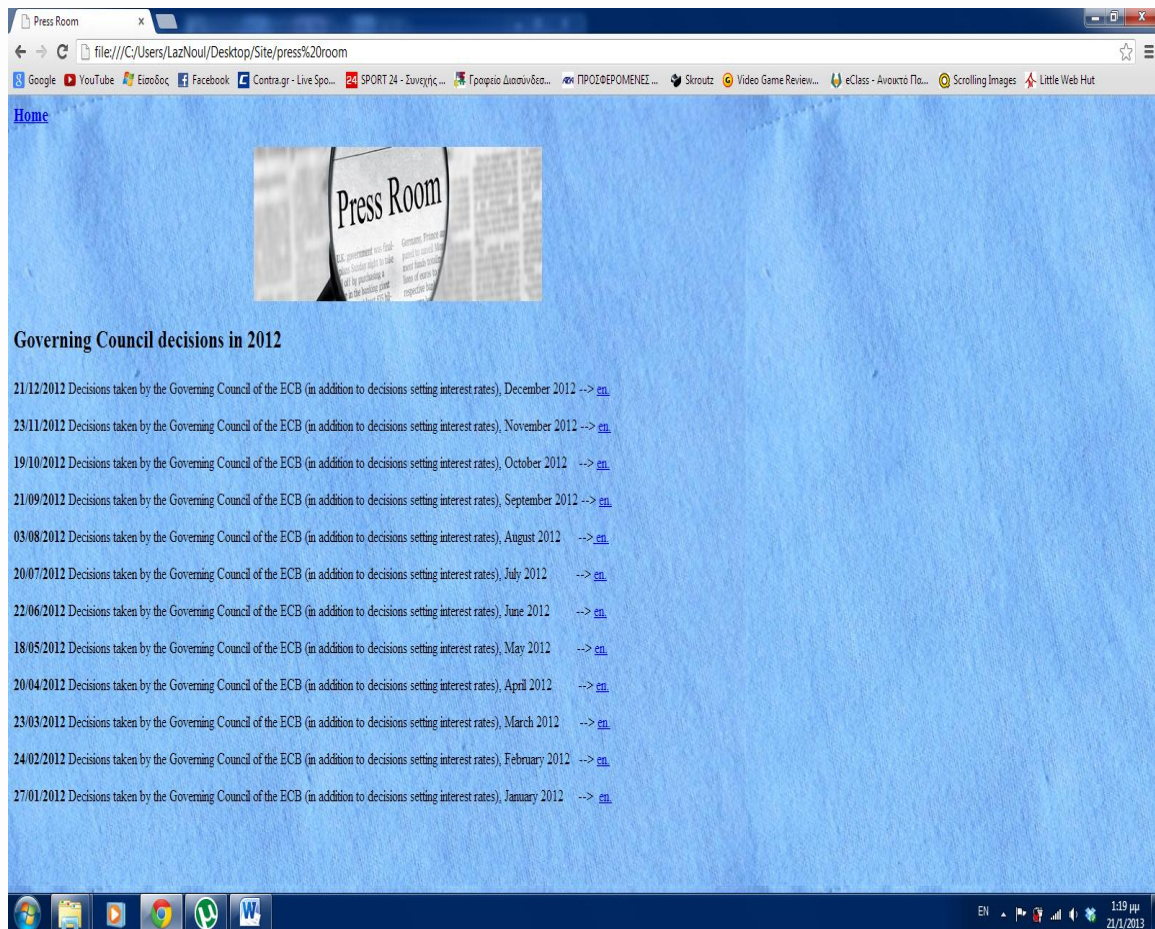
<center>
<body bgcolor="#FFFFFF" text="8A4C4C">
        <B><h1><p>Welcome!!<br> </P></h1></b>
        <center><i>What is Target2Securities?<i></center>

<iframe
                width="640"
                height="360"
src="http://www.youtube.com/embed/XDd5Y4iKWjg?feature=player_detailpage"
allowfullscreen></iframe>
<p><h3><i>Hugh Palmer, Head of T2S project </i></h3></P>
</body>
</center>

</body>
</html>

```

**Press room:** Μπορούν να διαβάσουν Δελτία Τύπου που εκδόθηκαν το 2012 σχετικά με το T2S (Εικόνα 3).



Εικόνα 3

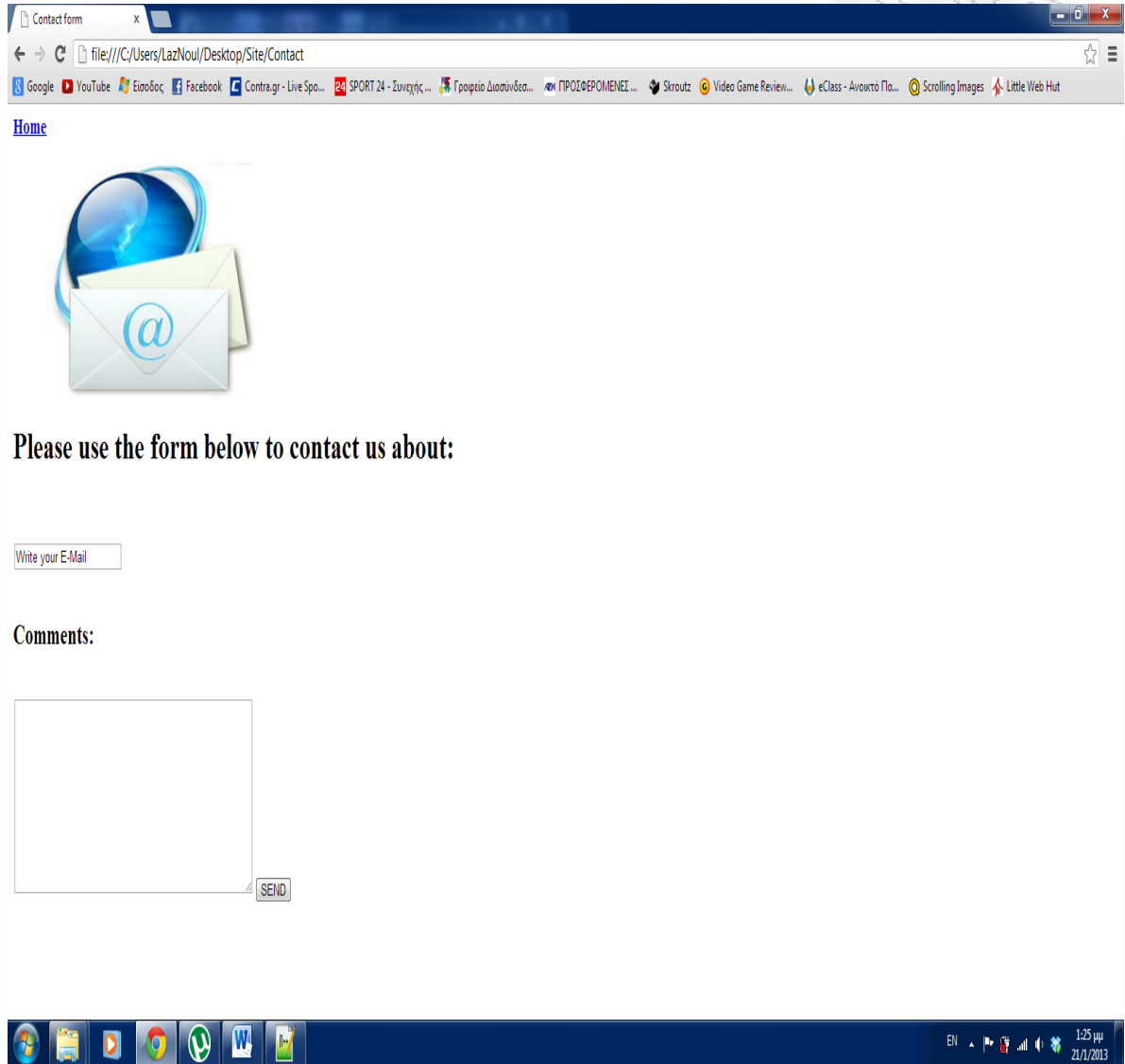
**Press room.html**

```
<html>
<head>
<title>Press Room</title>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
<style type="text/css">
  body {background-image: url("C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/Blue.jpg");}
</style>
</head>
```



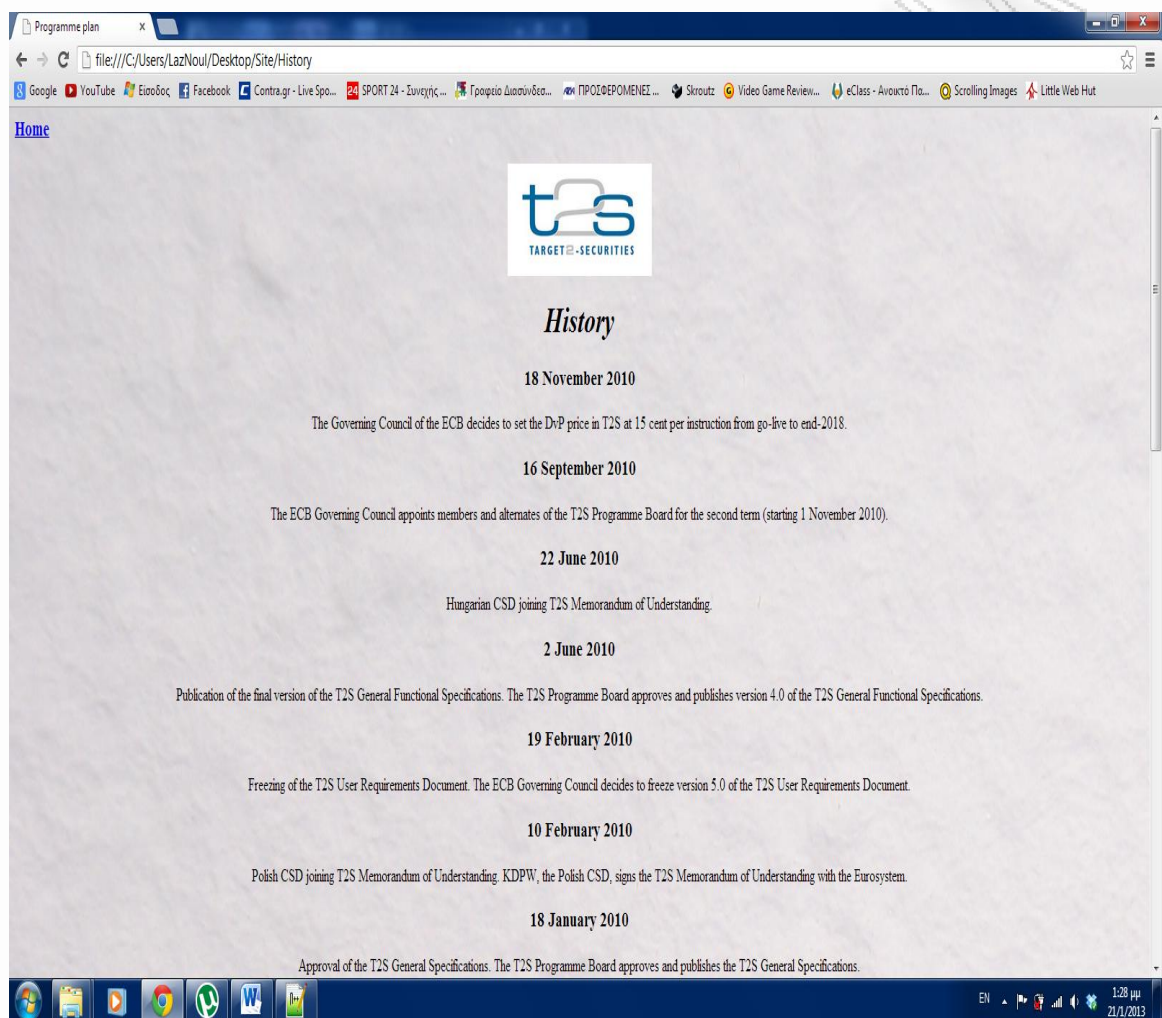


**Επικοινωνία:** Μπορούμε να στέλουμε e-mail για διάφορες παρατηρήσεις ή σχόλια (Εικόνα 4).



**Εικόνα 4**

**Ιστορικά:** Μπορούν να δουν την χρονική εξέλιξη του T2S από την στιγμή που ξεκίνησε μέχρι σήμερα (Εικόνα 5).



**Εικόνα 5**



**History.html**

```
<html>
<head>
<h3><a href="file:///C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/Index">Home</a></h3>

<title>Programme plan</title>

<center></center>

<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
<style type="text/css">
  body {background-image: url("C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/white.jpg");}
</style>
<center><p><b><h1><i>History</i></h1></b></p>

<p><h3>18 November 2010</h3> The Governing Council of the ECB decides to set the DvP price in T2S
at 15 cent per instruction from go-live to end-2018.</p>
<p><h3>16 September 2010</h3> The ECB Governing Council appoints members and alternates of the
T2S Programme Board for the second term (starting 1 November 2010).</p>
<p><h3>22 June 2010</h3> Hungarian CSD joining T2S Memorandum of Understanding.</p>
<p><h3>2 June 2010</h3> Publication of the final version of the T2S General Functional Specifications.
The T2S Programme Board approves and publishes version 4.0 of the T2S General Functional
Specifications.</p>
<p><h3>19 February 2010</h3> Freezing of the T2S User Requirements Document. The ECB Governing
Council decides to freeze version 5.0 of the T2S User Requirements Document.</p>
<p><h3>10 February 2010</h3> Polish CSD joining T2S Memorandum of Understanding. KDPW, the
Polish CSD, signs the T2S Memorandum of Understanding with the Eurosystem.</p>
<p><h3>18 January 2010</h3> Approval of the T2S General Specifications. The T2S Programme Board
approves and publishes the T2S General Specifications.</p>
<p><h3>8 December 2009</h3> Approval of the T2S General Technical Design. The T2S Programme
Board approves a key technical document: the T2S General Technical Design.</p>
<p><h3>30 November 2009</h3> Approval of the T2S General Functional Specifications. The T2S
Programme Board approves a key technical document: the T2S General Functional Specifications.</p>
<p><h3>12 November 2009</h3> Norwegian CSD joining T2S Memorandum of Understanding.</p>
<p><h3>16 July 2009</h3> Memorandum of Understanding. 27 CSDs sign the T2S Memorandum of
Understanding (MoU) with the Eurosystem, confirming their support to T2S. Bayle's view Later on, VPS
in Norway and KDPW in Poland announce that they intend to join T2S, too. Additionally, the central
```

banks of Denmark, Norway and Sweden declare their interest in settling in T2S the securities transactions denominated in their national currencies.</p>

<p><h3>2 April 2009</h3> Founding of the T2S Programme Board. The ECB Governing Council decides to establish the T2S Programme Board to ensure the successful and timely completion of the T2S programme. The chairman, the eight full members and the four alternates are appointed a few weeks later.</p>

<p><h3>17 July 2008</h3> Decision to launch T2S. The ECB Governing Council decides to launch T2S and to provide the resources required until its completion. It also decides to assign the development and operation of T2S to the Deutsche Bundesbank, the Banco de Espana, the Banque de France and the Banca d'Italia.</p>

<p><h3>23 May 2008</h3> Proposal to CSDs to join T2S. The Governing Council of the ECB issues a proposal to all European CSDs to join the T2S initiative. CSDs are invited to inform the ECB as to whether they support T2S and intend to use the service once in operation.</p>

<p><h3>23 May 2008</h3> T2S Economic Impact Assessment. The ECB publishes an economic impact assessment prepared in cooperation with the CSDs. The methodology applied in the assessment was agreed with the market during a public consultation held in 2007. The study concludes that T2S has a potential to positively impact market participants and the European economy as a whole.</p>

<p><h3>26 October 2007</h3> Publication of the progress report on T2S. The ECB publishes a progress report on T2S, mainly addressing the progress made on defining the T2S user requirements, and reviewing the outcome of the public consultation on the General principles and high-level proposals for the user requirements. The overall conclusion is that the T2S project is progressing well and in line with the envisaged project plan.</p>

<p><h3>26 April 2007</h3> Launch of the first phase of the T2S project. The ECB Governing Council decides to launch the first phase of the T2S project and establishes the T2S Advisory Group and its substructures.</p>

<p><h3>20 October 2006</h3> T2S feasibility study. The ECB Governing Council decides to conduct a study to assess the feasibility of the T2S initiative.</p>

<p><h3>7 July 2006</h3> Decision to explore the possibility to implement T2S. The ECB Governing Council decides to further explore, in cooperation with central securities depositories and other market participants, the possibility to set up a new pan-European service for securities settlement in the euro area.</p>

</center>

<center></center>

</head>

</html>

**Πληροφορίες:** Εδώ υπάρχουν διάφορες πληροφορίες για το T2S (π.χ. ορισμός, χρονικό διάγραμμα, διαδικασίες, τεχνικά χαρακτηριστικά- Εικόνα 6).



**Εικόνα 6**

### Info.html

```
<html>
```

```
<body>
```

```
<marquee behavior="scroll" direction="down"></marquee>
```

```
<marquee behavior="alternate"></marquee>
```

```
<h3><a href="file:///C:/Users/LazNoul/Desktop/Site/Index">Home</a></h3>
```

```
<h1>T2S (TARGET2-Securities)</h1>
```

is a new European securities settlement engine which aims to offer centralised delivery-versus-payment (DvP) settlement in central bank funds across all European securities markets. The project was initiated in 2006 and is currently under development. Based on the latest announcements it is scheduled to go-live in 2015. The fundamental objective of the T2S project is to integrate and harmonise the currently highly fragmented securities settlement infrastructure in Europe. It aims to reduce the costs of cross-border securities settlement within the euro area and participating non-euro countries, as well as to increase competition and choice amongst providers of post-trading services. It will therefore be a critical step forward in the creation of a single market in financial services in the European Union, fulfilling one of the goals of the Lisbon agenda. The IT platform will be built, owned and operated by the European Central Bank (ECB) and 17 national central banks in the euro area (which are collectively known as the "Eurosystem").

```
<h2>Background</h2>
```

Historically, financial market infrastructures in Europe were created to meet the requirements of national financial markets. In most cases, there were one or two dominant players at each stage of the value chain: typically only one stock exchange for trading, possibly one central counterparty (CCP) for clearing and at least one central securities depository (CSD) for settlement. Furthermore, each of these national infrastructures was primarily designed to manage securities that were denominated in the national currency.

Today, despite the introduction of the euro over ten years ago, the provision of post-trading services (i.e. clearing and settlement) remains heavily fragmented along national lines. For example, there were

still 19 central CSDs operating in the euro area in 2009, and almost 40 in the 27 countries of the European Union (EU).

This situation is clearly not optimal for a single currency area or for the EU, as it encourages each country's financial market to remain domestically-oriented. Investors continue to invest mostly in domestic securities, and as a result the euro area financial markets as a whole cannot fully benefit from the risk diversification and competition benefits that arise from having a single currency.

The US was in a very similar position to Europe several decades ago[citation needed], with a fragmented trading and post-trading infrastructure. The inefficiencies of the US system eventually forced the US government to intervene resulting in a high degree of consolidation. The US now has a very streamlined trading and settlement environment, with the Depository Trust & Clearing Corporation (DTCC), responsible for the clearing and settlement of all equities and corporate bonds, and the Federal Reserve System responsible for government bonds.

The EU authorities have so far not resorted to such dramatic steps. The initiatives taken up to now have focused on removing the barriers to competition between national market infrastructures so as to let market forces work their magic. Market forces would determine the optimal market structure, whether this is a single monopoly provider, as in the US, or multiple providers. The two most important initiatives from the European Commission are the "Markets in Financial Instruments Directive" (MiFID) and "Code of Conduct for Clearing and Settlement". T2S is intended to complement these existing initiatives by boosting competition, increasing price transparency and harmonising existing practices across Europe. Settlement has traditionally been the domain of national CSDs, so it was difficult for a CSD in another country to gain access to these securities. By creating a pan-European platform, T2S aims to break down the barriers between national markets in a way which could not have been achieved by the MiFID or the Code of Conduct on their own.

</p>

## <h2>Organisation and decision-making</h2>

<p>Since its beginning the T2S project has benefited from the strong involvement of CSDs, banks, financial market associations, public authorities and other interested parties. The main T2S stakeholders are CSDs, CCPs, investment banks, commercial banks active on the securities market and national central banks. The Eurosystem – the owner, developer and future operator of T2S – is at the core of the T2S organisation and decision-making process and ensures that all T2S developments are fully transparent and in line with the needs of the market. The ECB's Governing Council, the main decision-making body of the Eurosystem, is the ultimate decision-maker on T2S. The Governing Council assigned the daily management of the T2S project to the T2S Board, which has the mandate to implement T2S in time, within the budget and according to what market participants need. The project stakeholders contribute to the T2S project mainly via two bodies, the Advisory Group (AG) which ensures that T2S meets needs of the market and the CSD Steering Group (CSG) which is responsible for articulating and coordinating the views of participating CSDs within the T2S Governance. The CSG can give its advice and make resolutions on any issue related to T2S and in particular on issues related to the FA and its schedules, issues of major interest for T2S (pricing, risk, etc.) and the prioritisation of change requests. The AG is composed of around 80 senior experts from central banks, CSDs and the banking community.

The CSG is composed of participating CSDs, i.e. the ones that have signed the T2S Framework Agreement, and users. The two main bodies are supported by their sub-structures, which assist in the preparation of both technical/functional specifications and the legal framework of the T2S platform.

</p>

## <h2>Technical details</h2>

<p>Settlement is the final stage of the process of buying and selling securities, in which ownership of the securities is transferred from seller to buyer and funds are transferred from buyer to seller. A safe and efficient settlement infrastructure is crucial if financial markets are to work properly. Central bankers realised this after the stock market crash of 1987, which saw a huge backlog of transactions not being settled in time and caused huge uncertainty in financial markets about whether the banks would receive their securities or not. It eventually resulted in the revolutionary push towards all CSDs adopting so-called “delivery-versus-payment”. Delivery-versus-payment means that funds are transferred only if the corresponding agreed value of securities is also transferred. It is the safest form of settlement and eliminates the risk that a bank transfers funds to another bank to pay for a security, but does not receive the security because the other bank has gone bankrupt in the meantime.

Traditionally, each country’s CSD has been responsible for carrying out the settlement of trades in its domestic securities (e.g. German government bonds are settled in the German CSD, French government bonds in the French CSD etc.). This however creates problems if an investor wishes to buy securities that are normally settled in another country (i.e. a German investor which wishes to buy French government bonds). The investor would need to ask a local French bank to help settle the transaction with the French CSD. A report[citation needed] produced by Alberto Giovannini, who was chairing a group looking at the obstacles to cross-border clearing and settlement in Europe, showed that such a cross-border transaction would normally involve around 11 intermediaries (compared with only 5 for an equivalent domestic transaction) and the sending of a minimum of 14 electronic messages.

The T2S platform is intended to be a single place to settle almost all securities being traded in Europe, eliminating the former differences between a domestic and cross-border transactions. A French government bond could be settled in the German CSD as easily as a German government bond. T2S is designed to be an extremely secure settlement system. First, it will use the delivery-versus-payment method. Second, it will settle individual trades in “real-time”, rather than grouping them all together and netting the outcomes between the various participants. Third, it will settle only in central bank funds.

T2S will be fully integrated with TARGET2 the real time gross settlement (RTGS) system operated by the Eurosystem - and with other, non-euro RTGS systems, for the processing of the cash leg of the transaction. For the securities leg, the T2S platform will settle via the securities accounts of connected central securities depositories (CSDs).

T2S will also make use of state-of-the-art settlement techniques, cherry-picking the best practices of all national CSDs. Building a completely new IT system from scratch has the advantage of not being burdened by the requirements of legacy systems. The level of settlement efficiency in T2S will therefore be extremely high and the level of liquidity needed by banks to settle their transactions will be

significantly reduced compared to at present. This will have benefits for financial stability and the efficiency of banks' collateral and liquidity management

</p>

## <h2>Timetable</h2>

<p>The idea of a T2S settlement platform was initially proposed in July 2006. In July 2008, after two years of consultations with the market, and after building a strong level of support, the ECB's Governing Council committed to build the platform. The development and operation of T2S, coordinated by the ECB was assigned to four central banks of the Eurosystem – those of France, Germany, Italy and Spain. The support to build the T2S was subsequently confirmed by a memorandum of understanding (MoU) signed in 2009 between the Eurosystem and 28 European central securities depositories (CSDs). The MoU provided the basis for the negotiations of a formal contractual agreement between the CSDs and the Eurosystem. According to the project timetable, the T2S platform should be operational in 2015.

</p>

## <h2>Consequences</h2>

<p>One of the objectives of T2S is a reduction in the cost of settlement in Europe, in particular for cross-border transactions which are on average at least 10 times more expensive than domestic. The Eurosystem has already announced its aim of settling standard delivery-versus-payment transactions at a lower cost than any other current domestic settlement platform in Europe.

The T2S settlement platform is also a step towards a single market for financial services, thus supporting the Lisbon agenda, which is aimed at making the EU the most competitive economy in the world. The T2S project will be a catalyst for further harmonisation of post-trading practices and regulations across Europe. Significant progress in this direction has already been made by the T2S subgroups, composed of industry experts, on harmonisation of instructions management and settlement processes, as well as on the processing of corporate actions on unsettled transactions.

Overall, it is assumed that as a result of reduced settlement costs, increased competition and greater harmonisation, T2S will have a positive impact on European economic growth. The lower cost of settlement, and potentially for other post-trading services, will be passed on to investors. Reduced transaction costs will encourage investors to buy more securities in Europe. Furthermore, by making it easier and less costly to access cross-border securities, investors could benefit from more diversified bond and equity portfolios and issuers would have the access to a more diversified investor base. This dynamic process will generate more efficient securities markets, eventually leading to a lower cost of capital for companies, so that they can invest more, generate more jobs and boost economic growth.

The T2S platform may also have a positive impact on financial stability, which is particularly important given the financial market turmoil that has been experienced in the last years. In particular, it may reduce the risks that still affect the settlement of cross-border transactions and could help to optimise banks' collateral and liquidity management. Additionally, by fostering greater efficiency and integration

of European financial markets, T2S may lead to greater diversification and sharing of risks, adding to the stability of the whole system.

</p>

</body>

</html>